Dukkehuset

18 noveller af

Katherine Mansfield

Katherine Mansfield

Dukkehuset

18 noveller

eBibliotek 1800

2023

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Katherine Mansfield: *Dukkehuset – 18 noveller* er baseret på originaler, som – på udgivelsestidspunktet – er public domain i lande hvor ophavsret er baseret på ophavsmandens død+70 år.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Opholder du dig i et land uden for EU, bør du dog tjekke de lokale ophavsretsbestemmelser, før du videredistribuerer værket.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use.

This ebook edition of Katherine Mansfield: *Dukkehuset – 18 noveller* is based upon sources – at the time of publishing – in the public domain in countries where copyright is based upon Life+70 years.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

If you are outside the EU, you are advised to check the local copyright laws before copying and/or redistributing this ebook.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Om Katherine Mansfield

Katherine Mansfields virkelige navn var Kathleen Beauchamp. Hun kom til verden i den lille by Wellington, New Zealand, 14. oktober 1888.

Tretten år gammel blev hun sendt til London for at fuldende sin uddannelse. Her boede hun fem år i Queens College og hørte til de unge af sin generation, der blev stærkt påvirket af den tids moderne skribenter: Dekadenterne. Af disse var det navnlig Oscar Wilde, der med sin besnærende, elegante fortællekunst kom til at stå som forbilledet for ungdommens frigørelse fra nedarvede traditioner. Den attenårige Kathleen havde, da hun forlod skolen, erhvervet sig en udpræget åndelig selvstændighed, som ikke faldt i helt god jord i den snævre familie- og vennekreds på New Zealand, hvortil hun – meget mod sin vilje – atter måtte drage ud. Hun længtes kun tilbage til London, den by, der uundgåeligt kom til at stå for hende som centrum for alt intellektuelt og kunstnerisk liv.

To år tilbragte hun derude i konstant oprør mod alt det, der i hendes øjne måtte synes snævert og provinsielt, i en lille afsides koloniby, indtil det lykkedes hende at formå forældrene til atter at lade hende tage til London med løfte om et årligt tilskud.

I flere år havde hun med iver kastet sig over musikstudier og var blevet en begejstret og fremragende violoncellist; men nu ved tilbagekomsten til London blev det hende klart, at det dog var litteraturen, der stod hendes hjerte nærmest. Hun opgav definitivt musikken for den.

Hendes "*short stories*", der oprindelig fremkom i forskellige blade, blev senere samlet og udgivet i bogform. I 1911 udgav hun *In a German Pension*, skrevet under en rekonvalescens i Tyskland. Den udkom i tre oplag i løbet af ganske kort tid.

Men krigen kom, og for hende, som for så mange andre, vendte den op og ned på idealer, mål og ærgerrighed, og langsomt begyndte tankerne at vende sig mod hendes tidligere barndomshjem, som en tilværelse så fjern fra og så helt uanfægtet af den mekaniske civilisation, der havde fremkaldt krigen.

I 1915 ægtede hun mr. John Middleton Murry, en interessant skikkelse inden for den moderne engelske litteratur, og samme år kom hendes yngste broder til London for at deltage i krigen. De to søskende var sammen i otte dage; en måned senere var han dræbt. Han blev 21 år gammel.

Hans død blev et knusende slag for Katherine Mansfield. Hun flygtede fra sit hjem og bosatte sig i den lille by Bandol i Sydfrankrig, hvor hun søgte trøst i sin sorg ved at nedskrive erindringer fra sit og den elskede broders barndomshjem. De udkom senere som fortællingen *Prelude*.

Ved sin fremkomst blev *Prelude* fuldkommen ignoreret. De fleste aviser omtalte den ikke en gang. Men Katherine Mansfield fik oprejsning, da hun hørte, at den lokale bogtrykker havde udbrudt, da han læste manuskriptet: "Jamen de børn er jo levende!" Karakteristisk er det for K.M., at hun langt foretrak jævne menneskers dom fremfor kultiveredes, eller for nogen kritikers. Hun følte et ansvar overfor disse jævne folk: "Til dem må man sige sandheden, og kun sandheden." Denne higen efter sandhed og ønsket om at måtte være værdig nok til at føre den

frem, besjælede hende mere og mere, som årene gik. Skribentens ydmyghed overfor emnet og forglemmelse af sig selv blev målet for hendes lidenskabelige bestræbelse og kamp.

På grund af en rheumatisk lidelse måtte hun i de følgende år ofte søge bort fra det engelske klima, der får følgende skudsmål i et af hendes breve: "Der burde anbringes et skilt over England med ordene: Lukket i vintermånederne." – Hun, Sydens barn, længtes altid mod Sydens sol. Men rejser under krigen var besværlige, og i 1917 pådrog hun sig en alvorlig lungebetændelse, der senere gik over til tuberkulose. Dermed var hendes skæbne afgjort, – sin soltrang fik hun mere end rigeligt tilfredsstillet. Hun drog nu fra sted til sted – boede snart i San Remo, snart i Menton, Ospedaletti, og én gang i Montana i Schweiz.

Sygdommen, der ofte tvang hende til sengs, dårlige pensionater, uduelige læger, og ikke mindst adskillelsen fra mand og hjem, var undertiden ved at tage modet fra hende. Men hendes ukuelige humor og hendes dybe glæde over naturen blev den medicin, der hjalp hende bedst, og blev hendes mands og hendes venners trøst gennem daglige breve.

Disse breve, der er udgivet i to bind, og er fulde af charmerende lune, lunefyldt charme, åbenbarer hendes medfødte "søndagssind", der ikke *ville* lade legemet få overtag over ånden.

I oktober 1922 sluttede hun sig til et teosofisk samfund i Fontainebleau, og boede i en slags kloster, hvor hun væsentligst arbejdede på at nå frem til – som hun selv udtrykte sig – en åndelig genfødelse.

"Tre måneder senere," fortæller hendes mand, "bad hun mig tilbringe en uge hos sig i klosteret. Jeg kom tidligt på eftermiddagen den 9. januar til Fontainebleau. Aldrig har jeg set og aldrig vil jeg få at se nogen så smuk, som hun var den dag. Det var, som om fuldkommengørelse helt havde fjernet al jordisk mangelfuldhed. Men denne overjordiske skønhed havde hun betalt med sit liv. Da hun var kommet op på sit værelse ved ti-tiden om aftenen, fik hun et hosteanfald, der kulminerede i en blodstyrtning. Klokken halv elleve var hun død."

Katherine Mansfield – et navn valgt af hende selv; et navn med musikalsk klang – men endnu mere: et navn, der er som et frimureri mellem dem, der har læst hendes "*short stories*", hendes breve og dagbogen. At læse hende er at elske hende. Hendes fortællinger er ikke uden grund blevet sammenlignet med fine raderinger. Hun anvender nogle få ord for at tegne en lille episode, et par streger for at gøre en figur livagtig, nogle knappe sider for at fortælle – nej, levendegøre en stærkt sammentrængt oplevelse med udpræget pointe. Den synes først ingen ting at være, men er livet selv; den trænger ind i sindet, ja ligefrem borer sig derind, så man griber sig i, lang tid efter læsningen, at huske disse mennesker, disse dagligdags småting, disse fine lysstrejf henover menneskesjæle – fremsat i en indtagende form for elskværdig livsironi. Man mindes det som en personlig oplevelse, der har gjort et uudsletteligt indtryk.

Og hvad er nu hemmeligheden i Katherine Mansfields kunst? Hvori ligger det, at hun, mens hun levede, blev set op til af

Englands berømteste skribenter, af en H. G. Wells, af en John Galsworthy, en Walter de la Mare og mange andre? Alle hilser de hende enstemmigt som noget enestående, noget eksklusivt i litteraturen, selv om de, lige så lidt som hendes kritikere, formår at analysere fortrinnet ved hendes overlegne kunst, der mere føles end fattes. Middleton Murry siger: "Sin hemmelighed tog hun med sig i graven."

Men sikkert er det, at hendes fortællekunst frembragte en vis revolution i Englands litterære verden omkring 1913. Og sikkert må dette i første linje tilskrives hendes udpræget kunstneriske personlighed, hendes udpræget ægte personlighed.

Hun er mere beslægtet med engelsk poesi end med engelsk prosa. Hendes arbejde er ligesom af en klarere og renere støbning end hendes samtidiges. Mere spontant, mere levende, mere følsomt og mere forædlet. Hun følte livets pulsslag i sig mere intenst end andre, og det er virkningen af denne dybttonende livssamklang og medføling, der lever i hendes kunst. Hendes mest fremherskende egenskab som kunstner og som menneske kan måske tydeligst udtrykkes med ordet: renhed. Det er, som så hun på livet gennem krystalklart glas.

Og denne renhed afspejlede sig i hendes hele fremtræden. I indledningen til den franske oversættelse skriver monsieur Edmond Jaloux om det uudslettelige indtryk, hun har gjort på ham.

"Jeg ser for mig en lille sart, yndefuld kvinde, ligesom lukket inde i sig selv. Hun gør indtryk af at leve i en sfære, der ikke er livet selv, men en strålende ring uden om det. Ansigtets skønhed er gribende. Hendes træk er af en usædvanlig finhed, øjnene meget sorte, og hendes teint af en påfaldende ensartet,

mat elfenbensnuance. Der er i hendes blik et udtryk, ikke af denne verden – rent, roligt, dybt – et udtryk af en betagende stille glæde.

Taler man med hende, synes hun at tænke nøje over, hvad man har sagt. Hun ikke alene vil forstå selve ordene, men også deres understrøm mellem tanke og følelse. Hun lytter til ens ord som en lille opmærksom skolepige, der gerne vil lære. Der er over hendes hele fremtoning noget ubeskriveligt bedårende barnligt og uberørt. Hun virker som blomsterduft."

Rig fantasi, skarp iagttagelse, sans for livets bedrøvelige humor, afklaret gennem et medfølende gemyt – alt dette skaber Katherine Mansfields henrivende og egenartede miniaturekunst, beskeden af omfang, men rig i sin dybde.

Med et taknemmeligt og bevæget sind indfører jeg med disse ord Katherine Mansfield for danske læsere.

Palsgård i august 1935.

Elisabeth Schou.

Den lille guvernante (1915)

Gud, hvor ville hun ønske, at det ikke var om natten. Hun ville meget hellere have rejst om dagen, meget, meget hellere. Men damen i fæstekontoret havde sagt: "De må hellere tage en aftenbåd, og får De så en damekupé, er De meget sikrere i toget, end hvis De skulle sove i et fremmed hotel. Forlad ikke Deres kupé; lad være med at spadsere i gangene, og fremfor alt: lås endelig døren til toilettet, hvis De går derind. Toget kommer til München kl. 8, og Frau Arnholdt siger, at Hotel Grünewald ligger kun et minut fra banegården. En drager kan følge Dem derhen. Hun selv ankommer samme aften kl. 6, så De kan få en rar rolig dag, hvile ud efter rejsen og opfriske Deres tyske. Og når De vil have noget at spise, så råder jeg Dem til at smutte ind hos den nærmeste bager og få en bolle og en kop kaffe. De har ikke før været i udlandet, vel?"

"Nej."

"Godt, jeg foreholder altid mine pigebørn: hellere straks mistro folk end tro for godt om dem, og hellere mistænke folk for dårlige hensigter end for gode … Det lyder noget hårdt, men vi må jo se at være verdensdamer, ikke sandt?"

I damekahytten havde det været helt rart. Kahytsjomfruen var så venlig, vekslede penge for hende og stoppede tæpperne ned om hende. Hun lå på en af de hårde rødblomstrede sofaer og iagttog de andre passagerer – der lod naturlige og venlige; hæftede deres hatte på sofaryggen, tog sko og nederdele af, åbnede toilettasker, ordnede mystisk raslende små pakker og bandt slør om deres hoveder, før de lagde sig. Tøf – tøf – tøf, gik

dampskibsskruen støt og vedholdende. Kahytsjomfruen trak en grøn skærm for lyset og satte sig ved en varmeovn med nederdelen trukket op over knæene og en lang hale af et strikketøj i skødet. På en hylde oven over hende stod en vandkaraffel, hvori et bundt blomster var presset ned. "Hvor er det dejligt at rejse," tænkte den lille guvernante. Hun smilede og gav sig over i det varme vuggende velvære.

Men da skibet lagde til og hun gik op på dækket med sin håndkuffert i den ene hånd, rejsetæppe og paraply i den anden, jog en kold, fremmed vind ind under hendes hatteskygge. Hun så op mod skibets master, der tegnede sig sorte mod en grøn, glitrende himmel og ned mod den mørke landgangsplads, hvor formummede, fremmede skikkelser drev ventende frem og tilbage. Hun bevægede sig fremad sammen med den søvnige flok rejsende, som alle vidste, hvor de skulle hen og hvad de skulle foretage sig. Kun hun gik ud i det uvisse, hun var ikke fri for at være noget ængstelig. Ikke ret meget – ikke mere end at hun ønskede det var dag, og at en af disse kvinder, der havde smilet til hende i spejlet, da de begge stod og satte hår, nu befandt sig i nærheden af hende. "Billetter! Må jeg se Deres billet. – Har De billetten parat?" Hun gik ned ad landgangsbroen forsigtigt balancerende på hælene. Nu kom en mand med sort lædertaske hen imod hende og rørte ved hendes arm. "Hvor skal De hen, frøken?" Han talte engelsk; – han måtte da være en konduktør eller stationsforstander med sådan en kasket. Hun havde knapt fået svaret ham, før han slog en klo i hendes kuffert. "Denne vej," råbte han i en grov kommanderende tone og puffede sig forbi folk. "Jamen jeg skal ingen drager ha'." – Sikken en modbydelig mand! "Jeg skal ingen

drager ha'. Jeg vil selv bære den." Hun måtte løbe for at holde trit med ham, og hendes harme – endnu stærkere end hun selv – løb forud og snappede tasken ud af skurkens hånd. Han tog overhovedet ingen notits af hende, men svang sig ned fra den lange, mørke perron og travede hen over jernbaneskinnerne. Det er såmænd nok en røver, tænkte hun. Og mens hun fulgte efter ham mellem de sølvglinsende skinner og hørte koksene knase under sine sko, blev tanken til vished. Han *var* en røver.

Ovre på den anden side holdt – Gud være lovet – et tog med "München" på skiltet. Manden stoppede op ved de oplyste, vældige waggoner. "Anden klasse?" spurgte den frække stemme. "Ja, damekupé." Hun var ganske forpustet. Hun åbnede sin lille pung for at finde penge frem: Ret meget får han min sandten ikke, den modbydelige karl, – mens han slængte kufferten op i nettet inde i en tom kupé. En plakat, hvorpå der stod: "*Dames seules*" var klistret på ruden. Hun steg op i toget og rakte ham tyve centimer. "Hvad skal det betyde?" råbte manden og gloede på pengene og derefter på hende, holdt dem op til sin næse og snøftede, som om han aldrig i sit liv havde set, endsige holdt en så lille sum i sin hånd.

"Jeg skal have en franc. Det ved De godt, ikke? Det bliver en franc. Det er min takst! En franc!"

Mon han bildte sig ind, at hun havde i sinde at give ham en franc, fordi han sådan havde spillet hende på næsen, bare fordi hun var en dame og rejste alene om natten? – Ikke tale om! Aldrig i livet! Hun klemte pungen fast i sin hånd, – stod og betragtede et reklamebillede af St. Malo på den modsatte væg og hverken så eller hørte ham.

"Næh, næh! Næh, næh! Fire sous. De ta'er fejl, min dame! Her har De dem igen. – Det er en franc, jeg skal ha'." Han sprang op på trinbrættet og kastede pengene ned i skødet på hende. Rystende af skræk, tog hun mod til sig og rakte en iskold hånd frem for at tage pengene, som hun gemte i sin hånd.

"Der er ikke tale om, De får mere," sagde hun. Et minut – måske to, følte hun hans skarpe øjne prikke hende over det hele, mens han langsomt nikkede, skød mundvigene ned og råbte: "*Trrrés bien*" – trak på skulderen og forsvandt i mørket. Åh, sikken en lettelse! Hvor havde det været ligefrem rædselsfuldt! Da hun rejste sig op for at prøve om hendes kuffert var forsvarligt anbragt i nettet, fik hun øje på sig selv inde i spejlet – ganske hvid, med store runde øjne. Hun løste sit slør og knappede sit grønne slag op. "Men nu er det jo forbi," sagde hun til ansigtet i spejlet, med en følelse som om det på en måde var mere forskrækket end hun selv. – Folk begyndte at stimle sammen på perronen. De stod i grupper og talte; et mærkeligt lys fra stationslygterne malede deres ansigter næsten grønne. En lille dreng i rødt klirrede løs med en stor tevogn, lænede sig op ad den og viskede fløjtende sine sko af med en serviet. En kone med sort alpacaforklæde skubbede en trillebør foran sig, den var fyldt med puder til udlejning. Hendes blik var sløvt og tomt som en kvindes, der triller en barnevogn med et sovende barn i – frem og tilbage, frem og tilbage. Kranse af hvid røg svævede op et eller andet sted fra og hang under loftet som lette ranker. "Hvor er det alt sammen underligt," tænkte den lille guvernante, "og så, at det er midt om natten!"

Fra sit trygge kupéhjørne sad hun nu og kiggede ud, ikke mere bange, men helt stolt over, at hun ikke havde givet den

franc. Jeg kan skam nok klare mig selv, skulle jeg mene. Det gælder fremfor alt om –

Pludselig lød der trampen ude på gangen, og støjende mandsstemmer, afbrudt af høje lattersalver. De kom hen imod hendes kupé. Den lille guvernante krøb sammen i sit hjørne, mens fire unge mænd, alle med bowlerhatte, gik forbi og gloede ind gennem dør og vindue. En af dem var ved at sprække over sin egen vittighed, da han pegede på plakaten med "*Dames seules*", og alle fire bukkede sig for bedre at se den lille pige i hjørnet. Gud, de skulle være i kupéen ved siden af! Hun hørte dem trampe omkring derinde og derpå en pludselig stilhed. En ung fyr med et lille bitte, sort overskæg smækkede hendes dør til side. – "Frøkenen skulle vel ikke have lyst til at komme ind hos os?" sagde han på fransk. Hun så de andre stimle sammen bag ham, kigge under hans arme og over hans skulder. Hun sad stiv og ubevægelig. "Skulle frøkenen ikke ville gøre os den ære?" drillede den høje fyr. En af dem kunne ikke dy sig længere og brød ud i en rå latter. "Frøkenen er alvorlig," vedblev den unge mand med buk og grimasser. Han tog sin hat af med et stort sving, og hun var alene.

"*En voiture. En voiture!*" Nogen løb op og ned langs toget.

"Bare det dog ikke var nat. Bare vi i det mindste var to damer herinde. Jeg er så bange for de mænd ved siden af." Den lille guvernante kiggede ud og opdagede, at hendes drager kom tilbage (den samme ækle mand) og styrede lige mod hendes kupé med hænderne fulde af bagage. Men dog – hvad var det han gjorde? Han satte en negl ind under plakaten med "*Dames seules*" og rev den helt af; så stillede han sig lidt til side og skævede ind til hende, mens en gammel herre indhyllet i en

ternet ulster klatrede op ad de høje trin. "Ja, men dette er jo en damekupé." – "Næh, frøken, De ta'r fejl." – "Men jeg forsikrer Dem." – "*Merci, monsieur*." – "*En voi-turre*!" Et skarpt fløjt. Drageren marcherede triumferende afsted og toget startede. Store tårer fyldte et øjeblik hendes øjne og gennem dem så hun den gamle herre vikle sit halstørklæde af og løsne øreklapperne på sin uldne hue.

Ih, hvor så han gammel ud. Mindst halvfems. Hvidt overskæg, store guldrandede briller med små blå øjne bagved og lyserøde rynkede kinder. Et rart ansigt for resten, og helt indtagende var den måde, hvorpå han bøjede sig fremover og på gebrokkent fransk sagde: "Generer jeg Dem, frøken? Skal jeg hellere tage alle disse ting ned fra nettet og finde en anden kupé?"

Hvad! Den gamle herre skulle flytte alle de tunge ting, bare fordi hun ... "Nej, det gør slet ikke noget. De forstyrrer mig aldeles ikke."

"Åh, tusind tak!" Han satte sig overfor hende, knappede slaget op på sin enorme overfrakke og slængte det fra sig. Toget lod til at være henrykt over at have forladt stationen. Med et langt tilløb sprang det ind i mørket. Hun gned på ruden med sin handske, men kunne ingenting se, – ikke andet end et træ, der bredte sine grene ud som en sort vifte, eller et lys hist og her, eller konturen af et højdedrag, højtideligt og mægtigt. I kupéen ved siden af begyndte de unge mænd at synge "*Un, deux, trois*". De sang den samme sang – gang på gang af deres lungers fulde kraft.

Jeg havde aldrig turdet give mig til at sove, hvis jeg var alene, afgjorde hun med sig selv. Det kunne ikke falde mig ind at

lægge fødderne op, ikke en gang min hat ville jeg tage af. Den syngen gav hende en løjerlig lille kildren, hun lagde armene over kors inde under sin cape, for at få den uro til at høre op, og hun var sandelig glad over at have den gamle herre inde i sin kupé. Hun sad og kiggede på ham gennem sine lange øjenvipper, men forsigtigt, at han ikke skulle opdage det. Hvor strunk han var! Brystet frem, hagen ind, knæene presset mod hinanden, sad han og læste en tysk avis. Så var det derfor, han havde talt sådan et løjerligt fransk. Han var altså tysk. Et eller andet i hæren, antog hun – oberst eller general – altså en gang – ikke nu; det var han alt for gammel til. Han så ualmindelig fin og fiks ud af en gammel mand at være. I hans slips sad en perlenål og på lillefingeren en ring med en mørkerød sten, og snippen af et hvidt silkelommetørklæde stak op af lommen i hans toradede frakke. I det hele taget var han såmænd rigtig pæn af ydre. De fleste gamle herrer er så skrækkelige. Hun kunne ikke holde dem ud – enten var de nogle gamle rystepetere, eller de havde en ækel hoste eller sådan noget – selvfølgelig hjalp det jo, når de ikke havde skæg, eller når de som han havde lyserøde kinder og kridhvidt overskæg.

Nu lod den gamle herre den tyske avis dale ned på sine knæ og bøjede sig forover med samme indtagende belevenhed: "Taler frøkenen tysk?"

"*Ja, ein wenig, mehr als französisch,*" sagde den lille guvernante, mens en dyb rødme bredte sig over hendes kinder og fik hendes øjne til at se næsten sorte ud.

"*Ach so!*" Den gamle herre bukkede galant. "Så har frøkenen måske lyst til at kigge i nogle illustrerede blade?" Han smøg elastikken af en lille rulle og rakte hende bladene.

"Mange tak." Hun elskede at se billeder, men først af med hatten og handskerne. Hun rejste sig op, tog hattenålen ud af den brune stråhat, som blev lagt omhyggeligt op i nettet ved siden af kufferten, trak sine brune skindhandsker af, stak dem inden i hinanden og lagde dem i hattepulden for en sikkerheds skyld.

Så satte hun sig igen og denne gang ganske anderledes mageligt til rette end før, med benene over kors og bladene på skødet. Hvor var det venligt, den gamle herres blik, da det fra hjørnet fulgte hendes lille bare hånd, der vendte de store, hvide blade, fulgte hendes læber, der bevægede sig, når hun udtalte de lange svære ord for sig selv, hvilede på hendes hår, der ligefrem luede under lampens skær. Ak, hvor tragisk for en lille guvernante at være den uskyldige ejerinde af et hår, som bringer tanken hen på oranger og morgenfruer, på abrikoser, på skildpaddefarvede katte og på champagne!

Måske var det sådanne tanker den gamle herre sad hensunken i, mens han stirrede og stirrede – og konstaterede, at ikke en gang de grimme, mørke klæder kunne camouflere hendes blide skønhed. Måske var det raseri, der bragte blodet op i hans kinder, raseri over, at nogen så ung og sart skulle være nødt til at rejse alene gennem nattens mørke. Hvem ved, om han ikke på sin sentimentale tyske facon sad og mumlede: "*Ja, es ist eine Tragödie*! Gud give jeg var dette barns bedstefar!" –

"Mange tak for lån, de var umådelig interessante." Hun nikkede yndefuldt, idet hun rakte ham bladene tilbage.

"Ja, men De taler jo ualmindelig godt tysk," sagde den gamle herre. "De har selvfølgelig før været i Tyskland?"

"Ih, nej, det er første gang, jeg overhovedet rejser i udlandet."

"Virkelig! Det forbavser mig. De gav mig indtryk af – om jeg så må sige, at være helt rejsevant."

"Nåh, ja, jeg har rejst en del omkring i England, og i Skotland har jeg været en gang."

"Så-h. Ja, jeg har selv været i England en gang, men jeg kunne ikke lære engelsk." Han løftede den ene hånd og rystede leende på hovedet. "Næh, det var for vanskeligt for mig ... 'ow – do – you do. Please, vich is ze vay to Leicestaire Square." Hun lo også. "Udlændinge siger altid ..." De fik sig en hel lille samtale om temaet. "Men München vil De synes godt om," sagde den gamle herre. "München er en herlig by. Museer, malerier, gallerier, smukke bygninger og butikker, koncerter, teatre, restauranter, alt findes i München. Jeg har rejst hele Europa rundt mange, mange gange i mit liv, men det er altid München, jeg kommer tilbage til. De vil rigtig komme til at more Dem der."

"Jeg skal ikke blive i München," sagde den lille guvernante lidt flovt. "Jeg skal have en stilling som guvernante hos en lægefamilie i Augsburg."

Nå sådan. Ja, Augsburg kendte han. Augsburg – ikke just smuk. En solid fabriksby. Men hvis Tyskland var helt ny for hende, så kunne hun forhåbentlig også finde noget interessant i Augsburg.

"Ja, det skal jeg såmænd nok."

"Men det er da synd, hvis De ikke får München at se før De rejser til Deres plads. De skulle tage Dem en lille ferie på vejen" – han smilede – "og opmagasinere nogle kønne erindringer."

"Det er jeg skam bange for, jeg ikke kan," sagde den lille guvernante og rystede på hovedet med en pludselig alvorlig og vigtig mine. "Og, desuden – når man er alene."

Det forstod han så godt. – Han bukkede, ligeså alvorligt. Derefter tav de. Toget raslede videre, kastende sit mørke, flammende bryst gennem høje og dale. Der var varmt i kupéen. Hun følte, som om hun sad og lænede sig op mod mørket, de susede igennem, og som om hun blev båret langt, langt bort. Ubestemmelige små lyde hørtes: trin i korridoren, døre, der åbnedes og lukkedes, mumlen af stemmer, nogen, der fløjtede … Nu piskede lange nåle af regn mod ruden … men det gjorde ingenting, det var udenfor … og hun havde sin paraply … Hun sad og døsede lidt, sukkede, lukkede en gang sine hænder op og i, og faldt i en dyb søvn.

"Pardon! Pardon!" Skydedørene blev revet til side, hun vågnede op med et sæt. Hvad var der sket? Nogen var kommet ind og var gået igen. Den gamle herre sad i sit hjørne, mere ret end nogensinde, med hænderne i sine frakkelommer, og rynkede bryn. "Ha! Ha! Ha!" lød der fra kupéen ved siden af. Endnu søvndrukken tog hun sig op til håret for at overbevise sig om, at det ikke var en drøm.

"Uforskammet!" mumlede den gamle mand mere til sig selv end til hende. "Simple rå karle! Jeg er bange for, at de forstyrrede Dem, nådige frøken, ved sådan at komme masende ind."

"Nej, nej, virkelig ikke." Hun var alligevel ved at vågne, og hun tog sit sølvur frem for at se, hvad klokken var. Halv fem. Et koldt blåt lys fyldte kupéruden, hun gned på den, og nu kunne hun se lyse pletter som marker, en klump hvide huse som champignons, en vej "som et maleri" med popler på hver side, en flod som en sølvtråd. Hvor var det smukt, smukt og

fremmedartet. Selv disse små lyserøde skyer på himlen så udenlandske ud. Det var koldt nu, men hun bildte sig ind, det var endnu koldere, gned sine hænder mod hinanden, skuttede sig og trak op i sin frakkekrave, bare fordi hun var så lykkelig. Toget begyndte at sagtne farten. Maskinen udstødte et langt gennemtrængende pift. De nærmede sig en by, højere huse, lyserøde og gule, gled forbi, i dyb søvn bag deres grønne øjenlåg og bevogtet af poppeltræer, der flimrede i den blå luft, som om de stod på tåspidserne og lyttede. I et af husene var en kone ved at åbne skodderne; hun slængte en rød og hvid madras ud over vindueskarmen og stod og så på toget – et hvidt ansigt med sort hår og et hvidt sjal over skulderen.

Flere kvinder viste sig ved vinduerne og i dørene til de sovende huse. Dér kom en flok får. Hyrden i blå bluse og spidse træsko. Og se – sikke blomster – og lige ved jernbanestationen oven i købet! Højstammede roser som brudepigebuketter, hvide pelargonier – andre voksagtige, lyserøde, som man aldrig ser dem hjemme undtagen i drivhuse. Det gik langsommere og langsommere. En mand med en vandkande gik og stænkede perronen. "A-a-a-ah!"

Nu kom en eller anden løbende og vinkede med armene. En stor tyk kone vraltede gennem glasdørene med en bakke fuld af jordbær. Åh, hvor var hun tørstig! Vanvittig tørstig! A-a-a-ah! Den samme "en eller anden" løb atter tilbage. Toget standsede.

Den gamle herre slog sin frakke om sig, rejste sig og smilede hen til hende. Han mumlede noget, hun ikke rigtig forstod, men hun smilede igen, idet han forlod vognen. Mens han var borte, gik den lille guvernante atter hen til spejlet; hun rystede og glattede sig med den medfødte omhu, som unge damer

straks udfolder, når de er gamle nok til at rejse alene og ingen har til at forsikre dem om, at alting er i den skønneste orden bagpå. Tørstig, tørstig! Luften ligefrem smagte af vand. Hun lukkede vinduet ned. Og i samme øjeblik kom den tykke kone med jordbærrene forbi, aldeles som om hun var kaldet. Konen rakte bakken op imod hende. "*Nein danke*," sagde den lille guvernante og betragtede de store bær på deres glinsende blade. "*Wie viel*," spurgte hun, da den tykke kone var ved at gå. "To mark halvtreds, frøken."

"Ih, du gode!" Hun gik bort fra vinduet og satte sig i sit hjørne og var i øjeblikket kommet helt ned på jorden igen. To mark halvtreds!

"H-o-o-o-o-e-e!" hvinede toget, der var ved at tage sig sammen til at starte igen. Bare den gamle mand ikke kom for sent. Åh, – men nu var det dag – alting var storartet, blot hun ikke havde været så tørstig. Hvor var den gamle mand dog henne? – Åh, der kom han, – hun lavede smilehuller til ham, som om han var en gammel prøvet ven; nu lukkede han døren efter sig og tog en kurv med jordbær frem, som han havde holdt skjult under sin kappe.

"Måske frøkenen vil gøre mig den ære at spise disse ..."

"Næh, er de til mig?"

Men samtidig rykkede hun tilbage og holdt hænderne op, som om han var ved at anbringe en lille vild killing i skødet på hende.

"Ja sandelig er de til Dem," sagde den gamle mand. "Det er såmænd tyve år siden jeg selv var kry nok til at spise jordbær."

"Åh, mange tak. *Danke bestens,*" stammede hun, "*sie sind so sehr schön*."

"Spis og se," sagde den gamle mand, og så glad og venlig ud.

"Vil De da ikke have et eneste et?"

"Nej – nej – nej."

Ængsteligt og yndefuldt legede hendes hånd med jordbærrene. De var så store og saftige, at hun måtte bide dem over – saften løb ned ad hendes fingre – og det var, mens hun sad der og guffede bærrene i sig, at hun første gang kom til at se på den gamle mand som en bedstefar. Sikken dejlig bedstefar han kunne blive! Lige ud af en bog!

Solen kom frem, de lyserøde skyer, jordbærskyerne, blev spist op af den blå himmel.

"Er de gode?" spurgte den gamle herre. "Lige så gode som de ser ud til?"

Da hun var færdig med dem, havde hun en følelse som om hun havde kendt ham i mange år. Hun fortalte ham om fru Arnholdt, og hvordan hun havde fået pladsen. – om han kendte Hotel Grünewald? Fru Arnholdt skulle ikke komme før om aftenen.

Han lyttede og lyttede indtil han vidste lige så god besked som hun selv, og indtil han, uden at se på hende og gnidende sine brune handsker imod hinanden, vovede sig frem med: "Kunne De ikke tænke Dem at lade mig vise Dem lidt af München i dag? Ikke ret meget – måske lige et billedgalleri og den engelske have. Det er da stor synd om De skulle sidde hele dagen på hotellet, og heller ikke videre hyggeligt ... på et fremmed sted. *Nicht wahr*? – De kunne være tilbage tidligt på

eftermiddagen, eller når De selv ønsker det, selvfølgelig, og De ville gøre en gammel mand en grumme stor glæde."

Det var først længe efter, at hun havde sagt Ja, at hun kom til at tænke på, om det ikke var galt af hende, for fra det øjeblik hun havde sagt Ja, og han havde takket, begyndte han at fortælle hende om sine rejser i Tyrkiet, om rosenolie og om en masse andet. Og tænk, hvor lidt hun i virkeligheden kendte til ham. Men så var han til gengæld så gammel, og han havde været så venlig – ikke at tale om jordbærrene – og hun kunne umuligt have fundet nogen forklarlig grund til at sige Nej, og det var hendes sidste dag på en måde, altså den sidste dag, hvor hun virkelig kunne more sig. Var det galt? Var det? En solskinsdråbe faldt ned i hendes hånd og lå der varm og dirrende.

"Hvis jeg så fulgte Dem til hotellet," foreslog han, "kunne jeg hente Dem igen ved to-tiden."

Han tog sin tegnebog frem og rakte hende et kort. "*Herr Regierungsrat* ..." Han havde en titel! Ja men så var det givet, at der ikke var noget galt i det! Og fra nu af gav den lille guvernante sig helt hen i sin glæde ved at være i det rigtige udland, sidde og kigge ud og læse udenlandske skilte, få fortalt om alle de steder, de kom forbi, og have en indtagende, gammel bedstefader til at dele hendes optagethed og hendes glæde, lige til de havde nået München og hovedbanegården.

"Drager, drager!"

Han fandt en drager til hende, fik med et par ord sin egen bagage afhændet, ledsagede hende gennem vrimlen ud af stationen ned ad de hvide trin, ud på den hvide vej, der førte til hotellet.

Han forklarede til direktøren hvem hun var, som den selvfølgeligste ting af verden, hvorpå hendes lille hånd et øjeblik helt forsvandt i hans store brune handske.

"Så kommer jeg kl. 10." Han var borte.

"Denne vej, *Fräulein*," sagde en opvarter, der havde stået og trippet bag direktørens ryg, revnefærdig af nysgerrighed over det mærkelige par.

Hun gik efter ham op ad to trapper ind i et lille skummelt soveværelse. Han slængte hendes håndkuffert fra sig og hev op i et klaprende støvet rullegardin. Uh, sikken et ækelt koldt værelse – og sådan uhyggelig store møbler. Tænke sig at tilbringe dagen her!

"Er det det værelse Frau Arnholdt har bestilt?" spurgte den lille guvernante. Opvarteren stod og stirrede på hende så underligt, som om der var noget mærkeligt ved hende. Han spidsede læberne som om han ville til at fløjte, men atter opgav det.

"*Gewiss*," sagde han.

Nå, jamen hvorfor gik han dog ikke? Hvorfor gloede han sådan?

"*Gehen Sie*," sagde den lille guvernante, med kold engelsk tydelighed. Hans små rosinøjne var lige ved at falde ud over hans blegfede kinder.

"*Gehen Sie sofort*," gentog hun isnende.

Henne ved døren vendte han sig. "Og den herre?" sagde han, "skal jeg vise ham ovenpå, når han kommer?"

Over hvide gader hang store hvide skyer frynset med sølv, og solskin var der allevegne. Tykmavede kuske korte tykmavede

drosker, løjerlige koner med små runde hatte rensede sporvognsskinner, folk lo og puffede til hinanden. På begge sider af gaderne var der træer, og hvorhen man så, mægtige springvand. Latter lød fra fortovene eller fra kørebanerne eller ud fra de åbne vinduer. Og ved siden af hende – endnu mere fikset op end før med sammenrullet paraply i hånden og gule handsker i stedet for brune – gik hendes bedstefar, som havde inviteret hende til denne dag. Hun havde lyst til at tage ham under armen, hun havde lyst til at skrige ud for alle vinde:

"Åh, jeg er så vanvittig lykkelig!"

Han ledte hende over gaderne, stod stille, når hun skulle "kigge", og hans venlige øjne strålede imod hende, da han sagde:

"Det er nok rigtig noget for Dem."

På slaget 11 spiste hun to hvide pølser og drak øl af et glas, der lignede en blomstervase, men først efter at han havde forklaret hende, at det ikke var berusende – slet ikke som det engelske øl.

Og de tog en vogn, og hun så da nok tusinder af gamle malerier på højst et kvarters tid.

"Jeg må se at gå dem igennem i tankerne, når jeg er alene ..." Men da de kom ud fra malerisamlingen, regnede det. Bedstefar slog sin paraply op og holdt den over den lille guvernante. De begav sig på vej til en restaurant, hvor de skulle spise lunch. Hun ganske tæt op ad ham, for at han også kunne få lidt af paraplyen.

"Det går lettere," bemærkede han i en nonchalant tone, "hvis De tager mig under armen, frøken. Det er for øvrigt skik og brug her i Tyskland."

Så tog hun hans arm og gik ved siden af ham, mens han udpegede alle de berømte statuer for hende, og så stærkt optaget var han, at han ganske glemte at slå paraplyen ned, endda længe efter at regnen var hørt op.

Efter lunch gik de ind i en café for at høre sigøjnerorkester, men det brød hun sig slet ikke om. Sådan nogle rædsomme mænd var der med hoveder som billardkugler og store ar i ansigterne, så hun drejede sin stol omkring, støttede albuen på bordet, dannede skål af sine hænder og lod de brændende kinder hvile i dem, mens hun sad og så på sin gamle ven i stedet for.

Senere gik de ud i den engelske have.

"Hvad mon klokken er?" spurgte den lille guvernante. "Mit ur er gået i stå. Jeg glemte at trække det op i aftes. Vi har set sådan en masse, at jeg har på fornemmelsen, det må være temmelig sent."

"Sent!"

Han stod stille foran hende, lo og rystede på hovedet på den måde, hun nu var ved at blive fortrolig med. "Så kan De jo ikke have moret Dem videre godt. Sent! Og vi har ikke fået is endnu!"

"Åh jo, jeg har moret mig," råbte hun ulykkelig, "mere end jeg på nogen måde kan sige Dem. Det har været vidunderligt! Der er bare det, at Frau Arnholdt skulle være på hotellet klokken 6, og jeg burde være der ved 5-tiden."

"Det skal De også nok. Efter isen sætter jeg Dem i en droske, og så kan De mageligt nå det."

Så var hun glad igen, chokoladeisen smeltede, smeltede og gled ned i små nip. Skyggerne fra træerne dansede på dugene,

og hun sad trygt med ryggen til det store ur, der viste fem minutter over halv syv.

"Når jeg skal være ærlig," sagde den lille guvernante højtideligt, "så har det været den lykkeligste dag i mit liv. Aldrig i min vildeste fantasi har jeg kunnet tænke mig sådan en dag."

Og til trods for isen glødede hendes taknemmelige barnehjerte af hengivenhed overfor hendes eventyr-bedstefar.

De gik ud af haven ned gennem en lang allé. Det var ved at blive mørkt.

"Kan De se de store bygninger lige over for?" sagde den gamle mand. – "Tredje sal, det er der, jeg bor. Jeg har en gammel husholderske, som passer mig."

Det interesserede hende meget.

"Kunne De nu ikke, inden jeg finder en vogn til Dem, komme med op og se mit lille hjem, og give mig lov til at forære Dem en flaske rosenolie, De ved nok, den jeg fortalte Dem om i toget? Til erindring."

Det ville hun forfærdelig gerne.

"Jeg har aldrig i mit liv set en ungkarlelejlighed," sagde den lille guvernante smilende.

I gangen var der buldrende mørkt.

"Nå, jeg antager min gamle kone er gået ud for at købe en høne til mig. Et øjeblik." Han åbnede en dør og stillede sig til side for at lade hende – lidt genert, men meget nysgerrig – gå foran ind i den fremmede stue. Hun vidste ikke rigtig, hvad hun skulle sige. Smukt var der ikke. Egentlig rigtig grimt – men ordentligt, og rimeligvis bekvemt for en gammel herre.

"Nå, hvad synes De så om det," han lagde sig på knæ og tog en rund bakke med to lyserøde glas og en lang lyserød flaske ud fra

buffeten. "Desuden er her to små soveværelser," sagde han lystigt, "og et lille køkken. Det er da nok, ikke?"

"Jo, naturligvis."

"Og hvis De nogen sinde skulle komme til München og have lyst til at blive et par dage, – ja, så har De altid her en lille rede – en kyllingevinge – lidt salat og en gammel mand, der vil være lykkelig over en gang igen at være Deres vært, – ja, mange gange endnu, søde lille Fräulein." Han tog proppen af flasken og skænkede vin i de to lyserøde glas. Hans hånd rystede, og vinen flød ud over bakken.

Der var ganske stille i stuen. Hun sagde: "Nu tror jeg nok, jeg må gå."

"Jamen, De vil da vel drikke et lille glas vin med mig – bare et, før De går?" sagde den gamle mand.

"Næh, mange tak, jeg drikker aldrig vin. Jeg – jeg har lovet aldrig at røre vin eller noget af den slags."

Og skønt han tiggede og bad, og skønt hun følte sig frygtelig uvenlig, især fordi han lod til at tage sig det så nær, var hun dog ganske bestemt.

"Nej, tak, absolut ikke."

"Godt, jamen så sæt Dem ned, bare fem minutter her på sofaen, og lad mig drikke på Deres sundhed." Den lille guvernante satte sig på kanten af den røde plysdivan, og han satte sig ved siden af hende og drak hendes skål i ét drag.

"Har De nu været rigtig glad i dag?" spurgte den gamle herre og vendte sig omkring, så han kom til at sidde så nær op ad hende, at hun mærkede hans knæ sitre imod hendes. Før hun havde fået svaret, havde han grebet hendes hænder.

"Og vil De så give mig et lille kys, før De går?" spurgte han og trak hende endnu nærmere til sig. – Det måtte være en drøm! Det *var* ikke sandt! Det var slet ikke den samme gamle mand. Uh, hvor modbydeligt! Den lille guvernante stirrede på ham i rædsel.

"Nej, nej, nej!" stammede hun og kæmpede sig ud af hans hænder.

"Et lille kys. Et kys. Hvad kan det gøre? Bare et kys, søde, lille Fräulein."

Han bøjede ansigtet over imod hende med et bredt smil, og hun så, hvor de små øjne lyste bag brillerne.

"Aldrig! Aldrig! Hvor kan det falde Dem ind!"

Hun sprang op, men han var for hurtig, han trykkede hende op mod væggen, pressede sin hårde gamle krop og sine sitrende knæ ind imod hende, og skønt hun virrede med hovedet fra den ene side til den anden – helt ude af sig selv – kyssede han hende lige på munden! Hvor ingen levende sjæl, som ikke var i familie med hende, nogensinde havde kysset hende …

Hun løb og løb hen ad gaden, indtil hun fandt en bred vej med sporvognsskinner. En politibetjent stod midt ude på banen.

"Jeg skulle have en sporvogn til *Hauptbahnhof*," hulkede den lille guvernante.

"Hva'behar, *Fräulein*?" Hun vred sine hænder bedende op imod ham.

"Nåh, til *Hauptbahnhof*. Ja, nu er den der;" og mens han forbavset fulgte hende med øjnene, sprang den lille pige op på sporvognen – hatten på snur, badet i tårer – uden lommetørklæde og uden at se konduktørens rynkede bryn, eller

høre *die hochwohlgebildete Dame* drøfte hende højlydt med en forarget veninde. Hun rokkede frem og tilbage, pressede hænderne mod sin mund og udstødte ynkeligt: "Åh – åh!" – "Hun har været hos tandlægen," skogrede en gammel kone, alt for dum til at vise ligegyldighed.

"*Na, sagen Sie 'mal*, tandpine! Barnet har jo ikke en tand i munden!" Alt imens raslede og skurrede sporvognen gennem en verden fuld af gamle mænd med sitrende knæ.

Da den lille guvernante nåede Hotel Grünewald, så hun den samme opvarter, der var kommet ind i hendes værelse om morgenen, stå ved et bord og pudse glas. Ved synet af den lille guvernante pustede han sig op, bristefærdig af vigtighed. Han var forberedt på hendes spørgsmål, og hans svar kom sikkert og slesk.

"Jo, frøken, damen har været her. Jeg sagde hende, at De var ankommet og straks efter gået ud med en herre. Hun spurgte mig, hvornår De kom tilbage – men det kunne jeg selvfølgelig ikke sige. Og så gik hun til direktøren." Han tog et glas fra bordet, holdt det op mod lyset, så på det med det ene øje lukket, og gav sig til at gnide det med en snip af sit forklæde.

"Hva'behar, *Fraülein? Ach, nein, Fräulein*, direktøren kunne skam heller ingen ting sige." – Han slog med hovedet og smilede til det blanke glas.

"Hvor er den dame nu?" spurgte den lille guvernante, hun rystede så voldsomt, at hun måtte presse lommetørklædet mod sin mund.

"Hvor skulle jeg vide det fra?" råbte opvarteren, og idet han strøg forbi hende for at slå klo i en nyankommen gæst, bankede

hans hjerte så hårdt mod hans ribben, at han næsten hørte det slå.

"Ja, sådan går det! Sådan går det!" tænkte han. "Det skal nok lære hende!"

Og idet han slængte den nyankomnes kuffert over skulderen – vips! – som om han var en kæmpe og kufferten en fjer, gumlede han atter på den lille guvernantes ord: "*Gehen Sie. Gehen Sie sofort*." – "Nå, så det skal jeg? – Det skal jeg?" brølede han til sig selv.

Mr. Reginald Peacocks dag (1917)

Var der noget, han hadede mere end alt andet, så var det den måde, hun kom og vækkede ham på om morgenen. Hun gjorde det forsætligt – selvfølgelig. Det var hendes maner således at føre bevis imod ham for alt hendes slid dagen igennem, og ikke var han den, der skulle give til kende, hvor godt det lykkedes hende. Men du godeste, at vække et overfølsomt menneske på den måde, det var jo ligefrem livsfarligt. Det tog ham timer at komme over det – – timer simpelthen. Hun kom ind i soveværelset i tæt tilknappet overall og med lommetørklæde om hovedet – – det skulle vise, at hun selv havde været oppe siden daggry og arbejdet som en slave – – og kaldte så med dyb, ildevarslende stemme: "Reginald!"

"Nå! Hvad nu! Hvad er der? Hvad er der på færde?"

"Det er tid at stå op; klokken er halv ni." Og ud gik hun, lukkede døren sagte efter sig, for rigtig at nyde sin triumf, antog han.

Han tumlede over på den anden side af den store seng, hans hjerte hamrede endnu i raske dumpe slag, og for hvert slag følte han sin energi ebbe ud, hans – hans inspiration for den dag stivne under disse dunkende stød. Man skulle næsten tro, hun fandt en egen skadefryd i at gøre ham livet endnu vanskeligere, end det ved Gud i forvejen var; ved at nægte ham alt, hvad han med rette kunne forlange som kunstner, ved at trække ham ned til sit niveau. Hvad bildte hun sig ind? Hvad pokker var det, hun

var ude efter? Havde han ikke tre gange så mange elever nu, som da de blev gift? Tjente han ikke tre gange så meget? Havde han ikke betalt rub og stub af, hvad de ejede, havde han ikke begyndt at spytte i bøssen til Adrians børnehave? ... Og havde han nogensinde bebrejdet hende, at hun ikke havde ejet en rød øre? Aldrig et ord – aldrig et tegn! Sandheden var, at havde man først giftet sig med en kvinde, blev hun umættelig, og sandheden var, at intet var mere skæbnesvangert for en kunstner end ægteskab, i hvert fald ikke før han var godt over fyrre. Hvorfor havde han giftet sig med hende? Dette spørgsmål stillede han sig selv gennemgående tre gange om dagen allermindst, men aldrig fandt han et tilfredsstillende svar. Hun havde fanget ham ind i et svagt øjeblik, da det første spring ud i virkeligheden for en tid havde forvirret og overvældet ham. Når han kastede blikket tilbage, så han sig selv som en rørende, ungdommelig skabning, halvt barn, en halvvild utæmmet fugl, komplet uskikket til at tage kampen op med kreditorer, regninger og alle en tilværelses nedværdigende småtterier. Ja, hun gjorde sit bedste for at stække hans vinger, om det kunne være hende nogen tilfredsstillelse, og hun kunne lykønske sig selv til den succes, hun havde fået på sin tidlige morgenmanøvre. Man burde vågne op i skønhed, i et tilbageholdt tempo, tænkte han og gled ned i sin varme seng. Han gav sig over i drømmerier om fortryllende situationer, der endte med, at hans sidste, mest bedårende af alle elever, lagde sine sødt duftende, bare arme omkring hans hals, og skjulte ham med sit lange, parfumerede hår. "Vågn op, min elskede!"

Som det var hans daglige vane, prøvede Reginald nu sin stemme, mens vandet løb i badekarret.

"Spind, spind, spind datter min," sang han ganske sagte, idet han lyttede til klangen af sin stemme, og ligesom kælede den frem, indtil han kom til de følgende linjer:

"I morgen kommer frieren din," ... og ved ordet "frier" brød han ud i en så triumferende sejrsjubel, at tandbørsteglasset på hylden i badeværelset skælvede, og selve hanen over badekarret syntes at bruse ud i stormende applaus.

Nå, ja, stemmen er der jo ikke noget i vejen med, tænkte han, idet han sprang i badet og sæbede sin bløde, lyserøde krop ind med en svamp af form som en fisk. Han kunne såmænd fylde Covent Garden med den stemme! "Frier," sang han igen af fuld hals, greb håndklædet med en grandios dramatisk bevægelse, og blev ved at synge, mens han gned sig, som havde han været en Lohengrin, der var blevet væltet ud i vandet af en skødesløs svane, og nu stod og tørrede sig i største hast, inden denne kedsommelige Elsa kom anstigende ...

Da han var kommet tilbage til soveværelset, trak han rullegardinet op med et ryk, stillede sig i det blege sollys, der lå på tæppet som et ark flødefarvet trækpapir, og begyndte sine gymnastiske øvelser – dybe vejrtrækninger, bøjninger frem og tilbage. Til sidst satte han sig på hug som en frø, og skød skiftevis benene ud fra sig – for var der noget, han havde rædsel for, så var det at blive for fed, og mænd af hans profession havde en uhyggelig tilbøjelighed i den henseende. For øvrigt var der i øjeblikket ikke fjerneste tegn til det. Han var akkurat tilpas, fastslog han, fuldkommen velproportioneret. Ja, hvor kunne han andet end føle en gennemrislen af tilfredshed ved at se sig selv i spejlet, iført frakke, mørkegrå benklæder, grå sokker og sort slips med indvævet sølvtråd. Ikke at han var

forfængelig, – han kunne ikke udstå forfængelige mænd, – nej, ved synet af sig selv var det en ren og skær kunstnerisk tilfredsstillelse, der betog ham. "*Voila tout!*" sagde han, og strøg med håndfladen hen over sit glinsende hår.

Denne lille selvtilfredse sætning, der fløj så let fra hans læber, som et røgpust, mindede ham om, at han aftenen forud igen var blevet spurgt, om han var englænder. Det var som om folk umuligt kunne tro andet, end at han havde sydlandsk blod i sine årer. Og sandt at sige var der i hans syngemåde en følelsesbetonet timbre, der ikke havde spor af John Bull i sig ... Der var noget, der raslede henne ved dørhåndtaget, nu blev det drejet rundt. Adrians hoved tittede indenfor.

"Værs'go', far, mor siger, morgenbordet er færdigt, værs'go."

"Det er godt," sagde Reginald. Derpå lige idet drengen forsvandt: "Adrian!"

"Ja, far."

"Du har ikke sagt godmorgen."

For et par måneder siden havde Reginald tilbragt en weekend hos en meget aristokratisk familie, hvor faderen hver morgen trykkede sine små sønner i hånden. Reginald fandt dette en nydelig skik og indførte den omgående, men Adrian fandt det frygtelig fjollet at stikke sin egen far på næven hver morgen. Og hvorfor havde hans far det med altid at skulle synge til ham, i stedet for at tale ordentligt? ...

I fortrinligt humør trådte Reginald ind i spisestuen og tog plads foran en hoben breve, et nummer af *Times* og et lille tildækket fad. Han kastede et flygtigt blik først til brevene og derpå til maden. Der var to tynde skiver bacon og et æg.

"Skal *du* ikke have bacon?" spurgte han.

"Nej, jeg holder mere af et koldt, stegt æble. Jeg synes ikke, jeg behøver bacon hver morgen."

Så! Var *det* nu, fordi hun mente, at han heller ikke behøvede bacon hver morgen, og at hun var gnaven over at skulle lave maden i stand til ham?

"Hvis du ikke har lyst til at lave mad om morgenen," sagde han, "hvorfor holder du så ikke en pige? Du ved, vi har råd til det, og du ved, hvor jeg afskyr at se min hustru gøre den slags arbejde. Bare fordi alle de koner, vi hidtil har haft, var mislykkede, bragte total forstyrrelse i mine daglige vaner, og gjorde det så godt som umuligt for mig at have elever herhjemme, så opgiver du helt at finde en anstændig kvinde. Det kan da ikke være så vanskeligt at oplære en tjenestepige; jeg mener, man behøver ikke et være et geni for at gøre det, vel?"

"Jamen, jeg foretrækker nu selv at gøre arbejdet, man har det så dejligt fredeligt ... Løb så afsted, søde Adrian, og gør dig i stand til skole."

"Næh, næh, sådan leger vi ikke." Reginald fremhyklede et smil. "Du vil gøre arbejdet selv, fordi du af en eller anden besynderlig grund elsker at ydmyge mig. Rent objektivt ved du måske ikke af det, men subjektivt er det tilfældet." Denne sidste bemærkning hensatte ham i en sådan begejstring, at han skar en konvolut op med en elegance, som om han var på scenen ...

> "Kære hr. Peacock.
>
> Jeg kan ikke lægge mig til at sove, før jeg har fået takket Dem endnu en gang for den vidunderlige glæde, De beredte mig, ved Deres sang i aftes. Ganske uforglemmeligt. De får mig til at grunde over noget, som ikke har været i mine tanker, siden jeg var ung pige: Er

dette alt? Jeg mener, om denne trivielle verden virkelig skulle være det hele. Om der ikke – for dem af os, der forstår – måske skulle findes guddommelige skønheder og rigdomme, der venter på os, blot vi har mod til at se dem; og til at gøre dem til vore … Der er så stille her i huset. Gid De var her nu, så jeg personlig kunne takke Dem. Det er store ting, De udretter. De lærer os at flygte fra livets fængsel.

Deres meget hengivne

Ænone Fell.

P.S. Jeg er hjemme hver eftermiddag i denne uge …"

Brevet var skødesløst kradset ned med lilla blæk på håndgjort papir. Forfængelighed, denne berømmelige fugl, hævede atter sine vinger, hævede dem, til han følte, som om den skulle sprænge hans bryst.

"Ja ja, da, lad os ikke skændes," sagde han, og bogstaveligt talt slyngede en hånd ud til sin hustru.

Men hun var ikke stor nok til at tage imod den.

"Jeg må skynde mig at følge Adrian til skole. Dit værelse er i orden," sagde hun.

For mig gerne, for mig gerne, så lad det være åben krig! Men pokker stå i det om han ville være den første til at gøre det godt igen!

Han gik op og ned i stuen, og faldt ikke til ro, før han hørte yderdøren smække i efter hustru og barn. Blev det sådan ved, måtte han selvfølgelig træffe andre foranstaltninger. Det var jo indlysende. Bundet og bastet som han var, hvor kunne det så være andet end, at den store verden slap fra ham? Han åbnede

klaveret og slog efter i sin bog, hvilke elever han havde denne formiddag. Frøken Betty Brittle, komtesse Wilkowska og frøken Marian Morrow. Alle tre lige bedårende.

Præcis på slaget halv elleve ringede entréklokken. Han gik ud. Der stod frøken Betty Brittle, helt i hvidt, med musikmappe af blåt silke.

"Jeg er bange for, jeg er for tidligt på det," sagde hun rødmende og genert, og spærrede sine store blå øjne vidt op. – "Er jeg ikke?"

"Aldeles ikke, lille frøken, det er mig kun alt for kært," sagde Reginald, "kom indenfor."

"Det er den mest guddommelige morgen," sagde frøken Brittle. "Jeg gik igennem parken. Blomsterne var pragtfulde."

"Åh ja, tænk blot på dem, mens De synger Deres øvelser," sagde Reginald og satte sig ved klaveret. "Det vil give Deres stemme varme og farve."

Åh, sikken et henrivende indfald! Sikken et geni, den Peacock. Hun åbnede sine smukke læber og begyndte at synge med en stemme så fløjlsblød som en stedmoderblomst.

"Udmærket, ganske udmærket," sagde Reginald og slog nogle akkorder an, som kunne have sendt den mest forstokkede synder til Himlen. "Gør tonerne runde. – Ikke ængstelig! Dvæl på dem, ånd dem ud som blomsterduft."

Hvor yndig så hun ud, som hun stod der i sin hvide kjole, med det lille, blonde hoved højt hævet, så man så den mælkehvide hals.

"Øver De Dem nogensinde foran et spejl?" spurgte Reginald. "Det skulle De, det gør læberne mere smidige. Kom her hen."

De gik over til spejlet, og stod ved siden af hinanden.

"Syng så: u – e – ku – e – u – e – a!"

Men hun knækkede helt sammen og rødmede dybere end nogensinde.

"Uh, det kan jeg ikke. Jeg føler mig så idiotisk," udbrød hun. "Jeg kan virkelig ikke lade være med at le. Jeg ser jo så fjollet ud!"

"Nej, De gør ikke. Bare ikke ængstelig!" sagde Reginald, men lo ligeledes – i al venskabelighed. – "Så, prøv nu igen!"

Timen ligefrem fløj af sted, og Betty Brittle kom helt over sin generthed.

"Hvornår må jeg komme igen?" spurgte hun, mens hun stod og lagde noderne ind i den lyseblå silkemappe. "Jeg vil gerne have så mange timer, som jeg kan få netop nu. Åh, hr. Peacock, jeg elsker de timer. Må jeg komme i overmorgen?"

"Lille frøken, det er mig kun alt for kært," sagde Reginald og fulgte hende bukkende ud.

Pragtfuldt pigebarn! Og da de havde stået foran spejlet, havde hendes hvide ærme berørt hans sorte. Han kunne føle, – faktisk føle en varm brændende plet, som han kærtegnede. Hun elskede timerne! Hans kone kom ind.

"Reginald, kan du ikke give mig nogle penge? Jeg må betale mejeriet. Og er du hjemme til middag i aften?"

"Ja, du ved jo, jeg skal synge hos lord Timbucks klokken halv ni. Kan du lave mig en kop bouillon med æg?"

"Ja, og pengene, Reginald. Det er 8 kr. og 50."

"Nå, det var ellers noget rigeligt, ikke?"

"Nej, det er lige, hvad det skal være, og Adrian må have mælk."

Så, der var hun igen ude efter ham. Rottede sig sammen med Adrian imod ham.

"Jeg ønsker ikke i fjerneste måde at nægte mit barn et passende kvantum mælk," sagde han. "Her er ti kroner."

Entréklokken ringede. Han gik til døren.

"Åh," sagde komtesse Wilkowska, "de trapper! Jeg har ikke spor af vejr." Og hun trykkede hånden mod sit hjerte, idet hun fulgte ham ind i musikværelset. Hun var helt i sort, – lille sort hat med flagrende slør – violer i brystet.

"Må jeg ikke nok være fri for at synge øvelser i dag," udbrød hun, og slog ud med begge hænder på sin bedårende, udenlandske facon. "Nej, i dag vil jeg kun synge sange ... Og jeg må nok tage mine violer af, ikke? De visner så hurtigt."

"De visner så hurtigt – de visner så hurtigt," spillede Reginald på klaveret.

"Må jeg sætte dem her?" spurgte komtessen, og stak dem ned i en lille vase, der stod foran et af Reginalds fotografier.

"Lille komtesse, det er mig kun alt for kært!"

Hun begyndte at synge, og alt gik godt, indtil hun kom til sætningen: "Du elsker mig!" Ned sank hans hænder fra klaviaturet, han snurrede rundt på taburetten og gjorde front imod hende.

"Nej, nej, det er ikke nær godt nok. Det kan De gøre meget bedre," råbte Reginald ivrigt. "De må synge, som om De virkelig var forelsket. Hør nu her; lad mig prøve at vise Dem det." Og han sang.

"Åh, ja ja ... Jeg ved, hvad De mener," stammede den lille komtesse. "Må jeg prøve igen?"

"Selvfølgelig. Bare ikke ængstelig. Kast Dem ud i det. Luk Dem helt op. – Kom nu, giv Dem helt hen!" Hans stemme overdøvede musikken. Og hun sang!

"Ja; denne gang var det meget bedre. Men jeg føler, at De er i stand til endnu mere. Prøv sammen med mig. De må samtidig lægge en slags jublende trods i det – kan De ikke føle det?"

Og de sang sammen. Åh! Nu var hun sikker på, hun forstod. "Må jeg prøve endnu en gang?"

"Du elsker mig. Ja, jeg *ved*, du elsker mig."

Timen var forbi, før denne ene sætning var blevet fuldt ud tilfredsstillende. De små udenlandske hænder rystede, da de foldede noderne sammen.

"Og De glemmer Deres violer," sagde Reginald ømt.

"Ja, jeg tror, jeg *vil* glemme dem," sagde komtessen, og bed sig i underlæben. – Det er dog nogle indtagende manerer disse udenlandske damer har!

"Og så kommer De altså hjem til os på søndag og musicerer, ikke sandt?" spurgte hun.

"Lille komtesse, det er mig kun alt for kært!" sagde Reginald. –

"Græder ej mere sørgmodige kilder,
hvorfor må I strømme så stærkt?"

sang frøken Marian Morrow, mens hendes øjne fyldtes med tårer, og hendes hage dirrede.

"Vent lidt med at synge," sagde Reginald. "Lad mig spille det for Dem." Han spillede sagte og blidt.

"Er der noget i vejen?" spurgte Reginald. "De er ikke glad her til morgen."

Nej, det var hun ikke, hun var forfærdelig langt nede.

"Kunne De ikke fortælle mig, hvad det er?"

Det var såmænd ikke noget særligt. Hun havde det sommetider på den måde, når hun fandt livet næsten

uudholdeligt.

"Åh, ja, jeg kender det; hvis jeg bare kunne hjælpe Dem!"

"Jamen, det kan De; det gør De! Åh, hvis jeg ikke havde mine timer, kunne jeg ikke holde ud at leve videre."

"Sæt Dem nu ned her i lænestolen og snus til violerne, og lad mig synge for Dem. Det vil gøre Dem akkurat samme gavn som en time."

Hvorfor var ikke alle mænd som mr. Peacock?

"Jeg skrev et digt i aftes efter Deres koncert – bare sådan hvad jeg følte. Naturligvis ikke noget *personligt*. Må jeg sende det til Dem?"

"Lille frøken, det vil kun være mig alt for kært!"

Senere hen på eftermiddagen følte han sig ganske udmattet, og lagde sig på en sofa for at hvile sin stemme, inden han skulle klæde sig om. Døren til hans værelse stod åben. Han kunne høre Adrian og drengens mor tale inde i spisestuen.

"Ved du, hvad din tepotte ligner, mammy? Den ligner en lille killing, der sidder ned."

"Gør den det, lille hr. Fjollerup?"

Reginald døsede. Telefonen vækkede ham.

Det er Ænone Fell: "Mr. Peacock, jeg har lige nu hørt, at De skal synge hos lord Timbucks i aften. Vil De spise til middag med mig forinden, så kan vi bagefter tage derhen sammen?" Og ordene i hans svar faldt som blomster ned i telefonen.

"Lille frøken, det vil kun være mig alt for kært."

Hvad det dog blev for en sejrsstolt aften! Den lille middag – tête-à-tête – med Ænone Fell, køreturen til lord Timbucks i hendes hvide automobil, hvor hun på ny takkede ham for den

uforglemmelige oplevelse. Triumf på triumf! Og hos lord Timbucks, hvor der ligefrem flød med champagne.

"Mere champagne, Peacock," sagde lord Timbuck. Læg mærke til – ikke mr. Peacock – men Peacock; som om han var en af deres egne. Og var han det egentlig ikke? Han var kunstner. Han havde dem alle sammen i sin magt. Var det ikke ham, der lærte dem at slippe bort fra dagliglivet? Hvor han dog sang! Og mens han sang, så han som i en drøm deres fjer, deres blomster, deres vifter rakt frem imod ham, tilbudt ham som en kæmpestor buket.

"Et glas vin til, Peacock?"

"Jeg kunne få, hvem jeg ville, bare ved at løfte en finger," tænkte han, mens han befandt sig på hjemvejen med uomtvisteligt vaklende skridt.

Men så snart han lukkede sig selv ind i den mørke lejlighed, begyndte denne vidunderlige følelse af overmod at ebbe ud. Han drejede op for lyset i soveværelset. Hans kone lå og sov, – klemt helt over i sin side af sengen. Han kom pludselig til at tænke på, hvad hun havde sagt til ham, da han fortalte hende, han skulle ud til middag: "Det kunne du gerne have sagt noget før!" Og hvordan han havde svaret: "Var det ikke muligt, du kunne tale til mig uden at forbryde dig mod almindelig høflighed?" Det var utroligt, tænkte han, at hun brød sig så lidt om ham – utroligt, at hun ikke var det mindste interesseret i hans triumfer, i hans kunstneriske løbebane. Når så mange kvinder i hendes sted, ville have givet livet … Ja, han vidste det … Hvorfor ikke indrømme det? … Og der lå hun, en fjende, selv i sin søvn … Skulle det altid blive ved at være sådan? tænkte han, endnu under indflydelse af champagnen. Åh, om vi blot var

venner, hvor meget havde jeg så ikke at fortælle hende nu! Om denne aften; om Timbucks optræden overfor mig, om alt hvad de sagde til mig og så videre, og så videre; om jeg bare kunne føle, at jeg havde hende at komme tilbage til – hende at betro mig til – osv. osv.

I sin sindsbevægelse rev han en sko af, og formelig slyngede den over i et hjørne. Støjen vækkede hans kone op med et voldsomt sæt. Hun satte sig op og strøg håret tilbage. Men pludselig besluttede han at gøre et forsøg på at behandle hende som ven, fortælle hende alt, vinde hende. Han satte sig på sengekanten og greb en af hendes hænder. Men af alle de storslåede oplevelser han havde at berette, kunne han ikke få en eneste over sine læber. Af en eller anden djævelsk grund blev de eneste ord, han fik fremstammet: "Lille frue, det er mig kun alt for kært ... alt for kært!"

Lyksalighed (1918)

Trods sine tredive år kunne Bertha Young endnu komme ud for øjeblikke som nu, hvor hun blev grebet af en ubetvingelig lyst til at løbe i stedet for at gå, til at gøre dansetrin hen ad fortovet, smide et eller andet op i luften og gribe det igen eller stå stille og le – le af ingenting – bogstavelig taget af ingen verdens ting. Hvad skal man stille op med sig selv, når man er tredive, og man drejer om hjørnet til sin egen gade og lige med et bliver overfaldet af en lykkefølelse – en sådan følelse af ovenud lyksalighed, at det er, som havde man slugt et flammende stykke af den sene eftermiddags sol, at det føles som om den brændte i ens bryst og sendte en regn af gnister ind i hver eneste pore lige ud til fingerspidserne – lige ned til tåspidserne. Åh, findes der virkelig ikke andre ord for en sådan tilstand end "drukkenskab og gadeuorden"? Civilisationen er noget rigtig idiotisk noget! Hvorfor har man fået et legeme, når det bare er for at gemme det hen, ligesom en sjælden violin i sin kasse? Nå, det med violinen er for resten ikke særlig godt, tænkte Bertha Young, idet hun løb op ad trappen, mens hun rodede i sin taske efter nøglen. Hun havde glemt den som sædvanlig – og ruskede i postkassen. Det er ikke helt sådan, jeg mener, for – – "Tak Mary." Hun gik ind i vestibulen.

"Er barnepigen kommet tilbage?"

"Ja, frue."

"Og er frugten kommet?"

"Ja, frue, det er kommet alt sammen."

"Bring frugten ind i spisestuen, Mary. Jeg vil ordne den, før jeg går ovenpå." Der var halvmørkt i spisestuen og ækelt koldt; dog den stramme kåbe var ikke til at udholde et minut længere; hun slængte den fra sig, og den kolde luft lagde sig isnende på hendes arme. Men inde i hendes bryst følte hun endnu dette lysende, glødende punkt, hvorfra regnen af små gnister fløj ud til alle sider. Det var næsten for overvældende. Hun turde knapt trække vejret af frygt for at puste til gløden, så den skulle flamme op i lys lue. Og alligevel trak hun vejret i dybe, dybe drag.

– Hun turde knapt se ind i det kolde spejl på væggen – og alligevel kiggede hun derind, og spejlet gengav en kvinde, strålende og med smilende, skælvende læber, med store mørke øjne og et udtryk af lyttende forventning – forventning om det vidunderlige, der måtte ske, ... som hun vidste måtte ske ... så sikkert som noget.

Mary bragte frugten ind på en bakke tillige med en glasskål, en blå skål med et forunderligt skær, som om den havde været dyppet i mælk.

"Ønsker fruen lys?"

"Nej tak. Jeg ser udmærket."

Der var gyldne appelsiner, der var æbler med jordbærrødme, gule pærer, så glatte som silke, grønne druer med sølvspinds-overtræk og en stor klase af de blå. Dem havde hun købt for at stå til det nye gulvtæppe i spisestuen. Ja, søgt lød det og dumt, men det var faktisk derfor, hun havde købt dem. Hun havde tænkt, da hun stod i butikken: "Jeg må have nogle blå druer for at bringe tæppet op til bordet." Og den gang havde hun virkelig syntes, der var god mening i det.

Da hun var færdig og havde arrangeret to pyramider af de strålende, runde former, trådte hun tilbage for at bedømme virkningen. – og mærkeligt nok:

Det var aldeles, som om det mørke bord smeltede sammen med tusmørket, og som om glasfadet og den blå skål svævede i luften. – I øjeblikkets stemning fandt hun dette af en ufattelig skønhedsvirkning. Men hun måtte uvilkårligt le af sig selv.

"Næh, nu er jeg ved at blive hysterisk." Og hun snappede sin taske og kåbe og løb ovenpå til barneværelset.

Barnepigen sad ved et lavt bord og var ved at give Lille-B sin aftensmad efter badet.

Lille-B havde en hvid flonels natkjole på og en blå ulden trøje, og hendes mørke, silkefine hår var børstet op i en komisk lille top. Hun så op, da hun hørte sin mor, og hoppede af glæde.

"Så, min stump, spis nu færdig som en god lille pige," sagde barnepigen og satte stram mund op, som Bertha af erfaring vidste betød, at nu var hun igen kommet ind i barneværelset i det forkerte øjeblik.

"Har hun været sød?"

"Hun har været en engel hele eftermiddagen," hviskede barnepigen. "Vi var i parken og jeg satte mig på en stol og tog hende ud af vognen, og der kom en stor hund hen til os og lagde sit hoved i mit skød, og hun krammede dens øre og trak i det. Fruen skulle have set hende!"

Bertha var lige ved at spørge, om det ikke var temmelig farligt at lade hende trække en fremmed hund i øret. Men hun turde ikke. Hun stod med armene ned langs siderne, som den fattige lille pige overfor den rige lille pige med dukken.

Lille-B så nu op på hende igen, gjorde store øjne og smilede så bedårende, at Bertha ikke kunne lade være med at udbryde:

"Åh, lad mig give hende maden, mens De lægger badetingene til side."

"Ja vel, frue," sagde barnepigen; "men barnet burde rigtignok ikke gå sådan fra hånd til hånd, mens hun spiser, det gør hende så urolig; ja, hun kan såmænd lige så godt gå hen og kaste op."

Sikke noget fjolleri. Hvorfor i al verden have en baby, når den skal gemmes hen, ikke i en kasse, som en sjælden violin, men i en anden kvindes arme?

"Jamen, jeg vil nu alligevel!" sagde Bertha.

Meget fornærmet gav barnepigen hende fra sig.

"Pas nu på ikke at gøre hende for livlig efter maden. Det plejer fruen jo, ved De nok. Og bagefter har jeg det største mas med hende."

Gudskelov, nu gik pigen endelig ud af stuen med badehåndklæderne.

"Så, nu har jeg dig for mig selv, min lille skat," sagde Bertha, da Lille-B puttede sig ind til hende.

Hun spiste pænt, stak læberne frem mod skeen og viftede hele tiden med de små hænder. Sommetider ville hun ikke slippe skeen, og så – ligesom Bertha havde fyldt den, kunne hun pludselig slå til den, så maden røg til alle verdens hjørner.

Da der ikke var mere suppe tilbage, satte Bertha sig hen ved kaminen.

"Hvor er du kær, du lille lækkerprås," sagde Bertha og kyssede sin lille varme unge. "Uh, hvor jeg elsker, elsker dig."

Ja, det gjorde hun. Bertha elskede Lille-B så højt – den lille hals, som hun strakte frem – de fine små tæer, som lyste

gennemsigtige i ildens skær – at hele hendes overstrømmende lykkefølelse på ny kom op i hende. Og på ny vidste hun ikke, hvordan hun skulle give den udtryk, – hvad hun skulle gøre med den.

"Der er telefon til fruen," sagde barnepigen, som kom tilbage og triumferende greb *sin* Lille-B.

Afsted fløj Bertha ned ad trappen. Det var Harry.

"Åh, er det dig, Ber? Nu skal du høre. Det bliver sent. Jeg skal tage en taxa og være hjemme så hurtigt jeg kan, men kan du ikke nok få middagen skudt ti minutter ud. – Kan du? Kan det gå an?"

"Ja, glimrende. Åh Harry!"

"Ja, hvad er der?"

Hvad skulle hun egentlig sige? Der var jo ikke noget. Hun ville bare gerne i kontakt med ham et lille øjeblik. Hun kunne da ikke råbe helt fjollet ud i luften: "Har det ikke været en guddommelig dag?"

"Hvad er der?" lød den fjerne stemme i røret.

"Ikke noget. *Entendu*," sagde Bertha og hængte røret på, idet hun tænkte: "Hvor er det idiotisk altid at skulle svare så dannet."

De havde middagsgæster: Norman Knights – et rigtigt sundt og fornuftigt ægtepar – han i færd med at starte et teater, hun umådelig interesseret i interiørkunst.

En ung mand, Eddie Warren, som lige havde udgivet en digtsamling og blev inviteret til alverdens middagsselskaber, og endelig Pearl Fulton, et af Berthas fund. Hvad frøken Fulton tog sig til, anede Bertha ikke. De havde truffet hinanden i klubben

og Bertha var blevet indtaget i hende, som hun altid blev det i smukke kvinder, der havde noget mystisk over sig.

Det harmelige var, at skønt de havde været ude sammen og havde mødtes mange gange og virkelig fået talt indgående med hinanden, kunne Bertha ikke blive klog på hende. Indtil et vist punkt var frøken Fulton ualmindelig – ja, forbavsende åben – men dette visse punkt var der, og ud over det ville hun ikke.

Var der noget ud over dette punkt? Harry mente "Nej". Erklærede hende for kedelig og "kold som alle blonde kvinder, med en antydning måske af hjerneanæmi." Men Bertha ville ikke give ham medhold; i hvert fald ikke endnu. "Nej, den facon hun havde med at holde hovedet lidt på siden og smile, – den ligger der noget bagved, og jeg må finde ud af, hvad dette noget er."

"Højst sandsynlig en god fordøjelse," foreslog Harry.

Han lagde an på at drille Bertha med den slags svar: "Frossen lever, min søde pige", eller "for meget luft i maven", eller "nyresygdom" osv.

Af en eller anden besynderlig grund kunne Bertha godt lide dette lille lune hos ham – ja, hun næsten beundrede ham for det.

Hun gik ind i dagligstuen og tændte ild i kaminen, samlede puderne sammen en for en – Mary havde lige lagt dem omhyggeligt på plads – og kastede dem hulter til bulter rundt i stole og sofaer. Det gjorde hele forskellen. Værelset blev på én gang mere levende. Lige som hun var ved at kyle den sidste pude – overraskede hun sig selv i pludselig at knuge den lidenskabeligt ind til sig. Men ilden i hendes bryst blev ikke dæmpet ned ved denne spontane manøvre. Ak nej – tværtimod.

Dagligstuevinduerne vendte ud til en balkon, hvorfra man så ned over haven. Længst borte op imod havemuren stod et højt rankt pæretræ i sin skønneste rigeste blomstring – fuldendt, som en silhuet – imod den jadegrønne himmel. Selv på så lang afstand kunne Bertha føle med bestemthed, at træet dernede ikke havde en eneste vissen knop eller et eneste vissent blomsterblad. Nedenunder det – i havens bede stod røde og gule tulipaner tunge af blomster og så ud som lænede de sig op mod tusmørket. En grå kat med slæbende bug listede sig over plænen, og en sort kom snigende bag efter som dens skygge. Ved synet af dem kom Bertha til at gyse. "Katte er nogle uhyggelige bæster," mumlede hun og trak sig tilbage fra vinduet og gav sig til at gå op og ned ...

Hvor de dufter stærkt herinde, narcisserne. Mon det er *for* stærkt? Åh nej, slet ikke. Og alligevel – som om hun var fuldkommen udmattet – sank hun ned i en sofa og pressede hænderne mod sine øjne.

"Jeg er alt for lykkelig – alt for lykkelig," hviskede hun. Og det vidunderlige pæretræ med sine fuldt udsprungne blomster tegnede sig for hende som et symbol på hendes eget liv.

Hun havde jo virkelig alt – alt. Hun var ung. Harry og hun var så forelskede i hinanden som nogensinde, og hvor glimrende kom de ikke ud af det som rigtig gode kammerater. Hun havde en bedårende baby. De havde ingen pengesorger. De var ubetinget tilfredse med deres hus og have. Og venner havde de – moderne, interessante venner – spændende venner, forfattere, malere og digtere eller mennesker, der var interesserede i sociale spørgsmål, netop den slags venner, som passede til dem. Og så var der bøgerne, og der var musikken, og

hun havde fundet en storartet lille syerske, og de skulle rejse til sommer, og deres kokkepige lavede de mest glimrende omeletter.

"Jeg er jo skør. Ganske skør." Hun satte sig op; hun følte sig helt svimmel, helt ør. Det måtte være foråret.

Ja, det var foråret. Men nu var hun så træt, at hun næsten ikke kunne slæbe sig op ad trapperne for at klæde sig om. En hvid kjole, halsbånd af jadeperler, grønne sko og strømper! Det var virkelig ikke udspekuleret. Hun havde planlagt denne påklædning mange timer før hun stod ved dagligstuevinduet.

Som blomsterblade dryssede hun ind i vestibulen og kyssede fru Norman Knight, der var ved at tage sin aftenkåbe af – den morsomste aftenkåbe – med en procession af aber broderet langs sømmen forneden og op ad forbredden.

"Begriber noget levende menneske det? Hvorfor er de gode borgere i denne by så håbløst tunge, så uhjælpeligt blottet for humoristisk sans! Kæreste Bertha, det er kun ved et rent tilfælde, at jeg overhovedet er her. Det var Norman, som var det beskyttende tilfælde. For tænk, mine søde små abekatte vakte sådan en opsigt i toget, at det rejste sig på en gang og ligefrem slugte mig med øjnene. Lo ikke – morede sig ikke, – det ville jeg have fundet bedårende. Nej, bare gloede – og kedede mig lige ind i sjælen."

"Ja, men toppunktet var dog," sagde Norman og pressede en stor monokel med skildpaddeskant ind i sit øje, "jeg må nok fortælle det, ikke Face? (Hjemme og blandt venner kaldte de hinanden for Face og Mug.) Det var, da hun havde fået nok af deres måben og sagde til damen ved siden af sig: Har De aldrig før set en abe?"

"Åh, ja!" – fru Norman Knight lo selv med. "Var det ikke også fuldstændigt grinagtigt?"

Og endnu mere grinagtigt var det, at nu, da hun havde fået sin kåbe af, lignede hun selv grangivelig en lille klog abe – som oven i købet havde lavet sig en gul silkekjole af skrabede bananskind, og havde ravperler i ørene som små ringlende nødder.

Det ringede. Det var den magre, blege Eddie Warren (som sædvanlig i en tilstand af heftig fortvivlelse). "Det er vel det rigtige hus – sig det er det," klynkede han.

"Ja, det tror jeg da, – det håber jeg da," sagde Bertha muntert.

"Jeg har haft sådan en rædsom oplevelse med en taxamand; han var noget så skummel. Kunne ikke få ham til at holde. Jo *mer* jeg bankede og råbte, des *hurtigere* kørte han. Og i måneskinnet – denne bizarre figur med fladtrykt hoved – bøjet over det lille hjul" ... Han gøs, idet han tog sit hvide silketørklæde af. Bertha opdagede, at hans sokker også var hvide – noget så raffineret.

"Det var dog frygteligt!" udbrød Bertha.

"Ja, sandelig var det det," sagde Eddie og fulgte efter hende ind i dagligstuen. "Jeg så mig selv i ånden køre gennem evigheden i en tidløs taxa."

Han kendte Norman Knights. Faktisk skulle han skrive et skuespil for N. K., så snart teaterplanen var gået igennem.

"Nå, Warren, hvordan går det med stykket?" sagde Norman Knight og lod sin monokel falde, hvorved han gav sit øje et sekunds chance til at komme op til overfladen, inden det atter blev presset ned under glas. Og fru Norman Knight bemærkede: "Åh, hr. Warren, sikke nogle fænomenale sokker!"

"Hvor det glæder mig, De synes om dem," sagde han og så ned på sine fødder. "Jeg synes egentlig de ser meget hvidere ud, efter at månen er kommet frem." Og han vendte sit magre, sørgmodige ansigt mod Bertha. "Der er nemlig en måne, at De ved det." Hun følte trang til at råbe ud: – Ja, ved den gode Gud! – det ved jeg sandelig nok!

Han var virkelig en højst indtagende person. – Men det var Face også (hun sad krøbet sammen foran kaminen i sit bananskrud), og Mug, der stod ved siden af, var det ikke mindre.

"Hvorfor tøver brudgommen?" citerede han, idet han knipsede asken af sin cigaret.

"Nå, der er han."

Med et smæld gik yderdøren op og i. "Hallo, folkens. Om fem minutter har I mig." Og de hørte ham svippe op ad trappen. Bertha måtte smile. Hun vidste, at han elskede at være under højtryk. For hvad betød fem minutter, mer eller mindre – mens han påstod, at de betød alverden – og viste han sig så endelig, var det ham en æressag at komme slentrende ind med en påtagen rolig og behersket holdning.

Harry havde sådan mod på livet; det kunne hun vældigt godt lide hos ham. Og den iver, han tog en kamp op med, ja *søgte* kampen ved den mindste lejlighed, hver gang en ny prøvesten for hans styrke og hans mod – også dette forstod hun hos ham. Selv om hun måtte indrømme, at han til tider – over for folk, der ikke kendte ham videre, måske kunne komme til at stå i et lidt latterligt skær ... For der var unægtelig øjeblikke, hvor han styrtede sig i kampen, hvor ingen kamp var ... Hun talte og lo og glemte helt – lige til han var kommet ind i stuen (netop på den

måde, som hun havde ventet det), at Pearl Fulton ikke havde vist sig endnu.

Mon frøken Fulton skulle have glemt det?

"Rimeligvis," sagde Harry. "Har hun telefon?"

"Åh, nu kom der en taxa." Og Bertha smilede med denne lille mine af besiddderglæde, som hun altid påtog sig, så længe hendes dame-fund endnu var ny og gådefulde. "Hun lever og ånder i biler."

"Hun bliver alt for tyk, hvis hun bliver sådan ved," sagde Harry i en nonchalant tone, idet han ringede på maden. "Frygtelig fare for blonde kvinder."

"Harry – lad nu være," advarede Bertha og lo op imod ham.

Atter kom et lille øjeblik, mens de ventede, hvor latteren og snakken blev en lille smule for ugenert – en lille smule for anmassende. Og så tonede frøken Fulton frem helt i sølv, med sølvnet over sit blege, blonde hår, – smilende og med hovedet lidt på siden.

"Kommer jeg for sent?"

"Nej, aldeles ikke," sagde Bertha. "Kom så!" Og hun tog hende under armen og førte hende ind i spisestuen.

Hvad var det nu, der gjorde, at berøringen af denne kølige arm kunne puste – puste til ilden, få den til at flamme op igen, den ild af lykkefølelse, som Bertha ikke vidste, hvad hun skulle stille op med?

Frøken Fulton så ikke på hende, men det var for resten sjældent, hun så nogen lige i øjnene. De tunge øjenlåg dækkede over hendes blik, og et sært halvsmil spillede om hendes læber, som om hun tilbragte sit liv mere med at høre end med at se. Men – pludselig – som om der var vekslet et langt, fortroligt

blik imellem dem, som om de havde sagt til hinanden: Føler du også sådan? vidste Bertha, at Pearl Fulton var betaget på samme måde som hun selv.

Og de andre? Face og Mug, Eddie og Harry, dér sad de, – løftede deres skeer og lod dem falde, trykkede servietterne mod deres læber, smuldrede brød, klirrede med gafler og glas og snakkede:

"Jeg mødte hende på udstillingen, den underligste lille person. Ikke nok med, at hun havde klippet sit hår kort, men hun så ud, som om der var taget en god stump med af arme og ben og hals og af hendes stakkels lille næse også."

"Er hun ikke meget intim med Michael Oat?"

"Ham, der skrev *Kærlighed og Forlorne Tænder*?"

"Ja, han vil skrive et skuespil til mig. Én akt. Én person. Beslutter at begå selvmord. Giver alle mulige grunde hvorfor han skulle og hvorfor han *ikke* skulle. Og lige som han har bestemt sig for at gøre enten det ene eller det andet – tæppe. Slet ikke nogen dårlig idé."

"Hvad har han i sinde at kalde det – *Maveproblemer*?"

"Jeg *tror*, jeg er stødt på den *samme* idé i et lille fransk tidsskrift. Der er vist ingen, der kender det herhjemme."

Nej, sådan svindel ville ingen af hendes venner indlade sig på. De var så rare og søde alle sammen, og Bertha vidste ikke noget bedre end at have dem ved sit bord og give dem god mad og vin. Ja, hun sukkede ligefrem efter at få sagt dem, hvor henrivende de var, og hvad for en kunstnerisk gruppe de dannede, hvordan den ene ligesom fremhævede den anden, og hvor de mindede hende om et skuespil af Tjekhov.

Harry nød sin middag. Der var noget hos ham, man kan egentlig ikke sige, det var hans natur – og absolut ikke, at det var effektjageri – men et eller andet var der, som tilskyndede ham til at tale om mad og til at prale af sin uforbeholdne passion for hvidt hummerkød og grøn pistacheis – grøn og kølig som ægyptiske danseres øjenlåg.

Når han så op til hende og sagde: "Bertha, dette er en ganske fortræffelig soufflé!" kunne hun næsten græde af barnlig glæde.

Åh, hvorfor følte hun sig så blidt stemt overfor hele verden i aften? Alting var godt, alting var rigtigt. Alt, hvad der hændte, syntes igen at fylde hendes glædes bæger til randen.

Og så – dybt i hendes underbevidsthed var der pæretræet. Det ville i dette øjeblik lyse sølvagtigt hvidt i skær af stakkels, kære Eddies måne, lyse af sølv som frøken Fulton, der sad derhenne og drejede en mandarin imellem sine slanke fingre, så blege, at det var som strålede der lys ud fra dem.

Der var noget hun ligefrem ikke kunne fatte, noget virkelig mystisk, og det var, hvordan hun havde kunnet gætte frøken Fultons stemning så nøjagtigt og så øjeblikkeligt. For hun var ikke et øjeblik i tvivl om, at hvad hun følte var rigtigt, og dog – hvad havde hun at holde sig til? Mindre end intet!

"Jeg tror den slags hænder meget, meget sjældent mellem kvinder, og aldrig mellem mænd," tænkte Bertha. "Men måske giver hun mig et eller andet tegn, når jeg står og laver kaffe inde i dagligstuen."

Hvad hun mente med det, vidste hun ikke selv, og hvad der skulle ske derefter, kunne hun ikke forestille sig.

Mens hun sad i disse tanker, hørte hun sig selv tale og le. Hun måtte nemlig snakke løs for ikke at le ganske ubeføjet. "Jeg dør,

hvis jeg ikke må le."

Men da hun fik øje på Face, der med sin lille pudsige vane sad og stoppede noget ned i udringningen af sit kjoleliv, som om hun opbevarede et lille hemmeligt forråd af nødder der, måtte Bertha bore neglene ned i sine hænder – for ikke at le *for* ubehersket.

Endelig var de færdige. Og – "Nu skal I se min ny kaffemaskine," udbrød Bertha.

"Ja, endelig," sagde Harry, "vi får *kun* ny kaffemaskine hver fjortende dag."

Denne gang var det Face, der tog Bertha under armen. Frøken Fulton bøjede hovedet og fulgte efter. Ilden i dagligstuen var sunket ned til en rød, blafrende "rede med Phønix-fugleunger", som Face udtrykte sig.

"Lad os nu vente med at tænde lys et øjeblik. Det er så hyggeligt." Og så krøb hun atter sammen foran kaminen. Hun frøs altid – den lille abe – "uden sin lille røde flonels trøje" – selvfølgelig, tænkte Bertha.

I dette øjeblik gav frøken Fulton "tegnet".

"Har De have?" sagde hendes apatiske, søvnige stemme.

Dette var en så udsøgt fin opmærksomhed fra hendes side, at det eneste Bertha havde at gøre var at lyde. Hun gik tværs over gulvet, trak gardinerne til side og åbnede de store glasdøre.

"Se der," henåndede hun.

Og ved hinandens side stod de to kvinder og betragtede det spinkle, blomstrende træ. Skønt det stod der så ubevægeligt, syntes det, ligesom flammen på et lys, at række opad, pege opad, blafre i den klare luft, blive større og større jo længere de

stirrede, for næsten at gå i et med den runde, sølverne måne. Hvor længe stod de der? Begge to så at sige fanget ind i denne sfære af overjordisk lys – i en fuldkommen forståelse af hinanden, væsener af en anden verden, som ikke vidste hvad de skulle gøre i denne verden, med al den lykkefyldte rigdom, der brændte i brystet på dem og faldt som sølvblomster ned fra deres hår og deres arme.

Var det en evighed – var det kun et øjeblik? Og mumlede nu frøken Fulton: "Ja, sådan er det netop." Eller drømte Bertha det?

Så blev lyset smældet på, og Face lavede kaffe, og Harry sagde: "Kære fru Knight, spørg mig ikke om mit barn. Jeg ser hende aldrig. Jeg kommer ikke til at føle den fjerneste interesse for hende, før hun har en elsker," og Mug tog sit øje ud af drivhuset og satte det et sekund efter igen under glas, og Eddie Warren drak sin kaffe og satte koppen fra sig med et ansigtsudtryk så kvalfuldt, som om han havde set et spøgelse.

"Hvad jeg er ude efter, det er at give de unge mennesker en chance, jeg tror London er svanger med første klasses uskrevne skuespil. Og hvad jeg vil sige til dem er: 'Her er teatret. Brænd så på'."

"Har I hørt, at jeg skal til at udsmykke et værelse hos familien Nathan. Åh, det kribler i mig efter at lave et "stegt fiske"-udkast med stolerygge i stegepande-form og lækre brunede kartofler broderet på gardinerne. Ulempen ved vore unge skribenter er nemlig, at de stadig er alt for romantiske. Man kan nu engang ikke stikke i søen uden at blive søsyg og skulle have en spand. Og tror I så nogen af dem har mod på den spand?"

Frøken Fulton sank ned i den laveste, dybeste stol, og Harry bød cigaretter omkring.

Af den måde hvorpå han stod foran hende og rystede sølvæsken og kort spurgte: "Ægyptisk? Tyrkisk? Virginia? De er alle sammen blandet mellem hinanden," stod det Bertha klart, at hun ikke alene kedede ham; han ligefrem havde noget imod hende. Og Bertha slog fast af den måde hvorpå frøken Fulton sagde: "Nej tak, jeg vil ikke ryge," at hun også følte det og var stødt.

Åh, Harry, lad være at se dig gal på hende! Du tager ganske fejl af hende. Hun er vidunderlig, vidunderlig. Og desuden, hvor kan du dog føle så helt anderledes overfor nogen, der betyder så meget for mig? Jeg skal fortælle dig, når vi kommer i seng, hvad der er hændet. Hvad hun og jeg har delt med hinanden!

Ved disse sidste ord var der noget – noget meget mystisk – noget næsten afskrækkende, som pludselig greb Bertha. Og dette noget – ubeskriveligt og smilende – hviskede til hende: Snart er de alle sammen gået. I huset vil der være så stille – så stille. Lysene slukket. Og du og Harry vil være alene med hinanden i det mørke værelse, i den varme seng ...

Hun sprang op fra sin stol og løb over mod klaveret.

"Hvor er det kedeligt, at her ikke er en eneste en, der spiller," råbte hun. "Hvor er det synd, vi ingen musik får."

For første gang i sit liv følte Bertha Young en fysisk længsel mod sin mand. Åh, hun havde selvfølgelig elsket ham – hun havde været forelsket i ham, på alle andre måder, kun ikke på denne ene måde. Og samtidig havde hun forstået, som noget ganske selvfølgeligt, at han var helt anderledes end hun. Hvor tit havde de ikke drøftet det. Det havde pint hende frygteligt i begyndelsen at opdage, at hun var så kold, men efter nogen tid

var det, som om det ikke gjorde ret meget. De var så oprigtige overfor hinanden – sådanne gode kammerater. – Det var dog det bedste ved at være moderne.

Men nu – hedt! – vildt! Ordene sved i hendes hede legeme! Var *det* hvad hendes ubevidste lykkefølelse havde ført til? Jamen, så – så –

"Sødeste," sagde fru Norman Knight, "De kender vor skændsel. Vi er slaver af tid og tog. Vi bor i Hampstead. Hvor har vi haft det yndigt."

"Jeg følger med ud i vestibulen," sagde Bertha. "Det var dejligt at have Dem. Men det går sandelig ikke at komme for sent til sidste tog. Der er ikke noget værre, vel?"

"Skal du ikke have en whisky, Knight, før I går?"

"Nej tak, gamle ven."

Bertha klemte hans hånd til tak for afslaget, idet hun sagde farvel. "God nat, farvel," råbte hun fra det øverste trin med en følelse af, at hendes gamle "selv" tog afsked med dem for evigt. Da hun kom tilbage til dagligstuen, var de andre ved at bryde op.

"Så kan du komme med i min taxa et stykke af vejen."

"Jeg vil være *så* taknemmelig for at blive fri for en køretur *til*, alene efter den *forfærdelige* oplevelse."

"Der er en holdeplads for enden af vejen, hvor du kan få en taxa. Du behøver kun at gå et par skridt."

"Nåh, det beroliger mig. Nu går jeg ud og tager min frakke på."

Frøken Fulton bevægede sig hen mod vestibulen, og Bertha skulle til at følge hende ud, da Harry kom og næsten masede sig forbi.

"Lad mig hjælpe Dem."

Bertha vidste, at nu fortrød han sin grovhed fra før – hun lod ham gå. – Hvor er han dog en dreng i mange retninger – så impulsiv – så naiv.

Og Eddie og hun blev alene tilbage ved kaminen.

"Jeg *undrer* mig over, om De har set Bilks *nye* digt, som han kalder *Table d'Hôte*," sagde Eddie med sin bløde stemme. "Det er *så* vidunderligt. Det findes i den sidste antologi. Har De et eksemplar? Jeg havde sådan lyst til at vise Dem det. Det begynder med en *utrolig* pragtfuld linje: *Hvorfor skal det altid være tomatsuppe?*"

"Jo, den har jeg," sagde Bertha. Og gik lydløst over mod et bord lige for døren ud til vestibulen. Eddie gled lydløst efter hende. Hun tog den lille bog op og gav ham den. De havde ikke mælet et ord.

Mens han ledte efter digtet, drejede Bertha hovedet om mod vestibulen. Og hun så ... Harry med frøken Fultons kåbe i sine arme og frøken Fulton med ryggen til ham og bøjet hoved. Han smed kåben fra sig, og drejede hende med voldsomhed om imod sig. Hans læber sagde: "Jeg tilbeder dig," og frøken Fulton lagde sine måneskinsfingre mod hans kinder og smilede med sit søvnige smil. Harrys næsebor dirrede; hans læber fortrak sig til en styg grimasse, mens han hviskede: "I morgen." – Og med sine tunge øjenlåg svarede frøken Fulton: "Ja."

"Her er det," sagde Eddie. "*Hvorfor skal det altid være tomatsuppe?* Det er *så* dyb en sandhed, føler De ikke det samme? Tomatsuppe er så skrækkelig evindelig."

"Hvis De foretrækker det," lød Harrys stemme ude fra vestibulen, "kan jeg telefonere efter en bil her til døren."

"Åh nej, det behøves ikke," sagde frøken Fulton og gik hen mod Bertha og rakte hende sine slanke fingre. "Farvel. Og tak for i dag."

"Farvel," sagde Bertha.

Frøken Fulton holdt hendes hånd endnu et øjeblik.

"Dit dejlige pæretræ!" mumlede hun.

Og så var hun borte, fulgt af Eddie – som en sort kat følger en grå kat.

"Jeg skal nok lukke butikken," sagde Harry overdrevent kølig og behersket. –

"Dit dejlige pæretræ – pæretræ – pæretræ!"

Bertha ligefrem styrtede over til de store glasdøre.

"Åh, hvad vil der nu ske?" udbrød hun.

Men pæretræet stod der lige så henrivende som nogensinde, lige så fuldt af blomster, lige så ubevægeligt.

Manden uden temperament (1920)

Han stod ved døren til hall'en og drejede på sin ring, drejede den tunge signetring på sin lillefinger, mens han lod et roligt, behersket blik vandre hen over de runde borde og kurvestolene, der stod spredt omkring i den lukkede glasveranda. Han spidsede læberne – man skulle tro, han havde i sinde at fløjte, – men han fløjtede ikke – bare drejede på ringen – drejede ringen på sin soignerede, nyvaskede hånd.

Ovre i hjørnet sad De To Topknuder og drak et dekokt, som de altid drak på denne tid – en hvidligt gråagtig væske i glas, hvori små skaller flød omkring –; samtidig rodede de i en tindåse fuld af papirstrimler efter små gennemhullede kiks, som de brækkede itu, lod falde ned i glasset og fiskede op igen med skeer. Deres langagtige strikketøj lå som to sammenrullede snoge og slumrede ved siden af bakken.

Den Amerikanske Kvinde sad, hvor hun altid sad op imod glasvæggen, i skyggen af en stor krybende tingest med vidtåbne violblå øjne, der trykkede sig flade imod ruden og iagttog hende med grådighed, og hun vidste, *den* var der, – hun vidste, at det netop var på den måde, den så på hende. Hun koketterede med den; hun gjorde sig til af den. Det kunne også hænde, at hun pegede på den og råbte: "Er den ikke noget af det frygteligste, man nogensinde har set! Er den ikke uhyggelig!" – Men på ydersiden af verandaen var den jo i alle tilfælde … og for resten – den kunne jo slet ikke røre hende, vel Klaymongso? Hun var

vel nok en Amerikansk Kvinde, ikke også Klaymongso, og hun kunne bare gå lige lukt hen til sin konsul. Klaymongso, der lå i hendes skød sammen med hendes pjaltede antikke brokadestaske, et nusset lommetørklæde og en stabel breve hjemmefra dynget ovenpå sig, snøftede til svar.

De andre borde var tomme. Et blik blev vekslet mellem Amerikanerinden og Topknuderne. Hun trak på skulderen på sin lille udenlandske facon; de viftede forstående med en kiks. Men han så ingenting. Nu stod han stille, nu kunne man se på hans øjne, at han lyttede. "Hu-e-sip-su-u-u!" lød elevatoren. Jernburet blev slået op med en raslende støj. Lette, slæbende trin kom tværs over hall'en hen imod ham. En hånd faldt som et blad ned på hans skulder. En blid stemme sagde: "Lad os gå der over og sætte os, – hvor vi kan se kørevejen. De træer er så vidunderlige." Og han bevægede sig der henad, stadig med hendes hånd på sin skulder og de lette slæbende skridt ved siden af hans. Han trak en stol frem, og hun sank ned i den, langsomt, og idet hun lænede sit hoved mod stoleryggen, faldt armene slapt ned på hver side.

"Kan du ikke flytte den anden stol nærmere herhen? Den er så milelangt borte." Men han rørte sig ikke.

"Hvor er dit sjal?" spurgte han.

"Åh!" Et lille suk halvt af ærgrelse halvt som undskyldning: "Hvor dumt af mig. Jeg lod det ligge på sengen ovenpå. Men det er lige meget. Du må endelig ikke gå efter det, hører du. Jeg behøver det ikke. Jeg ved, jeg ikke behøver det."

"Du må hellere få det." Og han vendte omkring og gik gennem verandaen ind i den halvmørke hall med dens forgyldte højrøde plysmøbler – med sine notitser om gudstjeneste i den

engelske kirke, med sit grønne filtbræt, hvor uafhentede breve klatrede op ad et sort tremmeværk; med sit vældige standur, som slog fuldt slag på halve timer; med bunker af stokke, paraplyer og parasoller i favnen på en brun træbjørn; forbi de to forkrøblede palmer, to ældgamle fyre, ved foden af trappen; op ad marmortrinene, tre ad gangen, over trappeafsatsen forbi den legemsstore gruppe af to velnærede bønderbørn med deres marmorforklæder fulde af marmordruer, og hen ad gangen med opstablede vrag af gamle tinkasser, læderkufferter, lærredstasker, hen til deres værelse.

Pigen var derinde, syngende af fuld hals, mens hun tømte sæbevand ud i en spand. Vinduerne stod på vid gab, skodderne var skubbet tilbage, og det skærende lys stod ind i stuen. Hun havde smidt tæpper og de store hvide dyner hen over rækværket på balkonen; nettene om sengen var hæftet op; på skrivebordet stod en fejespån med uldtotter og afbrændte tændstikker. Da hun så ham, slog hun smut med de små frække øjne, og hendes sang gik over til nynnen. – Men han tilkendegav ikke nogen forståelse. Hans blik gik søgende rundt i det blændende værelse. Hvor pokker var sjalet!

"*Vous désirez, monsieur?*" sagde pigen spotsk.

Intet svar. Han havde fået øje på det. Han tog værelset i et par lange skridt, snappede det grå spindelvæv, gik ud og slog døren i efter sig. Stuepigens røst – højere og mere skingrende end nogensinde – fulgte ham langs korridoren.

"Nå, endelig! Hvad var der i vejen? Hvorfor blev du så længe borte? Teen er her, kan du nok se. Jeg har lige sendt Antonio efter varmt vand. Er det ikke utroligt? Jeg må mindst have sagt

det 60 gange, og dog har han det aldrig med. Tak skal du have! Det var dejligt. Man føler dog lidt træk, når man bøjer sig frem."

"Tak." Han tog sin te og satte sig i den anden stol. "Nej tak, ikke noget at spise."

"Åh jo! Bare én, du spiste så lidt til lunch, og der er mange timer til middagen."

Hendes sjal faldt af, da hun bøjede sig frem for at række ham kiksene. Han tog en og lagde den på sin underkop.

"Åh, de træer derude på kørevejen," udbrød hun. "Jeg kunne blive ved at se på dem i det uendelige. De ligner pragtfulde, vældige, store bregner. Og kan du se det der med sølvgrå bark og klaser af cremefarvede blomster, – jeg tog en af dem i går for at lugte til den, og duften" – hun lukkede øjnene ved mindet om det, og hendes stemme fortonede sig, blev fjern – "duften var som friskrevet muskatnød." En lille pause. Hun vendte sig om mod ham og smilede. "Du ved nok, hvordan muskat lugter – ikke Robert?"

"Hvordan vil du egentlig have, jeg skal bevise dig, at jeg ved det?"

Antonio kom tilbage – ikke alene med det varme vand – men med breve på en bakke foruden tre ruller aviser.

"Åh, posten! Det var dog dejligt! Åh, Robert, det må ikke være til dig alt sammen! Er den lige kommet, Antonio?"

Hendes magre hænder fløj op og kredsede omkring brevene, som Antonio med et buk rakte hen imod hende.

"Lige i dette øjeblik, signora," sagde Antonio med et bredt grin. "Jeg tog dem selv fra postbuddet. Jeg fik ham til at udlevere dem til mig."

"Ædle Antonio!" lo hun. "Se – disse her er mine, Robert; resten er til dig."

Antonio drejede skarpt omkring; stivnede. Grinet forsvandt af hans ansigt. I sin stribede bomuldsjakke og med det glatte, glinsende hår ned i panden, lignede han komplet en trædukke.

Hr. Salesby stak brevene i sin lomme, aviserne lå på bordet. Han drejede på ringen, drejede signetringen på sin lillefinger og stirrede frem for sig, med et mat, tomt blik.

Men hun – med sin tekop i den ene hånd, og de tynde papirark i den anden, hovedet tilbagelænet, læberne adskilt, en let rødmen på kinderne, nippede, – nippede, drak ... drak ...

"Fra Lottie," kom det – som en svag mumlen. "Det lille skind – alle de genvordigheder ... venstre fod. Hun troede ... neuritis ... doktor Blyth ... platfodet ... massage. Sådan en masse rødkælke i år ... meget heldig med stuepige ... indisk oberst ... meget stærkt snefald." Og hendes vidt åbne, lysende øjne så op fra brevet.

"Sne, Robert! Tænk dig!" Og hun følte på de små mørke violer, der var fæstnet på det indfaldne bryst og tog fat på brevet igen.

... Sne. Sne i London. Millie kommer ind med den tidlige morgente. "Herren kan tro, det har sneet i nat." "Nå, så det har det, Millie?" Gardinerne trækkes klirrende fra og lader det blege lys modstræbende fylde værelset. Han rejser sig op i sengen. Han fanger et glimt af de solide huse lige overfor, indrammede i hvidt, med deres vindueskasser fulde af store hvide koralgrene ... I badeværelset – blik over baghaven. Sne – tyk sne overalt. Hen over græsplænen et bølgende mønster af kattespor, et tykt, tykt islag på havebordet; de visne bælge på guldregnen hænger som hvide kvaster; kun hist og her viser vedbenden et

mørkt blad … Han varmer sin ryg ved kaminilden i spisestuen, avisen tørrer over en stol. Millie ind med bacon. "Herren må undskylde, men her er to små drenge som vil vaske stentrappen og facaden for en shilling. Skal jeg lade dem gøre det?" Og derpå – let flyvende – svævende ned ad trappen – Jinnie: "Åh, Robert, er det ikke bedårende! Åh, hvor er det synd, at det skal smelte. Hvor er Lille-Mis henne?" – "Jeg skal hente ham hos Millie … Millie, De kunne række killingen op til mig, hvis De har den dernede" … "Ja, det skal jeg." Han føler det lille bankende hjerte i sin hånd. "Kom så, lille ven, din frue ønsker at se dig." "Åh, Robert, du må vise ham sneen – hans første sne. Skal jeg ikke lukke vinduet op og give ham lidt at holde på med poten?"

"Nå, det er jo i det hele taget meget tilfredsstillende – meget endda. Stakkels Lottie! Og den søde Anne! Hvor ville jeg dog bare ønske, jeg kunne sende dem noget af dette her," udbrød hun og viftede med sine breve ud mod den strålende, blændende have. "Vil du have mere te, Robert? – lidt mere te, kære Robert?"

"Nej tak, ikke mere. Den var rigtig god," sagde han i en drævende tone.

"Nå, det kan jeg ikke sige, min var. Min var aldeles som hø. Men der har vi jo de nygifte!"

Op ad kørevejen – videre ad den lave trappe kom parret gående med lange skridt – halvt i løb, bærende en kurv imellem sig, foruden stænger og snører.

"Ih, har De været ude at fiske?" udbrød Den Amerikanske Kvinde.

De var forpustede og stønnede: "Ja, ja, vi har været ude i en lille båd hele dagen. Vi fangede syv. De fire er gode nok til at spise. Men de tre forærer vi væk. Til børnene."

Fru Salesby drejede rundt i sin stol for at se. Topknuderne lagde "snogene" ned. – Det var et mørkt ungt par, – sort hår, olivenhud, strålende øjne og tænder. Han var klædt efter "*english fashion*" i flonelsjakke, hvide benklæder, hvide sko. Om halsen et silketørklæde; barhovedet – håret tilbagestrøget. Et meget kulørt lommetørklæde blev ustandselig brugt til at tørre pande og hænder. Hun havde en våd plet på sin hvide nederdel; hendes nakke og hals var mørkerøde. Når hun løftede armene, kom store våde halvmåner til syne i armhulerne, håret klistrede i våde krøller ind mod kinderne. Hun så ud som om den unge ægtemand havde dyppet hende i søen og fisket hende op igen for at tørre i solen, og så ud med hende igen – hele dagen igennem.

"Mon Klaymongso bryder sig om fisk?" råbte de. Deres glade, overgivne stemmer slog mod glasverandaens ruder som fugle, og en forunderlig frisk saltlugt steg op fra kurven.

"De kommer til at sove godt i nat," sagde den ene Topknude og prikkede sig i øret med en strikkepind, mens den anden Topknude smilede og nikkede.

Parret På Bryllupsrejse så på hinanden. Det var som om en stor bølge skyllede hen over dem. De snappede efter vejret, som slugte de noget, så lidt forbløffede ud, men tog sig i det og gav sig til at le – le af hjertens lyst.

"Vi kan ikke gå ovenpå, vi er alt for trætte. Vi må drikke te, som vi er. Herhen – kaffe! Nej – te! Nej – kaffe! Te – kaffe, Antonio!"

Fru Salesby vendte sig om.

"Robert! Robert!" Hvor var han? Han var der ikke. Åh, jo, der stod han i den anden ende af verandaen med ryggen til, rygende en cigaret. "Robert, skal vi ikke gå vores lille vending?"

"Udmærket." Han dunkede cigaretten ned i askebægeret og slentrede over gulvet med blikket mod jorden. "Er du varmt nok påklædt?"

"Ja, det er jeg."

"Er du sikker på det?"

"Nå, ja," hun lagde sin hånd på hans arm, "måske" – og hun gav armen et svagt lille tryk – "den er ikke ovenpå, kun ude i hall'en, – måske du kunne få fat i min cape. Den hænger derude."

Han kom tilbage med den, og hun bøjede sit lille hoved, mens han lagde den om hendes skuldre. Hvorpå han – meget stift – bød hende sin arm. Hun hilste venligt til gæsterne på verandaen, mens han med nød og næppe skjulte en gaben, og de gik sammen ned ad trappen.

"*Vous avez voo ça!*" sagde Den Amerikanske Kvinde.

"Han er ingen mand," sagde Topknuderne – "en okse er han. Jeg siger til min søster om morgenen, og jeg siger til hende om aftenen, når vi er kommet i seng: Ingen mand, en okse!"

En trillende, rullende, smittende latter fra Parret På Bryllupsrejse slog mod verandaens glas.

Solen stod endnu højt på himlen. Hvert blad, hver blomst i haven foldet ud, ubevægelig, ligesom udmattet, og en sød, overdådig, mættet vellugt fyldte den sitrende luft. Op fra tykke, kødfulde kaktusblade hævede en aloestængel sig tung af lysegule blomster, der ser ud, som var de formet i smør; lyset

glimtede i palmernes hævede lanser; over et bed af ildrøde, voksagtige blomster "zum-zummede" store sorte insekter; en stor prangende slyngplante – orangefarvet med stænk af kulsort, bredte sig krybende op ad en væg.

"Jeg behøver alligevel ikke min cape," sagde hun. "Det er faktisk alt for varmt." Og han tog den af hende og bar den over armen. "Lad os gå hen ad stien her. Jeg føler mig så rask i dag – så vidunderlig meget bedre. Du godeste, se på de børn! Og tænke sig, vi er i november!"

I et hjørne af haven stod to baljer fyldte til randen med vand. Tre småpiger, der havde været fornuftige nok til at tage deres bukser af og hænge dem på en busk og trække skørterne op omkring livet, stod og trampede op og ned i baljerne. De hvinede, håret faldt ned over deres ansigter, – de pjaskede vand på hinanden. Men pludselig kiggede den mindste af dem op, hun stod i en balje for sig selv og opdagede, hvem det var, der så på dem. Straks var hun som lamslået af skræk, hvorpå hun med besvær fik arbejdet sig op af sin balje, stadig med skørterne omkring livet. "Englænderen! Englænderen!" skreg hun og flygtede derfra for at gemme sig. Hvinende og hylende fulgte de andre efter hende. På et øjeblik var de borte; på et øjeblik var der ikke andet tilbage end de to bredfyldte baljer og børnenes små bukser på hækken.

"Det var dog – ganske besynderligt?" sagde hun. "Hvad mon det var, der gjorde dem så forskrækkede? De må da sikkert være alt for små til ..." Hun så op på ham. Hun syntes, han så bleg ud – men hvor var han dog smuk, – med det store tropiske træ som baggrund.

Der gik et øjeblik, før han svarede. Så mødte han hendes blik, smilede til hende med sit langsomme smil og sagde: "*Très* snurrigt!"

Très snurrigt! Åh, hun blev ganske ør i hovedet. Åh, hvorfor måtte hun elske ham sådan, bare fordi han sagde den slags. *Très* snurrigt! Det var Robert op ad dage. Ingen anden end Robert kunne nogensinde finde på at sige sådan noget. At være så storartet, så fornem, så lærd og så kunne sige i denne sjove, drengeagtige tone ... Hun kunne have grædt.

"Ved du, at du til tider er ganske utrolig komisk?"

"Jeg ved det," svarede han. Og de gik videre.

Men hun var træt. Hun havde fået nok. Hun ville ikke gå længere. "Lad mig blive her, så kan du gå en lille sundhedstur, ikke? Jeg anbringer mig i en af de lange stole her. Hvor var det godt, at vi fik min cape med; nu behøver du ikke at gå op efter tæppe. Tak, Robert, jeg vil ligge og se på den bedårende heliotrop der ... Det varer ikke så længe, vel?"

"Nej, nej. Du er ikke ked af at være alene?"

"Vrøvlehoved! Jeg vil netop have, du skal gå. Jeg kan ikke forlange, at du skal trække rundt med din svækling af en kone på alle tider af dagen ... Hvor længe bliver du borte?"

Han tog sit ur frem. "Den er lige et par minutter over halv fem. Jeg er tilbage et kvarter over fem."

"Tilbage et kvarter over fem," gentog hun, og hun lagde sig stille ned i den lange stol og foldede sine hænder.

Han gik. Men pludselig var han tilbage igen. "Hør, vil du ikke beholde mit ur hos dig?" Og han lod det dingle frem og tilbage foran hende.

"Åh!" Hun snappede efter vejret. "Forfærdelig gerne." Og hun klemte uret, det varme ur, det elskede ur, mellem sine fingre. "Gå så – hurtigt."

Lågerne til Pension Villa Excelsior stod på vid gab – trykket op imod nogle kraftige pelargonier. – Let ludende, med blikket ret ud og med raske skridt, gik han igennem dem og begyndte at bestige højderne, der slynger sig bagom byen, som et stort tov, villaerne ligesom er bundet sammen med. Støvet lå tykt på vejen. En vogn kom rullende i retning ad Excelsior. Inden i den sad Generalen og Grevinden; de havde været ude på deres daglige luftetur. Hr. Salesby trådte til siden, men støvet slog op om ham, tykt, hvidt, kvælende som uld. Grevinden fik lige tid til at puffe til Generalen.

"Der går han," sagde hun i et ondskabsfuldt tonefald.

Men Generalen udstødte et højlydt Krr-Krr-Krr og vægrede sig ved at se.

"Det er Englænderen," sagde kusken, idet han vendte sig om og smålo. Og Grevinden slog ud med hænderne og nikkede så venskabeligt, at han spyttede tilfreds, og gav den luntende hest et rap.

Videre, videre forbi de skønneste villaer i byen, pragtfulde paladser, vel værd at gå til verdens ende for at se, forbi de offentlige parker med deres udhuggede grotter og statuer, deres stendyr, der drikker ved kilderne – ind i et fattigere kvarter. Her snævrede vejen sig ind mellem høje, smalle huse, hvis underste stokværk var gravet ud til stalde og snedkerværksteder. Ved et springvand længere fremme var to gamle kællinger ved at banke vasketøj. Da han gik forbi dem, skvattede de ned på bagdelen, og længe efter lød deres A-hak-

kak-kak, sammen med deres slap, slap, slap, når de slog linnedet mod stenen.

Han nåede toppen af højen; han drejede om et hjørne, og byen var skjult. Han så ned i en dyb dal med en udtørret flodseng på bunden. Både denne og den modsatte skrænt var dækket med små faldefærdige huse; frugt var lagt til tørring på forfaldne verandaer. I haven gange af tomatplanter og fra lågen til døren espalier af vinstokke. Den sene eftermiddagssol lå hen over dalsænkningen; der var lugt af trækul i luften. I haverne høstede mændene druer. Han iagttog en mand, som stod i den grønlige skygge. Manden rejste sig op, greb om en blå klase med den ene hånd, tog en kniv af sit bælte – skar klasen af og lagde den i en flad bådformet kurv. Manden tog det hele med en knusende ro – langsomt, som om han havde hundreder af år til det arbejde. På gærdet ovre på den anden side af vejen, var der druer ikke større end bær, de groede vildt, groede mellem stenene.

Han lænede sig op ad en mur, stoppede sin pibe, satte en tændstik til …

Lænet hen over et gærde slog han kraven op på sin regnfrakke. Det var ved at regne. Det gjorde ikke noget, han var forberedt. Man kunne ikke vente andet i november. Han så ud over de nøgne marker. Fra en krog ved gærdet steg en stank af kålrabi op, der lå en hel stabel af dem, våde, kraftige i farven. To mand gik forbi ad landsbyen til med de spredte huse. "God dag! God dag!". Nå! Han måtte skam skynde sig, hvis han skulle nå toget hjem. Over gærdet, hen over en mark, over stenten, ind på stien, svajende af sted i skumringen i den silende regn … Hjem

lige tids nok til at få et bad og skifte tøj før aftensbordet ... I dagligstuen: Jinnie siddende så godt som helt inde i ilden. "Åh, Robert, jeg hørte dig ikke komme ind. Var det dejligt? Hvor du lugter herligt. En gave?" – "Nogle små kviste med brombær, som jeg plukkede til dig. Yndig farve." "Åh, henrivende, Robert! Dennis og Beaty kommer til aften." – Aftensmad – kold oksesteg, kartofler i slåbrok, rødvin, hjemmebagt brød. Alle er fornøjede – alle ler. "Vi kender ham jo alle sammen, ham Robert," siger Dennis og ånder på sine briller og pudser dem. "For resten, Dennis, jeg har erhvervet mig en ganske morsom lille udgave af ..."

Et ur slog. Han drejede rask omkring. Hvad mon klokken var? Fem? Et kvarter over, sikkert! Tilbage, tilbage, samme vej han var kommet. Som han gik igennem lågen, opdagede han hende på udkig. Hun rejste sig, vinkede, og kom ham langsomt i møde slæbende på den tunge cape. I hånden en heliotrop.

"Du kommer sent," råbte hun muntert. "Tre minutter for sent. Her er dit ur, det har været rigtig artigt, mens du var borte. Havde du det rart? Var det dejligt? Fortæl! Hvor gik du hen?"

"Hør, læg nu denne om dig," sagde han og tog capen fra hende.

"Ja, det skal jeg nok. Ja, det er ved at blive køligt. Skal vi gå op på vores værelse?"

Da de nåede hen til elevatoren, hostede hun. Han rynkede brynene. "Det betyder ikke noget. Jeg har ikke været for sent ude. Du må ikke være vred." Hun satte sig på en af de røde

plysstole, mens han ringede og ringede; ingen svarede, han blev ved at holde fingeren på klokken.

"Åh, Robert, mon det er værd, du gør det?"

"Gør hvad?"

Døren til salonen blev åbnet. "Hvad er dette her? Hvem er det, der laver det spektakel?" lød det der indefra. Klaymongso begyndte at bjæffe. Krr-Krr-Krr! kom det fra Generalen. En Topknude styrtede ud med den ene hånd for øret, åbnede døren til tjenesterummet og skrålede: "Hr. Kvit! Hr. Kvit!" Dette bragte værten frem i fuldt løb.

"Er det Dem, der ringer, hr. Salesby? Er det elevatoren, De ønsker? Godt, min herre. Jeg skal selv gå op med den. Det ville ikke have varet et minut med Antonio, han var lige ved at tage sit forklæde af –." Og efter at han havde fået dem anbragt i liften, gik den glinsende vært over til salonen. "Beklager særdeles, De er blevet forstyrret, mine damer og herrer." Salesby stod i buret – sugede kinderne ind, stirrede op i loftet og drejede på ringen, signetringen på den lille finger ...

Så snart de var inde i deres værelse, gik han hurtigt hen til servanten, rystede flasken, hældte en dosis op og bragte hende den.

"Sæt dig ned. Drik det. Og lad være med at tale." Og han stod over hende, mens hun adlød. Så tog han glasset, skyllede det, og lagde det tilbage i dets etui. – "Vil du ikke ha' en pude?"

"Nej, det går helt godt. Kom herover. Sæt dig et øjeblik, vil du ikke nok, Robert? Åh, det var rart." Hun vendte sig og satte heliotropen i opslaget på hans frakke. "Næh," sagde hun, "hvor den klæder dig." – og så lænede hun sit hoved mod hans skulder, og han lagde sin arm omkring hende.

"Robert – –" hendes stemme var som et suk – som et pust.

"Ja – – – –"

Længe sad de sådan. Himlen flammede, blegnede; de to hvide senge stod der som to skibe … … Til sidst hørte de stuepigen løbe hen ad korridoren med varmtvandskanderne, og blidt fjernede han sin arm og tændte det elektriske lys.

"Åh, sikken dejlig tid vi har. Åh, hvor er det en vidunderlig aften. Åh, Robert, jeg tænkte på, mens du var borte i eftermiddag …"

De var det sidste par, der trådte ind i spisesalen. Grevinden var der med sin lorgnet og sin vifte, Generalen var der med sin specielle stol og luftpuden og det lille tæppe over knæene. Den Amerikanske Kvinde var der og viste Klaymongso et nummer af *Saturday Evening Post* … De To Topknuder sad der og følte på ferskner og pærer i frugtskålen, og lagde til side alt, hvad de anså for umodent eller overmodent, for at vise det til værten. Parret På Bryllupsrejse lænede sig frem over bordet og hviskede og prøvede på ikke at briste i latter.

Hr. Kvit i hverdagstøj og hvide lærredssko øste suppen op, og Antonio i stiveste kjolesæt bar den omkring.

"Nej," sagde Den Amerikanske Kvinde – "tag den væk, Antonio. Vi kan ikke spise suppe. Vi kan ikke spise sådan noget slapperas, vel Klaymongso?"

"Tag den tilbage og fyld den til randen," sagde Topknuderne, og vendte sig om og gloede, mens Antonio afleverede beskeden.

"Hvad er det for noget? Ris? Er den kogt?" Grevinden kiggede gennem sine lorgnetter. "Hr. Kvit, Generalen kan få noget af den suppe, hvis den er kogt."

"Ja vel, Deres Nåde."

Parret På Bryllupsrejse fik deres fisk i stedet for suppe.

"Giv mig den der. Det er den, jeg fangede. Nej, det er ikke. Jo, det er. Jamen, den ser på mig med sine øjne, så det må være min. Ti-hi-hi." Deres fødder var indfiltrede i hinanden under bordet.

"Robert, nu spiser du jo ikke igen. Er der noget i vejen?"

"Nej, ingen appetit – det er det hele."

"Åh, hvor kedeligt. Der kommer æg og spinat. Og du kan ikke lide spinat, kan du vel? Jeg må give dem besked for fremtiden ..."

"Og æg og kartoffelmos til Generalen."

"Hr. Kvit! Hr. Kvit!"

"Ja, Deres Nåde."

"Generalens æg er igen for hårdt."

"Krr! – Krr! – Krr!"

"Meget beklageligt, Deres Nåde. Skal jeg få kogt et andet, General?"

... De er de første, der forlader spisesalen. Hun rejser sig, samler sjalet om sig, og han stiller sig lidt til side og venter på, hun skal gå forbi, drejer ringen, drejer signetringen på sin lillefinger. I hallen kredser hr. Kvit omkring. "Jeg tænkte, De ikke kunne lide at vente på liften. Antonio er netop ved at servere skylleskåle. Og jeg beklager, klokken er i uorden, den ringer ikke. Jeg kan ikke forstå, hvad der er sket med den."

"Åh, jeg håber ..." fra hende.

"Gå så ind," siger han.

Hr. Kvit træder ind efter dem og smækker døren i ...

"Robert, er du ked af, hvis jeg går i seng meget snart? Vil du ikke ned i salonen eller ud i haven? Eller måske du kunne sidde på balkonen og ryge en cigar. Det er så dejligt derude. Og jeg

kan så godt lide cigarrøg. Det har jeg altid kunnet. Men hvis du hellere ..."

"Nej, jeg sætter mig her."

Han tager en stol og sætter sig på balkonen. Han hører hende bevæge sig omkring inde i værelset, – så let – så let – flytte noget, pusle med noget. Så kommer hun hen til ham. "God nat, Robert."

"God nat." Han tager hendes hånd og kysser den inden i – på håndfladen. "Bliv nu ikke kold."

Himlen er jadegrøn. Der er en masse stjerner. En kolossal hvid måne hænger over haven. Langt borte flimrer lyn – flimrer som vinger – flakser som en anskudt fugl, der prøver at flyve, daler på ny, og kæmper igen.

Lysene fra salonen skinner tværs over havegangen, og der høres lyden af et piano. Og en gang åbner Den Amerikanske Kvinde glasdøren for at lukke Klaymongso ud i haven og råber: "Har I set den måne?" Men ingen svarer.

Han bliver ganske kold af at sidde der og stirre på balkonens gelænder. Langt om længe går han indenfor. Månen, – stuen lyser af måneskin. Skæret skælver i spejlene. De to senge synes at svæve. Hun sover. Han kan se hende gennem nettet; – halvt siddende, stablet op med puder og med hænderne foldet oven på lagnet. Hendes hvide kinder, hendes lyse hår, der hviler mod puden, er helt forsølvet. Han klæder sig af i en fart, lister omkring og går i seng. Så ligger han der med hænderne foldet under sin nakke ...

... I hans studereværelse. Sent på sommeren. Vildvinen lige ved at skifte farve ...

"Nå ja, min kære ven, der har du det hele. Kort og godt. Hvis hun ikke kommer herfra de nærmeste to år, – herregud, giv dog solen en chance – ellers svarer jeg sgu ikke – hm – for, hvad der kan ske. Det er bedre at være helt åben i den slags spørgsmål." "Ja, naturligvis ..." "Og – for pokker, gamle ven, hvad skulle egentlig hindre dig i at tage med hende. Det er jo ikke, som hvis du var en af os med regulært arbejde og faste indtægter. Hvad du beskæftiger dig med, kan du jo gøre, hvor det skal være –" "To år?" – "Ja, jeg tror, vi skal sige to år. Det vil ikke blive vanskeligt for dig at leje huset her ud. Oprigtig talt ..."

... Han er hos hende. "Robert, det forfærdelige er – jeg tænker, det må være min sygdom – at jeg rent ud sagt føler, at jeg umuligt kan rejse alene. Du ved – du er jo alting. Du betyder alt for mig, Robert, uden dig er jeg fortabt. Åh, min elskede – hvad er det, jeg står og siger? Selvfølgelig kunne jeg, selvfølgelig vil jeg ikke tage dig bort ..."

Han hører hende røre sig. Mon der er noget, hun vil have?

"Busser?"

Herregud! Hun taler i søvne. Det navn har de ikke brugt i år og dag.

"Busser, er du vågen?"

"Ja, er der noget, du trænger til?" "Åh, nu må jeg igen gøre dig en masse ulejlighed. Det er en stor skam af mig. Er du ked af det? Men der er en modbydelig moskito inde i mit net – jeg kan høre den summe. Mon du kan fange den? Jeg vil så nødig røre mig på grund af mit hjerte."

"Nej, rør dig ikke. Bliv, hvor du er." Han tænder lyset, løfter nettet op. "Hvor er den henne, den lille djævel? – Har du kig på den?"

"Ja, derovre i hjørnet. Åh, jeg føler mig som et rigtig bæst, sådan at trække dig ud af sengen. Er du meget vred?"

"Nej, det kan du da nok begribe, jeg ikke er." Et øjeblik kredser han omkring i værelset, i sin blå og hvide pyjamas. Og så! "Jeg har ham!" –

"Åh, hvor storartet. Var det en saftig en?"

"Ækel." Han gik over til servanten og dyppede fingrene i vand. "Er det nu godt? Skal jeg slukke lyset?"

"Ja, tak. Nej. Busser! Kom herhen et øjeblik. Sæt dig ned hos mig. Giv mig din hånd." Hun drejer på hans signetring. "Hvorfor sov du ikke? – Busser, hør her. Kom nærmere. Jeg tænker sommetider på – er du ikke forfærdelig ked af at være her med mig, så langt borte?"

Han bøjer sig ned. Han kysser hende, han stopper tæppet ned om hende, han glatter på puden. "Dit lille vrøvlehoved," hvisker han.

Afsløringer (1920)

Fra klokken otte om morgenen til henimod halv tolv led Monica Tyrrell af nerver, og led så rædselsfuldt, at disse timer var den rene tortur, simpelthen. Og det var ikke sådan, at hun kunne beherske disse nerver … "Måske hvis jeg var ti år yngre …" plejede hun at sige. For nu, da hun var treogtredive, havde hun en komisk lille facon med at hentyde til sin alder ved alle mulige lejligheder, se på sine venner med barnlige, alvorlige øjne og sige: "Ja, jeg kan huske for tyve år siden" … eller henlede Ralphs opmærksomhed på unge piger – purunge piger – med henrivende ungdommelige arme og halse og kvikke, lidt kejtede bevægelser, når de sad i nærheden af dem på restauranterne. "Måske, hvis jeg var ti år yngre …"

"Hvorfor får du ikke Marie til at sidde udenfor din dør og absolut forbyde enhver at komme i nærheden af dit værelse før du ringer?"

"Åh, hvis det var så simpelt som det!" Hun kastede sine små handsker fra sig, og pressede sine fingre mod øjenlågene på den måde, han kendte så godt. "Men for det første ville det genere mig sådan at vide Marie sidde derude, Marie true med fingeren ad Rudd og fru Moon, Marie som en slags krydsning mellem en fangevogterske og en sindssygeplejerske! Og så er der posten. Man kan ikke komme uden om den kendsgerning at posten kommer, og er den der først, hvem – hvem – kunne så vente til klokken elleve med at se brevene?"

Hans øjne lyste, han trykkede hende let ind til sig. "Mine breve, elskede?"

"Måske," sagde hun med en blid apatisk stemme, og lod sin hånd glide henover hans rødlige hår, mens hun smilede og samtidig tænkte: "Du gode Gud! At sige noget så dumt!"

Men i morges var hun blevet vækket ved et eneste voldsomt smæld med hoveddøren. Bum! Lejligheden rystede. Hvad var dog det? Hun fo'r op i sengen, klamrede sig til edderdunstæppet; hendes hjerte bankede. Hvad kunne det være? Nu hørte hun stemmer i korridoren. Marie bankede på, døren åbnedes med et håndfast, larmende greb, op fløj rullegardinet i raslende, klaprende stød. Kvasten smældede – smældede mod vinduet. "Oh, – *voilà*" udbrød Marie, satte bakken fra sig og sprang til. "*C'est le vent, madame. C'est un vent insupportable.*"

Op røg rullegardinet, vinduet blev smækket op med et brag, et gråhvidt lys fyldte værelset. Monica opfangede et glimt af en uendelig, bleg himmel; og en sky, der som en sønderrevet skjorte drev hen over den, før hun fik skærmet øjnene med sit ærme.

"Marie! Gardinerne! Hurtigt! Gardinerne!" Monica faldt tilbage i sengen og derpå: "Ring-tingeling-ting – ring-tingeling-ting." Det var telefonen. Grænsen for, hvad hun kunne udholde var nået, hun blev helt rolig. "Tag den, Marie."

"Det er *monsieur*. Han spørger om *madame* vil spise lunch i *Princess* i dag kl. halv to." Jo, det var *monsieur* selv. Ja, han havde bedt om der øjeblikkelig måtte blive afleveret besked til *madame*. I stedet for at svare satte Monica sin kop fra sig og spurgte Marie med en lille forundret stemme, hvad klokken var. Den er halv ti. Hun lå stille hen med halvtlukkede øjne. "Sig til monsieur, at jeg ikke kan komme," sagde hun svagt. Men næppe

var døren lukket, før vrede – pludselig vrede – greb hende – indædt – sammenbidt, voldsomt – lige ved at kvæle hende. Hvor turde han? Hvor turde Ralph byde hende den slags, når han vidste, hvor fortvivlende nervøs hun var om morgenen? Havde hun ikke forklaret ham og beskrevet, ja, endda, – omend naturligvis lempeligt. hun kunne ikke sige den slags lige ud, – ladet ham forstå, at dette var og blev det eneste utilgivelige.

Og så oven i købet vælge denne frygtelige, blæsende morgen. Troede han det bare var et af hendes luner, en lille kvindelig tåbelighed, som man kunne slå hen i spøg eller lade hånt om? Tænke sig, at det ikke var længere siden end i aftes, at hun havde sagt til ham: "Åh, Ralph, du må nu tage mig alvorligt." Og han havde svaret: "Min elskede, du tror mig ikke, men faktisk kender jeg dig uendelig meget bedre end du selv. Hver fin tanke, hver sart følelse bøjer jeg mig i støvet for, gemmer jeg i mit hjerte som en skat! Ja, le du blot! Jeg elsker dine læbers opadstræbende linje," – og her lænede han sig frem over bordet – "jeg er lige glad hvem der ser, at jeg tilbeder dig, tilbeder alt hvad der er dig. Jeg ville stå med dig på bjergtinder og lade al verdens søgelys sætte på os."

"Himmel!" Monica måtte næsten tage sig til hovedet. Var det muligt, at han virkelig havde sagt sådan? Hvor var mænd dog utrolige! Og ham havde hun elsket – hvor kunne hun have elsket en mand, der sagde den slags. Hvad var der gået af hende lige siden det middagsselskab for måneder siden, da han havde fulgt hende hjem og spurgt, om han måtte komme og endnu en gang få lov at se "dette matte arabiske smil?" Sådan noget vrøvl – uforbederligt sludder – og dog mindedes hun fra den gang,

en besynderlig dyb indre gysen, forskellig fra alt, hvad hun nogensinde før havde følt.

"Kul! Kul! Gammelt jern! Gammelt jern! Gammelt jern!" lød det nede fra gaden. Men nu var alt forbi! Forstå hende? Han havde ingenting forstået. Den telefonopringning på en blæsende morgen var umådelig betegnende. Ville han mon fatte det? Hun måtte næsten le. "Du ringer mig op på et tidspunkt, hvor et menneske, hvis han forstod mig, simpelthen aldrig kunne få sig til det." Det var slut nu. Og da Marie sagde: "*Monsieur* svarede at han ville være i vestibulen i tilfælde af, at madame skulle skifte mening," sagde Monica: "Nej, ikke verbena, Marie. Nelliker. To håndfulde."

En vild, hvid morgen, en rivende, slidende vind. Monica satte sig foran spejlet. Hun var bleg. Kammerjomfruen redte hendes mørke hår tilbage – redte det helt tilbage – og hendes ansigt så ud som en maske med spidse øjenlåg og mørkerøde læber. Som hun sad og stirrede på sig selv ind i det blålige, skyggeagtige spejl, følte hun pludselig – åh, den mest forunderlige, den mest overvældende sindsbevægelse langsomt, langsomt svulme, fylde hende helt, til hun syntes, hun måtte slå ud med armene, le, kaste alting hulter til bulter, forarge Marie, råbe ud for alle vinde: "Jeg er fri. Jeg er fri. Jeg er fri som vinden." Og nu var hele denne vibrerende, dirrende, spændende, flagrende verden hendes. Hendes kongerige. Nej, nej, hun tilhørte ingen anden end Livet selv.

"Det er godt, Marie," stammede hun. "Min hat, min frakke, min taske. Og skaf mig så en taxi." Hvor skulle hun tage hen? Å, hvor som helst. Hun kunne ikke udholde denne tavse lejlighed, denne lydløse Marie, dette spøgelsesagtigt stille, kvindelige

interiør. Hun måtte ud, hun måtte køre af sted nu med det samme – hvor som helst, hvor som helst.

"Fruens taxi er her." Da hun trykkede de store yderdøre op, greb en hvirvlende vind fat i hende og fejede hende hen over fortovet. Hvorhen? Hun steg ind, og med et strålende smil til den gnavne, ligegyldige chauffør, gav hun besked om at blive kørt til sin frisør. Hvad ville hun egentlig have gjort uden den frisør? Når Monica ikke havde nogen steder at gå hen eller ingen verdens ting at bestille, kørte hun derhen. Hun kunne lige så godt få sit hår bølget, og i mellemtiden havde hun nok fået udtænkt en plan. Den gnavne, ligeglade chauffør kørte i rasende tempo, og hun lod sig kaste fra den ene side til den anden. Hun ønskede, han ville køre stærkere og stærkere. Åh, at slippe for *Princess* klokken halv to, slippe for at være den lille bitte killing i svanedunskurven, for at være araberinden, det alvorlige, henrykte barn og den lille vilde skabning … "Aldrig mere," råbte hun højt og knyttede sin lille hånd. Men nu standsede bilen, og chaufføren holdt stod og døren åben for hende.

Frisørsalonen var varm og funklende. Der lugtede af sæbe og brændt papir og gyldenlak-brillantine. Der sad *madame* bag disken, rund, fed og hvid, med et hoved som en pudderkvast på en sort satinnålepude. Monica havde altid haft på fornemmelsen, at de kunne lide hende her i butikken og at de forstod hende – hendes virkelige selv – langt bedre end hendes venner gjorde. Hun var virkelig sig selv her og hun og *madame* havde – mærkeligt nok – ofte talt sammen. Så var der George, som satte hendes hår, unge mørke, slanke George. Ham holdt hun ligefrem meget af.

Men i dag – hvor besynderligt! Madame sagde knapt nok god dag til hende. Hun var endnu hvidere i ansigtet end ellers, men der sås røde kanter omkring hendes blå perleøjne, og selv ringene på hendes buttede fingre glimtede ikke. De var kolde og døde som glasstumper. Da hun ringede på hustelefonen for at kalde på George, var der et tonefald i stemmen, som aldrig havde været der før. Men Monica ville ikke tro det. Nej, hun ligefrem vægrede sig ved at tro det. Det var ren og skær indbildning. Hun indåndede begærligt den varme, parfumerede luft, og gik ind i den lille bås bag fløjlsgardinet.

Hendes hat og frakke var taget af og hængt op på knagen, og endnu var George ikke kommet. Det var overhovedet første gang, han ikke havde været der parat til at skubbe stolen ind, til at tage hendes hat og hænge hendes taske op, idet han lod den dingle frem og tilbage på sine fingerspidser, som om det var noget, han aldrig havde set mage til – noget eventyrligt. Og hvor stille der var i butikken! Ikke en lyd, ikke en gang fra *madame*. Kun vinden blæste og rystede det gamle hus; vinden hylede og portrætterne af damerne fra Pompadour-tiden så ned og smilede, intrigante og kokette. Monica ønskede, hun ikke var kommet. Åh, så misforståeet af hende at være kommet! Ærgerligt. Ærgerligt. Hvor blev George dog af? Hvis han nu ikke viste sig med det samme, ville hun gå sin vej. Hun tog den hvide kimono af. Hun havde ikke lyst til at sidde der længere og se på sig selv. Da hun åbnede en stor krukke med creme, der stod på glashylden rystede hendes hænder. Hun havde en følelse af et stærkt greb om hendes hjerte, som om hendes lykke – hendes vidunderlige lykke – prøvede på at slide sig løs.

"Nu går jeg. Jeg gider ikke blive længere." Hun tog sin hat ned. Men netop i det samme lød der trin, og da hun så ind i spejlet, opdagede hun George bukkende i døråbningen. Hvor underligt han smilede! Det var selvfølgelig spejlet. Hun vendte sig rask om. Hans læber fortrak sig til et slags grin, og – var han ikke ubarberet? – han så nærmest grøn ud i ansigtet.

"Beklager meget jeg har ladet Dem vente," mumlede han og gled smygende ind.

Nej, sandelig om hun ville blive. "Jeg er bange for," begyndte hun. Men han havde allerede tændt gassen og lagt krøllejernet på, og stod og holdt kimonoen frem.

"Sikken blæst," sagde han. Monica overgav sig. Hun mærkede duften af hans friske unge fingre, da han hæftede kåben sammen under hendes hage. "Ja, det blæser," sagde hun og sank tilbage i stolen. Og stilheden lagde sig. George tog hårnålene ud med øvede hænder. Hendes hår faldt tilbage, men han holdt det ikke mellem sine fingre som ellers, for ligesom at føle, hvor fint og blødt og tungt det var. Han sagde ikke som ellers, at det "var i smuk stand." Han lod det bare hænge ned, tog en børste fra skuffen, hostede let, rømmede sig og sagde mat: "En temmelig stærk blæst, det kan ikke nægtes."

Hertil havde hun ikke noget at svare. Børsten strøg henover hendes hår. Åh, åh, hvor sørgmodigt, sørgmodigt! Kvikt og let, som et faldende blad; derpå tungt, sled sig igennem, ligesom det sled i hendes hjerte.

"Nu er det nok," udbrød hun og rystede sig fri.

"Var det for hårdt, jeg tog?" spurgte George. Han bøjede sig over krølletængerne. "Undskyld." Lugt af brændt papir – den lugt hun elskede – han snurrede de varme jern rundt mellem

sine fingre, og stirrede tomt frem for sig. – "Det skulle ikke undre mig, om det blev regn." Han tog en lok af hendes hår, men – nu kunne hun ikke holde det ud længere – hun standsede ham. Hun så på ham; hun så sig selv sidde der i sin hvide kimono som en nonne og stirre på ham. "Er der noget på færde her? Er der sket noget?" Men George trak let på skulderen og skar en grimasse. "Å nej, frue. Kun en ubetydelighed." Og han tog atter fat på lokken. Men ak, hun lod sig ikke narre. Noget var der. Noget forfærdeligt måtte være sket. Stilheden – ja, stilheden syntes at falde ned over dem som snefnug. Hun rystede. Der var koldt i den lille bås, så koldt og så glitrende. Vandhaner, rør og doucheapparater, alt sammen af nikkel, så ligefrem ondskabsfulde ud. Vinden raslede med vinduerne, en jernstang klaprede, og den unge mand skiftede tænger og stod bøjet over hende. Åh, hvor Livet dog er skræmmende, tænkte Monica. Hvor skrækkeligt. Det er ensomheden, som er så forfærdelig. Vi hvirvles rundt som blade, og ingen ved, – ingen skøtter om, hvor vi falder ned, i hvilken dunkel flod vi flyder bort. Det var, som den sønderslidende følelse steg op i hendes strube. Det smertede, smertede; hun følte trang til at græde. "Det er nok," hviskede hun. "Giv mig hårnålene." Da han stod der ved siden af hende, så underdanig, så stille, var hun lige på nippet til at lade armene synke og briste i gråd. Hun kunne ikke holde det ud længere. Denne unge, smukke George – som en træfigur gled han ud og ind – rakte hende hat og slør, tog sedlen, bragte penge tilbage. Hun stoppede dem i sin taske. Hvor skulle hun nu tage hen?

George tog en klædebørste. "Der er lidt pudder på Deres frakke," mumlede han. Han børstede det af. Og pludselig

rettede han sig op, så på Monica, gjorde et besynderligt sving med børsten og sagde: "Når jeg skal være ærlig, madame, og siden De nu er en af vore gamle kunder – min lille datter døde i morges. Mit første barn" – hans ansigt krympede sig sammen som papir, han vendte ryggen til hende og begyndte at børste den hvide kimono. "Åh, åh," Monica begyndte at græde. Hun løb ud af butikken, ind i taxien. Chaufføren så rasende ud, svang sig ud fra sædet og smækkede døren i. "Hvorhen?"

"Princess," snøftede hun. Og hele vejen derhen så hun ikke andet end en lille voksdukke med gyldent hår, liggende så stille med små, foldede hænder og fødder. Og lige inden hun kom til *Princess*, så hun en blomsterbutik fuld af hvide blomster. Åh, for en bedårende tanke. Liljekonvaller, hvide stedmoderblomster, dobbelte, hvide violer og hvidt fløjlsbånd … Fra en ukendt ven … Fra en som forstår … Til en Lille Pige … Hun bankede på ruden, men chaufføren hørte det ikke; og nu var de for resten allerede ved *Princess*.

Sol og Måne (1920)

Om eftermiddagen kom stolene, en hel vogn fuld af guldstole med benene lige i vejret. Og så kom blomsterne. Når man kiggede ned fra balkonen på folkene, der bar dem, så urtepotterne ud som sjove, vældig fine hatte, der kom nikkende hen ad havegangen.

Måne troede, det *var* hatte. Hun sagde: "Se, der er en mand, som har en palme på hovedet." Men hun forstod nu aldrig at skelne mellem virkelige ting og ikke virkelige.

Der var slet ingen til at passe Sol og Måne. Barnepigen var ved at hjælpe Annie med at lave om på mors kjole, der var så alt for lang-og-stram-under-armene, og mor løb omkring i hele huset og havde telefoneret til far om for alt i verden ikke at glemme nogen af sagerne. Hun havde kun tid til at sige: "Af vejen med jer, børn!"

Og de skulle nok holde sig af vejen – Sol i hvert fald. Han kunne ikke fordrage at humme sig og blive sendt tilbage til barnekammeret. Med Måne gjorde det ikke så meget. Hvis hun blev indfiltret i folks ben, kylede de hende bare op i luften og rystede hende, til hun hvinede. Men Sol var alt for tung til den slags. Han var så tung, at den tykke herre, der kom til middag om søndagen, plejede at sige: "Kom så her, unge mand, lad os prøve at løfte dig op." Og så stak han sine tommelfingre ind under armene på Sol og stønnede og prøvede og opgav det til sidst og sagde: "Han er jo et helt lille læs mursten!"

Næsten alle møblerne i spisestuen blev taget ud. Det store flygel blev sat ind i et hjørne, og så kom der en række urtepotter,

og så kom de forgyldte stole. Det var til koncerten. Da Sol kiggede derind, sad der en mand ved klaveret – helt hvid i ansigtet – han spillede ikke, men hamrede på det og kiggede ind i det bagefter. Han havde en værktøjskasse stående på klaveret, og han havde sat sin hat på en statue op mod væggen. En gang imellem begyndte han at spille og så sprang han op igen og kiggede ned i det. Sol håbede da, at det ikke var ham, der var koncerten.

Men det rigtige sted at være, det var selvfølgelig køkkenet. Der var en mand til at hjælpe dem, med en hue på hovedet som en fromage, og så var der deres rigtige kokkepige, Minnie, som var gloende rød i ansigtet og lo hele tiden. Ikke spor af gnaven. Hun gav dem hver en mandelsmåkage, og løftede dem helt op på meltønden, så de kunne se alle de dejlige ting, som hun og manden lavede til aftensbordet. Kokkepigen bragte tingene ind, og han satte dem på fade og pyntede dem. Hele fisk, endnu med hoved og øjne og haler på, strøede han over med små stykker af rødt og grønt og gult; han lavede krusseduller på geléen, han satte en krave på skinken og stak en slags tynd gaffel ind i den; han spredte mandler og små bitte, runde kager oven på cremen. Og flere og flere gode sager blev ved at komme.

"Ork, men I har jo ikke set isen," sagde kokkepigen. "Kom her hen." Hvorfor mon hun var så rar, tænkte sol, da hun tog dem hver ved hånden. Og så kiggede de ind i isskabet.

Åh! Åh! Åh! Det var jo et lille hus. Det var et lille lyserødt hus med hvid sne på taget og grønne vinduer og en brun dør, og i døren sad en nød som håndtag.

Da Sol så den nød, følte han sig lige på en gang så træt, at han måtte læne sig op til kokkepigen.

"Må jeg røre ved den? Må jeg ikke nok lige sætte min finger på taget?" sagde Måne og dansede op og ned. Hun ville altid røre ved al maden. Det ville Sol slet ikke.

"Nå, min pige, nu har du vel et øje på hver finger med bordet," sagde Minnie, da stuepigen viste sig.

"Det er som et maleri, Minnie," sagde Nellie. "Kom med ind og kig." De gik alle sammen ind i spisestuen. Sol og Måne var ikke fri for at være lidt bange. Lige straks ville de slet ikke gå hen til bordet. De stod lige inden for døren og gjorde store øjne.

Det var ikke rigtig nat endnu, men rullegardinerne var nede i spisestuen, og lyset tændt, og alle lamperne var røde roser. Røde bånd og buketter af roser var bundet på hvert hjørne af bordet. I midten var en sø, hvor rosenblade svømmede omkring.

"Der er det, isen skal stå," sagde kokkepigen.

To sølvløver med vinger bar frugt på ryggen, og saltkarrene var små bitte fugle, der drak af skåle.

Og alle de blinkende glas og skinnende fade og strålende knive og gafler – og al den mad! Og de små lyserøde servietter, der var lavet til roser …

"Skal menneskene spise al den mad?" spurgte Sol.

"Ja, det kan du tro," lo kokkepigen sammen med Nellie. Måne lo også; hun gjorde altid, hvad de andre gjorde. Men Sol havde ikke lyst til at le. Rundt og rundt spadserede han med hænderne bag på ryggen. Han var såmænd aldrig standset, hvis barnepigen ikke pludselig havde kaldt på ham. "Nå, børn. Det

er på høje tid, I bliver vasket og klædt på." Og afsted måtte de marchere op til deres barnekammer.

Mens de var ved at få tøjet af, kiggede mor ind til dem, hun havde noget hvidt over skulderen og var ved at gnide sig med noget i ansigtet.

"Jeg skal ringe efter dem, når de skal komme, og de kan bare komme ned og blive set på og så op igen," sagde hun til barnepigen.

Sol blev klædt af først, næsten lige til det bare skind, og så klædt på igen i en skjorte med røde og hvide tusindfryd spredt over det hele, knæbukser snøret ved siderne og seler over skuldrene; hvide sokker og røde sko.

"Så, nu har du din russiske dragt på," sagde barnepigen og glattede hans pandehår.

"Har jeg?" sagde Sol.

"Ja, sid nu pænt stille på den stol og se på din lille søster."

Med Måne varede det altid en evig tid. Mens hun fik halvstrømperne på, lod hun sig falde baglæns om i sengen og sprællede med benene ad barnepigen, hvad hun altid gjorde, og hver gang barnepigen prøvede på at lave hendes krøller over en finger med en våd børste, vendte hun sig om og ville se fotografiet i hendes brosche eller sådan noget. Men endelig var hun da færdig. Hendes kjole struttede, med pels forneden, helt hvidt; om det så var buksebenene, var der noget luftigt, blødt noget i kanten. Hendes sko var hvide med store pomponer på.

"Se så, mit lam," sagde barnepigen. "Nu ligner du grangivelig en sød lille engel på en pudderdåse." Barnepigen styrtede hen til døren. "Et øjeblik, frue."

Mor kom ind igen, med det halve af håret ned ad nakken.

"Næh," udbrød hun, "det kan nok være, du er fin!"
"Ja, er hun ikke?" spurgte barnepigen.
Og Måne holdt ud i kjolen med spidsen af sine fingre og trak lidt på den ene fod. Sol var ikke ked af, om man ikke lagde mærke til ham – ikke ret meget i hvert fald ...
Derefter legede de ved bordet, stille, adstadige lege, mens barnepigen stod henne ved døren, og da vognene begyndte at komme og lyden af latter og stemmer og raslen steg op nedefra, hviskede hun: "Så børn, bliv nu hvor I er." Måne blev ved at rykke i bordtæppet, så at det hele hang ned ved hendes side, og Sol slet ikke havde noget, – og så lod hun, som om det ikke var med vilje.
Endelig ringede klokken. Barnepigen gik løs på dem med hårbørsten, glattede hans pandehår, fik hendes hårsløjfe til at stå ret op i vejret og lod dem tage hinanden i hånden.
"Gå nu ned!" hviskede hun.
Og de gik ned. Sol var helt flov over at skulle holde Måne i hånden, men Måne kunne åbenbart godt lide det. Hun svingede med armen, så klokken i hendes koralarmbånd ringlede.
Ved dagligstuedøren stod mor og viftede sig med en sort vifte. Dagligstuen var fuld af fintduftende, silkeraslende damer; og herrer i sort med lange sjove haler på frakkerne – ligesom biller. Far stod sammen med dem, han talte så højt og raslede med noget i sin lomme.
"Næh, hvor er de yndige!" udbrød damerne. "Åh, de små dejligheder! Åh, sådan nogle små englebasser! Åh, hvor bedårende! Åh, de søde unger!"

Alle de mennesker der ikke kunne få fat i Måne, kyssede Sol, og en radmager gammel dame, med tænder, der klaprede, sagde: "Sikken lille alvorlig pusling!" og dunkede ham oven i hovedet med noget hårdt.

Sol kiggede omkring for at se, om den samme koncert var der, men han var gået. I stedet for var der en tyk mand med lyserødt hoved; han lænede sig over flyglet og talte til en pige, der holdt en violin op mod sit øre.

Der var kun én mand, som Sol rigtig kunne lide. Det var en lille grå mand med lange grå bakkenbarter, som gik omkring for sig selv. Han kom hen til Sol, og rullede med øjnene på sådan en venlig måde og sagde: "Godda', min dreng." Så gik han sin vej. Men lidt efter kom han igen og sagde: "Kan du godt lide hunde?" Sol sagde: "Ja." Men så var han væk igen, og skønt Sol så efter ham allevegne, kunne han ikke finde ham. Han tænkte, at han måske var gået ud for at hente en hundehvalp.

"Godnat, mine skatteunger," sagde mor og sluttede dem i sine bare arme. "Flyv så op til jeres lille rede."

Så begyndte Måne at skabe sig igen. Hun rakte armene op lige for næsen af dem alle sammen og sagde: "Min far skal bære mig."

Men de lod til at finde det sødt, og far bøjede sig ned og løftede hende op, som han altid gjorde.

Barnepigen havde sådan et jag med at få dem i seng, at hun ligefrem afbrød Sol i hans aftenbøn og sagde: "Se nu at blive færdig med den, hører du." Og et øjeblik efter var de i seng og i mørke, på nær natlyset i en lille underkop.

"Sover du?" spurgte Måne.

"Nej," sagde Sol. "Gør du?"

"Nej," sagde Måne.

Lang tid gik, så vågnede Sol. Der var et vældigt, vældigt spektakel af klappende hænder nedefra, lige som når det regner. Han hørte Måne vende sig.

"Måne, er du vågen?"

"Ja, er du?"

"Ja. Hør, skal vi ikke gå ud og kigge ned ad trappen."

De havde lige fået sig anbragt på det øverste trin, da dagligstuedøren blev åbnet, og de hørte selskabet gå over hall'en ind i spisestuen. Så blev den dør lukket; og de hørte knaldende propper og latter. Så holdt det op, og Sol så dem alle sammen for sig gå rundt og rundt om det fine bord med hænderne på ryggen, som han selv havde gjort ... Rundt og rundt gik de og kiggede og gloede. Manden med de grå bakkenbarter kunne allerbedst lide det lille hus. Da han så, der var en nød til håndtag, rullede han med øjnene, som han havde gjort før, og sagde til Sol: "Har du set den nød?"

"Du må ikke virre sådan med hovedet, Måne."

"Jeg virrer ikke. Det er dig."

"Nej, det er ikke. Jeg virrer aldrig med ho'det."

"Ih, jo, *det* gør du rigtignok. Du virrer jo nu."

"Nej, jeg gør ikke. Jeg viser dig bare, hvordan du ikke skal gøre."

Da de næste gang vågnede op, kunne de kun høre fars stemme, der lød så højt, og mor, der lo i et væk. Far kom ud fra spisestuen og sprang op ad trappen og var nær faldet over dem.

"Hallo," sagde han. "Du godeste, Kitty, kom og se på dette her."

Mor kom ud. "Sikken nogle uartige børn," sagde hun nede fra hall'en.

"Skal vi ikke tage dem ned og give dem et ben," sagde far. Sol havde aldrig set ham så lystig før.

"Ikke tale om," sagde mor.

"Åh jo, søde far, lad os! Tag os med ned," sagde Måne.

"Pinedød, om jeg ikke gør det," råbte far. "Jeg lader mig ikke tyrannisere. Kitty, af banen!" Og han samlede dem op, en under hver arm.

Sol troede, hans mor ville blive frygtelig vred. Men det blev hun slet ikke. Hun bare lo og lo ad far.

"Uh, din rædsomme dreng!" sagde hun. Men det var ikke Sol, hun mente.

"Kom så, unger. Kom, skal vi gå ind og rapse lidt til jer," sagde deres lystige far. Men Måne blev stående et øjeblik.

"Mor – du taber din kjole på den ene side."

"Gør jeg?" sagde mor. Og far sagde "Ja", og lod som han ville bide hende i den hvide skulder, men hun puffede ham væk.

Og så gik de ind i den fine spisestue.

Men, næh! Hvad var der dog sket? Båndene og roserne var helt revet fra hinanden. De små røde servietter lå på gulvet, alle de skinnende fade var snavsede og det samme var alle de blinkende glas. Den dejlige mad, som manden havde pyntet, flød hulter til bulter, og ben og madrester og frugtskræller og skaller lå alle vegne. Selv en flaske lå væltet omkuld, og noget flød ud af den på dugen, og ingen rejste den op igen.

Og det lille lyserøde hus med snetag og grønne vinduer var gået i stykker – i stykker – halvt smeltet væk midt på bordet.

"Kom nu, Sol," sagde far, og lod som om han ikke lagde mærke til noget.

Måne hev op i sine pyjamasbukser og sjokkede hen til bordet og krøb op på en stol, og stod og hvinede løs.

"Skal I ikke have lidt af isen," sagde far, og slog et stykke af taget.

Mor tog en lille tallerken og holdt hen til ham; hun lagde den anden arm om hans hals.

"Far, far," skreg Måne. "Det lille håndtag er der endnu. Den lille nød. Må jeg spise den?" Hun rakte ind over bordet og pillede den ud af døren og knaste den ved at bide hårdt til og blinke med øjnene.

"Værs'go', min dreng," sagde far.

Men Sol rørte sig ikke fra døren. Pludselig løftede han hovedet og satte i en høj jamren.

"Jeg synes, det er væmmeligt – væmmeligt – væmmeligt –!" hulkede han.

"Så, der kan du se!" sagde mor. "Der kan du se!"

"Ud med jer!" sagde far, slet ikke lystig mere. "Lige på øjeblikket. Ud med jer!"

Og højt hylende stolprede Sol af sted til barnekammeret.

Frøken Brill (1920)

Skønt det var strålende fint – blå himmel isprængt guld, og "*Jardins Publiques*" fuld af lyspletter, som om der var blevet stænket med hvidvin, – så var frøken Brill dog glad over at have bestemt sig for sin skindkrave. Ikke en luftning rørte sig, men åbnede man munden, følte man en anelse af kulde som den, der mærkes fra et glas isvand, inden man nipper til det, og nu og da kom et blad svævende – ingen steder fra – fra himlen. Frøken Brill tog hånden op og rørte ved sin skindkrave. Kære lille ven! Det var så dejligt at føle den igen. Hun havde taget den ud af dens æske samme eftermiddag, havde rystet mølpulveret ud af den, givet den en god omgang med børsten og gnedet liv igen i de små matte øjne. "Hvor er det, jeg har været henne?" spurgte de små bedrøvede øjne. Åh, hvor var det yndigt at se dem igen gnistre imod sig fra det røde duntæppe! ... Men næsen, som var af en eller anden sort masse, sad slet ikke fast. Den måtte have fået et stød, hvordan det ellers var gået til. – Det skal du såmænd ikke tage dig nær – en lille klat sort lak, når tid er, når det er absolut nødvendigt ... Lille skælmsmester! Ja, sådan følte hun virkelig for den. Lille skælm, der bed i sin hale lige ved hendes venstre øre. Hun kunne have taget den af og lagt den på sit skød og klappet den. Hun følte det krible i sine hænder og arme, men det kom vel af spadsereturen, antog hun. Og når hun trak vejret, var det som om noget sørgeligt – nej, ikke ligefrem sørgeligt –, noget blidt og ømt syntes at røre sig i hendes bryst.

Der var en hel del mennesker ude denne eftermiddag, langt flere end sidste søndag. Og musikken klang stærkere og lystigere. Det var, fordi sæsonen var begyndt. For selv om musikkorpset spillede hele året rundt om søndagen, så var det aldrig helt det samme uden for sæsonen. Det var, som om en gav sig til at spille, når kun familien var der til at høre på. De var ligeglade, hvordan de spillede, hvis der ikke var fremmede til stede. Havde dirigenten ikke også fået en ny frakke? Hun var vis på, den var ny. Han skrabede ud med foden og flagrede med armene som en hane, der skal til at gale, og musikerne, der sad i den grønne rotunde, pustede kinderne ud og gloede i noderne. Nu kom der en lille fløjtesolo – aldeles nydeligt! en lille kæde af klare dråber. Hun var overbevist om, den ville blive gentaget. Den blev gentaget. Hun hævede hovedet og smilede.

Kun to andre delte hendes "specielle" bænk med hende: en fin gammel mand i fløjlsfrakke, med hænderne foldede over en mægtig, udskåret spadserestok, og en tyk gammel kone, der sad ret op og ned med et sammenrullet strikketøj på sit broderede forklæde. De talte ikke sammen. Dette var en skuffelse, for frøken Brill glædede sig altid til deres passiar. Hun var virkelig, mente hun selv, blevet helt dreven i at lytte, som om hun *ikke* lyttede, i at sætte sig ind i andre folks tilværelse blot for et øjeblik, mens de talte omkring hende.

Hun skottede til siden – til det gamle par. Måske gik de snart. Sidste søndag havde heller ikke været så interessant som ellers. En englænder og hans kone; han med en rædselsfuld panamahat, og hun med knappestøvler. Og hele tiden havde hun himlet op om, at hun burde bruge briller; at hun vidste, det var nødvendigt; men til ingen verdens nytte, de ville så sikkert

som noget gå itu, og aldrig sidde fast. Og han havde været så tålmodig. Han havde foreslået alt muligt – guldstel, af den slags, der sidder omkring ørene, et blødt underlag. Næh, ingenting var godt nok. "De vil altid glide af næsen!" Frk. Brill havde haft lyst til at ruske hende.

De gamle folk sad på bænken så stille som statuer. – Nå, men det var der ikke noget at gøre ved, der var jo altid folkemængden at iagttage. Frem og tilbage foran blomsterbedene og musikrotunden promenerede de parvis og i flok, standsede for at tale, for at hilse, eller for at købe en håndfuld blomster af den gamle tigger, der havde sin bakke fastgjort til stakittet. Små børn, der løb imellem dem – snublede og lo; små drenge med store hvide silkesløjfer under hagen, små piger, som franske dukker, klædt på i fløjl og knipling. Og en gang imellem en lille bitte vaklepeter, der kom ravende ud fra træerne, og pludselig stod midt i det frie, gloede omkring sig og satte sig lige så pludseligt – pladask ned, indtil en lille højhælet mor som en ung høne skændende fløj ud til undsætning. Andre folk sad på bænke og grønne stole, men næsten altid de samme, søndag efter søndag, og – hvad frøken Brill ofte havde lagt mærke til – der var noget løjerligt ved så godt som hver eneste en. Sære, tavse, gamle næsten alle sammen, og af den måde, de stirrede på, kunne man ligefrem se dem komme ud fra små, mørke værelser, eller fra – måske, hvem ved! – måske fra skabe!

Bagved rotunden slanke træstammer med gule nedhængende blade, gennem dem en linje af havet, og ovenover dem en blå himmel med guldårede skyer!

Tjim-da-da-tjim-da-da-tjim! blæste orkesteret.

To unge piger i rødt kom forbi, og to unge soldater i blåt mødte dem, og de lo og gik videre parvis – arm i arm. To bønderkoner med mærkelige stråhatte kom gravitetisk trækkende med æsler af en dejlig røgfarvet lød. En kold, bleg nonne hastede forbi. En smuk kvinde kom gående og tabte sin violbuket; en lille dreng løb efter og rakte hende den, hun tog den og kastede den væk, som om den kunne være forgiftet. Men Gud dog! Frøken Brill vidste ikke, om hun skulle beundre det eller ikke! Nu mødtes en hermelins toque Note 1) og en herre i gråt lige ud for hende. Han var høj, stiv, værdig, hun iført den hermelins toque, hun havde købt, dengang hendes hår var gult. Nu var det hele: hår, ansigt, ja selv øjnene af samme farve som den afjaskede hermelin, og hendes hånd i den rensede handske lignede, da hun tog den op for at trykke den mod sine læber, en lille gullig klo. Åh, hun var så glad over at se ham – henrykt. Hun tænkte nok, de ville mødes i eftermiddag. Hun beskrev, hvor hun havde været, – allevegne, her og der, og hen langs stranden. Det var jo en så vidunderlig dag – syntes han ikke også? Og ville han måske? ... Men han rystede på hovedet, tændte en cigaret, pustede langsomt en stort røgsky ind i ansigtet på hende, og endnu mens hun talte og lo, knipsede han tændstikken væk og gik videre. Hermelinstoque'en var alene; hun smilede mere strålende end nogensinde. Men om det så var musikken, syntes den at vide, hvad hun måtte føle, spillede blødere og blidere, og trommen slog: "Det bæst! Det bæst!" om og om igen. Hvad ville hun foretage sig? Hvad ville der nu ske? Men som frøken Brill sad og tænkte undrende på dette, drejede hermelinstoque'en omkring, løftede en hånd som om hun havde opdaget en anden, meget bedre, lige dér ovre, og

vandrede bort. Og nu skiftede musikken igen og spillede hurtigere og kvikkere end nogensinde, og det gamle par på frøken Brills bænk rejste sig og marcherede bort, og en komisk gammel mand med lange bakkenbarter sjokkede i takt til musikken, og var lige ved at blive væltet omkuld af fire pigebørn i en lang række.

Åh, hvor var det dog interessant! Hvor hun dog nød det! Hvor hun elskede at sidde her og iagttage det alt sammen! Det var som et skuespil. Aldeles som et skuespil. Hvem kunne tro andet, end at himlen i baggrunden var malet? Men det var alligevel først, da en lille hund kom trippende højtideligt forbi og langsomt trippede bort igen, akkurat som en lille "teater"-hund, en lille hund der var blevet bedøvet, at frøken Brill fandt ud af, hvad det var, der gjorde det hele så spændende. De var jo alle sammen på scenen. De var ikke alene tilhørere, ikke blot tilskuere; de spillede med. Selv hun havde en rolle, og måtte møde her hver søndag. Hvis hun ikke havde været der, ville en eller anden lægge mærke til det. Hvor underligt, at hun aldrig havde tænkt over det på samme måde som nu! Og dog forklarede det, hvorfor det var hende så magtpåliggende at starte hjemmefra nøjagtig på samme tid hver uge, – så at hun ikke skulle komme for sent til forestillingen – og det forklarede ligeledes, hvorfor hun havde sådan en underlig genert følelse ved at skulle fortælle sine engelske elever, hvordan hun tilbragte sine søndagseftermiddage. Ikke så mærkeligt! Frøken Brill måtte næsten le højt. Hun var jo på scenen. Hun tænkte på den gamle invalide herre, som hun læste aviserne for, fire eftermiddage om ugen, mens han sov i haven. – Hun havde efterhånden vænnet sig til det skrøbelige hoved hvilende på

puden, de hule øjne, den åbne mund og den høje, skarpe næse. Om han havde været død, ville hun ikke have lagt mærke til det, eller taget sig det nær. Men pludselig vidste han, at han fik sin avis læst op af en skuespillerinde! "En skuespillerinde – er *De*?" Og frøken Brill glattede avisen ud, som havde det været manuskriptet til hendes rolle og sagde blidt: "Ja, jeg har været skuespillerinde i lange tider."

Orkestret havde holdt pause. Nu begyndte det igen. Og det, de nu spillede, var varmt og sollyst, og alligevel var der som en anelse af kulde i klangen – noget – hvad var det? – ikke vemod – nej, ikke vemod – noget der gjorde, at man fik lyst til at synge. Melodien steg og steg, lyset strålede; og det forekom frøken Brill, som om hele selskabet i næste øjeblik måtte begynde at synge. De unge, de der lo og holdt sammen, de ville begynde, og mændenes stemmer, faste og djærve, ville falde ind. Og hun selv – hun også, og de andre på bænkene – de ville falde ind som et slags akkompagnement – dæmpet, der steg og sank umærkeligt – noget så vidunderligt – noget så gribende ... Og frøken Brills øjne fyldtes med tårer, og hun så smilende til alle medlemmerne af selskabet. Ja, vi forstår, vi forstår, tænkte hun – skønt hvad de forstod, det vidste hun ikke.

Netop i samme øjeblik kom en ung mand og en ung pige og satte sig, hvor det gamle par før havde siddet. De var dejligt klædt på; de var forelskede. Helten og heltinden – selvfølgelig, lige kommet fra hans fars yacht. Og stadig lydløst syngende, endnu med dette skælvende smil om munden, indstillede frøken Brill sig på at lytte.

"Nej, ikke nu," sagde den unge pige. "Ikke her, det kan jeg ikke."

"Jamen, hvorfor? Er det for den gamle dumme tudses skyld dér for enden?" spurgte den unge fyr. "Hvad kommer hun her for i det hele taget – hvem har bedt hende? Hvorfor kan hun ikke holde sit fjollede gamle fjæs hjemme hos sig selv?"

"Det er hendes skindkrave, der er så grinagtig," fnisede pigen. "Den ligner grangiveligt en stegt sild."

"Åhr, du er jo skør," sagde knægten i en ærgerlig hvisken. Derpå: "Sig mig, *ma petite chère* – –"

"Nej, ikke her," sagde pigen. "Ikke *endnu*."

På vejen hjem købte hun i reglen en skive honningbrød hos bageren. Det var hendes søndagstraktement. Undertiden var der en mandel i hendes skive, undertiden ikke. Det gjorde hele forskellen. Hvis der var en mandel, var det som at bære en ganske lille gave med sig hjem – en overraskelse – noget der lige så godt ikke kunne have været der, og det var med en næsten overgiven håndbevægelse, at tændstikken til kedlen blev strøget. Hun skyndte sig hjem på mandelsøndagene.

Men i dag gik hun bagerens dør forbi, krøb op ad trapperne, gik ind i det lille mørke værelse – hendes værelse, der var som et skab – og satte sig på sengen med det røde duntæppe. Der sad hun i lang tid. Æsken, hvorfra hun havde taget skindkraven, stod på sengen. Hun hægtede hurtigt kraven op; hurtigt, uden at se, lagde hun den ned. Men da hun satte låget på, var det, som hørte hun noget græde.

Kammerjomfruen (1920)

Klokken er elleve. Det banker på døren.

… Jeg håber ikke, jeg forstyrrer Dem, frue. De sov da vel ikke? – Jeg har lige givet min frøken te, og der var sådan en dejlig kop til overs, så tænkte jeg, måske …

… Ork nej, frue. Det er altid det sidste, jeg gør – lave en kop te til min frøken. Hun drikker den på sengen efter sine bønner, for rigtig at blive varmet op. Jeg sætter kedlen på, så snart hun knæler ned, og så siger jeg til den: "Nu behøver du ikke at have alt for meget jag med at sige *dine* bønner." Men den koger såmænd altid før min frøken er halvvejs igennem sine. Jeg skal sige fruen – vi kender sådan en masse mennesker, og dem skal der bedes for alle sammen – hver aften. Min frøken har en liste over navnene i en lille rød bog. Ork Gud, så snart der har været en ny én og besøge os og min frøken bagefter siger: "Ellen, giv mig min lille røde bog," ja, jeg kan da blive helt rasende, ja, det kan jeg. "Så, nu er der en til," tænker jeg, "der skal holde hende ude af sengen i al slags vejr." Og ikke hun vil have en pude, frue, knæler ned på det hårde tæppe. Det gør mig da så nervøs – ja, noget så skrækkeligt, når man nu kender hende, sådan som jeg gør. Jeg har prøvet på at narre hende. Jeg har bredt *dun*tæppet ud på gulvet. Men første gang jeg gjorde det – uh, hun sendte mig sådan et blik – helligt var 'et, frue. "Havde Vorherre duntæppe, Ellen?" sagde hun. Men – jeg var yngre den gang – og jeg var såmænd lige ved at svare: "Næh, men Vorherre havde heller ikke Deres alder, og han vidste ikke, hvad det ville sige at have Deres lumbago." Grimt var 'et – ja, det var 'et. Men hun er

alt for god, skal jeg sige fruen. Lige nu da jeg var inde og stoppede tæpperne ned om hende, og – så hende ligge der med hovedet på puden og hænderne oven på tæppet – ih, så køn – ja, jeg kunne ikke la' være og tænke: "Nu ser De ud lige akkurat som Deres kære mor, da jeg havde klædt og pyntet hende!"

... Ja, frue, det var såmænd mig, der gjorde alt det. Ork, hvor fin hun dog så ud. Jeg redte hendes hår – sådan blødt omkring panden i små fine krøller, og lige på den ene side af halsen lagde jeg en buket af de skønneste lilla stedmoderblomster. De stedmoders, ja, hun var et helt billede at se på med dem, frue. Jeg skal aldrig glemme dem. Jeg tænkte i aftes, da jeg stod og så på min frøken: "Sæt nu, bare de stedmoderblomster havde været der, så var der ikke en, der kunne se nogen forskel!"

... Det var kun det sidste år, frue. Kun efter at hun var blevet lidt – nå, ja, – sådan lidt svagelig – kan man sige. Farlig – det var hun nu aldrig; hun var den kæreste gamle dame. Men hvordan hun fik det – ja, det var sådan, at hun troede, hun havde tabt noget. Hun kunne ikke være stille, hun kunne ikke holde sig i ro. Hele dagen igennem – op og ned, ned og op –. Man kunne møde hende her og der og allevegne: på trapperne, i buegangen jagende hen imod køkkenet. Og hun kunne se op på én og sige – som et barn: "Jeg har tabt det. Jeg har tabt det." "Kom med mig," kunne jeg så sige, "kom med, så skal jeg lægge en kabale for Dem." Men så kunne hun gribe fat i min hånd – jeg var nu sådan i kridthuset hos hende – og hviske: "Find det for mig, Ellen. Find det for mig." Sørgeligt, var det da, ikke?

... Næh, hun kom sig aldrig, frue. Hun fik slag. De sidste ord hun overhovedet sagde var: "Se efter – i – den – Se – i" – sådan ganske langsomt. Og så var hun borte.

… Nej, frue, jeg kan ikke sige, jeg har lagt mærke til noget. Måske en eller anden af pigerne har. Men jeg skal sige fruen, det er nemlig sådan, at jeg har ikke nogen anden end min frøken. Min mor døde af brystsyge, da jeg var fire, og jeg boede hos min bedstefader, der havde en frisørsalon. Jeg plejede at tilbringe al min tid i butikken under et bord, hvor jeg friserede min dukkes hår – efterabede svendene, forstår sig. De var såmænd så rare imod mig. Plejede at lave små parykker i alle mulige farver, efter sidste mode, og alt sådan noget. Og der ku' jeg så sidde dagen lang så stille som en mus – kunderne opdagede det aldrig. Kun en gang imellem listede jeg mig til at kigge ud under bordtæppet.

… Men en dag så jeg mit snit til at snappe en saks og – hvad gi'r fruen? – gik hen og klippede alt mit hår af; nappede det af i ene små totter, som den lille abe jeg var. Bedstefader blev edderrasende! Han fik fat i en krølletang – aldrig skal jeg glemme det – snappede mig ved hånden og klemte den om mine fingre. "Det skal nok lære dig!" sagde han. Der blev et skrækkeligt brandsår ud af det, jeg har såmænd mærket af det den dag i dag.

… Jah, men jeg skal sige Dem, frue, han havde jo været så stolt af mit hår. Han plejede at anbringe mig på disken, før kunderne kom, og sætte det noget så dejligt – store bløde krøller og bølger oven i hovedet. Jeg kan huske hvordan svendene stod omkring os, – og mig selv, noget så højtidelig, med min penny i hånden, som bedstefader altid gav mig at holde, mens det stod på … Jamen, bagefter tog han altid pennyen igen. Stakkels bedstefader! Vild var han over det skræmsel, jeg havde lavet af mig selv. Men det var skam ham, der skræmte mig den gang.

Ved fruen, hvad jeg gjorde? Jeg stak af. Ja, det gjorde jeg – rundt om hjørner, ind og ud, jeg ved såmænd ikke, hvor langt jeg ikke løb. Ork Gud, hvor må jeg have set ud, med hånden rullet ind i mit forklæde og håret strittende til alle sider. Folk må ordentlig have grinet ved det syn …

… Nej, frue, bedstefader kom aldrig over det. Han kunne aldrig tåle synet af mig efter det. Ikke en gang sin middag kunne han få ned, hvis jeg var der. Så min tante tog mig til sig. Hun var krøbling, stoppede møbler gjorde hun. Så lille bitte! Måtte stå op i sofaen, når hun skulle skære ryggen til på den. Og det var den gang, da jeg hjalp hende, at jeg traf min frøken … Ork nej, frue. Jeg var da fyldt 13. Og jeg husker ikke, at jeg nogen tid følte mig – som – nå, ja – som barn – om jeg skal sige det. Jeg havde jo altså min uniform, og det ene med det andet. Min frøken lod mig komme i krave og manchetter – lige fra først af. Åh jo, såmænd – en gang gjorde jeg det! Det var vel nok løjerligt! Det gik sådan til med det. Min frøken havde sine to små niecer boende hos sig – vi var i Sheldon på den tid – og der var marked på fælleden.

"Hør, Ellen," siger hun, "kan du ikke tage de to unge damer med ud og give dem en ridetur på æslerne." Afsted gik vi; nogen alvorlige små pjus var de; en ved hver hånd. Men da vi kom ud til æslerne, var de jo alt for generte til at sætte sig op på dem. Så stod vi der og kiggede på dem i stedet for. Ih, hvor var de kønne de æsler! Det var første gang, jeg så æsler, uden at de var spændt for en kærre – sådan til fornøjelse, altså, kunne man sige. De havde en dejlig sølvgrå farve, små røde sadler og blåt seletøj og klokker – dingelingeling – ved ørene. Og helt store pigebørn – endda ældre end mig – red på dem, noget så sjovt

var det. Ikke spor af simpelt, det mener jeg jo ikke, frue – bare sådan rigtigt, at de morede sig, og hvordan det nu var eller ikke var, men den måde som de løb af sted på med deres små bløde hove, og de øjne – så blide – uh, jeg fik sådan en lyst til at komme op på et æsel – det var som om der ikke kunne være noget bedre i hele verden!

… Selvfølgelig kunne jeg ikke. Jeg havde mine unge damer. Og sikken osse jeg ville have set ud strittende deroppe i min uniform! Men hele resten af dagen var det æsler og atter æsler på hjernen af mig. Jeg følte, som om jeg skulle sprænges, hvis jeg ikke fik talt om de æsler med en eller anden; og hvem havde jeg at tale med? Men da jeg så kom i seng – jeg sov i fru James' værelse, hun var vores kokkepige den gang – og så snart lyset var slukket – ja, så var de der igen, mine æsler – dingelingeling af sted – på deres fine små hove og med deres sørgmodige øjne … Ork, frue, vil De tænke Dem til det: jeg lå og ventede en lang tid, og lod som om jeg sov, og så pludselig satte jeg mig op og råbte i vilden sky: *"Jeg vil op på æslet. Jeg vil have en ridetur på æslet!"* – Jeg måtte jo have det ud, forstår fruen, og så tænkte jeg, at ingen ville le af mig, hvis de troede, jeg drømte. Udspekuleret var 'et da, ikke? Akkurat hvad sådan en tovli unge kunne gå hen og hitte på …

… Nej, frue, aldrig nu. Der var selvfølgelig en tid, hvor jeg tænkte på det. Men det skulle nu altså ikke være. Han havde en lille blomsterbutik lige et stykke nede ad vejen, og på den anden side af hvor vi boede. Underligt – ikke osse? Og mig, sådan en hund efter blomster. Vi havde en masse selskaber i den tid, og jeg løb ind og ud af butikken, evig og altid som man siger. Og Harry og mig (hans navn var Harry) kom op at skændes om,

hvordan tingene skulle arrangeres – og sådan var 'et det begyndte. Blomster! Åh, fruen kan ikke tænke sig til de blomster, han plejede at bringe mig. Han var slet ikke til at standse. Det var liljekonvaller mer' end en gang, og så overdriver jeg endda ikke! Se, naturligvis var det jo meningen at vi skulle giftes og bo oven over butikken, og det skulle alt sammen blive sådan ovenud, og jeg skulle have vinduet og arrangere ... Ork, hvor *har* jeg da lavet det vindue sådan om lørdagen! Fruen må ikke tro, at jeg ligefrem kom sovende til det, som man siger. Jeg har lavet det til julen – motto af kristtjørn og alt sådant noget – og jeg havde mine påskeliljer med en vældig stjerne i midten helt af narcisser. Jeg har hængt i – nå, men nu kan det være nok med det. Dagen kom, da han skulle hente mig, for at vi kunne gå ud og vælge møbler. Om jeg da nogensinde skal glemme det! En torsdag var 'et. Min frøken var ikke helt sig selv den eftermiddag. Ikke fordi hun sagde noget – aldrig i livet, det gør hun ikke – kommer heller aldrig til 'et. Men jeg skønnede det af den måde, som hun blev ved at pakke sig ind på, og spørge mig om det var koldt – og sådan som hun så ud, hvid om næsen som man siger ... Jeg kunne ikke li' at gå fra hende; jeg vidste, hvordan jeg ville gå og pine og plage mig selv hele tiden. Til sidst spurgte jeg hende, om hun hellere ville have, det blev skubbet ud. 'Nej, nej, Ellen, bryd dig bare ikke om mig. Du må ikke skuffe din kæreste.' Og så glad sagde hun det, – fruen ved nok, aldrig med at tænke på sig selv. Jeg kom til at føle mig værre end nogensinde. Jeg begyndte at tænke efter ... så tabte hun sit lommetørklæde og skulle lige til at bukke sig ned, hun ville selv tage det op – en ting hun aldrig gjorde. 'Hvad er 'et dog De gør, frøken!' råbte jeg og løb til for at

standse hende. 'Åh,' sagde hun smilende – fruen forstår nok, 'jeg må jo begynde at øve mig, Ellen.' Ork, det var alt det, jeg lige ku' holde mig fra at briste i gråd. Jeg gik over til toiletbordet, og lod som om jeg gned på sølvtingene, og jeg kunne ikke bare mig, og jeg spurgte hende, om hun helst ville ha', jeg … ikke blev gift. 'Nej, Ellen,' sagde hun, med den stemme, frue, præcis som jeg nu gi'r den, – 'Nej, Ellen, ikke for *alt i hele verden!*'. Men mens hun sagde det, frue – stod jeg og så ind i spejlet; hun vidste selvsagt ikke, at jeg kunne se hende – og tog med sin lille hånd op til hjertet, akkurat som hendes kære mor plejede at gøre, og så løftede hun øjnene … Ork, frue!

… Da Harry kom, havde jeg hans breve parat, og ringen og en lille sød brosche, han havde givet mig – en sølvfugl var det, med en kæde i næbbet, og for enden af kæden et hjerte med en pil igennem. Højeste mode. Jeg lukkede op for ham. Aldrig jeg gav ham så meget som tid til et eneste ord. 'Værs'go',' sagde jeg. 'Tag det hele tilbage,' sagde jeg, 'det er forbi. Jeg gifter mig ikke med dig,' sagde jeg, 'jeg kan ikke forlade min frøken.' Hvid, blev han! Så hvid som en kvinde. Jeg måtte smække døren i, og der stod jeg, rystende over det hele, lige så længe til jeg vidste, han var gået. Da jeg lukkede døren op igen – ja, nu kan fruen tro mig eller la' være – men den mand *var* gået! Jeg løb ud på vejen, akkurat som jeg var, i mit forklæde og mine indesko, og der stod jeg midt på vejen … bare stirrede. Folk har nok lét ad mig, hvis de har set mig … Ih, du milde Gud! – Hvad er *det*? Det er uret, der slår! Og her har jeg holdt Dem vågen. Åh, frue, De skulle have standset mig … Må jeg stoppe ind om fødderne? Jeg pakker min frøkens fødder ind, hver eneste aften, altid det samme. Og så siger hun: 'God nat, Ellen. Sov godt og vågn

tidligt!' Jeg ved såmænd ikke, hvad jeg skulle gøre, hvis hun ikke sagde det mere.

... Ork, Gud, sommetider tænker jeg ... hvad i alverden skulle jeg stille op, hvis det skulle ske ... Men ork, tænke hjælper såmænd ikke nogen mors sjæl – gør 'et da vel, frue? Tænke er ingen verdens nytte til. Ikke fordi jeg gør 'et ret ofte. Og træffer det sig, at jeg gør 'et, så tager jeg mig i nakken: 'Nå nå, Ellen. Er du der nu igen, din tovli pige! Hvis du ikke kan finde på noget bedre at tage dig til end at tænke! ...'

Psykologi (1920)

Da hun lukkede op og så ham stå derude, blev hun så glad som aldrig før; og han – også han følte sig meget, meget lykkelig, da han fulgte hende ind i stuen.

"Du har ikke travlt, vel?"

"Nej, jeg skulle lige til at drikke te."

"Og du venter ingen?"

"Slet ingen."

"Åh! Det var dejligt!"

Han lagde sin hat og frakke fra sig, varsomt, dvælende, som om han havde rigelig tid, eller som om han tog afsked med dem for lang tid; gik så over til kaminen og rakte sine hænder frem mod den levende, spillende flamme.

Et øjeblik stod de begge tavse i det flimrende lys fra ilden. Det var, som om betagelsen ved gensynet lagde et strålende skær over deres ansigter. Deres hemmelige selv hviskede:

"Hvorfor skulle vi tale? Er dette ikke nok?"

"Mere end nok. Jeg har aldrig været så klar over det, som i dette øjeblik ..."

"Hvor godt det er bare at være sammen med dig ..."

"Sådan som nu ..."

"Det er mere end nok."

Men pludselig vendte han sig om og så på hende, og hun drejede sig hurtigt bort.

"Vil du ha' en cigaret? Nu sætter jeg kedlen over. Længes du efter din te?"

"Nåh, vel ikke ligefrem længes."

"Jamen, det gør jeg."

"Å, dig!" Han dunkede hånden ned i den armeniske pude og kylede den over på divanen. "Du er jo en hel lille kineserinde."

"Ja, det er jeg," lo hun. "Jeg kan længes efter te, som stærke mænd længes efter vin."

Hun tændte lampen under den store orangefarvede skærm, trak gardinerne for og rykkede tebordet frem. Inde i kedlen sang to små fugle; i kaminen blafrede ilden. Han sad ret op med hænderne foldede over sine knæ. – hvor er det dog en herlig indretning, sådan en eftermiddagste, – og så havde hun altid de lækreste ting – små pikante sandwiches, mandelpleskner og en mørkebrun, krydret kage, der smagte af rom. – Men en afbrydelse var det. – Han var absolut gladest, når det var overstået, bordet skubbet væk, deres to stole trukket hen til lyset, og øjeblikket kommet, hvor han tog sin pibe frem, stoppede den og sagde, mens han pressede tobakken ned i pibehovedet: "Jeg har tænkt over, hvad du sagde sidst, og det forekommer mig ..."

Ja, det var det øjeblik, han ventede på, og det samme gjorde hun. Ja, mens hun stod og rystede tepotten varm og tør over spritflammerne, så hun for sig disse *andre* to: *han*, mageligt lænet tilbage mellem puderne, *hun*, rullet sammen som en snegl i den blå lænestol, der havde form som en muslingeskal. Så skarpt, så minutiøst stod billedet af dem for hende, som havde det været malet på det blå tepottelåg. Og alligevel kunne hun ikke skynde sig. Hun kunne næsten have råbt: "Giv mig tid." Hun *måtte* have tid til at blive rolig. Hun forlangte tid til at gøre sig fri af alle disse hjemlige ting, som hun var så indlevet med. Det var jo sådan, at alle disse brogede ting, der omgav hende,

var en del af hende selv, var hendes børn, og de vidste det, og de stillede de allerstørste, mest brændende krav. Men nu måtte de gå. De måtte ryddes bort, kyses bort som børn, der bliver sendt op ad en skummel trappe – puttet i seng og kommanderet til at falde i søvn – lige med det samme – uden et kny!

For denne særligt besnærende charme i deres venskab lå jo netop i deres gensidigt fuldkomne overgivelse. Som to åbne byer midt på en udstrakt slette lå deres to sjæle åbne for hinanden. Ikke sådan, at han kom ridende ind i hendes som en erobrer, bevæbnet til tænderne og kun med øje for en muntert svajende silkefane – ikke heller at hun trådte ind i hans rige som en dronning, der skrider blødt på blomsterblade. Nej, de var ivrige, alvorlige rejsefæller, optaget af at forstå det, der kunne ses – af at opdage det, der var skjult – og få det mest mulige ud af dette usædvanlige, enestående forhold, der gjorde det muligt for ham at være fuldt ud sand over for hende, og gjorde det muligt for hende at være fuldt ud oprigtig overfor ham.

Og det bedste ved det var, at de begge to var gamle nok til at nyde deres eventyr i fuldt mål uden alle dumme følelsesforviklinger. Lidenskab ville have ødelagt alt, det indså de klart. Desuden, al den slags var et overstået stadium for dem begge, – han var 31, hun var 30 – de havde hver især gjort deres erfaringer, og rige og afvekslende havde de været, men nu var det høstens tid, – høsten! Var der ikke al mulig udsigt til at hans romaner ville blive virkelig betydelige? Og hendes skuespil? Hvem ellers havde hendes særprægede sans for ægte engelsk komedie? …

Forsigtigt skar hun kagen i små tykke snitter, og han rakte over bordet efter et stykke.

"Læg nu rigtig mærke til, hvor god den er," sagde hun indtrængende. "Spis den med hele din fantasi. Rul med øjnene, hvis du kan, og hold vejret, mens du smager på den. Det er ikke nogen kage fra eventyrets land; nej, det er af den slags kager, som kunne være omtalt i Første Mosebog ... Og Gud sagde: 'Lad der blive kage!' Og der *blev* kage. Og Gud så, at den var såre god."

"Du behøver såmænd slet ikke at nøde mig," sagde han. "Nej, sandelig om du gør. Der er nemlig det besynderlige, at jeg altid lægger mærke til, hvad jeg spiser her, og aldrig andre steder. Det kommer vel af, at jeg har levet ene så længe og altid læser, mens jeg får min mad ... Jeg har vænnet mig til at se på mad – blot som føde ... som noget der *er* til visse tider ... for at sluges ... for ikke ... at være der mere." Han lo. "Det støder dig. Ikke?"

"Jo, i min inderste sjæl," sagde hun.

"Jamen – hør nu en gang –" Han skubbede koppen bort og begyndte at tale i rivende fart. "Jeg har faktisk ikke noget som helst ydre liv. Jeg kender ikke det fjerneste til navne på – træer og al den slags, – og jeg lægger aldrig mærke til steder eller møbler, eller hvordan folk ser ud. Det ene værelse er for mig nøjagtigt som det andet – et sted hvor man sidder og læser eller taler – undtagen," og her gjorde han en pause og smilede på en besynderlig naiv måde og sagde: "undtagen dette værelse." Han så sig omkring og derpå hen til hende; han smilede i sin forundring og glæde. Han var som en mand, der vågner op i toget og opdager, at han allerede er nået til vejs ende.

"Så er der en anden mærkelig ting. Hvis jeg lukker øjnene, kan jeg se denne stue for mig til de mindste enkeltheder – hver eneste lille ting … Nu når jeg tænker over det, så har jeg aldrig før været mig det så bevidst som i aften. Ofte når jeg er borte herfra, besøger jeg den i tanken – vandrer omkring mellem dine røde stole, stirrer på frugtskålen derhenne, på det sorte bord – og stryger min hånd, bare ganske let, henover hovedet på dette lille vidunder af en sovende dreng."

Han så på det, mens han talte. Det stod på hjørnet af kaminhylden; hovedet bøjet let nedad til den ene side, læberne adskilt, som om den lille dreng i sin søvn lyttede til en blid melodi …

"Jeg elsker denne lille dreng," hviskede han. Og de blev begge tavse.

En ny stilhed lå imellem dem. Ikke en stilhed, der i nogen måde kunne lignes ved den velgørende pause, der var fulgt på deres møde, hvor undertonen havde lydt: "Ja, så er vi altså sammen igen, og der er jo ingen grund til, at vi ikke skulle gå videre der, hvor vi sidst slap." Den stilhed kunne føjes ind i stemningen af den varmende, dejlige kaminild og lampens gule skær. Hvor mange gange havde de ikke slynget et eller andet ud i den blot for løjer, for at iagttage krusningerne blive brudt mod dens rolige strande. Men i dette ukendte vand var hovedet af en lille dreng, der sov sin tidløse søvn, faldet ned, – og krusningerne flød bort, – grænseløst langt ud i dybt gnistrende mørke.

Og så brød de den begge to. Hun sagde: "Jeg må se til ilden," og han sagde: "Jeg har prøvet en ny …" De var sluppet frelst i land begge to. Hun lagde på ilden og skubbede bordet tilbage,

den blå stol blev trukket frem, hun rullede sig sammen i den, og han lænede sig tilbage i puderne. Hurtigt! Hurtigt! Det måtte forhindres, at det gentog sig.

"Ja, jeg læste altså bogen, du lod ligge her sidst."

"Nå, hvad synes du om den?"

De var atter i gang, og alting var som sædvanligt. – Men var det nu også det? Var de ikke lige netop en lille smule for raske i vendingen med deres svar, en lille smule for parate til at afløse hinanden? Var dette i virkeligheden andet end en glimrende efterligning af andre lignende tilfælde? Hans hjerte bankede; hendes kinder brændte, og det dumme var, at hun ikke kunne finde ud af, hvor de egentlig var havnet, og hvad det var, der skete. Hun havde ikke tid til at se tilbage. Og netop som hun var nået *så* langt, skete det igen. De famlede, vaklede, brød sammen, blev tavse. Atter var de sig det bundløse, spørgende mørke bevidst. Atter sad de der – to jægere, bøjede over deres ild, mens de pludselig fra junglen derude hører vindens susen og et højt skrig ...

Hun løftede hovedet. "Det regner," mumlede hun. Og hendes stemme havde samme tonefald som hans, da han havde sagt: "Jeg elsker denne lille dreng."

Jamen, hvorfor kunne de da ikke ligefrem kaste sig ud i det – give efter – og så se, hvad der ville ske? Nej, usikre og ængstelige som de var, vidste de dog nok til at indse, at deres dyrebare venskab var i fare. Det var *det*, som ville gå under – ikke de selv, – og de ville være uden skyld i det.

Han rejste sig, slog sin pibe ud, lod fingrene løbe gennem håret og sagde: "i den senere tid har jeg ofte grundet over, om fremtidens roman vil blive en psykologisk roman eller ikke.

Hvor kan man være vis på, at psykologi som sådan overhovedet har noget med litteratur at gøre?"

"Mener du, at du har en fornemmelse af, at disse mystiske, uvirkelige skabninger – vore dages unge digtere – skulle prøve på helt at komme uden om psykoanalytikerens krav?"

"Ja, det mener jeg. Og så tror jeg, det er fordi denne generation netop er klog nok til at vide, at den er syg og indser at dens eneste udvej til at blive helbredet, er at fordybe sig i symptomerne – gøre *dem* til et indgående studium – opspore dem, forsøge at nå ned til roden af ondet."

"Jamen dog," jamrede hun, "det er rigtignok bedrøvelige udsigter."

"Aldeles ikke," sagde han. "Ser du ..." Og videre gled samtalen. Nu så det ud, som om det virkelig var lykkedes dem. Hun drejede omkring i sin stol for at se på ham, mens hun talte. Hendes smil sagde: "Vi har vundet." Og han smilede tilbage, med overbevisningens smil: "Ja, absolut."

Men smilet blev deres ruin. Det varede for længe; det blev til et stereotypt grin. De så sig selv som to små grinende marionetdukker danse bort i det tomme intet.

"Hvad har vi egentlig talt om," tænkte han. Og han ærgrede sig, så han kunne stønne ved det.

"Det er en nydelig komedie, vi spiller for hinanden," tænkte hun. Og hun så ham møjsommeligt – åh, så møjsommeligt – lægge jorden til rette og hun selv løbe efter ham, sætte et træ her, en blomstrende busk der og smide en håndfuld glinsende fisk ud i en dam. De var tavse denne gang af lutter selvopgivelse.

Klokken slog seks – små glade skingre slag, og ilden blafrede svagt. Hvor var de dog nogle fæhoveder – tunge, klodsede, forældede – med udpræget middelalderlig indstilling.

Og nu lagde tavsheden et trylleri om dem som af højtidelig musik. For hende blev det en kval – en kval at holde den ud, og han ville dø – han ville dø, om den blev brudt … Og alligevel længtes han efter at bryde den – ikke med tale. I alle tilfælde ikke med deres sædvanlige dræbende snak. Der fandtes en anden måde at tale til hinanden på, og på denne ny måde ville han hviske: "Føler du det også sådan. – Eller kan du slet ikke forstå det …?"

I stedet for hørte han til sin rædsel sig selv sige: "Jeg må af sted; jeg skal møde Brand kl. 6."

Hvad var det for en djævel, der fik ham til at sige dette i stedet for det andet? Hun sprang – ligefrem sprang op fra sin stol, og han hørte hende udbryde: "Så må du skynde dig. Han er jo altid så punktlig. Hvorfor har du ikke sagt det noget før?"

"Du har såret mig; du har såret mig! Det er gået i stykker for os!" sagde det inden i hende, mens hun med et glad smil rakte ham hat og stok. Hun ville ikke give ham så meget som et sekund til at sige et ord mere, men styrtede ned gennem gangen og åbnede den store yderdør.

Kunne de skilles på denne måde? Hvor skulle de kunne det? Han stod på trappen og hun lige indenfor og holdt døren åben. Det regnede ikke mere.

"Du har såret mig – du har såret mig," sagde hendes hjerte. "Hvorfor går du ikke! Nej, gå ikke! Bliv! Nej – gå!" Og hun stirrede ud i natten.

Hun så trappens smukke kurve, den mørke have indrammet af skinnende efeu; på den anden side af vejen de nøgne mægtige piletræer og ovenover dem himlen, stor, lysende af stjerner. Men selvfølgelig, – han så ikke noget af alt dette. Han var hævet over alt sådant. Han – med sine "åndelige" syner!

Hun havde ret. Han så virkelig ikke noget. Oh, elendighed! Øjeblikket var gået tabt. Nu var det for sent at gøre noget. Var det for sent? Ja, det var. Et koldt pust fra en fjendtlig vind strøg ind over haven. Forbandet det hele liv! Han hørte hende råbe "*au revoir*", og døren smækkede i.

Hun styrtede tilbage til dagligstuen, og her teede hun sig ganske mærkværdigt. Hun løb frem og tilbage, rakte armene i vejret og råbte: "Uh! Uh! Hvor dumt! Hvor idiotisk! – Dumt!" Og hun kastede sig ned på divanen, tænkte på ingen verdens ting – bare lå der i stumt raseri. Alt var forbi! Hvad var forbi? Åh jo, – et eller andet var forbi. Og hun ville aldrig se ham mere, – aldrig. Efter en lang, lang tid (eller måske var det ti minutter) dybt nede i denne sorte afgrund lød en skarp, kort kimen på hendes dørklokke. Det var ham, – selvfølgelig. Og lige så selvfølgeligt var det, at hun ikke burde tage mindste notits af det, men bare lade ham blive ved at kime og kime. Hun fløj op for at se efter.

På trappen stod en ældre jomfru, en lille rørende fremtoning, som simpelthen tilbad hende, (guderne må vide hvorfor) og havde for vane at dukke op, ringe på og sige, når døren blev åbnet: "Send mig bare bort, min søde pige!" Noget hun aldrig gjorde. I reglen bad hun hende indenfor, – lod hende beundre alle tingene, og modtog et bundt temmelig medtagne violer med en lidt overdreven hjertelighed. Men i dag ...

"Åh, hvor er det kedeligt," udbrød hun. "Men der er nogen hos mig. Vi arbejder på nogle træsnit, og jeg har så håbløst meget at gøre hele aftenen."

"Det gør ikke noget. Det gør ikke det mindste, min egen," sagde den gode veninde. "Jeg kom bare forbi, og så syntes jeg, du skulle have nogle violer." Hun famlede ned imellem jernstellet på en stor gammel paraply. "Jeg lagde dem herned. Sådan et udmærket sted, når blomster skal skærmes mod vinden. Her er de," sagde den gamle og rystede et lille vissent bundt violer frem.

Det varede lidt, før hun tog dem. Men som hun stod der, lige indenfor den åbne dør, skete der noget – noget meget mærkeligt ... Hun så igen trappens smukke kurve, den mørke have indrammet af skinnende efeu, piletræerne og den store klare himmel. Og atter følte hun tavsheden som et stort spørgsmål. Men denne gang tøvede hun ikke. Hun gik frem. Og med den største ømhed og kærlighed, som om hun frygtede at frembringe en krusning på denne bundløse stilhedens sø, lagde hun armene om den gamle pige.

"Kæreste barn," mumlede hendes lykkelige veninde ganske overvældet af så stor taknemmelighed. "Det er virkelig så lidt. Blot et usselt lille bundt til 20 øre."

Men den gamle pige følte sig kun endnu varmere, endnu stærkere krystet og favnet, og så længe, at det stakkels lille skind formelig blev helt ør og kun lige havde kraft nok til at fremstamme: "Så holder du altså alligevel en lille smule af mig?"

"God nat, min ven," hviskede den anden. "Kom snart igen."

"Åh ja, det skal jeg, det skal jeg!"

Denne gang bevægede hun sig langsomt tilbage; hun blev stående midt i værelset med halvlukkede øjne, og hun følte sig så let og så udhvilet, som om hun var vågnet op af en barnesøvn. Selve det at ånde føltes som en glæde …

Henne på divanen lå alt hulter til bulter. Puderne som rasende bjerge, tænkte hun, og lagde dem i orden, før hun gik hen til skrivebordet.

"Jeg har tænkt over det, vi drøftede angående den psykologiske roman," hun kastede sig lige ud i det – "og det er virkelig interessant." … Og så videre og så videre.

Og til slut: "God nat, min ven. Kom snart igen."

Den fremmede (1921

For den lille skare, som stod på kajen, så det ud, som om hun aldrig ville røre sig mere. Der lå hun, enorm, ubevægelig på det grå, krusede vand, med en røgsøjle over sig og en vældig flok skrigende måger agterude, dykkende efter affald fra køkkenet. Man kunne lige skelne nogle små par, der promenerede frem og tilbage – som små fluer, der kravlede op og ned ad fadet på den grå, krøllede borddug. Og andre fluer, som samlede sig i klynger og sværmede omkring kanten. Nu glimtede noget hvidt på nederste dæk – kokkens forklæde, eller måske var det kahytsjomfruens. Nu ilede en lille bitte sort edderkop op ad trappen til kommandobroen.

Frem og tilbage foran den lille skare promenerede en midaldrende, kraftigt udseende mand, utålmodigt svingende med sin paraply. Han var yderst velklædt, og yderst velbeskyttet af en grå overfrakke, et gråt silketørklæde, tykke handsker og en mørk filthat. Han syntes at være føreren for den lille flok og samtidig at holde sammen på den. Han var noget midt imellem fårehunden og fårehyrden.

Men sikken idiot, – sikken idiot han havde været ikke at tage kikkert med! Der var ikke én kikkert at opdrive i hele forsamlingen.

"Egentlig mærkeligt, hr. Scott, at ingen af os har tænkt på en kikkert. Vi kunne måske have kvikket dem lidt op derude. Vi kunne have fået lidt signalisering sat i gang: '*Vent ikke med landgang. Indfødte ufarlige.*' Eller: '*En velkomst venter dig. Alt tilgivet.*' – Hva'be'har? Ikke sandt?"

Hr. Hammonds skarpe, hurtige blik, nervøst og dog venligt og tillidsvækkende, omsluttede dem alle på kajen, selv de gamle fyre, der stod og hang op ad landgangsbroerne. De vidste det, hver eneste af disse gutter, at fru Hammond var med skibet, og han var i den grad spændt, at det ikke med en tanke faldt ham ind andet, end at denne vidunderlige kendsgerning betød det samme også for dem. Hans hjerte droges med varme imod dem. De var, fandt han, en fin forsamling – også de gamle fyre ved landgangsbroerne – storartede, støtte gamle gutter. – Sikke brystkasser, pinedød! Han rettede sig op i hele sin bredde, stak sine tykt-behandskede hænder i lommerne og fjedrede op og ned på hæl og tå.

"Jo, min kone har været i Europa de sidste ti måneder. På besøg hos vores ældste pige, som blev gift i fjor. Jeg tog selv med hende så langt som til Salisbury. Så syntes jeg, at jeg kunne lige så godt komme og hente hende hjem igen. Ja, ja – ja." Atter kneb han de skarpe grå øjne sammen og spejdede ængsteligt, ivrigt mod den ubevægelige damper. Atter blev overfrakken knappet op, og atter kom det tynde, smørgule ur frem; for tyvende – halvtredsindstyvende – hundrede gang gjorde han beregningen.

"Lad mig nu se. Den var 2.15, da doktorens barkasse gik ud. 2.15. Den er nu nøjagtig otte og tyve minutter over fire. Det vil altså sige, at doktoren har været derude i to timer og tretten minutter! Huit-huit!" Han lod høre en underlig lille fløjten og smækkede atter uret i. "Men jeg synes dog, man måtte have ladet os vide, hvis der var noget på færde derude – ikke sandt, hr. Gaven?"

"Jo, selvfølgelig, hr. Hammond! Jeg tror ikke, der er noget at – at være urolig for," sagde hr. Gaven og slog sin pibe ud mod sin skohæl. "På den anden side –"

"Ja, netop, netop!" udbrød hr. Hammond. "Forbandet ærgerligt!" Han skridtede rask op og ned og kom tilbage igen til sin plads mellem hr. og fru Scott og hr. Gaven. "Så er det oven i købet ved at blive mørkt," og han svang sin sammenrullede paraply, som om skumringen i det mindste kunne have taget så meget hensyn som at blive derfra lidt endnu. Men mørket kom langsomt ind og spredte sig lidt efter lidt som en sortladen plet hen over vandet. Lille Jean Scott trak i sin mors hånd.

"Jeg vil ha' min te, mammy!" klynkede hun.

"Ja, det vil jeg nok tro," sagde hr. Hammond. "Jeg antager, alle damerne her også vil have deres te." Og hans venlige, varme, næsten medlidende blik omfattede igen dem alle sammen. Mon Janey var ved at få sin sidste kop te i salonen derude, tænkte han. Han håbede det; han troede det ikke. Det ville ikke ligne hende at forlade dækket. I så fald ville dæks-opvarteren måske bringe hende en kop. Havde han været der, skulle han nok på en eller anden måde have fået fat i en kop te til hende. – Og i samme nu så han sig selv om bord, bøjet over hende, iagttagende hendes lille hånd, der sluttede omkring koppen på den hende ganske særlige måde, mens hun drak den eneste kop te, der var at få fat i ... Men nu stod han her, og Herren måtte vide, hvornår den forbistrede kaptajn ville holde op med at drive omkring derude i strømmen. Han tog endnu en vending op og ned. Han gik helt hen til droskeholdepladsen for at overbevise sig om, at hans kusk ikke var forduftet; så drejede han atter om og gik tilbage til den lille skare, som krøb sammen

i ly af banankasserne. Lille Jean Scott ville stadig have sin te. Stakkels lille! Han ønskede, han havde haft bare en bid chokolade hos sig.

"Hør, Jean!" sagde han. "Skal jeg ikke løfte dig op?" Og let og forsigtigt svang han den lille pige op på en højere tønde. Bevægelsen ved at løfte hende og støtte hende gav ham en forunderlig lindring, gjorde ham lettere om hjertet.

"Hold dig fast," sagde han og lagde en arm omkring hende.

"Åh, De må da ikke gøre Dem nogen ulejlighed med *Jean*, hr. Hammond," sagde fru Scott.

"Det er ikke noget at tale om, fru Scott. Ikke spor af ulejlighed. Bare fornøjelse. Jean er min lille veninde, er du ikke osse, Jean?"

"Jo, hr. Hammond," sagde Jean og lod sine fingre løbe hen ad rillen i hans filthat.

Men pludselig tog hun fat i øret på hr. Hammond og udstødte et hvin. "Se-e, hr. Hammond! Hun bevæger sig! Se, hun kommer ind!"

Minsandten gjorde hun det! – Endelig! Hun var ved at vende, langsomt, langsomt. En klokke lød ud over vandet, og en mægtig dampsøjle stod op i luften. Mågerne lettede; de flagrede bort som små stumper hvidt papir. Men om det var fra maskinen eller fra hans hjerte, denne dybe dunken stammede fra – det kunne hr. Hammond ikke afgøre. Han måtte stramme sig op for at udholde den, hvad det så end var. I dette øjeblik kom gamle kaptajn Johnson, havnemesteren, stridende sig frem hen ad kajen med en lædermappe under armen.

"Jean kan godt klare sig," sagde hr. Scott. "Jeg skal nok holde hende." Han kom akkurat i tide. Hr. Hammond havde glemt

Jean. Han sprang hen for at hilse på den gamle kaptajn.

"Nå, kaptajn," hørtes atter den ivrige, nervøse stemme. "De har endelig fået medlidenhed med os."

"Det nytter ikke at bebrejde mig noget, hr. Hammond," sagde gamle kaptajn Johnson, mens han hivende efter vejret stirrede ud på damperen. "De har fru Hammond om bord, ikke?"

"Jo, jo!" sagde Hammond og holdt sig på siden af havnemesteren. "Fru Hammond er med. Se, se, nu varer det ikke længe!"

Under telegrafkimen og buldren af skruen styrede den store damper ind imod dem, kraftigt skærende gennem det mørke vand, så at vældige hvide skumspåner krøllede sig op på hver side af den. Hammond og havnemesteren holdt sig foran de øvrige. Hammond tog sin hat af; hans blik ransagede hvert dæk, – de var alle overfyldte med passagerer. Han vinkede med hatten og skrålede et langt, mærkeligt "Hallo-o-o!" hen over vandet; vendte sig om og brast i latter og sagde noget – intet – til gamle kaptajn Johnson.

"Har De set hende?" spurgte havnemesteren.

"Nej, ikke endnu. Holdt – vent lidt!" Og pludselig, mellem to store, klodsede idioter – "Af vejen der!" pegede han med sin paraply – så han en løftet hånd – en hvid handske, som vinkede med et lommetørklæde. Et øjeblik endnu, og – gudskelov, gudskelov! – der var hun. Der var Janey. Der var fru Hammond, ja, ja, ja – stående ved rælingen, smilende og nikkende og vinkende med sit lommetørklæde.

"Nå, den er fin – den er fin! Ja, ja, ja!" Han ligefrem stampede i jorden. Som et lyn trak han sit cigaretui frem og bød gamle kaptajn Johnson en cigar. "Tag en cigar, kaptajn! De er ikke

værst. Tag nogle stykker! Værsgo" – og han pånødte havnemesteren alle cigarerne, der var i etuiet. "Jeg har et par æsker stående oppe på hotellet."

"Tak, hr. Hammond," hev gamle kaptajn Johnson efter vejret.

Hammond stoppede atter cigaretuiet i lommen. Hans hænder rystede, men han tog sig sammen på ny. Han var parat til at møde Janey. Der stod hun, lænet mod rælingen, i samtale med en eller anden kvinde, mens hun samtidig holdt øje med ham, længtes efter ham. Det slog ham, alt som svælget imellem dem blev mindre, hvor lille hun så ud på dette enorme skib. Hans hjerte krympede sig i en sådan ømhedsfølelse, at han kunne have skreget. Hvor så hun dog lille ud til at have rejst hele den lange vej frem og tilbage ganske alene! Men sådan var hun altså. Ja, hvor det lignede Janey. Hun havde et mod som en – Nå, nu var mandskabet kommet frem i forgrunden og skilte passagererne; de havde fjernet rælingen til landgangsbroerne.

Stemmerne i land og stemmerne om bord fløj hinanden hilsende i møde.

"Har I det godt?"

"Udmærket."

"Hvordan går det med mor?"

"Meget bedre."

"Hallo, Jean!"

"Da', tante Emily!"

"Har I haft en god rejse?"

"Glimrende."

"Nu er vi der straks."

"Ja, nu kan det ikke vare så længe."

Maskinen standsede. Langsomt lagde damperen sig ind til siden af bolværket.

"Plads der – plads – plads!" Og havnearbejderne på kajen satte i strygende løb og anbragte de tunge broer. Hammond gjorde tegn til Janey, at hun skulle blive, hvor hun var. Den gamle havnemester trådte frem; han fulgte efter. "Damerne først" eller andet af den slags nonsens faldt ham ikke et øjeblik ind.

"Efter Dem, kaptajn!" råbte han gemytligt. Og lige i hælene på den gamle mand arbejdede han sig op ad landgangsbroen, op på dækket, lige lukt hen til Janey, og så lå Janey i hans favn.

"Så, så, så! Ja, ja! Er vi her nu endelig!" stammede han. Det var alt, hvad han kunne få frem. Og Janey dukkede frem igen af hans favn, og hendes kølige, lille stemme – den eneste stemme i verden for ham – sagde:

"Nå, elskede! Har du ventet længe?"

Nej, ikke længe. Altså, det vil sige, det gjorde i alle tilfælde ikke noget. Nu var det overstået. Men sagen var den, han havde en droske ventende for enden af kajen. Om hun var færdig til at tage af sted? Om hendes bagage var parat? I så fald kunne de stikke af omgående med hendes håndbagage og lade resten blive til i morgen. Han bøjede sig over hende, og hun så op med sin lille, velkendte trækken på smilebåndet. Hun var helt den samme. Ikke forandret så meget som bag på hans hånd. Akkurat sådan, som han altid havde kendt hende. Hun lagde sin smalle hånd på hans frakkeærme.

"Hvordan har børnene det, John?" spurgte hun.

(Åh, pokker i vold med børnene!) "Aldeles storartet. Aldrig i livet haft det bedre."

"Har de ikke sendt breve med til mig?"

"Jo, jo, selvfølgelig. Jeg har ladet dem ligge på hotellet, så du rigtig kan nyde dem senere."

"Vi kan ikke komme af sted lige med det samme," sagde hun. "Der er forskellige, jeg skal sige farvel til – og så er der kaptajnen." Da hun så hans ansigt formørkes, gav hun hans arm et lille forstående tryk. "Hvis kaptajnen kommer ned fra kommandobroen, vil jeg gerne have, at du skal takke ham, fordi han har taget sig så elskværdigt af din frue." Nå, nu havde han hende igen. Hvis hun behøvede ti minutter endnu – Næppe havde han givet efter, før hun straks var omringet. Hele første klasse syntes at ville sige farvel til Janey.

"Farvel, *kære* fru Hammond. Og næste gang, De er i Sydney, venter jeg Dem *bestemt*."

"Sødeste fru Hammond! De glemmer ikke at skrive til mig, gør De vel?"

"Ih, fru Hammond, hvad havde dette skib været uden Dem!"

Ja, det var jo så klart som den dagen, at hun uden sammenligning var den mest populære kvinde om bord. Og hun tog det hele – som noget ganske selvfølgeligt. Fuldkommen fattet. Helt igennem sit eget lille selv – Janey ganske op ad dage, som hun stod der med sit slør slået tilbage. Hammond tog aldrig notits af, hvad hans kone havde på. For ham var det aldeles det samme, hvad hun end havde på. Men i dag lagde han faktisk mærke til, at hun var iført en sort "dragt" – var det ikke sådan, man kaldte det? – med hvide strimler – besætning, antog han, det var – i halsen og ærmerne. Imidlertid førte Janey ham rundt.

"John, kæreste!" Og så: "Må jeg forestille dig –"

Langt om længe slap de virkelig væk, og hun gik i forvejen ned til sin kahyt. Hvor var det underligt at følges med Janey hen ad den gang, som hun kendte så godt, men som var så fremmed for ham, og hvor følte han sig usigelig lykkelig, da han trak de grønne gardiner til side for hende og trådte ind i den kahyt, der havde været hendes så længe. Men – for pokker da også! – der sad kahytsjomfruen på hug nede på gulvet og spændte hendes rejsetæpper sammen.

"Det er så det sidste, fru Hammond," sagde jomfruen og rejste sig, idet hun trak ned i sine manchetter.

Han blev på ny forestillet, hvorpå Janey og jomfruen forsvandt ud i gangen. Han hørte dem hviske. Hun var vel sagtens ved at få drikkepenge-spørgsmålet overstået. Han satte sig på den stribede sofa og tog sin hat af. Der var tæpperne, som hun havde haft med sig, de så så godt som nye ud. Al hendes bagage virkede ny, tiptop. Mærkerne var skrevet med hendes smukke, tydelige lille håndskrift. – "Fru John Hammond."

"Fru John Hammond!" Han drog et dybt suk af tilfredshed og lænede sig tilbage, idet han lagde armene over kors. Spændingen var ovre. Han havde en følelse, som kunne han være blevet siddende der til evig tid, sukkende sin befrielse ud – den befrielse det var at være blevet kvit denne forfærdelige sliden, denne sugen, dette greb i hans hjerte. Faren var ovre. Det var det han følte. De var kommet tørskoede i land igen.

Men i samme øjeblik viste Janeys hoved sig om hjørnet.

"Elskede – du må ikke være ked af det – jeg skal bare lige sige farvel til doktoren."

Hammond fo'r op. "Jeg går med dig."

"Nej, nej," sagde hun. "Det behøves ikke. Jeg vil helst have, ikke gør det. Det varer kun et øjeblik."

Og før han kunne svare, var hun borte. Han var lige på nippet til at løbe efter hende, men satte sig i stedet ned igen.

Mon det nu virkelig ikke ville vare længe? Hvad var klokken? Frem med uret igen; han stirrede – på ingenting. Var det dog ikke mærkværdigt af Janey? Hvorfor kunne hun ikke have bedt kahytsjomfruen om at sige farvel for hende? Hvorfor skulle hun absolut rende efter skibets læge? Hun kunne jo have sendt en billet fra hotellet, hvis det virkelig drejede sig om noget påkrævet. Påkrævet? Det kunne da vel ikke – det kunne da ikke betyde, at hun havde været syg under rejsen, – at hun havde holdt noget borte fra ham? Jo, det gjorde hun naturligvis. Han greb sin hat. Han ville gå op og få fat i den ka'l og presse sandheden ud af ham, koste hvad det ville. Han syntes nok, han havde lagt mærke til et eller andet. Hun var ligesom en lille smule for rolig – for behersket. Lige fra første øjeblik –

Nu raslede det med gardinerne. Janey var tilbage. Han sprang op.

"Janey, har du været syg på rejsen? Det har du, ikke?"

"Syg?" Hendes lille overbærende stemme gjorde nar ad ham. Hun trippede over tæppet, kom tæt hen til ham, lagde hånden mod hans bryst og så op på ham.

"Elskede," sagde hun, "skræm mig ikke sådan. Selvfølgelig har jeg ikke været syg. Hvad i alverden får dig til at tro det? Ser jeg måske dårlig ud?"

Men Hammond så hende ikke. Han følte kun, at hun så på ham, og at han ikke behøvede at ængste sig for noget. Hun var

her nu og skulle atter tage sig af alting. Der var ikke noget i vejen. Det var godt alt sammen.

Det blide tryk af hendes hånd var så beroligende, at han lagde sin oven på hendes for at beholde den der. Og hun sagde:

"Stå stille. Jeg vil se på dig. Jeg har slet ikke set dig endnu. Du har fået dit skæg klippet så fint, og du ser – yngre ud, synes jeg, og du er ganske bestemt tyndere. Ungkarlelivet passer dig nok godt."

"Passer mig godt!" Han sukkede efter kærlighed og trak hende på ny tæt ind til sig. Og nu, som altid, havde han følelsen af at holde på noget, som aldrig helt var hans – hans. Noget alt for sart, alt for kostbart, som ville flyve bort, hvis han bare slap det et øjeblik.

"For Gud i Himlens skyld, lad os dog komme afsted til hotellet, så vi kan være for os selv!" Og han ringede heftigt for at skynde på en eller anden med bagagen.

Da de gik hen ad kajen ved siden af hinanden, tog hun ham under armen. Han havde hende igen tæt op ad sig. Og den forskel det var at komme ind i drosken efter Janey – brede det røde og gulstribede tæppe over dem begge – sige til kusken om at skynde sig, fordi ingen af dem havde fået deres te. Nu ville han ikke mere behøve at gå uden te eller skænke den selv. Hun var tilbage. Han vendte sig om imod hende, klemte hendes hånd og sagde blidt drillende med den "specielle" stemme, han havde over for hende: "Er du glad over at være hjemme igen, min egen?" Hun smilede; hun gjorde sig ikke en gang den ulejlighed at svare, men trak blidt sin hånd ud af hans, da de kørte ind i de mere oplyste gader.

"Vi har fået det bedste værelse i hotellet," sagde han. "Jeg skulle ikke have noget af at blive spist af med et dårligere. Og jeg bad stuepigen sørge for ild i kaminen, for det tilfælde du skulle være lidt forkommen. Hun er sådan en pæn og opmærksom pige. Og jeg tænkte, at nu da vi var her, ville vi da ikke gide tage hjem i morgen, men bruge hele dagen her til at se os om og så rejse herfra i overmorgen. Passer det dig? Der er jo ingen grund til at jage, vel? Børnene kan tidsnok få dig ... Jeg mente, at sådan en dag kunne blive en rar afbrydelse af rejsen – ikke Janey?"

"Har du så købt billetterne til i overmorgen?" spurgte hun.

"Ja, det kan du tro, jeg har." Han knappede sin overfrakke op og tog sin svulmende tegnebog frem. "Se her, vær så god. Jeg har reserveret en første klasses kupé til Cooktown. Der står det – Hr. *og* fru John Hammond. Jeg mente vi kunne lige så godt gøre os det mageligt, og vi vil da ikke have, at andre skal komme brasende ind til os – vil vi vel? Men har du lyst til at blive lidt længere endnu –?"

"Ih, nej," skyndte Janey sig at sige. "Ikke for alt i verden! Altså i overmorgen. Og børnene –"

Men nu havde de nået hotellet. Værten stod på den brede, strålende oplyste veranda. Han kom ned for at tage imod dem. En portier kom springende ud fra forhallen efter deres kufferter.

"Ja, hr. Arnold, her har vi endelig fru Hammond!"

Værten ledsagede dem selv gennem forhallen og trykkede på elevatorknappen. Hammond vidste, at forretningsvenner af ham sad ved de små borde i hallen og fik sig en drink før middag. Men han skulle ikke have noget af at risikere nogen

afbrydelse, han så hverken til højre eller venstre. Så kunne de tænke hvad de ville. Hvis de ikke forstod, var det værst for dem selv – og han trådte ud af elevatoren, låsede døren op til deres værelse og førte Janey ind. Døren blev lukket. Nu endelig var de alene med hinanden. Han tændte lyset. Gardinerne var trukket for; ilden flammede i kaminen. Han slængte sin hat hen på den store seng og gik hen imod hende.

Men – sandelig! – om de ikke blev afbrudt igen. Denne gang var det drageren med bagagen. Han bragte den i to omgange, lod døren stå åben i mellemtiden, – tog sin tid til det, fløjtede mellem tænderne ude i gangen. Hammond skridtede op og ned i værelset, rev sine handsker af, rev sit tørklæde af. Til sidst slyngede han sin overfrakke hen på sengen.

Endelig var han borte, den idiot. Døren smækkede i. Nu *var* de alene. Hammond siger: "Jeg tror, jeg aldrig får dig for mig selv mere. De forbandede mennesker. Janey" – og han fæstede sit hede, længselsfulde blik på hende – "lad os spise til middag heroppe. Går vi ned i restaurationen, bliver vi bare forstyrret, og så er der den forbandede musik" (den samme musik, han havde prist i høje toner og applauderet så ivrigt aftenen før!) "vi vil ikke kunne høre, hvad vi selv siger. Lad os få noget op her foran kaminen. Det er for sent at få te. Jeg bestiller en lille souper, ikke? Hvad mener du om den idé?"

"Ja, gør det, elskede!" sagde Janey. "Og mens du er borte – børnenes breve –"

"Åh, det er tidsnok senere!" sagde Hammond.

"Jamen, så ville vi have det overstået," sagde Janey. "Og jeg ville så gerne først have tid til –"

"Åh, jeg behøver ikke at gå ned!" forklarede Hammond. "Jeg ringer bare og bestiller ... Du vil vel ikke sende mig bort, vil du?"

Janey rystede på hovedet og smilede.

"Men der er et eller andet, du tænker på. Der er noget du er urolig over," sagde Hammond. "Hvad er det? Kom her hen – kom og sæt dig på mit knæ her foran kaminen."

"Jeg skal lige tage min hat af," sagde Janey og gik over til toiletbordet. "Åh – åh-h!" Hun gav et lille skrig fra sig.

"Hvad er det?"

"Ikke noget, elskede. Jeg har bare fundet børnenes breve. Det var dejligt! De løber ikke fra os. Nu jager det ikke." Hun vendte sig imod ham med brevene trykket ind til sig. Hun puttede dem inden for sin plisserede bluse. Så udbrød hun ivrigt, muntert: "Åh, hvor er det dog typisk for dig, dette her toiletbord!"

"Hvorfor det? Hvad er der i vejen med det?" sagde Hammond.

"Om det flød frit omkring i himmelrummet, ville jeg sige 'Johns'!" lo Janey, idet hun stirrede på den store hårvandsflaske, stråflasken med *Eau-de-Cologne*, de to hårbørster og et dusin ny flipper, ombundet med lyserødt bændel. "Er det hele din bagage?"

"Fanden stå i min bagage!" sagde Hammond; men han kunne alligevel godt lide at blive drillet af Janey. "Skal vi nu ikke snakke sammen. Lad os nu komme til bunds i tingene. Sig mig –" og da Janey fløj op på hans knæ, lænede han sig tilbage og trak hende ned i den dybe, uskønne stol – "sig mig, er du nu rigtig glad over at være her igen, Janey?"

"Ja, min elskede, jeg er glad," sagde hun.

Men ligesom han, når han omfavnede hende, havde en følelse af, at hun kunne flyve bort fra ham, sådan følte han sig aldrig –

aldrig ganske sikker på, at hun virkelig var lige så glad som han. Hvordan kunne han være vis på det – ville han nogensinde blive klar over det? Skulle han altid føle denne attrå, denne smerte, næsten som en hunger efter at gøre Janey til ét med sig, efter at eje så meget af hende, at intet af hende kunne undslippe? Han ville helst udslette alt og alle. Nu ønskede han, bare han havde slukket lyset. Det ville måske have bragt hende nærmere. Og nu raslede børnenes breve inden for hendes bluse. Han kunne have smidt dem i ilden.

"Janey," hviskede han.

"Ja, elskede?" Hun lå ind mod hans bryst – så let, så fjern. Deres åndedræt steg og faldt sammen.

"Janey!"

"Ja, hvad er det?"

"Vend dig om imod mig," hviskede han. En dyb rødme lagde sig langsomt over hans pande. "Kys mig, Janey! Kys mig, du!"

Det forekom ham, at der blev en ganske lille pause – dog lang nok til at han led alle Helvedes kvaler – før hendes læber berørte hans, fast, let – kyssede ham, som hun altid kyssede, som om – hvordan skulle han beskrive det? – som om kysset bekræftede, hvad de havde sagt, underskrev kontrakten. Men det var ikke det, han ville have – slet ikke det han tørstede efter. Pludselig følte han sig så forfærdelig træt.

"Hvis du vidste," sagde han, idet han lukkede øjnene op, "hvad det var – at vente på dig i dag. Jeg troede aldrig, den båd kom ind. Der stod vi og hang. – Hvad var det, som holdt jer derude så længe?"

Hun gav ikke noget svar. Hun så bort fra ham ind i ilden. Flammerne jog – jog hen over kullene, blussede op, sank.

"Du sover da ikke?" sagde Hammond og gyngede hende op og ned.

"Nej," sagde hun. Og derpå: "Lad være med det, min elskede. Næh, jeg sad og tænkte. Sagen var," sagde hun, "at en af passagererne døde i nat – en mand. Det var det, som var grunden til, vi blev forsinkede. Vi bragte ham med ind – jeg mener, han blev ikke begravet på havet. Selvfølgelig måtte altså skibslægen og lægen fra land –"

"Hvad var det?" spurgte Hammond urolig. Han hadede at høre om død. Det harmede ham, at noget sådant var sket. Det var på en underlig måde, næsten som havde han og Janey mødt et ligtog på vejen til hotellet.

"Åh, det var slet ikke noget smitsomt," sagde Janey. Hun talte nu næsten kun i en hvisken. "Det var *hjertet*." Pause. "Stakkels mand!" sagde hun. "Ganske ung." Og hun iagttog ilden, der flammede op og sank. "Han døde i mine arme," sagde Janey.

Slaget kom så pludseligt, at Hammond troede, han skulle besvime. Han kunne ikke røre sig, han kunne ikke få vejret. Han følte al kraft ebbe ud – ebbe ud i den store, mørke stol, og den store, mørke stol holdt ham fast, – greb om ham, tvang ham til at holde det ud.

"Hvad?" sagde han dumpt. "Hvad er det du siger?"

"Han døde ganske fredeligt," sagde den lille stemme. "Han bare –" og Hammond så hende løfte sin blide hånd – "åndede livet ud til slut." Og hendes hånd sank ned.

"Hvem var der ellers?" fik Hammond med møje fremstammet.

"Ingen. Jeg var alene med ham."

Åh Gud, hvad var det dog, hun sad der og sagde! Hvad var det, hun gjorde imod ham! – Dette her ville dræbe ham! Og alt imens talte hun hele tiden:

"Jeg så forandringen komme, og jeg sendte stewarden efter doktoren, men doktoren kom for sent. Han kunne ikke have gjort noget alligevel."

"Jamen, – hvorfor *du*, hvorfor *du*?" stønnede Hammond.

Ved dette spørgsmål vendte Janey sig rask om og granskede hastigt hans ansigt.

"Du er da ikke *vred*, John, vel?" spurgte hun. "Du er da ikke – Det har ikke det mindste at gøre med dig og mig."

På en eller anden måde lykkedes det ham at komme klar af et smil, eller noget i den retning. På en eller anden måde fik han fremstammet: "Nej – bliv – ved – bliv ved! Jeg ønsker, du skal fortælle mig det."

"Men John, min elskede –"

"Fortæl det, Janey!"

"Der er ingenting at fortælle," sagde hun forundret. "Han var en af første klasses passagerer. Jeg så, han var meget syg, da han kom om bord ... Men han syntes at blive så meget bedre, lige indtil i går. Han fik et heftigt anfald om eftermiddagen, – spænding, nervøsiset, tænker jeg, over ankomsten. Og efter det kom han sig altså ikke igen."

"Men hvorfor kunne jomfruen ikke –"

"Åh, John, – jomfruen!" sagde Janey. "Hvad ville han ikke have følt? Og desuden ... det kunne jo være, han gerne ville have efterladt en hilsen ... til –"

"Gjorde han det?" mumlede Hammond. "Sagde han ikke noget?"

"Nej, elskede, ikke et ord!" Hun rystede let på hovedet. "Hele tiden mens jeg var hos ham, var han så svag … han var alt for svag til blot at røre en finger …"

Janey tav. Men hendes ord, så lette, så kølige, så blide, syntes at blive hængende i luften, at regne mod hans bryst som sne.

Ilden var blevet til gløder. Brændet faldt sammen med en skarp lyd og værelset blev koldere. Kulden krøb op i hans arme. Værelset var enormt, gigantisk, glitrende. Det fyldte hele hans verden. Der var den store seng med hans frakke smidt hen over som en stor hovedløs mand, der bad sin aftenbøn. Der var bagagen, klar til at blive båret væk igen, ligegyldigt hvorhen, smidt på et tog, fragtet hen til en båd.

… "Han var for svag. Han var alt for svag til blot at røre en finger." Og alligevel var han død i Janeys arme. Hun – som aldrig – aldrig én eneste gang i alle disse år – aldrig ved én eneste lejlighed –

Nej; han måtte ikke tænke på det. Galskaben lurede i den tanke. Han ville ikke se det. Han kunne ikke udholde det. Det var for tung en byrde!

Og nu rørte Janey hans slips med sine fingre. Hun bøjede kanterne af slipset ind mod hinanden.

"Du er vel ikke – ked af, at jeg har fortalt dig det, min elskede? Det har ikke gjort dig forstemt? Det vil ikke ødelægge vores aften – vores aften alene med hinanden?"

Men ved de ord måtte han skjule sit ansigt. Han lagde sit ansigt ind til hendes bryst og armene omkring hende.

Ødelagt deres aften! Ødelagt deres aften alene med hinanden!

De ville aldrig mere være alene med hinanden.

Gamle Ma Parker (1921)

Da den litterære herre, som Ma Parker gjorde rent hos hver tirsdag, den morgen lukkede hende ind i lejligheden, spurgte han til hendes barnebarn. Ma Parker stod på måtten lige indenfor i den lille mørke entré og rakte hånden frem for at hjælpe herren med at lukke døren til igen, før hun svarede. "Vi begravede ham i går," sagde hun spagt.

"Herregud! Det gør mig ondt at høre," sagde den litterære herre i et rystet tonefald. Han var midt i sin morgenmad. Han havde en meget lurvet slåbrok på og holdt en sammenkrammet avis i den ene hånd. Han følte sig forlegen. Han kunne da næsten ikke gå tilbage til den varme stue uden at sige noget – noget mere. Og da den slags folk altid gør meget ud af begravelser, sagde han venligt: "Jeg håber begravelsen gik godt."

"Hva'?" sagde gamle Ma Parker med rusten stemme.

Stakkels gamle skind! Hun så virkelig helt forknyt ud. "Jeg håber begravelsen var – var – vellykket," sagde han. Ma Parker gav intet svar. Hun bøjede hovedet og sjokkede ud i køkkenet, med hænderne knugede om det gamle net, der indeholdt hendes pudseting, et forklæde og et par sko. Den litterære herre løftede øjenbrynene og gik tilbage til sin morgenmad.

"Overanstrengt, formodentlig," sagde han højt, og gav sig i kast med marmeladen.

Ma Parker trak de to sorte spyd ud af sin hat og hang den bag døren. Hun hægtede sin slidte trøje op og hang også den på knagen. Så tog hun sit forklæde på og satte sig for at tage støvlerne af. At tage støvler af eller på var en sand tortur for Ma

Parker, men sådan havde det været gennem mange år. Hun var nu blevet så vant til smerten, at hendes ansigt bogstaveligt var fortrukket og forvredent, indstillet på torturen, før hun så meget som havde snøret lidserne op. Da det var overstået, satte hun sig tilbage med et suk og gav sig til lempeligt at gnide sine knæ …

"Bedste! Bedste!" Hendes lille sønnesøn stod på skødet af hende i sine knapstøvler. Han var lige kommet ind fra legen ude på gaden.

"Se, hvor du har svinet Bedstes kjole til – slemme dreng!"

Men han lagde armene om hendes hals og gned sin kind mod hendes.

"Bedste, gi' en femøre!" lokkede han for hende.

"Hvor vil han hen? Bedste har ingen femøre."

"Jo, du har."

"Vel har jeg ej."

"Jo, du har. Gi' nu en!"

Hun var allerede ved at føle efter i den gamle, slunkne sorte læderpung.

"Nå, hvad gi'er du så din Bedste?"

Han kom med en genert lille latter og trykkede sig tættere op til hende. Hun følte hans øjenvipper mod sin kind. – "Jeg har slet ikke noget," hviskede han …

Den gamle kone sprang op, snappede jernkedlen fra gasovnen og bar den over til vasken. Lyden af vandet der

buldrede i kedlen ligesom døvede hendes smerte. Hun fyldte spanden og opvaskerbaljen med vand.

At beskrive den tilstand, hvori dette køkken befandt sig, ville fylde en hel bog. I ugens løb "klarede" den litterære herre nemlig sig selv. Dette bestod i at han en gang imellem tømte tebladene ud i en marmeladekrukke, der var sat til side i samme øjemed; og at han, når han var udgået i rene gafler, tørrede et par stykker af i køkkenhåndklædet. For øvrigt, som han forklarede sine venner, var hans "system" uhyre simpelt, og han kunne ikke begribe, hvorfor mennesker gjorde sådant postyr ud af husførelse.

"Man snavser bare alt det til, man har, og får en gammel kælling til at vaske op en gang om ugen, – det er det hele."

Resultatet var en kæmpemæssig skraldebøtte. Om det så var gulvet, var det oversået med brødkrummer, konvolutter, cigaretstumper. Men Ma Parker havde såmænd ikke noget horn i siden på ham af den grund. Hun havde nærmest ondt af den stakkels unge herre, der ikke havde nogen til at passe sig. Ud gennem det snavsede vindue kunne man se et stort stykke af en bedrøvelig himmel og nogle forslidte gamle skyer, frynsede i kanten og med store huller i eller mørke pletter, som kunne det have været te.

Mens vandet var sat over, begyndte Ma Parker at feje gulvet. "Ja," tænkte hun, mens kosten stødte på alle vegne, "jeg har såmænd fået mit her i verden, både med det ene og med det andet. Strengt har man haft det."

Om det så var naboerne sagde de det om hende. Mangen gang når hun sjokkede hjem med sit net, hørte hun dem – enten de nu ventede på hjørnet eller stod lænet over stakittet –

sige til hinanden: "Hun har haft det strengt, Ma Parker." Og det var i den grad sandt, at hun ikke følte sig den mindste smule stolt af det. De kunne lige så godt have sagt: hun bor i nr. 27, bagkælderen, det var såmænd kommet ud på et. – Ja, strengt var 'et her i verden! ...

I seksten års alderen havde hun forladt Stratford og var kommet til London som køkkenpige. Jo, hun var født i Stratford-on-Avon. – "Shakespeare, herre?" Folk skulle altid spørge om ham. Men hun havde aldrig hørt hans navn, før hun så det på teaterplakaterne.

For hende var der ikke noget tilbage af Stratford undtagen lige dette her "sidde ved kaminen om aftenen og se på stjerner gennem skorstenen," og så mor, "der altid havde en skinke hængende ned fra loftet." Jo, så var der noget med en busk, der stod uden for døren, og lugtede noget så dejligt. Hun kom kun til at huske på den de par gange på hospitalet, når hun havde været syg.

Det var vel nok en skrækkelig plads, den første, hun havde. – Aldrig fri. Aldrig kom hun ovenpå undtagen til morgen- og aftenbøn. Kælderen var ganske god. Men kokkepigen var noget så grusom. Hun snuppede gerne hendes breve hjemmefra, før hun havde læst dem, og smed dem i komfuret, fordi de gjorde hende drømmesyg ... Og så de skarnbasser! Ja, hvem skulle nu tro det? – men sandt var 'et, hun havde aldrig set en skarnbasse, før hun kom til London. Her satte Ma altid et lille smørret grin op som om – – – Aldrig set én skarnbasse! – Vorherre bevares, så kunne én lige så godt sige, én aldrig havde set sine egne fødder.

Da det så revnede for den familie, kom hun som "hjælp" i en doktors hus, og efter to år der – på stikkerne fra morgen til aften – blev hun gift med sin mand. Han var bager.

"Bager, fru Parker!" sagde den litterære herre. For det kunne ske, at han lagde sine bøger til side og lånte øre – i det mindste til det stof, der kaldes livet. "Det må være helt rart at være gift med en bager!"

Fru Parker så ikke ganske sikker ud.

"Sådan en renlig forretning," sagde herren.

Fru Parker så ikke overbevist ud.

"Og holdt De ikke meget af at dele frisk brød ud til kunderne?"

"Nåh, herre," sagde fru Parker, "sådan set var jeg ikke ret meget oppe i butikken. Vi havde tretten små og begravede syv af dem. Hvis det ikke var hospitalet, så var det sygehuset, ka' man godt sige!"

"Ja, det har De sandelig ret i, fru Parker!" sagde herren gysende og tog igen sin pen.

Ja, syv var borte, og mens de seks var små, var hendes mand blevet syg af tuberkulose. Det var mel på lungerne, havde doktoren fortalt hende den gang ... Hendes mand havde siddet op i sengen med sin skjorte trukket op over hovedet, og så havde doktoren tegnet en cirkel på hans ryg.

"Se, hvis vi nu ville skære ham op her, fru Parker," sagde doktoren, "så ville De finde hans lunger stuvende fulde af hvidt pulver. Træk vejret, min gode mand!" Og fru Parker så – eller bildte hun sig ind at hun så, – det var hun aldrig helt vis på – en stor vifte af hvidt støv komme ud mellem hendes stakkels kære mands læber ...

Men den kamp det var at få de seks små børn fra hånden og alligevel klare sig selv. Frygteligt havde det været! Og så, ligesom de var store nok til at komme i skole, kom hendes mands søster for at være hos dem og hjælpe til, og så havde hun ikke været der mere end to måneder, før hun faldt ned af en trappe og slog sin ryg. Og i fem år havde Ma Parker på den måde nok en baby at passe – og sådan en til at græde som hun var! – Så kom den små Maudie på gale veje og trak sin søster Alice med; de to drenge udvandrede, og lille Jim drog med arméen til Indien, og Ethel, den yngste, giftede sig med en døgenigt af en lille opvarter, der døde af bylder, det år lille Lennie blev født. Og nu lille Lennie, – mit barnebarn ...

Stablerne af snavsede kopper, snavsede fade var vaskede og tørrede. De anløbne knive var renset med et stykke kartoffel og pudset efter med kork. Bordet var skuret og tallerkenrækken og opvasken, hvor sardinhaler flød omkring ...

Han havde aldrig været noget stærkt barn – aldrig lige fra først af. Han havde været et af den slags børn, som alle tager for en pige. Sølvlyse krøller havde han, blå øjne og en lille fregne som en diamant på den ene side af næsen. Sådan et mas hun og Ethel havde haft med at få skik på det barn! Ting fra aviserne prøvede de med ham! Hver søndag morgen gav Ethel sig til at læse højt, mens Ma Parker stod og vaskede.

"Kære hr. – Kun to ord for at lade Dem vide, at min lille Myrtil var dødsdømt ... efter fire flasker tog hun 8 pund på i ni uger, og *tager stadig på* Note 2)."

Og så æggebægeret med blækket ned fra tallerkenrækken, og brevet skrevet, og Ma ind at købe postanvisning på vej til sit

arbejde næste morgen. Ikke noget kunne få lille Lennie til at tage på. Ikke en gang en tur på kirkegården kunne give ham lidt kulør i kinderne; en god rumletur med bussen kunne ikke hjælpe på hans appetit.

Men Bedstes dreng det var han lige fra først af ...

"Hvis dreng er du?" spurgte gamle Ma Parker, og rettede sig op fra ovnen og gik over til det grumsede vindue. Og en lille stemme, så varm, så nær ved, at hun næsten stivnede – hun syntes, den var inde i hendes eget bryst, lige under hendes hjerte – lo frimodigt og sagde: "Jeg er Bedstes dreng!"

I dette øjeblik lød der trin og den litterære herre stod der i overtøj.

"Ja, fru Parker, så går jeg."

"Vel, herre."

"Og Deres 2½ krone kan De finde på skrivetøjet."

"Tak skal herren ha'."

"Det er sandt, fru Parker," sagde den litterære herre skyndsomt, "De har vel ikke kastet noget cacao bort, sidst De var her?"

"Nej, herre."

"*Meget* mærkeligt. Jeg kunne have svoret på, at jeg efterlod en teskefuld cacao i dåsen." Han brød af. Han sagde blidt og bestemt. "De vil nok altid sige mig, når De smider noget væk, ikke fru Parker?" Og af sted gik han, meget tilfreds med sig selv, fuldt overbevist om at have vist fru Parker, at han under tilsyneladende ligegyldighed var lige så påpasselig som nogen kvinde.

Døren smækkede i. Hun gik med sine børster og sine klude ind i soveværelset. Men da hun var i gang med at rede sengen, glatte ud, putte ind, klappe ned, blev tanken på lille Lennie ikke til at holde ud. Hvorfor skulle et lille englebarn trygle om at få vejret og kæmpe for det? Der var ikke mening skabt i at lade et barn lide sådan.

... Fra Lennies lille bitte kasse af et bryst kom der en lyd, som om noget kogte derinde. Der var en stor klump af et eller andet, der boblede i brystet på ham, og som han ikke kunne blive af med. Når han hostede, sprang sveden frem på hans pande. Øjnene stod ud af hovedet, han slog om sig med armene, og den store klump boblede, som en kartoffel buldrer rundt i en kasserolle. Men hvad der var værre end alt andet, det var, når han ikke hostede, og han sad op med hovedet lænet mod puden, ikke talte, ikke svarede, ikke lod til at høre noget. Kun så fornærmet ud.

"Det er ikke din stakkels gamle Bedste, der kan gøre for 'et, min putte," sagde gamle Ma Parker og strøg det fugtige hår tilbage fra hans små røde øren. Men Lennie slog med hovedet og rykkede sig væk. Frygtelig fornærmet så han ud – og så højtidelig. Han bøjede sit hoved og så på hende fra siden, som om han aldrig havde tænkt sig det om sin egen Bedste. Men til sidst ... Ma Parker spredte tæppet ud over sengen. Næh, det kunne hun simpelthen ikke holde ud at tænke på. *Det* var for meget – hun havde haft for meget at bære her i livet. Hun havde båret det indtil nu, hun havde holdt sig for sig selv, og aldrig havde nogen set hende græde. Aldrig en levende sjæl. Ikke en gang hendes egne børn havde set Ma Parker falde sammen.

Hun havde bevaret sin tapre mine, altid. Men nu! Lennie borte – hvad havde hun så? Hun havde ingenting. Han var alt, hvad hun havde haft ud af livet, og nu var han også taget væk. Hvorfor skulle det alt sammen hænde mig? tænkte hun. "Hvad har jeg gjort?" sagde gamle Ma Parker. "Hvad har jeg gjort?"

Som hun sagde disse ord, lod hun pludselig sin børste falde. Inden hun vidste af det, stod hun i køkkenet. Hendes elendighed var så forfærdelig, at hun satte nålen i sin hat, tog sin trøje på og gik ud af lejligheden som et menneske i drømme. Hun vidste ikke, hvad hun gjorde. Hun var som en, der er så fortumlet af rædsel over, hvad der er sket, at han går sin vej – på må og få, som om han ved at gå sin vej, kan undslippe ...

Der var koldt på gaden. En isnende vind. Folk skød forbi hende i ilsom hast. Mændene travede som store sakse, kvinderne trådte som katte. Og ingen vidste noget – ingen bekymrede sig om hende. Selv om hun brød sammen, selv om hun efter alle disse år endelig en gang gav sig til at græde, ville hun rimeligvis finde sig selv bag lås og lukke, inden hun så sig om.

Men ved tanken på at græde, var det som om lille Lennie hoppede i sin Bedstes arme. Jo, jo, det er netop det, hun vil, mit lam. Græde vil din Bedste. Hvis bare hun kunne græde nu med det samme, græde i lang, lang tid over det alt sammen, lige fra først af, over hendes første plads med den grusomme kokkepige, over doktorens, og så over de syv små og hendes mands død, over børnene der forlod hende, over alle de år i elendighed lige op til Lennie. Men at græde rigtig ud over alt det, ville tage lang, lang tid. Alligevel, tiden dertil var kommet

nu. Hun måtte græde. Hun kunne ikke skubbe det ud længere. Hun kunne ikke vente længere … Hvor kunne hun gå hen?

Et strengt liv havde hun haft, Ma Parker, ja, ved Gud, et strengt liv. Hendes hage begyndte at dirre; der var ingen tid at give hen. Men hvor? Hvor?

Hun kunne ikke gå hjem; der var Ethel. Det ville skræmme livet af Ethel. Hun kunne ikke sætte sig på en bænk noget sted. Folk ville komme med spørgsmål. Hun kunne umuligt gå tilbage til den litterære herres lejlighed; hun havde ingen ret til at græde i fremmede folks huse. Hvis hun satte sig på et trappetrin, ville en politibetjent tiltale hende.

Åh, var der da ikke et sted, hvor hun kunne skjule sig og blive så længe hun ville, uden at forstyrre nogen, uden at blive plaget af nogen? Var der ikke et sted i hele verden, hvor hun endelig kunne græde rigtig ud for sig selv? –

Ma Parker stod og så sig omkring. Den isnende vind blæste hendes forklæde op som en ballon. Og nu begyndte det at regne. Der var ikke et eneste sted.

Salig oberstens døtre (1921)

1

Den uge, der fulgte, blev en af de travleste i deres liv. Selv når de lå i deres senge, var det kun legemet, der hvilede; tanken blev ved at arbejde, overveje, drøfte, stille spørgsmål, tage bestemmelser, prøve på at huske, hvor ...

Constantia lå som en statue, med armene langs siderne, fødderne let lagt over hinanden, lagenet helt op til kinderne. Hun stirrede op i loftet.

"Tror du, far ville have noget imod, hvis vi forærede hans høje hat til portneren?"

"Portneren?" vrissede Josephine, "hvorfor i al verden til portneren. Det var dog en mærkelig idé."

"Fordi," svarede Constantia nølende, "fordi han så tit må gå til begravelser. Og jeg lagde mærke til på – på kirkegården, at han ikke havde andet end en blød hat." Hun holdt inde. "Så kom jeg til at tænke på, hvor glad han ville blive for en høj hat. Vi må jo alligevel give ham en gave. Han var altid så pæn overfor far."

"Jamen," sagde Josephine, idet hun rykkede sig helt op på hovedpuden og stirrede gennem mørket over mod Constantia. "Fars hoved!" Og pludselig – et skrækkeligt øjeblik – var hun lige ved at give sig til at fnise. Ikke fordi hun følte mindste trang til at fnise, det siger sig selv. Det må have været ren og skær vane. I gamle dage, når de lå vågne om aftenen og sludrede, kunne deres senge ligefrem gå op og ned, sådan grinede de. Og nu – portnerens hoved – forsvundet, slukket som et lys, under fars

store hat ... Hendes' fnisen tog til – tog til; – hun knyttede hænderne, endelig fik hun bugt med den. Hun rynkede brynene krampagtigt ud i mørket og mumlede for sig selv med højtidelig strenghed: "Husk dog på!"

"Det kan vi jo bestemme i morgen," sagde hun højt.

Constantia havde ikke mærket noget; hun sukkede: "Tror du, vi også bliver nødt til at farve vores morgenkjoler?"

"Sorte," næsten råbte Josephine.

"Ja, hvad ellers?" sagde Constantia, "jeg kom til at tænke på, hvor underlig uærligt det egentlig er at gå i sort, når vi er ude eller er fuldt påklædt og så, når vi er hjemme ..."

"Jamen, så er der jo ingen, der ser os," sagde Josephine. Hun rykkede i sine sengeklæder, så at hendes fødder kom til at stikke frem, og hun måtte krybe helt op på hovedpuden, for at få dem ind under tæppet igen.

"Kate ser os da," sagde Constantia. "Og postbuddet kunne da også let," ... Josephine tænkte på sine mørkerøde tøfler, der passede til hendes morgenslåbrok og på Constantias ubestemmelige grønne yndlingsslåbrok, der passede til hendes tøfler. Sorte – to sorte slåbrokker og to par sorte uldne tøfler listende over i badeværelset, som to sorte katte.

"Jeg tror ikke, det er absolut nødvendigt," sagde hun.

Tavshed.

Hvorpå Constantia igen begyndte. "Vi må se at få sendt aviserne med annoncen afsted i morgen, så de kan komme med posten til Ceylon ..."

"Hvor mange breve er det, vi har fået?"

"Treogtyve."

Det var Josephine, der havde besvaret dem alle sammen, og alle treogtyve gange, når hun kom til: "Vi savner vores kære far så meget," var hun brudt sammen og havde været nødt til at tage lommetørklædet frem, og på nogen af brevene måtte hun endda suge en tåre op med kanten af trækpapiret, en meget lyseblå tåre. – underligt – det var da utænkeligt, at hun havde kunnet presse dem frem af skaberi, men alligevel – tre og tyve gange.

Selv nu, når hun i en bedrøvet tone gentog: "Vi savner vores kære far så meget," kunne hun såmænd godt give sig til at tude, om det skulle være.

"Har du frimærker nok?" kom det fra Constantia.

"Hvor i al verden skal jeg vide det fra," sagde Josephine gnavent. "Det er da fjollet at spørge om nu."

"Jeg mente jo bare – mon du har nok," sagde Constantia spagt.

Igen tavshed. Der lød en let raslen – en pilen afsted og et lille hop.

"En mus!" råbte Constantia.

"Det kan ikke være nogen mus, for der er ingen krummer," sagde Josephine.

"Jamen, den ved jo ikke, at der ingen er," sagde Constantia. Hendes hjerte krympede sig af medlidenhed med det arme lille bæst. Bare hun dog havde ladet et lille stykke kiks ligge på toiletbordet, – det var skrækkeligt at tænke på, at den ingen ting fandt. Hvad ville den mon gøre?

"Jeg kan ikke begribe, hvordan de overhovedet bærer sig ad med at leve," sagde hun langsomt.

"Hvem?" spurgte Josephine.

"Musene," råbte Constantia med meget højere stemme end hun egentlig havde villet.

Josephine blev rasende. "Sikken noget vås, Con!" sagde hun. "Hvad kommer musene dog os ved? Du sover jo?"

"Det tror jeg ikke, jeg gør," sagde Constantia.

Josephine krummede sig sammen, trak knæene op under sig, bøjede sine arme, så hendes knyttede hænder kom til at ligge under hendes ene øre og borede sin kind dybt ned i puden.

2

Hvad der yderligere bidrog til at gøre forholdene indviklede var sygeplejersken Andrews, som de havde ladet blive en uge længere. Det var deres egen skyld, de havde selv bedt hende om det. Ideen var Josephines. Om morgenen – altså den sidste morgen, da doktoren var gået, havde Josephine sagt til Constantia: "Synes du ikke, det ville være pænt af os, hvis vi bad frøken Andrews blive hos os en uge længere som vores gæst?"

"Jo," sagde Constantia.

"Jeg havde tænkt," vedblev Josephine, "at jeg ville sige sådan til hende i eftermiddag, når jeg har betalt hende: Det ville glæde min søster og mig, hvis De ville blive hos os en uges tid som vores gæst. – Jeg bliver nødt til at tilføje: som vores gæst, ellers ..."

"Næh, ved du hvad, hun kunne da ikke vente at få betaling for det."

"Det kan man aldrig vide," sagde Josephine erfarent.

Frøken Andrews greb selvfølgelig tanken med henrykkelse. Men et mas var det. Det medførte, at de var nødt til at sætte sig til bords regelmæssigt til hvert måltid, mens de, hvis de havde

været alene, bare kunne have spurgt Kate, om hun havde noget imod at bringe en bakke ind til dem, der hvor de tilfældigt i øjeblikket befandt sig. Og nu da anspændelsen var forbi, var måltiderne blevet til en sand prøvelse.

Miss Andrews var rent ud sagt utålelig med hensyn til smør, De kunne virkelig ikke undgå at føle, at hun i hvert fald med hensyn til smørret i høj grad misbrugte deres gæstfrihed. Og så havde hun den irriterende vane at bede om "bare et lille stykke brød endnu" til det hun havde tilbage på tallerkenen, og derefter ved den sidste mundfuld – i distraktion (selvfølgelig *var* det ikke distraktion) tage én portion til. Josephine blev helt rød i hovedet, hver gang dette gik for sig, og hun borede sine små kuglerunde øjne ned i dugen, som om hun så et lille bitte mærkeligt insekt krybe op igennem trådene i det fine væv. Men Constantias lange smalle ansigt blev endnu længere og mere sammenbidt, og hun stirrede bort, langt bort – langt derned i ørkenen, hvor en procession af kameler ...

"Da jeg var hos lady Tukes," sagde frøken Andrews, "havde hun sådan en lille nydelig indretning til smør. Det var en sølvamor, der vippede på kanten af en glasskål, den havde en lille gaffel i hånden. Og når man ville have smør, trykkede man bare på hans fod, så bukkede han sig ned og spiddede en kugle til én. Det var et helt lille stykke legetøj."

Josephine var ved at få ondt. "Jamen den slags fører sikkert til overdreven ødselhed," var alt, hvad hun sagde.

"Hvorfor det?" spurgte frøken Andrews triumferende gennem sine briller. "Der er såmænd ingen, der tager mere smør, end man har brug for – vel?"

"Ring, Con!" råbte Josephine. Hun kunne ikke få sig selv til at svare. Og ind tren stolten Kate – den unge fortryllede prinsesse – for at se, hvad de "gamle jomfruer" nu kunne ønske. Hun snappede deres tallerkener væk – som de havde spist et eller andet på – forloren hare eller noget andet forlorent – og klaskede en hvid, bævrende fromage ned på bordet.

"Vi ville gerne have lidt syltetøj til, Kate," sagde Josephine venligt.

Kate lagde sig på knæ, rev buffetdøren op med et brag, løftede låget af syltetøjskrukken, så, at den var tom, satte den på bordet og spankulerede ud.

"Der er vist desværre ikke noget i den," sagde frøken Andrews lidt efter.

"Åh, det er da også ærgerligt," sagde Josephine. Hun bed sig i læben. "Hvad skal vi dog gøre?"

Constantia så sig rådvild omkring.

"Vi kan ikke forstyrre Kate igen," mumlede hun.

Frøken Andrews smilede ad dem begge og stillede sig afventende. Øjnene bag hendes briller vandrede spejdende fra den ene til den anden. – Constantia tog i fortvivlelse tilflugt til sine kameler i ørkenen. Josephine rynkede brynene i intensiv eftertanke. Hvis det ikke havde været for det fjollede kvindemenneske, så ville hun og Con selvfølgelig have spist deres fromage uden syltetøj. Pludselig fik hun en lys idé. "Nu ved jeg det," sagde hun, "marmelade. Der står marmelade i buffeten – kan du ikke tage den, Con?"

"Jeg håber," lo frøken Andrews, og hendes latter lød som en sølvske, der klirrer i et medicinglas – "jeg håber virkelig, det ikke er en alt for bitter marmelade."

3

Nå, til syvende og sidst var der nu ikke så længe igen før de endelig ville blive helt af med hende. Og frakende hende alt, kunne man jo heller ikke. Hun havde virkelig været umådelig venlig overfor far. Hun havde plejet ham dag og nat. Sandt at sige havde Constantia og Josephine inderst inde følt, at det var overdrevet af hende slet ikke at forlade deres far, da det var på det allersidste. For da de var kommet ind for at sige farvel til ham, havde frøken Andrews siddet ved hans seng hele tiden, mens hun holdt om hans hånd og lod, som hun så på sit ur. Det havde da ikke været nødvendigt. Og så var det tilmed taktløst. Sæt nu fader havde ønsket at sige noget til dem, noget fortroligt – ikke fordi han prøvede på det – tværtimod. Han lå der, helt mørkeblå i ansigtet, sådan en vredlig blå farve og ikke så meget som så på dem, da de kom ind.

Og mens de stod der og ikke vidste, hvad de skulle gøre, havde han pludselig åbnet det ene øje. Åh, hvor anderledes ville det ikke have været – hvor vidt forskelligt ville mindet om ham ikke have været for dem, hvor langt lettere kunne de ikke have fortalt andre om dette øjeblik, hvis han blot havde åbnet dem begge to. Men nej, kun det ene øje. Det stirrede på dem et nu, og – så var det forbi.

4

Det var meget pinligt for dem, da hr. Farolles fra St. Johns kirke kom og aflagde visit samme eftermiddag, og hans første ord havde været, idet han gled dem i møde gennem den mørke dagligstue: "Han sov vel fredeligt ind?"

"Ja, det gjorde han," sagde Josephine med mat stemme. Begge hang med hovederne. Begge følte så afgjort, at dette ene øje slet ikke havde været noget fredfyldt øje.

"Vil De ikke sidde ned?" sagde Josephine.

"Tak, frøken Pinner," sagde hr. Farolles taknemmeligt. Han løftede sine frakkeskøder op og begyndte at dale ned i faderens lænestol, men lige idet han berørte den, næsten fløj han op og gled i stedet for ned i en stol ved siden af. Han hostede. Josephine foldede sine hænder. Constantia så fjern ud.

"Det er mig om at gøre," sagde hr. Farolles, "at De, frøken Pinner og De, frøken Constantia, får en følelse af, at jeg er her for at hjælpe Dem. Hjælpe Dem begge to – hvis jeg må. Det er i sådanne tider," sagde hr. Farolles med ligefremhed og alvor, "at Gud forlanger, vi skal hjælpe hinanden."

"Mange tak, hr. Farolles," sagde Josephine og Constantia.

"Ikke noget at takke for," sagde hr. Farolles mildt. Han sad og trak sine skindhandsker frem og tilbage mellem fingrene og lænede sig fremover. "Og hvis en af Dem kunne ønske at gå til alters – en af Dem eller måske begge to – her nu med det samme, behøver De kun at sige mig det. – En lille altergang er ofte til megen hjælp – til stor trøst," tilføjede han med ømhed i stemmen.

Men ved tanken om en lille altergang blev begge søstrene rædselsslagne. Hvordan? Her i dagligstuen for dem selv – uden – uden alter – eller noget som helst! Klaveret ville jo være alt for højt, – tænkte Constantia, det ville være umuligt for hr. Farolles at læne sig hen over det med kalken. Og Kate ville sikkert komme dumpende ind og afbryde dem, tænkte Josephine. Og sæt klokken ringede midt i det hele? Det kunne jo være noget

meget vigtigt – angående deres sørgetøj f.eks. Ville de så rejse sig i ærefrygt og gå ud, eller måtte de vente … i sjælekval?

"De kunne måske sende mig et par ord med Deres gode Kate, hvis De senere skulle ønske det," sagde hr. Farolles.

"Åh ja, mange tak," sagde de begge.

Hr. Farolles rejste sig og tog sin sorte stråhat, der lå på det runde bord.

"Og angående begravelsen," sagde han med dæmpet stemme, "så må jeg nok ordne den – i egenskab af Deres kære faders gamle ven og Deres, frøken Pinner – og Deres, frøken Constantia?"

Josephine og Constantia rejste sig nu også.

"Jeg ville gerne have begravelsen ganske enkel," sagde Josephine med bestemthed, "og ikke for kostbar. På den anden side, ville jeg gerne –"

"Have en, der er god og holdbar," tænkte den drømmende Constantia, som om hendes søster var ved at købe sig en natkjole. Men selvfølgelig var det ikke det, Josephine sagde.

"… have en højtidelighed, der svarer til fars stilling." Hun var meget oprevet.

"Jeg går nu til vores gode ven, hr. Knight," sagde hr. Farolles beroligende, "og beder ham komme hen til damerne. Jeg er vis på, De vil finde ham umådelig hjælpsom."

5

Nå, men alt dette var i hvert fald nu overstået – og dog var det ikke muligt for nogen af dem at fatte den tanke, at deres far aldrig mere ville komme tilbage. På kirkegården havde Josephine haft et øjeblikkeligt anfald af sand rædsel. Det var, da

kisten blev sænket, og det pludselig gik op for hende, at dette her gjorde hun og Constantia uden at have fået lov af ham. Hvad ville far dog sige, når han fandt ud af det? Før eller siden ville han jo uvægerligt opdage det. Han opdagede alting. "Begravet. I to pigebørn *begravet* mig!" Og hun hørte stokken banke mod gulvet. Åh, hvad *skulle* de sige? Hvordan finde på en gyldig undskyldning? Det lød så hårrejsende hjerteløst, det de her havde gjort. – Det var ondt sådan at benytte sig af nogen, der i et uforvarende øjeblik tilfældigvis var blevet hjælpeløs. Alle de andre syntes at tage det hele som en selvfølge. De var jo fremmede. Hvem kunne forlange, at de skulle se, at deres far var den sidste af alle mennesker i hele verden, noget sådant kunne passere for?

Nej, hele skylden derfor ville falde på hende og Constantia. Og udgifterne! tænkte hun, idet hun steg ind i den tæt tilknappede *cab*. Når hun blev nødt til at vise ham regningerne! Hvad ville han dog sige? Hun hørte ham buldre løs – ubehersket. "Og I bilder jer ind, at jeg betaler for jeres uhørte ekstravagancer?" – "Åh," stønnede stakkels Josephine højt, "vi skulle ikke have gjort det, Con!"

Og Constantia, gusten som en citron – mod det sorte tøj, sagde i en angstfuld hvisken: "Gjort hvad, Jug?"

"Lade dem be-begrave far på den måde," sagde Josephine og brød helt sammen og græd ind i sit ny sørge-lommetørklæde, der havde sådan en underlig lugt.

"Jamen, hvad skulle vi da ellers have gjort?" spurgte Constantia bestyrtet. "Vi kunne da ikke have beholdt ham. Jug – vi kunne da ikke have beholdt ham u-begravet. I al fald ikke i en lejlighed af denne størrelse."

Josephine pudsede næse; der var forfærdelig indelukket i den *cab*.

"Jeg ved såmænd ikke," sagde hun fortabt. "Det hele er så forfærdeligt. Jeg har en følelse af, at vi burde have forsøgt det. Bare for en tid i det mindste. For at få fuldkommen vished. Én ting er sikkert," – og hendes tårer brød frem igen, – "far vil aldrig tilgive os dette her – aldrig!"

6

Far ville aldrig tilgive dem. – Aldrig havde de følt det så stærkt som den morgen to dage senere, da de gik ind i hans værelse for at gennemgå hans ting. De havde drøftet det ganske roligt. Det havde oven i købet været skrevet ned på Josephines huskeseddel. "Gennemgå fars ting og tage bestemmelse om dem." Men der var rigtignok et stort spring derfra og til efter frokost at sige. "Nå, Con, er du så parat?" – "Ja, Jug, når du er det." – "Så synes jeg, det er bedst, vi får det overstået med det samme."

Der var mørkt i entréen. Det havde været en regel gennem mange år – aldrig at forstyrre far om morgenen, hvad der end kunne indtræffe. Og nu var de ved at lukke døren op uden så meget som at banke på. – – Constantias øjne var ved at træde ud af hovedet – ved den blotte tanke. Josephine følte sig svag i knæene.

"Du – du må gå først," gispede hun og skubbede til Constantia. Men Constantia sagde, hvad hun altid havde sagt ved lignende lejligheder: "Nej, Jug, det er uretfærdigt, for du er den ældste." Josephine skulle lige til at svare – hvad hun til enhver anden tid ikke for sin død ville have indrømmet – det

hun altid havde i baghånden som sit sidste våben: "Ja, men du er den højeste," da de opdagede, at køkkendøren stod åben og Kate midt i den ... "Forfærdelig trang," sagde Josephine, idet hun tog fat i håndtaget på døren, og sled af alle kræfter for at få det drejet om. Som om Kate var den, der nogensinde lod sig narre!

Her hjalp ingen kære mor. Den pige var da også ... Pludselig blev døren lukket til efter dem, men – men det var jo slet ikke fars værelse, de stod i. De kunne lige så godt pludselig af en fejltagelse være gået gennem væggen og ind i en helt fremmed lejlighed. Var døren lige bag ved dem? De var alt for forskræmte til at se efter. Josephine vidste så meget, at var den der, så skulle den også nok holde sig hermetisk tillukket! Constantia følte, at den ligesom døre i drømme overhovedet slet ingen håndtag havde. Det var denne isnende kulde, der gjorde det hele så uhyggeligt. Eller var det alt det hvide? Alt var dækket til. Rullegardinerne var nede; foran spejlet hang et hvidt stykke, et lagen skjulte sengen; en stor vifte af hvidt papir udfyldte kamin-åbningen. Constantia rakte frygtsomt sin hånd frem; som om hun nærmest ventede, at et snefnug ville falde ned i den. Josephine følte en underlig kildren i næsen, som om hun var ved at få frost i den. Nu lød der klapren af en vogn på stenbroen udenfor, og det var, som om stilheden blev rystet i mange små stykker.

"Jeg må hellere rulle gardinet op," sagde Josephine modigt.

"Ja, mon ikke det var en idé," hviskede Constantia.

De havde knapt rørt gardinet før det fløj op, og snoren fløj bagefter og rullede sig rundt om gardinstangen, og den lille kvast bankede mod ruden, som om den prøvede på at slippe løs, ud til friheden. *Det* var for meget for Constantia.

"Tror du ikke – tror du ikke, vi kunne opsætte det til en anden dag?" hviskede hun.

"Hvorfor?" vrissede Josephine, der som sædvanlig følte sig betydeligt bedre, nu da hun havde vished for, at Constantia var bange. "Åh, kunne du dog bare lade være med at hviske sådan, Con."

"Jeg vidste ikke af, at jeg hviskede," hviskede Constantia.

"Og hvorfor bliver du ved at stirre på sengen?" sagde Josephine og hævede stemmen næsten som på trods. "Der er ikke noget på sengen."

"Uh, Jug, sig dog ikke sådan noget," sagde stakkels Constantia, – "i det mindste ikke så højt."

Josephine følte selv, at hun var gået for vidt. I en stor bue skråede hun over til kommoden og rakte sin hånd frem, men trak den øjeblikkelig tilbage.

"Connie," hviskede hun og snurrede omkring, så hun stod med ryggen til kommoden.

"Åh, Jug – hvad er det?"

Josephine kunne kun stirre lige ud i luften. Hun havde den underligste følelse af nylig at være undsluppet noget ligefrem rædselsfuldt. Men hvordan skulle hun bære sig ad med at få Constantia forklaret, at far var inde i kommoden? Han var i den øverste skuffe med sine lommetørklæder og slips, i den næste med sine skjorter og pyjamas og i den nederste med alle sine forskellige sæt tøj. Han var på vagt der, havde skjult sig derinde – han stod på lur lige bag ved skabsdøren, parat til at springe frem.

Hun så på Constantia med et løjerligt udtryk, der mindede stærkt om gamle dage, når hun var på nippet til at græde.

"Jeg kan ikke lukke op," næsten klynkede hun.

"Nej, lad bare være, Jug," hviskede Constantia medfølende. "Det er meget bedre slet ikke at prøve. Vi vil slet ikke åbne noget som helst, i al fald ikke i lange tider."

"Jamen, jamen, jeg synes det er så forfærdeligt svagt af os," sagde Josephine og brast i gråd.

"Og hvorfor skulle vi for en gangs skyld ikke have lov til at være svage, Jug?" ivrede Constantia i den vildeste hvisken.

"Hvis det *kan* kaldes svagt." Og hendes blege, stive blik fløj fra det aflukkede skrivebord – åh, så betryggende – til det store, skinnende klædeskab, og hun begyndte at trække vejret på en underlig stakåndet måde.

"Hvorfor skulle vi ikke være svage én gang i vores liv, Jug? Det er da virkelig tilgiveligt. Lad os være svage – være svage, Jug. Det er meget rarere at være svag end at være stærk."

Og nu gjorde hun en af disse forbløffende dristige handlinger, som hun havde gjort et par gange før i deres levetid. Hun marcherede over til klædeskabet, drejede nøglen om og tog den ud af låsen. Tog den ud og holdt den op for Josephine, og viste hende med et ganske særligt smil, at hun vidste, hvad hun havde gjort – hun havde med overlegen ro taget den risiko på sig, at far kunne være derinde imellem sine overfrakker.

Om det kæmpestore skab var duvet fremover og var braset ned over Constantia – Josephine ville ikke være blevet det mindste forundret. Tværtimod, hun ville have fundet, at det faktisk var det eneste, der burde ske. Men der skete ingen ting. Kun føltes stilheden i værelset endnu mere end før, og store flager af kold luft lagde sig om Josephines skuldre og knæ. Hun begyndte at ryste.

"Kom Jug," sagde Constantia, stadig med dette hårde stivnede smil, og Josephine fulgte hende – aldeles som hun havde fulgt hende den gang, Constantia havde skubbet Benny ud i dammen.

7

Men virkningen af den overståede anspændelse udeblev ikke. Så snart de igen var kommet tilbage til spisestuen, satte de sig ned og så på hinanden rystende af sindsbevægelse.

"Det er mig umuligt at tage mig noget for," sagde Josephine, "før jeg har fået et eller andet. Tror du ikke, vi kunne bede Kate om to kopper varmt vand."

"Jo, egentlig kan jeg ikke indse, hvorfor vi ikke skulle," sagde Constantia forsigtigt. Hun var nu helt sig selv igen. "Det er ikke værd at ringe, jeg vil hellere sige det ved køkkendøren."

"Ja, gør det," sagde Josephine og sank helt tilbage i sin stol. "Bed bare om to kopper, Con – på en bakke, ikke andet."

"Hun behøver såmænd ikke en gang at tage kanden med, vel," sagde Constantia, som om der ville være al gyldig grund for Kate til at beklage sig, hvis kanden skulle med.

"Nej, slet ikke. Kanden er aldeles overflødig. Hun kan skænke lige fra kedlen," råbte Josephine, overbevist om, at hun virkelig skånede Kate for et stort arbejde.

Deres kolde læber dirrede mod koppens grønne kanter, Josephine holdt sine hænder omkring den varme kop, mens Constantia havde rettet sig op i stolen og sad og pustede til det dampende vand, så det skvulpede fra den ene side til den anden.

"Apropos Benny," sagde Josephine.

Og skønt Benny slet ikke havde været nævnt, var Constantia øjeblikkelig med, som om de lige havde talt om ham.

"Han venter selvfølgelig, at vi sender ham et eller andet, der har tilhørt far. Men det er så vanskeligt at vide, hvad man kan sende til Ceylon."

"Du mener, tingene bliver mishandlet på rejsen," mumlede Constantia.

"Nej, går tabt," sagde Josephine skarpt. "Du ved da nok, der ingen postgang er. Kun løbere."

Begge tav og så i ånden en sort mand i hvide lærredsbukser løbe alt hvad remmer og tøj kunne holde gennem bleggule marker, holdende en stor brun papirspakke i hænderne. Josephines sorte mand var ganske lille; han pilede af sted – skinnende som en myre. Men Constantias høje, tynde mand havde noget over sig – noget lumskt og ukueligt, som gjorde ham – efter hendes mening – til en højst mistænkelig person ...

På verandaen stod deres bror Benny – helt klædt i hvidt med tropehjelm på hovedet. Hans højre hånd rystede – op og ned, ligesom fars, når han var utålmodig. Og bag ved ham sad Hilda, den ukendte svigerinde, ikke det mindste interesseret. Hun rokkede frem og tilbage i en bambus-gyngestol og kiggede i et engelsk ugeblad.

"Jeg tror, hans ur ville være den mest passende gave," sagde Josephine.

Constantia så op, forbavset.

"Ih, men du ville da ikke betro et guldur til en indfødt?"

"Jeg ville selvfølgelig camouflere det," sagde Josephine. "Ikke en levende sjæl skulle ane, at det var et ur." Hun frydede sig ved tanken om at skulle lave en pakke af en så mærkværdig facon, at

ingen på nogen måde kunne gætte, hvad der var i den. Hun tænkte såmænd et øjeblik på at skjule uret i en smal papæske, som hun havde opbevaret i lange tider, i den hensigt en gang at få brug for den. Det var sådan en dejlig stiv papæske. Men alligevel, den var måske ikke så heldig i dette tilfælde. Det var en korset-æske og uden på den stod med store bogstaver – dametalje – middel. Nr. 28. Ekstra stive blanchetter. Det ville næsten blive for stor en overraskelse for Benny, når han åbnede den og fandt fars ur.

"Ikke for det, det ville naturligvis ikke gå – jeg mener tikke," sagde Constantia, der stadig tænkte på de indfødtes kærlighed til alt, hvad der skinner. "I det mindste," tilføjede hun, "ville det være højst mærkeligt, om det gik efter så lang tids forløb."

8

Josephine svarede ikke. Hun havde gjort et af sine sædvanlige tankespring, og var pludselig hos Cyril. Var det nu ikke mere rimeligt, om det eneste barnebarn fik uret. Og den kære Cyril var så taknemmelig, og det ville betyde så meget for en ung mand at have et guldur. Benny havde efter al sandsynligvis helt vænnet sig af med ure. Mænd har jo så sjældent vest på i de varme lande. Hvorimod Cyril i London havde ur på hele året igennem. Og hvor yndigt ville det ikke være for hende og Constantia, når han kom til te, da at vide, at uret var hos ham. "Nå, jeg ser, du har bedstefaders ur på, Cyril." Det ville være sådan en tilfredsstillelse.

Den kære dreng! Sikken et slag det var, da hans søde, deltagende lille brev var kommet! Selvfølgelig havde de fuldt ud

forstået; men det var jo meget kedeligt, at han ikke selv kom til begravelsen.

"Det ville have gjort sig umådeligt, om han havde været med," havde Josephine sagt.

"Og han ville have nydt det sådan," havde Constantia tilføjet uden at tænke over, hvad hun sagde.

Men hvorom alting er, så snart han var tilbage, ville han komme til te hos sine tanter. Cyril til te var en af deres sjældne fornøjelser!

"Nå, Cyril, du er da ikke bange for vores kager. Din tante Con og jeg købte dem i morges hos Buszard. Vi ved nok, hvad en ung mands appetit er. Så genér dig endelig ikke for at tage for dig af retterne."

Josephine skar med dødsforagt ind i den lækre kage, der repræsenterede *hendes* vinterhandsker og forsåling af Constantias eneste ordentlige par sko. Men Cyril var alt andet end mandig, hvad appetit angik.

"Jeg forsikrer dig, tante Josephine. Jeg kan ligefrem ikke. Jeg er lige blevet færdig med lunch, ved du."

"Næh, Cyril, det kan da ikke passe! Klokken er over fire," udbrød Josephine.

Constantia sad og balancerede med kniven oven over chokolade-bollen.

"Det gør det nu alligevel," sagde Cyril. "Jeg skulle møde en mand på Victoria Station, og han holdt på mig så længe, så jeg akkurat kunne nå at få lunch og komme herhen."

Det var nu også kedeligt – netop i dag. Men hvad, det kunne man jo ikke vente, han skulle vide.

"Jamen, du vil da nok have en marengs, – ikke Cyril?" sagde tante Josephine. "De marengs er købt specielt til dig. Din kære far holdt altid så meget af marengs, og vi var overbevist om, at du også kunne lide dem."

"Jo, det kan jeg skam, tante Josephine," udbrød Cyril ivrigt. "Men du er ikke vred, hvis jeg tager en halv til at begynde med, vel?"

"Nej, slet ikke, min søde dreng, men du må da ikke tro, du slipper med det."

"Holder din kære far stadig lige så meget af marengs?" spurgte tante Con kærligt.

"Åh, det ved jeg såmænd ikke, tante Con," sagde Cyril, let henkastet.

Begge tanterne så op.

"Ved ikke," næsten vrissede Josephine. "Ved ikke den slags ting om din egen far, Cyril?"

"Nu har jeg nok af det," sagde tante Con stille.

Cyril prøvede leende at slå det hen. "Jamen, ved I hvad, det er da så længe siden –" han stammede. Han standsede. Deres ansigter var ikke til at stå for.

"Jamen alligevel," sagde Josephine.

Og tante Con blev ved at stirre. Cyril satte sin tekop fra sig.

"Bi lidt," råbte han. "Bi lidt, tante Josephine. Hvad er det for noget vrøvl, jeg sidder og siger."

Han så hen på dem. De var begyndt at klare op. Cyril slog sig på knæet.

"Selvfølgelig," sagde han, "det *var* jo marengs. Hvor i al verden kunne jeg bære mig ad med at glemme det? Jo, tante Josephine, du har fuldkommen ret. Far ved ikke noget bedre end marengs."

De ikke alene strålede. Tante Josephine blev højrød af glæde. Tante Con drog et dybt, dybt suk.

"Og nu Cyril, nu må du komme med ind og se til far," sagde Josephine, "han ved, du skulle komme i dag."

"Ja vel," sagde Cyril bestemt og hjerteligt. Han rejste sig fra sin stol. Pludselig så han på uret.

"Hør, tante Con, går dit ur ikke lidt for langsomt? Jeg skal møde en mand på – på Paddington lidt over fem. Jeg er bange for, jeg ikke kan blive ret længe hos bedstefar."

"Ork, han venter såmænd heller ikke, du skal blive ret længe!" sagde tante Josephine.

Constantia blev ved at stirre på uret. Hun kunne ikke komme på, om det gik for stærkt eller for langsomt. En af delene var det, det var hun næsten vis på. I al fald havde det samme været i vejen med det før.

Cyril stod stadig afventende. "Kommer du ikke med, – tante Con?"

"Selvfølgelig," sagde Josephine, "vi går alle sammen. Kom så, Con."

9

De bankede på døren og Cyril fulgtes med tanterne ind i bedstefars værelse, hvor luften var hed og beklumret.

"Nå, kan det blive til noget med jer," sagde bedstefar Pinner. "Hvad nøler I efter? Hvad har I nu haft for?"

Han sad foran en buldrende kaminild, med hænderne hvilende på sin stok. Han havde en tyk plaid over knæene. I hans skød lå et fint lysegult silkelommetørklæde.

"Det er Cyril, far," sagde Josephine undseligt, og tog Cyril i hånden for at føre ham frem i stuen.

"God dag, bedstefar," sagde Cyril, idet han prøvede at frigøre sin hånd af tante Josephines. Bedstefar Pinner sendte Cyril et af sine berømte øjekast. Hvor var tante Con? Hun stod på den anden side af Josephine; hendes lange arme hang slapt ned og hænderne var foldede. Hun tog ikke et øjeblik øjnene fra bedstefar.

"Nå," sagde bedstefar Pinner og begyndte at dunke i gulvet, "hvad har du så at fortælle mig?" Ja, hvad havde han, hvad i al verden havde han at fortælle? Cyril følte sig selv smile idiotisk. Der var nu også aldeles kvælende i stuen. Men nu kom tante Josephine ham til hjælp. Hun råbte henrykt: "Cyril siger, at hans far stadig holder meget af marengs, søde far."

"Hva-ba?" sagde bedstefar Pinner og krummede sin hånd som en lilla marengs-skal bagom det ene øre.

Josephine gentog: "Cyril siger, at hans far stadig holder meget af marengs."

"Kan ikke høre," sagde gamle oberst Pinner. Og han viftede Josephine væk med sin stok, hvorefter han rettede den som en pegepind mod Cyril. "Sig mig, hvad det er, hun prøver på at fortælle mig."

"Tak skæbne. Er jeg virkelig nødt til det," sagde Cyril og blev rød i hovedet og stirrede på tante Josephine.

"Gør det, min dreng," smilede hun. "Han vil sætte meget pris på det." – "Kom så frem med det!" råbte obersten. Og Cyril bøjede sig frem og ligefrem brølede: "Far holder stadig meget af marengs."

Men her gav det et sæt i bedstefar Pinner, som om han var blevet ramt af et skud.

"Skrig dog ikke sådan!" råbte han. "Hvad er det med drengen? Marengs! Hvad er der med dem?" ...

"Åh, tante Josephine, skal vi virkelig blive ved," stønnede Cyril ude af sig selv.

"Det er ikke så farligt, min søde dreng," sagde tante Josephine, aldeles som om hun og han var sammen hos tandlægen. "Han forstår det om et øjeblik." Og hun hviskede til Cyril. "Han er ved at blive lidt tunghør, skal jeg sige dig." Så bøjede hun sig frem og skrålede ind i øret på bedstefar Pinner: "Cyril ville bare gerne fortælle dig, at hans far stadig holder meget af marengs." Denne gang hørte oberst Pinner. Han målte Cyril med et prøvende blik. "Det er dog højst mærkeligt!" sagde gamle bedstefar Pinner. "Det er dog højst mærkeligt, at komme hele den lange vej for at fortælle mig det."

Og Cyril følte, at deri havde han fuldkommen ret. –

"Ja, jeg sender uret til Cyril," sagde Josephine.

"Det var rart," sagde Constantia, "jeg har en svag erindring om, at der var noget vrøvl angående klokken, sidste gang han var her."

10

De blev afbrudt af Kate, der busede ind på sin sædvanlige maner, som om hun havde opdaget en hemmelig dør i væggen.

"Kogt eller stegt?" spurgte hun med djærvhed i stemmen. Kogt eller stegt? Josephine og Constantia blev et øjeblik forvirrede. De kunne ikke en gang opfatte, hvad hun mente.

"Kogt eller stegt, hvad for noget, Kate?" spurgte Josephine og prøvede at samle sine tanker.

Kate gav et lydeligt snøft: "Fisk."

"Nå, ja, hvorfor sagde De ikke det straks?" bebrejdede Josephine hende blidt. "Hvor kan De forlange, at vi skal forstå Dem, Kate? Der er jo masser af ting i denne verden, som kan koges eller steges, ikke?" og efter denne udfoldelse af mod henvendte hun sig lettet til Constantia. "Hvad foretrækker du, Con?"

"Jeg synes, det ville være rart at få den stegt," sagde Constantia. "På den anden side, kogt fisk er selvfølgelig også dejligt. Jeg tror, jeg foretrækker begge dele lige meget … med mindre du … i så tilfælde …"

"Så steger jeg den," sagde Kate og fo'r ud igen, lod deres dør stå og smækkede køkkendøren i efter sig.

Josephine så hen på Constantia; hun hævede sine lyse øjenbryn, så de næsten gled i et med hendes blege hår. Hun rejste sig. Hun sagde med en overlegen, respektindgydende mine: "Har du noget imod at følge med ind i dagligstuen, Constantia? Jeg har noget overordentlig vigtigt at forhandle med dig om."

Det var altid dagligstuen, de tyede til, når de ønskede at drøfte Kate.

Josephine lukkede døren på en måde, der ikke var til at tage fejl af. "Sæt dig ned, Constantia" – sagde hun, stadig med stor værdighed. Man kunne lige så godt tro, hun tog imod Constantia for første gang i sit liv. Og Con så sig usikkert om efter en stol, som om hun virkelig følte sig fremmed.

"Spørgsmålet er altså det," sagde Josephine – og lænede sig frem, "skal vi beholde hende eller ej?"

"Ja, det er spørgsmålet," samstemmede Constantia. – "Og denne gang," fortsatte Josephine med bestemthed, "må vi tage en afgørende beslutning."

Constantia så et øjeblik ud, som om hun havde i sinde at begynde en gennemgang af alle de andre gange, men hun tog sig i det og sagde:

"Ja, Jug."

"Ser du, Con," forklarede Josephine, "alting er så helt anderledes nu." Constantia så hurtigt op. "Jeg mener," vedblev Josephine, "vi er ikke så afhængige af Kate, som vi før var." Og hun rødmede let. "Der er ikke mere far at lave mad til."

"Fuldkommen rigtigt," indrømmede Constantia. "Far behøver sikkert ikke at få lavet mad til sig nu, hvad han så ellers ..."

Josephine afbrød skarpt: "Du er da vel ikke søvnig, Con?"

"Søvnig, Jug?" Constantia var lysvågen.

"Jamen, så se at samle dine tanker," sagde Josephine bittert og vendte tilbage til emnet.

"Hvad det kommer an på er dette: Hvis vi" – og dette blev næppe en gang henåndet – med blikket vendt mod døren – "sagde Kate op" – hun hævede atter stemmen, "kunne vi to jo sagtens klare os og lave vores mad selv."

"Ja, hvorfor ikke?" udbrød Constantia. Hun kunne ikke lade være med at smile ved tanken om, hvor storartet de ville få det. Hun slog hænderne sammen. "Hvad skulle vi så leve af, Jug?"

"Åh, æg på forskellig måde!" sagde Jug, atter fuld af overlegenhed. "Og desuden kan man få masser af færdiglavet mad."

"Jamen, jeg har altid hørt," sagde Constantia, "at den slags løber umådeligt op."

"Nåh, ikke hvis man køber fornuftigt," sagde Josephine. Men hurtigst muligt rev hun sig væk fra dette fristende lille tankeeksperiment og trak søsteren med sig.

"Det, som vi i hvert fald må bestemme er, om vi har tillid til Kate eller ikke."

Constantia lænede sig tilbage med en lille flov latter.

"Er det ikke løjerligt, Jug," sagde hun, "netop dette ene spørgsmål har jeg aldrig været i stand til helt at blive klar over."

11

Nej, det havde hun ikke. Hele vanskeligheden bestod nemlig i at kunne bevise. Hvordan bar man sig ad med at bevise noget, hvordan kunne man konstatere beviser. – Som for eksempel: Kate står foran hende og ligefrem vrænger ansigt af hende. – Hvem kan nu vide, om hun ikke står og fortrækker sit ansigt i smerte? Ville det ikke under alle omstændigheder være komplet umuligt at spørge Kate: "Står De ikke der og rent ud sagt skærer ansigt ad mig?" Svarede Kate "nej", og selvfølgelig ville hun svare "nej", sikken en situation! I den grad uværdigt! Så var der også det, at Constantia havde hende mistænkt for, ja, hun var så godt som sikker på, at Kate gik i hendes skuffer, når hun og Josephine var ude; ikke for at tage noget, men for at udspionere. Mange gange var hun kommet hjem og havde fundet sit ametystkors på de mest usandsynlige steder, under sin kniplingssløjfe, eller ovenpå sin aftenkrave. Mere end en gang havde hun sat en fælde for Kate. Hun havde lagt tingene i

en bestemt orden, hvorpå Josephine var blevet tilkaldt som vidne.

"Se nu her, Jug."

"Jeg har set det, Con."

"Nu *må* vi da være på den sikre side."

Men, ak og ve, når hun gik for at se efter, var hun lige så langt fra beviset som nogensinde! Hvis noget var blevet flyttet, kunne det jo lige så godt være sket, da hun lukkede skuffen, hvor let kunne et stød ikke have været skyld i det.

"Kom her, Jug. Du må afgøre det. Jeg kan min sandten ikke. Det er alt for vanskeligt."

Josephine så og så, tøvede lidt og sukkede så endelig: "Nu har du også bragt tvivl i min sjæl, nu kan jeg ikke en gang selv udtale mig."

"Jamen udsætte bestemmelsen igen, det kan vi ikke," sagde Josephine. "Hvis vi udsætter denne gang –"

12

Men i samme øjeblik var der en lirekasse nede på gaden, som satte i med fuld musik. Josephine og Constantia fo'r begge op fra deres stole i samme nu.

"Løb, Con," sagde Josephine. "Skynd dig. Der ligger en sixpence på ..."

Så huskede de ... Det gjorde ingen ting. De ville aldrig mere behøve at standse liremanden. Aldrig mere ville hun og Constantia blive beordret til at få den krabat dernede til at flytte sit spektakel andet steds hen. Aldrig mere skulle denne kraftige og mærkelige knurren lyde for deres øren, når far fandt, at de

ikke skyndte sig nok. – Liremanden kunne spille hele dagen dernede og ingen stok ville dunke.

> Den vil aldrig dunke mer
> den vil aldrig dunke mer

spillede lirekassen.

Hvad var det, Constantia tænkte på? Hun stod med sådan et underligt smil om munden, hun så slet ikke ud som ellers. Hun skulle vel ikke til at græde.

"Jug, Jug," sagde Constantia blidt og pressede håndfladerne imod hinanden. "Ved du, hvad dag det er? Det er lørdag. Det er en uge i dag – en hel uge siden."

> En uge siden far døde
> en uge siden far døde

græd lirekassen. Selv Josephine glemte at være den praktiske og fornuftige, hun smilede fjernt og underligt. På det indiske tæppe dannede solskinnet en firkant, en lyserød, der kom og gik og blev til sidst – og var så dyb i farven, at den næsten skinnede som guld.

"Nu er solen der," sagde Josephine, som om det gjorde noget som helst fra eller til.

Et sandt springvand af boblende toner, runde klare toner strømmede ud fra lirekassen, som i tilfældig leg.

Constantia rakte sine store kolde hænder op, ligesom for at gribe dem, men hænderne sank atter ned. Hun gik over til kaminhylden, hvor hendes yndlingsbuddha stod. Den var af sten og forgyldning, og dens smil havde altid bibragt hende den underligste følelse – næsten som af smerte – og alligevel som af en sød smerte. I dag syntes der at være noget over den – noget

endnu mere end smilende. Den havde en hemmelighed. "Jeg ved noget, som du ikke ved," sagde hendes Buddha. Åh, hvad mon det var; hvad kunne det være? Og dog – havde hun ikke altid følt, at der var … noget.

Solen pressede sig ind gennem vinduerne, fandt sin vej frem, som en snedig tyv og kastede sit lys hen over møbler og fotografier. Josephine passede på den. Da den kom til mors fotografi, forstørrelsen, der hang over klaveret, betænkte den sig, som om den undrede sig over at finde så lidt tilbage af mor, næsten kun ørelokkerne af form som to små pagoder og så en sort fjerboa. Hvorfor falmer fotografier af de døde altid, tænkte Josephine? Så snart én er død, dør også fotografiet. Men dette her af mor var ganske vist meget gammelt. Fem og tredive år. Josephine kunne huske sig selv stå på en stol og vise den fjerboa til Constantia og fortælle hende, at det var en slange, som havde dræbt deres mor på Ceylon …

Ville alting have været anderledes, hvis deres mor ikke var død? Hun kunne egentlig ikke indse, hvorfor. Tante Florence havde boet hos dem til de var færdige med skolen, og de havde flyttet tre gange, og de havde haft deres årlige ferie og … og tjenestefolk havde de naturligvis skiftet.

Nogle små spurve, det lød som spurveunger, kvidrede på vinduesafsatsen: Jip – jip – jip. Men Josephine følte, som om det ikke var spurvene, ikke noget udenfor vinduet, der pippede. Det var inde i hende selv denne underlige lille klagende lyd. Jip – jip – jip. Åh, hvad var det, der græd derinde så svagt og ynkeligt? Hvis mor havde levet, mon de så var blevet gift? Men der havde jo ingen været at gifte sig med. Der havde været fars anglo-indiske venner, inden han brød med dem. Men siden

havde hun og Constantia aldrig truffet nogen ungkarle – undtagen præsten. Hvordan traf man mænd? Og selv om de havde truffet nogen, hvordan kom man så til at kende dem så godt, at de ikke mere var fremmede for én? Man læste om kvinder, der oplevede eventyr, blev forfulgt og al den slags. Men der var aldrig nogen, der var fulgt efter Constantia eller hende. Åh jo, et år i Eastbourne havde der været en mystisk mand i deres pensionat. Han havde lagt en billet på varmtvandskanden uden for deres soveværelsesdør! Men den gang Connie fandt den, havde dampen gjort skriften så utydelig, at den ikke var til at læse, de kunne ikke en gang finde ud af, hvem den var adresseret til. Og næste dag var han rejst. Og det var det hele. Ellers havde det kun været at passe far og samtidig undgå at vise sig på hans vej.

Men nu? Men nu? Solen, der sneg sig rundt som en listig tyv, rørte blidt ved Josephine. Hun løftede sit ansigt op. Hun blev draget over mod vinduet af de blide stråler … Og lige til lirekassen holdt op at spille blev Constantia stående foran sin Buddha – i undren, men slet ikke som ellers, ikke svævende – ikke ud i det blå. Denne gang var hendes undren som en længsel. Hun mindedes alle de gange, hun var kommet herind, når det var fuldmåne. Hun var krøbet ud af sin seng, og i natkjole lagt sig på gulvet med armene udstrakte, som om hun var korsfæstet. Hvorfor? Det var den store blege måne, der havde fået hende til det. De skrækindjagende, dansende figurer på den udskårne skærm havde set hånligt til hende, og det havde ikke rørt hende. Hun kom også til at tænke på de gange, de havde boet ved kysten, hvordan hun da var gået ganske alene ned til havet – så nær til det, som hun kunne og havde sunget et

eller andet, noget hun selv havde digtet, mens hun stirrede langt ud over det urolige vand. Og hun havde haft denne anden tilværelse, som bestod i at løbe i butikker, bringe ting hjem i poser, få ting hjem til udvalg, ordne fars bakker og prøve på ikke at ærgre far. Men det var, som om alt det var foregået i en tunnel. Det var så uvirkeligt. Det var, når hun kom ud af tunnelen – ind i måneskinnet – eller ud til havet, eller i uvejr, at hun helt var sig selv, helt følte sig selv. Hvori lå det? Hvad var det, hun altid havde savnet? Hvad førte det alt sammen til?

Hun vendte sig bort fra buddhaen med en af sine kendte vage håndbevægelser, der ligesom slog det hele hen, – hun gik over til Josephine ved vinduet. Hun ville sige noget til hende, noget uhyre vigtigt om fremtiden og hvad de ...

"Synes du ikke, at måske –" begyndte hun.

Men Josephine afbrød hende. "Jeg stod netop og tænkte på, om ikke nu –" mumlede hun. De tav; de ventede på hinanden. "Kom med det, Con," sagde Josephine.

"Nej, nej, Jug, efter dig," sagde Constantia.

"Nej, sig hvad det var, du ville sige. Du begyndte," sagde Josephine.

"Jeg ... jeg vil hellere først høre, hvad du ville sige," sagde Constantia.

"Vær nu ikke så dum, Con."

"Alvorlig talt, Jug ..."

"Connie."

"Åh, *Jug*!"

En pause. Derpå Constantia spagfærdigt: "jeg kan ikke sige, hvad det var, jeg ville sige, Jug, for jeg har glemt, hvad det var ... jeg ville sige."

Josephine tav et øjeblik. Hun stirrede på en stor sky, hvor solen *havde* været. Så svarede hun kort: "Jeg har også glemt det!"

Hr. og fru Due (1921)

Selvfølgelig vidste han – ingen kunne vide det bedre – at han ikke havde skygge af chance for at blive modtaget, ikke den allerfjerneste. Selve tanken om det var så blottet for al sund fornuft, så grotesk, at han udmærket forstod, hvis hendes far – ja altså, hvad hendes far end fandt for godt at foretage sig, så ville han fuldt ud forstå det. I det hele taget var det udelukkende dyb fortvivlelse, og dertil den kendsgerning, at det faktisk var hans sidste dag i England – guderne må vide, for hvor lang tid – der havde fået ham strammet op til at gøre denne visit. Og selv nu … Han valgte et slips i kommodeskuffen, et blåt og gult ternet, og satte sig på kanten af sin seng. Sæt hun svarede: "Sikken uforskammethed!" ville det så overraske ham? Ikke det mindste, afgjorde han, idet han vendte sin bløde flip først op og så ned over slipset. Han var forberedt på, hun ville sige noget i den retning. Han kunne ikke indse, når han betragtede sagen fra et helt nøgternt standpunkt, hvad hun ellers skulle sige.

Nå, men nu var der ikke andet for! Og med nervøse fingre bandt han sit slips foran spejlet, glattede håret ned med begge hænder og trak klapperne frem af sine jakkelommer. Han tjente mellem 5 og 600 pund om året ved en frugtplantage på en så gudsforladt plads som Rhodesia. Ingen kapital. Ikke en øre at vente fra nogen. Ingen udsigt til, at indtægterne ville stige de første fire år i det mindste. Og med hensyn til udseende og sådan noget var han helt ude af spillet. Han kunne ikke engang rose sig af et første klasses helbred, for dette østafrikanske job

havde gjort det så grundigt af med ham, at han havde måttet tage en seks måneders orlov. Endnu var han uhyggelig bleg – på denne eftermiddag endnu værre end ellers, tænkte han. Idet han bøjede sig frem og kiggede ind i spejlet. Gud fader bevares! Hvad var det! Hans hår var jo næsten lysegrønt. For pokker – grønt hår havde han da min sandten ikke. Det var et nummer for groft, men nu opdagede han, at det grønne skær bevægede sig inde i spejlet, det var skyggen fra træet udenfor. Reggie vendte sig bort, tog sit cigaretetui frem, men kom i tanker om, at hans fru Mama ikke kunne fordrage, han røg i sit soveværelse, lagde det tilbage igen, og drev over mod kommoden. Nej, pokker stå i det om han kunne finde en eneste gudskabt fordel, der talte til gunst for ham. Åh! … Han var ved at opgive det hele, han lagde armene over kors og lænede sig fast ind mod kommoden.

Trods hendes stilling, og hendes fars rigdom, og skønt hun var eneste barn og afgjort den mest feterede unge dame i nabolaget, til trods for hendes skønhed og hendes dygtighed – dygtighed! – det var ikke ordet, for der var faktisk ikke den ting, hun ikke kunne påtage sig; (han troede fuldt og fast – at havde hun haft kniven på struben, kunne hun være blevet et stort talent i hvad som helst – til trods for, at hendes forældre elskede hende, og hun dem, og at de, hellere end at lade hende rejse den lange vej, ville … Ja, trods alle de mulige og umulige ting, der kunne fare igennem hans hoved, så var hans følelse så voldsom, at han ikke kunne lade være at håbe. Men var det nu også håb? Var denne underligt frygtsomme længsel efter at få lov til at tage sig af hende, til at være den, der vågede over, at hun fik alt, hvad hun kunne ønske sig; at intet kom i hendes

nærhed, som ikke var fuldkommenheden selv – var denne længsel ikke slet og ret kærlighed? Jo, han elskede hende! Han trykkede sig fast ind mod kommoden og mumlede til den: "Jeg elsker hende, jeg elsker hende!" Og i samme øjeblik var han i tanken på vej med hende til Umtali. Det var nat. Hun sad i et hjørne og sov. Hendes bløde kind var gemt ned i hendes bløde krave, hendes gyldenbrune øjenvipper hvilede på hendes kinder. Hvor han tilbad hende, hendes lille fine næse, hendes skønne læber, hendes lille øre, halvt dækket af den gyldenbrune krølle. De kørte gennem urskoven. Nu vågnede hun og sagde: "Har jeg sovet?" og han svarede: "Ja, har du det godt? Næh, lad nu mig –" og han lænede sig frem for … Han bøjede sig ned over hende. Sådan en lykke var det – han turde ligefrem ikke drømme videre. – Men drømmen havde givet ham mod. Han sprang ned ad trapperne, snappede sin stråhat i entréen og sagde til sig selv, idet han lukkede døren efter sig: "Nå, jeg har jo lov til at prøve min lykke, det er der da ikke noget ondt i."

Men hans lykke blev øjeblikkelig udsat for et mildest talt stygt overfald.

Rundt i havens gange promenerede hans fru Mama med sine to aldrende pekingesere Chinny og Biddy. Selvfølgelig holdt Reggie af sin mor, sådan som man skal. Hun … hun mente det så godt med ham, hun havde skam ben i næsen og al den slags. Men nægtes kunne det ikke, at hun var en temmelig skrap mor. Og der havde været øjeblikke, ikke så få i Reginalds liv – inden onkel Alick døde og efterlod ham frugtplantagen, da han var overbevist om, at det at være en enkes eneste søn, var omtrent noget af det værste en ung fyr kunne komme ud for. Og hvad der gjorde det dobbelt svært for ham var, at hun bogstaveligt var

den eneste, han havde. Ikke alene var hun så at sige far og mor i en person, men hun var kommet på kant med sin egen og med den "gamles" familie, længe før Reggie havde erhvervet sine første bukselommer. Og derfor når længslen kom over Reggie derude – især om aftenen, når han sad på sin dunkle veranda i stjerneskær og grammofonen spillede "*Hvad er livet andet end kærlighed?*" – ja, så havde han kun sin fru Mama som sit eneste drømmesyn – høj og stor – promenerende i havens gange med Chinny og Biddy i hælene på sig.

Fru Mama med saksen parat til at snappe hovedet af hvad som helst, der var vissent, standsede ved synet af Reggie.

"Du er da ikke ved at gå ud, Reginald?" sagde hun, da hun så, at det var det, han var.

"Jeg er tilbage til te, Mama," sagde Reggie spagfærdigt, og stak hænderne i sine jakkelommer.

Klip! Der faldt et hoved. Det gav et sæt i Reggie.

"Jeg havde dog troet, du havde undt din mor din sidste eftermiddag," sagde hun. Stilhed. Pekingeserne stirrede. De forstod hvert ord af deres frue. Biddy lå med tungen ud af halsen, så fed og skinnende som en klump smeltet karamel, mens Chinnys porcelænsøjne så ondt til Reginald, og den snøftede, som om hele verden var én ubehagelig lugt. Klip! gik saksen igen. Stakkels små tingester. De fik såmænd deres bekomst.

"Og hvor skal du hen, om din mor tør spørge?"

Nu var det endelig overstået, men Reggie sagtnede ikke sin gang, før huset var ude af syne og han var halvt på vej til oberst Proctors. Så først lagde han mærke til, hvad for en knippelfin eftermiddag, det var. Det havde regnet hele morgenen, en

varm, tung sensommerregn og nu var himlen klar på nær en lang hale af små skyer, der som små ællinger sejlede hen over skoven. Der var akkurat nok vind til at ryste de sidste dråber ned fra træerne. En varm stjerne plaskede ned på hans hånd. Plump – nu faldt der en på hans hat. Vejen var våd og mennesketom. Hækkene duftede af æbleroser og stokroserne glødede store og lysende inde i villahaverne. Og her er oberst Proctors –, du gode, han var der allerede. Hans hånd lå på lågen – hans albue strejfede jasminbuskene, så blomsterblade og støv strøedes ud over hans frakkeærme. – Men stop nu lidt. Dette her kom jo helt bag på ham. – Han havde ment at tænke det hele igennem endnu en gang. Tag den nu bare med ro! Men han var allerede på vej hen ad gangen med de store rosenbuske på hver side. Det kan skam ikke gå på den måde. Men hans hånd havde allerede fat i klokkestrengen, trukket i den og sat den vildeste kimen i gang, som om han var kommet for at melde ildløs i huset. Stuepigen måtte have stået i entréen, for døren sprang op, og Reggie var lukket inde i dagligstuen, før den fordømte klokke havde holdt op med at kime. Mærkeligt nok, så snart den gjorde det, var det, som den store skyggefulde stue (en eller andens parasol lå ovenpå flyglet) virkede opstrammende på ham. Der var så roligt derinde og dog, – om et øjeblik ville døren gå op og hans skæbne blive afgjort. Det mindede ham om et besøg hos tandlægen; han gav sig skæbnen i vold. Men på samme tid hørte han sig selv, til sin egen store overraskelse sige: "Gud, du ved, du har ikke gjort ret meget for mig." Det kvikkede ham op, han tog sig sammen, han blev igen klar over, hvor dødsens alvorlig situationen var. Men for sent. Der blev taget i håndtaget på døren. Anne kom ind, skråede

over gulvet hen til ham, rakte ham sin hånd og sagde med sin lille, blide stemme: "Jeg er så ked af, at far ikke er hjemme. Og mor er hele dagen i byen på hattejagt. Der er ikke andre end mig til at underholde Dem, Reggie." Reggie trak vejret dybt, trykkede hatten ind mod sine frakkeknapper og fremstammede: "Når jeg skal være ærlig, så er jeg kun kommet ... for at sige farvel."

"Åh!" udbrød Anne blidt – hun trådte et skridt tilbage og hendes grå øjne spillede: "Det var da et forfærdelig kort besøg!" Som hun stod og iagttog ham, begyndte hendes hage at vippe, og pludselig brast hun i latter, en lang blod latterbølge; hun gik bort fra ham over mod flyglet, lænede sig mod det og stod og legede med kvasten på sin parasol.

"Jeg er *så* ked af," sagde hun, "at jeg sådan kom til at le. Jeg forstår ikke hvorfor. Det er ikke andet end en dårlig vane." Og pludselig stampede hun i gulvet med sin grå sko, og tog et lommetørklæde op af sin hvide uldne trøje. "Jeg må virkelig se at beherske mig, det er alt for fjollet," sagde hun.

"Jamen, Vorherre bevares, Anne," sagde Reggie. "Jeg elsker at høre Dem le! Jeg kan ikke tænke mig noget mere ..."

Men sandheden var, og de vidste det begge to, at hun slet ikke lo til stadighed; det var overhovedet ikke nogen vane hos hende. Det var kun fra den dag, de traf hinanden, lige fra det allerførste øjeblik, at Anne havde lét af ham, – af en eller anden mærkelig grund, som Reggie ønskede til Himlen, at han forstod. – Hvorfor? – Det var lige meget, hvor de var eller hvad de talte om. De kunne begynde med at være så alvorlige som vel muligt, gravalvorlige – i hvert tilfælde for hans vedkommende, – men så pludselig, midt i en sætning, kunne Anne sende ham

et blik – og en lille rask trækning gik hen over hendes ansigt. Hendes læber åbnede sig, hendes øjne spillede, og hun begyndte at le. Og så var der det mærkelige ved det, at Reggie havde på fornemmelsen, at hun ikke selv vidste, hvorfor hun lo. Han havde set hende vende sig bort, rynke panden, suge kinderne ind og presse hænderne mod hinanden, uden at det hjalp hende. Latteren brød frem – og klang blidt og længe, selv mens hun råbte: "jeg ved slet ikke, hvorfor jeg ler." Det var og blev en gåde ... Nu stak hun lommetørklædet i lommen. "Sæt Dem ned," sagde hun. "Og ryge vil De vel nok? Der er cigaretter i den lille æske ved siden af Dem. Jeg vil også have en." Han rev en tændstik af for hende, og idet hun bøjede sig frem, så han den lille flamme gløde i hendes perlering. "Det er i morgen, De rejser, ikke?" spurgte Anne.

"Jo, i morgen den dag," sagde Reggie og blæste en lille røgsky op i luften. Hvorfor i al verden var han så nervøs? – Nervøs var ikke ordet.

"Det er frygtelig svært at få sig til at tro på det," tilføjede han.

"Ja, ikke sandt?" sagde Anne blidt, og hun bøjede sig frem og rullede spidsen af sin cigaret rundt i det grønne askebæger. Hvor så hun dog dejlig ud! Simpelthen pragtfuld – og så lille hun var i den store lænestol. Reginalds hjerte svulmede af ømhedsfølelse, men det var stemmen, hendes bløde stemme, som fik ham til at skælve.

"Jeg synes, det er, som om De har været her i årevis," sagde hun.

Reginald tog et langt drag af sin cigaret. "Det er en modbydelig tanke at skulle rejse tilbage," sagde han.

"Kurru – ku – ku – u," lød det gennem stilheden.

"Jamen, De kan jo godt lide at være der, ikke?" spurgte Anne. Hun hagede en finger fast i perlehalsbåndet. "Far sagde netop forleden aften, hvor lykkelig, han syntes, De måtte være ved at leve Deres eget liv derude." Og hun så op på ham. Reginalds smil var en del fortrukkent, idet han let henkastede: "Jeg føler mig ikke særlig lykkelig."

"Ku – rru – ku – ku ku," lød det igen.

Og Anne mumlede: "De mener, det er ensomt."

"Åh, det er ikke ensomheden, jeg har noget imod," sagde Reginald og dunkede sin cigaret kraftigt ned i det grønne askebæger. "Den kan jeg tage så meget af, det skal være, jeg plejede oven i købet at holde af den. Det er tanken på –" Pludselig følte han til sin store rædsel, at han blev rød i hovedet.

"Rru – ku – kuku! Rru – ku – ku ku!"

Anne sprang op. "Kom med og sig goddag til mine duer," sagde hun. "De er blevet flyttet over på sideverandaen. De kan da godt lide duer, ikke Reggie?"

"Jo, mægtig godt," sagde Reggie så inderligt, at da han åbnede glasdørene og stillede sig til siden for at lade hende passere, løb Anne i forvejen og gav sig til at le af duerne i stedet for af ham.

Frem og tilbage, frem og tilbage hen over det fine røde sand på bunden af duehuset, spadserede de to duer, den ene var altid foran den anden. Den ene løb frem, gav et lille skrig fra sig, og så fulgte den anden efter – højtideligt bukkende og bukkende. "Se," forklarede Anne, "den ene går foran, det er fru Due. Hun ser på hr. Due, udstøder den lille latter og løber foran, og han følger efter hende og bukker og bukker i én uendelighed. Og så kommer hun til at le igen. Afsted løber hun – og bagefter hende," råbte Anne og satte sig på hug," kommer stakkels hr.

Due – bukkende og bukkende ... og sådan går det hele deres liv. De foretager sig aldrig andet, tænk Dem." Hun rejste sig og tog nogle gule korn fra en pose, der lå på taget af duehuset. "Når De tænker på duerne derude i Rhodesia, så ved De altså nøjagtig hvordan, det går til hos dem."

Reggie syntes ikke hverken at have set duerne eller hørt et eneste ord. I øjeblikket vidste han kun, at det ville koste ham en umådelig anstrengelse at lukke op for sin hemmelighed og præsentere den for Anne.

"Anne, tror De, at De nogensinde kunne bryde Dem om mig?" Nu var det gjort. – Det var overstået. Og i den lille pause, der fulgte, så Reginald haven badet i lys – den blå, sitrende himmel, bladene på veranda-stolperne vifte og Anne med en finger vende og dreje de små majskorn i fladen af sin hånd. – Så lukkede hun langsomt hånden i, og den nye verden blegnede for Reginald, da hun langsomt mumlede: "Nej, aldrig på den måde." Men han havde knapt tid til at føle noget, før hun skyndte sig derfra og han efter hende ned ad trappen, hen ad havegangen under de lyserøde rosenbuer, henover græsplænen. Der, med den brogede blomsterkant som baggrund, vendte Anne sig om mod Reginald. "Det er ikke fordi jeg ikke holder forfærdelig meget af Dem," sagde hun. "Det gør jeg. Men," hun spilede øjnene op – "ikke på *den* måde," – en sitren gik over hendes ansigt – "man burde holde af –" Hendes læber skiltes, – hun kunne ikke gøre for det. Hun begyndte at le. "Der kan De selv se," råbte hun, "det er Deres ternede slips! Selv i dette øjeblik, hvor man dog skulle tro, jeg virkelig kunne være højtidelig, minder Deres slips mig så forfærdeligt om de sløjfer, katte på

glansbilleder har om halsen! Åh, tilgiv, at jeg er så skrækkelig, tilgiv mig!"

Reggie greb hendes lille, varme hånd. "Der er ikke tale om at tilgive," skyndte han sig at sige. "Hvor kunne der være det? Og jeg tror oven i købet, jeg ved, hvad det er, der får Dem til at le. Det er fordi De står så uendelig langt over mig i enhver henseende, at jeg på en måde forekommer Dem latterlig. Jeg kan godt indse det, Anne. Men hvis jeg nu –"

"Nej, nej," Anne klemte hans hånd fast. "Det er ikke det. Det er helt forkert. Jeg står slet ikke over Dem. De er meget bedre end jeg. De er så vidunderlig uselvisk og ... kærlig og ligetil. Jeg er ikke noget af alt det. De kender mig ikke. Jeg har den skrækkeligste karakter," sagde Anne. – "Åh, nej, De må ikke afbryde mig. Og desuden – så er det ikke det, der er det værste. – Ved De hvad det er? – at jeg umuligt kan gifte mig med en mand, som jeg ler af. – Vel? Det *må* De kunne indse. Den mand jeg gifter mig med –" hviskede Anne blidt. Hun brød af. Hun trak sin hånd bort og så på Reggie med et underligt drømmende smil. Og det forekom Reggie, at en høj smuk, flot fremmed mand trådte hen foran ham og tog hans plads – den slags mænd, som Anne og han ofte havde set i teatret – komme ind på scenen – ingen ved hvorfra – uden et ord gribe heltinden i sine arme og efter et langt, borende blik bære hende ud, ingen ved hvorhen ...

Reggie bøjede sig for dette syn. "Ja, jeg forstår," sagde han hæst.

"Gør De?" sagde Anne. "Åh ja, jeg håber De gør det. For jeg synes, jeg har været så umulig overfor Dem. Det er så svært at forklare. De ved jeg har aldrig –" Hun standsede. Reggie så på

hende. Hun smilede til ham. "Er det ikke underligt?" sagde hun. "Jeg kan sige alt muligt til Dem. Det har jeg altid kunnet, lige fra først af."

Han prøvede på at smile og sige: "Det er jeg glad for."

Hun gik videre: "Jeg har aldrig kendt nogen, jeg holder så meget af som af Dem. Jeg har aldrig følt mig så lykkelig sammen med nogen anden. Men jeg er vis på, det er ikke det, som folk og bøger forstår ved kærlighed. Ved De, hvad jeg mener? Åh, hvis De bare vidste, hvor styg jeg føler mig. Men vi to – vi ville jo blive en nøjagtig kopi af ... hr. og fru Due."

Dette blev afgørende. Dette forekom Reginald at være det sidste ord i den sag og så forfærdende sandt, at han næsten ikke kunne holde det ud.

"Driv det ikke til det yderste," sagde han og vendte sig bort fra Anne og så ud over plænen.

Der lå gartnerens hus med den mørke kristtjørn. En fugtig, blå, gennemsigtig røg hang i luften over skorstenen. Hvor så den uvirkelig ud. Hvor ondt gjorde det i hans hals! Kunne han overhovedet tale? Han gjorde et tilløb. "Jeg må se at komme hjem," mumlede han og begyndte at gå over plænen. Men Anne løb efter ham.

"Nej, det må De ikke, De *kan* ikke gå endnu," sagde hun bønfaldende. "De kan umuligt gå fra mig, når De føler sådan." Og hun stirrede på ham, rynkede brynene, bed sig i læben.

"Åh, det går nok," sagde Reggie og ligesom rystede det af sig. "Jeg vil – jeg vil –" og han slog ud med hånden, som for at vifte noget bort – "komme over det."

"Jamen det er jo forfærdeligt," sagde Anne. Hun slog hænderne sammen og stillede sig foran ham. – "De må da

sikkert kunne indse, hvor umuligt det ville være for os to, at gifte os, ikke?"

"Jo – ganske vist, ganske vist," sagde Reggie med fortvivlede øjne.

"Hvor er det forkert, hvor er det stygt af mig at føle, som jeg gør. – men jeg mener – lad gå med hr. og fru Due. Men tænke sig det sådan i det virkelige liv – tænke sig!"

"Ja, frygteligt," sagde Reggie og begyndte at gå. Men atter standsede Anne ham. Hun trak ham i ærmet, og til hans store forundring så hun ud ikke som om hun ville le denne gang, men som en lille pige på nippet til at græde.

"Jamen, når De forstår – hvorfor er De da så u – ulykkelig?" klynkede hun. "Hvorfor går det Dem da så frygtelig nær? Hvorfor ser De så ulykkelig ud?"

Reggie gjorde en synkende bevægelse og viftede igen et eller andet bort.

"Jeg kan ikke gøre for det," sagde han. "Det har været et sådant slag for mig. Hvis jeg bryder af nu, vil jeg måske nok komme over det."

"Hvor kan De dog tale om at bryde af nu," sagde Anne fortrydeligt, hun stampede med foden og var højrød.

"Hvor kan De være så grusom. Jeg kan virkelig ikke lade Dem gå før jeg ved med bestemthed, at De er lige så glad, som De var før De bad mig om at gifte mig med Dem. Det kan De da nok begribe, det er da lige ud ad landevejen." Men nej, for Reginald var det så ubeskrivelig indviklet.

"Selv om jeg ikke kan gifte mig med Dem, hvordan skal jeg så kunne holde ud at vide Dem helt derude og kun med den

skrækkelige mor at skrive til, og at De er elendig, og at det er min skyld alt sammen."

"Det er ikke Deres skyld, – det må De ikke tro. Det er bare skæbnen," Reggie tog hendes hånd bort fra sit ærme og kyssede den. "De må ikke ynke mig, søde lille Anne," sagde han kærligt. Og denne gang næsten løb han hen ad havegangen under de lysende buer.

"Rru – ku-ku-ku! Rru – ku-ku-ku," lød det fra verandaen.

"Reggie, Reggie," kom det fra haven. Han standsede. Han vendte sig om. Men da hun så hans ængstelige, spørgende blik, brød den lille latter atter frem igen.

"Kom tilbage, hr. Due," råbte Anne. Og langsomt kom Reginald gående over plænen.

Et moderne ægteskab (1921)

På vejen til stationen kom William i tanker om, at han ingen ting havde med hjem til de små. Det gav ham ligefrem et stik i hjertet. Stakkels små fyre! Det var synd for dem. Når de løb ham i møde for at sige goddag, var deres første ord altid: "Hvad har du til mig, papa?" og han havde ikke noget. Han blev nødt til at købe nogle godter til dem på stationen. Men det havde han nu gjort de sidste fire lørdage. De var blevet så lange i ansigterne sidste gang, da de så de samme gamle æsker blive trukket frem. Og Paddy havde sagt: "Mig havde rødt bånd på min før!" og Johnny havde sagt: "Der er altid lyserødt på min. Jeg ka' ikke li' lyserødt."

Men hvordan skulle William klare den? Det var alt andet end let at løse det spørgsmål. I gamle dage havde han selvfølgelig taget en taxa hen til en almindelig legetøjsbutik, og på fem minutter valgt noget ud til dem. Men nu – de havde russisk legetøj, de havde fransk og serbisk legetøj, og de havde legetøj – guderne må vide hvorfra. For over et år siden havde Isabel kasseret deres gamle æsler og lokomotiver og en masse andre ting, fordi "det var så skrækkeligt sentimentalt" og "så vanvittig skadeligt for børnenes formsans."

"Det er i den grad vigtigt," havde den moderne Isabel forklaret, "at de lige fra begyndelsen lærer at synes om de rigtige ting. Det sparer masser af tid senere hen. Alvorlig talt, hvis de små skind skal tilbringe deres barneår med at glo på den slags rædsler, så ender det min sandten med, at de beder om at komme på Charlottenborg, når de bliver større."

Og hun sagde det, som om et besøg på Charlottenborg var den visse død for enhver ...

"Nå, ja, jeg ved ikke," sagde William langsomt. "Da jeg var i deres alder, plejede jeg at gå i seng med en gammel kludedukke knuget tæt ind til mig."

Den moderne Isabel så på ham med sammenknebne øjne og halvåben mund.

"Kæreste William! Det tvivler jeg aldeles ikke om, at du gjorde." Hun smilede på den nye facon.

Der er ikke andet for – det må blive bolsjer, tænkte William sørgmodigt, og gravede i sin lomme efter småpenge til chaufføren. Og han så i ånden de to små unger byde deres æsker omkring – de var sådan nogle forfærdelig gode, små fyre – og Isabels dyrebare venner ikke betænke sig et øjeblik på at forsyne sig.

Hvis jeg nu købte frugt? William slentrede frem og tilbage foran en bod på banegården. – For eksempel en melon til hver? Mon de også ville være nødt til at dele den ud? Eller en ananas til Pad og en melon til Johnny? Isabels venner ville dog vel næppe finde på at liste op i barneværelset, når børnene spiste. Ikke desto mindre havde William et frygteligt syn, mens han stod og købte melonen: En af Isabels unge digtere stående af en eller anden grund bag døren til barneværelset og guffe en skive melon i sig. – Med sine to højst uformelige pakker ilede han afsted til sit tog. Perronen var stuvende fuld. Toget holdt der. Døre blev smækket op og i. Pludseligt lød et skarpt hvin fra lokomotivet, folk styrtede frem og tilbage og så ganske forvildede ud. William styrede lige mod en første klasses rygekupé, fik anbragt sin rejsetaske og sine pakker, og idet han

smed sig i et hjørne, tog han en bunke papirer frem af sin inderlomme og gav sig til at læse.

"Ydermere er vor klient sikker på ... Vi er tilbøjelige til at tage under fornyet overvejelse ... I tilfælde af ..." Å ja, det var bedre. William strøg sig henover sit glatte hår og strakte benene ud fra sig. Den gamle pine, der gnavede i hans bryst, begyndte at stilne. "Hvad angår vor beslutning ..." Han tog en blå blyant frem og understregede ganske langsomt en enkelt sætning.

To herrer kom ind, skridtede over hans ben og styrede hen mod den anden ende af kupéen. En ung fyr slængte sine golfkøller op i nettet og satte sig lige over for ham. Det gav et let ryk i toget, de kørte.

William kiggede ud og så den solbagte, lyse stationsbygning glide bort, – forsvinde. En rødblussende, ung pige kom farende langs kupéerne. Hun fægtede med armene og råbte som en vanvittig. "Hysterisk," tænkte William i sin nedtrykte stemning. For enden af perronen stod en arbejdsmand i fedtet tøj, sort i ansigtet og satte et bredt grin op mod det forbifarende tog. "Et hundeliv," sagde William til sig selv; og fordybede sig igen i sine papirer. Da han næste gang så op, var der marker med kreaturer, som søgte skygge under mørke træer. – En bred flod, og nøgne børn, der plaskede omkring, hvor vandet var lavt, gled forbi hans øjne og var atter borte. Himlen var lys og klar og højt oppe i luften drev en enlig fugl; en mørk plet i en ædelsten.

"Vi har undersøgt vor klients brevveksling ..." Den sidste sætning blev ved at lyde i hans øre. "Vi har undersøgt ..." William klyngede sig til den sætning, men lige meget hjalp det; den knækkede over på midten; og vandet, markerne, himlen, fuglen deroppe, alt råbte "Isabel!" Sådan gik det ham hver lørdag

eftermiddag. Så snart han var på vejen hjem til Isabel, begyndte han at udmale sig deres møde – på utallige måder. Hun var på stationen, stående lidt borte fra alle andre; hun sad i en åben taxa udenfor stationen; hun stod ved havelågen; hun kom gående hen over den afsvedne plæne; stod ved døren eller lige inden for i vestibulen. Og hendes klare, lyse stemme sagde: "Det er William," eller: "Nå, William er kommet!" Han berørte hendes kølige hånd, hendes kølige kind.

Denne bedårende friskhed, der var over Isabel! Da han var en lille dreng, havde det været hans største fryd at løbe ud i haven efter en regnbyge og ryste rosenbusken ned over sig. Isabel var denne rosenbusk. Blomsterfin, strålende og frisk. Og han var stadig den lille dreng. Men der var ingen, der nu løb ud i haven, ingen latter, ingen leg under regndråber. Den sløve, vedholdende smerte, der gnavede i hans bryst, tog fat på ny. Han trak sine ben til sig, smed papirerne til side og lukkede øjnene.

"Hvad er det – Isabel? Hvad er det?" sagde han ømt. De var i deres soveværelse i det nye hus. Isabel sad på en malet taburet foran toiletbordet, oversået med små sorte og grønne æsker.

"Hvad er hvad, William?" Og hun bøjede sig frem og hendes fine, lyse hår faldt ned over kinderne.

"Åh, det ved du godt!" Han stod midt i det fremmede værelse og følte sig selv som en fremmed.

"Åh, William!" udbrød hun bønfaldende og truede med hårbørsten. "Kan du dog ikke – kan du dog ikke holde op med at være så sur og – så tragisk? Altid stikler du til mig, eller jeg kan se på dig, at du mener, jeg er blevet en anden. Bare fordi jeg har lært nogle virkelig åndsbeslægtede mennesker at kende og

kommer mere ud – og interesserer mig vanvittigt for – ja, for alt muligt – bærer du dig ad som om jeg" – Isabel rystede håret bort fra ansigtet og lo –"havde dræbt vores kærlighed eller hvad du nu kalder det. Det er så fuldstændig idiotisk" – hun bed sig i læben – "og det kan gøre én skrupskør. Om det så er det nye hus her og tjenestefolkene, kan du ikke unde mig det."

"Isabel!"

"Jo – jo – jo – der er nu noget om det," sagde Isabel ivrigt. "Du synes jeg er helt på gale veje. Jo – jo – jeg ved det udmærket, jeg føler det," sagde hun blidt, "hver eneste gang du kommer op ad trappen. Men vi kunne da ikke blive ved at leve i det usle, lille hul, vel, William? Vær dog i det mindste praktisk! Ved du hvad, der var jo ikke en gang plads til børnene."

Nej, det var naturligvis sandt. Hver formiddag, når han kom tilbage fra kontoret, var det i det lille bagværelse han kunne finde Isabel og børnene. De morede sig med rideture på leopardskindet, der var hængt over sofaryggen, de legede butik med Isabels skrivepult som disk, eller Pad sad på kamintæppet og roede af alle livsens kræfter med en lille messingskovl fra kaminen, mens Johnny skød sørøvere ned med ildtængerne. Hver aften fik de sig begge en ridetur på ryggen af ham, op ad den snævre trappe, op til deres gamle tykke Nanny i barneværelset.

Ja, man kunne vel nok sige, det var et lille usselt hus. Et lille hvidt hus med blå gardiner og en vindueskasse med petunier. William modtog altid deres venner ved døren med: "Har I set vores petunier? Ikke så værst for London, hvad?"

Men det som var så idiotisk, så komplet uforståeligt, det var, at han ikke havde haft den ringeste anelse om, at Isabel ikke var

lige så lykkelig som han. Du gode, sikken blindhed! Han havde ikke haft det fjerneste begreb i de dage om, at hun faktisk hadede det lille ubekvemme hus, at hun syntes, den tykke Nanny forkælede børnene, at hun følte sig fortvivlende ensom, sukkede efter nye mennesker, ny musik, malerier og en masse andet.

Hvis de ikke var gået til den atelierfest hos Moira Morrison – hvis Moira Morrison ikke havde sagt, lige da de var ved at gå hjem: "Nu skal jeg være den frelsende engel for Deres lille frue, De egoistiske mand. Hun er jo den mest henrivende lille Titania;" – hvis Isabel ikke var taget med Moira til Paris – hvis – hvis.

Toget standsede på ny ved en station. Bettingford; det var som pokker. Så var de der om ti minutter. William lagde papirerne tilbage i sine lommer. Den unge mand lige overfor var forsvundet for længe siden. Nu steg de to andre ud. Den sene eftermiddagssol skinnede på koner i bomuldskjoler og små solbrændte, barbenede børn. Den satte brand i en silkebløød, gul blomst med store tykke blade, der væidede ud over en klippeskrænt. Luften, der strømmede ind gennem vinduet, lugtede af hav. "Gad vidst, om Isabel har den samme bande hos sig denne weekend?" tænkte William.

Og han mindedes de tidligere ferier; kun de fire alene og en lille bondepige, Rose, til at se efter børnene. Isabel i jerseybluse og håret i fletninger; hun så ud som et pigebarn på fjorten. – Og, du store, hvor hans næse skallede af! Og den masse mad, de satte til livs, og den masse søvn, de fik sig i den umådelige seng med fjerdyner – og deres fødder omslyngede ... William måtte

smile – et bittert smil ved tanken om Isabels forfærdelse, hvis hun vidste, *hvor* sentimental han i virkeligheden var.

"Hallo, William!" Hun var altså på stationen, stod netop som han havde tænkt sig det, et stykke fra de andre, og – Williams hjerte begyndte at banke – hun var alene!

Han så undrende på hende. Han syntes hun var så smuk, at han måtte sige noget. "Du ser så frisk ud."

"Gør jeg?" sagde Isabel. "Det har jeg slet ikke på fornemmelsen. Kom nu bare med, dit ækle gamle tog er forsinket. Taxaen venter udenfor." Hun lagde sin hånd let på hans arm, idet de gik forbi kontrolløren. "Vi er alle sammen kommet for at hente dig. Men Bobby Kane har vi efterladt i en chokoladebutik, så ham skal vi se at samle op på vejen hjem."

"Nå," sagde William. Det var alt, hvad han i øjeblikket kunne få frem.

Udenfor i det skærende lys ventede taxaen. Bill Hunt og Dennis Green bredte sig på det ene sæde, begge havde hattene trukket helt ned over ansigterne. På den modsatte side stod Moira Morrison og hoppede op og ned med en hue som et kæmpejordbær på hovedet.

"Ingen is! Ingen is! Ingen is!" råbte hun lystigt.

Og Dennis stemte i inde bag sin hat: "Kan kun fås hos fiskehandleren!"

Og Bill Hunt kom til syne bag sin hat og tilføjede: "Med hele fisk indeni."

"Åh, hvor er det dog harmeligt!" Og hun forklarede William, hvordan de andre havde jaget byen rundt efter is, mens hun

ventede på ham. "Det er ligefrem sådan, at alting løber ned ad de stejle klipper, ud i havet, først og fremmest smørret."

"Vi kommer til at salve os med smør," sagde Dennis. "Må eders hoved, William, ej mangle salve."

"Hør, hvordan skal vi sidde?" sagde William, "jeg må hellere sætte mig hos chaufføren."

"Nej, der sidder Bobby Kane," sagde Isabel. "Du må sidde mellem Moira og mig." Taxaen satte sig i bevægelse. "Hvad har du der i de to mystiske pakker?"

"Afhuggede hoveder!" sagde Bill Hunt under sin store hat.

"Åh, frugt!" Isabels stemme lød fuld af begejstring. "Fornuftige William! En melon og en ananas. Hvor ovenud herligt."

"Nå, nå, tag den med ro," sagde William smilende. Men i virkeligheden var han alt andet end smil. "Jeg har taget dem med til de små."

"Ih, du gode!" lo Isabel og stak sin hånd ind under hans arm. "De ville da få mavepine, hvis de skulle spise dem. Nej" – hun klappede hans hånd – "du kan tage noget med til dem *næste* gang. Jeg nægter at skille mig af med min ananas."

"Grusomme Isabel! Bare snuse til den!" sagde Moira og rakte bedende armene hen over William.

"Ah!" Jordbærhuen faldt forover, stemmen lod hendøende.

"En dame forelsket i en ananas," sagde Dennis, og i det samme kørte vognen op foran en lille butik med stribet rullegardin. Ud kom Bobby Kane med armene fulde af små pakker.

"Nu håber jeg min sandten, de er gode. Jeg har valgt efter farve. Der er nogle runde tingester, der ligefrem ser himmelske

ud. Og se engang på den nougat," råbte han i begejstring – "se dog på den! Det er en fuldendt lille balleteuse."

Men i samme øjeblik viste butiksmanden sig. "Åh, det glemte jeg. Jeg har ikke betalt," sagde Bobby og satte en forskrækket mine op. Isabel gav købmanden en seddel, og Bobby var igen strålende.

"Hallo, William! Jeg sidder hos chaufføren." Og barhovedet, helt i hvidt, med ærmerne rullet op til skuldrene, sprang han op på sin plads. "*Avanti*!" råbte han.

Efter te drog de andre af sted for at bade, mens William blev hjemme og gjorde det godt igen med de små unger. Men nu sov de begge to, Johnny og Pad. – Det rosenrøde skær på himlen var blegnet. Flagermusene svirrede omkring, og endnu var de badende ikke kommet tilbage. Da William formålsløst slentrede ned ad trappen, kom en pige gående gennem vestibulen med en lampe i hånden. Han fulgte hende ind i dagligstuen, et langt smalt rum i gult. På væggen lige over for William havde en eller anden malet en ung mand i overnaturlig størrelse, med tynde ben; han rakte en udsprungen tusindfryd til en ung kvinde med én kort og én lang arm. Over stolene og sofaen var anbragt stykker af sort stof, med store klatter, der lignede ituslåede æg, og allevegne, hvorhen man så, stod askebægre fulde af cigaretstumper. William satte sig i en af lænestolene. – Nu om stunder var det ikke mere et stykke legetøj, et får med tre ben – eller en ko med ét horn, eller en fed due fra Noahs ark, man fik fat i, hvis man lod en hånd glide ned langs siden på en stol. – Nej, man kunne snarere fiske en eller anden lille bog i papirbind op – med nogle digte i udtværet tryk.

Han kom i tanker om sine papirer i lommen, men han var for sulten og for træt til at læse. Døren stod åben; man hørte støj fra køkkenet. Folkene snakkede, som om de var alene i huset. Pludselig lød en lattersalve og derefter et lige så højt: "Tys". De var kommet i tanker om ham. William rejste sig og gik gennem glasdørene ud i haven, og mens han stod der i skyggen, hørte han de badende komme op ad den sandede vej; deres stemmer klang skarpt gennem stilheden.

"Jeg synes, det tilfalder Moira at anvende et af sine mange besnærende små kneb."

En tragisk stønnen fra Moira.

"Vi burde have en grammofon her hver weekend, som spillede *The Maid of the Mountains*."

"Nej, nej, nej!" råbte Isabels stemme. "Det ville være synd for William. Vær nu søde imod ham, børn! Han bliver ikke længere end til i morgen aften."

"Lad mig få fat i ham," råbte Bobby Kane. "Jeg er så glimrende til at tage mig af folk."

Lågen smækkede op og i. William rørte sig på terrassen; de havde set ham. "Hallo, William!" og med svingende håndklæder begyndte Bobby Kane at springe og gøre piruetter på den afsvedne plæne. "Det var en skam, du ikke kom med, William. Vandet var guddommeligt. Og bagefter gik vi alle sammen ind i en lille biks og fik os en gin."

De andre var nu nået op til huset. "Hør, Isabel!" kaldte Bobby, "har du lyst til at se mig i min Nijinsky-dragt i aften?"

"Nej," sagde Isabel, "ingen omklædning. Vi er alle sammen skrupsultne. William også. Kom så, *mes amis*. Lad os begynde med sardinerne."

"Jeg har fundet dem," sagde Moira og kom løbende ind i vestibulen holdende en dåse højt op i luften.

"Portræt af en dame med sardindåse," sagde Dennis gravalvorligt.

"Nå, William, hvordan har London det?" spurgte Bill Hunt, der var ved at trække proppen op på en whisky flaske.

"Åh, London har ikke forandret sig særligt," svarede William.

"Go'e gamle London," sagde Bobby med varme og spiddede en sardin. Men et øjeblik efter var William glemt. "Hvad farve mon ens ben egentlig har under vandet?" indskød Moira Morrison. "Mine er den lyseste lyse champignonfarve."

Bill og Dennis spiste enormt. Og Isabel fyldte glas og skiftede tallerkener og fandt tændstikker frem, lykkeligt smilende.

En gang udbrød hun: "Hvor ville jeg gerne ha' dig til at male det, Bill."

"Male hvad for noget?" sagde Bill med fed stemme og stoppede munden fuld af brød.

"Os, omkring bordet. Det ville blive i den grad interessant om en snes år."

Bill spilede øjnene op og gumlede.

"Lyset er galt," sagde han affejende, "alt for gult," og han fortsatte sin gumlen.

Også dette lod Isabel til at finde en vis charme i.

Men efter aftenbordet var de alle så trætte, at de ikke kunne foretage sig andet end gabe, indtil det var sent nok til at gå i seng. –

Det var først den følgende eftermiddag, da William stod og ventede på sin taxa, at han endelig var alene med Isabel. Da han bragte sin håndtaske ned i vestibulen, forlod Isabel de andre og

gik over til ham. Hun bukkede sig ned og tog tasken op. "Hvor er den tung!" sagde hun med en lille flov latter. "Lad mig bære den! Ud til lågen."

"Nej, hvorfor skulle du dog det?" sagde William. "Absolut ikke. Giv mig den."

"Åh, lad nu mig," sagde Isabel. "Jeg vil virkelig så gerne." De gik ved siden af hinanden i tavshed. William følte, at der ikke var noget at sige nu.

"Så," sagde Isabel triumferende og satte tasken fra sig, idet hun ængsteligt så ned ad den sandede vej.

"Jeg synes næsten ikke, jeg har set dig denne gang," sagde hun forpustet. – "Det har været så kort, ikke? Jeg har følelsen af, at du lige er kommet. Næste gang –"

Nu kom taxa'en til syne. "Jeg håber, du bliver ordentlig passet derinde i London. Jeg er så ked af, at børnene har været ude hele dagen, men miss Neil havde allerede arrangeret det. De vil blive ulykkelige over, at de ikke fik set dig. Stakkels William, der må tilbage til London." Taxaen vendte omkring. "Farvel!" Hun gav ham et lille rask kys; hun var borte.

Marker, træer og hække strøg forbi. De raslede gennem den lille uddøde by, op ad den stejle skråning til banegården. Toget var allerede inde. William styrede lige hen til en første klasses rygekupé og smed sig i et hjørne, men denne gang lod han sine papirer blive hvor de var. Han lagde armene over kors ind imod det sted i brystet, hvor han mærkede den vedholdende, pinagtige gnaven, og gav sig i tankerne til at skrive et brev til Isabel. –

Posten var forsinket som sædvanlig. De sad udenfor huset i liggestole under kulørte parasoller. Kun Bobby Kane lå i græsset ved Isabels fødder. Luften var tung og trykkende, dagen var slap som et nedhængende flag.

"Tror du, der er mandage i Himlen?" spurgte Bobby barnligt.

Og Dennis mumlede: "Himlen er én lang mandag."

Men Isabel sad i stolen og undrede sig over, hvad der var blevet af laksen, som de fik til middag i går; hun havde tænkt sig, der kunne blive fisk i mayonnaise til lunch, og nu ...

Moira sov. Søvn var hendes sidste patent. "Vidunderligt. Man simpelthen lukker øjnene i. Det er det hele. Noget så henrivende."

Det gamle, vejrbidte postbud kom masende op ad den sandede vej på sin tricykel. Bill Hunt lagde sin bog fra sig.

"Breve?" sagde han med tilfreds mine. Og alle ventede.

Men, hjerteløse postbud – o, ondskabsfulde verden! der var kun ét, – et tykt brev til Isabel. Ikke en gang en avis.

"Og mit er kun fra William," sagde Isabel skuffet.

"Fra William – allerede?"

"Han sender dig nok din vielsesattest tilbage som en blid påmindelse."

"Skal alle have vielsesattest? Jeg troede, det kun var for tjenestefolk."

"Sikken mængde sider! Se her! En dame læsende et brev," sagde Dennis.

"Min elskede dyrebare Isabel." Side op og side ned. Under læsningen skiftede Isabels følelse fra forbavselse til komplet stivnen. Hvad i al verden havde fået William til –? Hvor var det dog mærkværdigt. – Hun følte sig forvirret, mere og mere

ophidset, næsten angst. Det lignede William. Ja, gjorde det nu også det? – Det var abnormt, måtte kaldes abnormt, – latterligt. Ha, ha, ha, ok, du gode! Hvad skulle hun gøre? Isabel kastede sig tilbage i sin stol og lo og lo – så hun til sidst slet ikke kunne holde op.

"Sig os, hvad det er," sagde de andre.

"Du må fortælle os det."

"Ja, det skal jeg ikke lade mig sige to gange," klukkede Isabel. Hun satte sig op, samlede brevet sammen og viftede til dem med det. "Slutter kreds," sagde hun. "Hør så efter, det er ganske utroligt. Et kærlighedsbrev!"

"Et kærlighedsbrev! Jamen, det er jo himmelsk!"

"*Elskede, dyrebare Isabel.*" Men hun havde knapt begyndt, før deres latter afbrød hende.

"Læs videre, Isabel, det er jo enestående."

"Det er et aldeles fænomenalt fund."

"Bliv ved, Isabel, bliv ved!"

"*Gud forbyde, min elskede, at jeg skulle være en hindring for din lykke.*"

"Åh! Åh! Åh!"

Og Isabel fortsatte. Da hun var nået til enden, kunne de ikke mere for grin. Bobby rullede sig hylende i græsset.

"Du må lade mig få det, som det er – i sin helhed – til min næste bog," sagde Dennis med bestemthed. "Det skal få et helt kapitel."

"Åh, Isabel," stønnede Moira – "den vidunderlige sætning, om at holde dig i sine arme!"

"Jeg har altid troet, at den slags breve i skilsmissesager var fabrikerede. Men de falder jo igennem mod dette."

"Lad mig beholde det. Lad mig læse det, helt for mig selv," sagde Bobby Kane.

Men til deres store forbavselse holdt Isabel brevet fastklemt inden i sin hånd. Hun lo ikke længere. Hun sendte dem et hastigt blik; hun så ganske selvopgivet ud. "Nej, ikke lige nu, ikke lige nu," stammede hun. Og før de kunne komme sig af deres forbavselse, var hun løbet ind i huset, gennem vestibulen op ad trapperne og ind i sit soveværelse. Der faldt hun ned på kanten af sin seng. "Hvor ondt, hvor modbydeligt, afskyeligt råt," mumlede Isabel. Hun pressede sine knoer mod øjnene og rokkede frem og tilbage. Og nu så hun dem for sig, ikke fire, snarere fyrre, der grinede, spottede, hånede og rakte hænderne frem, mens hun læste Williams brev. Uh, hvor var det væmmeligt, det hun havde gjort. At hun havde kunnet få sig til det! *Gud forbyde, min elskede, at jeg skulle være en hindring for din lykke.* William! Isabel borede sit ansigt ned i puden, men hun følte godt, at om det så var hendes dydsirede soveværelse, så vidste det, hvad hun var for én. Overfladisk, letsindig, forfængelig ...

Lidt efter lød stemmer op til hende nede fra haven.

"Isabel, vi går allesammen ned og bader. Kommer du ikke med?"

"Kom, – o ægteviv af William!"

"Kald på hende igen, før vi starter, kald en gang til!"

Isabel satte sig op. Nu var øjeblikket der, nu måtte hun bestemme sig. Skulle hun gå med dem, eller blive her og skrive til William? Et af to! Men hvilket, hvilket skulle det blive? Jeg må tage en beslutning. Men hvor kunne der være nogen tvivl? Hun blev selvfølgelig hjemme og skrev.

"Titania!" fløjtede Moira.

"Isabel!"

Næh, det var alt for svært.

Jeg vil – jeg vil – gå med dem nu, og så skrive senere. En anden gang. Ikke nu. Men skrive gør jeg, det er sikkert og vist, tænkte Isabel forhastet. Og med sin ny affekterte latter løb hun ned ad trappen.

Havefesten (1922)

Og sikken et vejr så dejligt! Om de havde bestilt det, kunne de ikke have fået en skønnere dag til deres havefest. Blikstille, varmt og ikke en sky. Himlens blå kun sløret af en let gylden dis, som man undertiden ser det på en varm sommerdag.

Gartneren havde været oppe ved daggry; han havde slået plænerne og fejet dem, så græsset og de små mørke flade pletter, hvor gåseurterne havde stået, ligefrem skinnede. Og roserne; hvem kunne være i tvivl om, at de forstod deres egen betydning og vidste, at roser er de eneste blomster, som gør indtryk på folk, der er til havefest. De eneste blomster, som man med sikkerhed ved, at alle kender.

Hundreder af dem – ja, i hundredvis var de sprunget ud på en eneste nat. De grønne buske stod bøjede, som om de havde haft ærkeengle på besøg.

Morgenmåltidet var knapt til ende, før mændene kom for at sætte teltet op.

"Hvor vil du have teltet anbragt, mor?"

"Mit søde barn, det nytter virkelig ikke at spørge mig; jeg har bestemt foresat mig i år at overlade det hele til jer børn. Glem, jeg er jeres mor, og betragt mig som en fornem gæst."

Men hvem skulle så se efter mændene? Sende Meg afsted var ganske udelukket. Hun havde vasket hår lige inden hun gik ned til morgenbordet, og sad og drak kaffe med en grøn turban om hovedet, og en våd krølle klasket ind på hver kind; og Jose, sommerfuglen, var som altid kommet ned i silkeskørt og kimono.

"Det bliver dig, der må gå, Laura. Du er jo også den mest kunstneriske af os."

Og afsted fløj Laura med sit smørrebrød i hånden:

Vidunderligt at spise ude, og hun elskede at arrangere. Hun havde altid en følelse af, at det var noget, hun gjorde bedre end alle andre.

Fire mænd i skjorteærmer stod i en klynge nede i havegangen. De bar på store stænger omviklet med lærred, og havde store værktøjsposer over skuldrene. Imponerende så de ud. Laura ønskede bare hun ikke havde haft det stykke smørrebrød i hånden, men der var ingen steder, hvor hun kunne lægge det fra sig, og kaste det bort kunne hun da umuligt. Hun blev rød i hovedet, prøvede på at se streng ud, og med en mine, som om hun var nærsynet, gik hun hen imod dem.

"God morgen," sagde hun og efterlignede sin mors stemme. Men det lød så frygtelig affektert, at hun blev flov og stod og stammede i det som en lille pige: "Åh – er – *er* De kommet – – – er *det* teltet?"

"Javel, frøken," sagde den høje af mændene, en mager, fregnet fyr, idet han flyttede på sin værktøjspose, skød stråhatten tilbage og smilede ned til hende.

"Det er lige hvad det er."

Hans smil var så frejdigt, så venligt, at Laura blev sig selv igen. Hvor havde han dog nogle rare øjne, – små – men noget så mørkeblå, og da hun så hen på de andre, smilede de også.

"Frisk mod, vi bider ikke," syntes deres smil at sige. Hvor er arbejdere dog forfærdelig rare – og sikken dejlig morgen. Men

det gik ikke an at tale om den dejlige morgen, – man måtte gå forretningsmæssigt til værks. Altså teltet.

"Hvad mener De om plænen med liljerabatten? Kunne man ikke stille det der?"

Og hun pegede hen mod plænen med den hånd, hvori hun *ikke* havde smørrebrødet. Mændene vendte sig om og stirrede i samme retning. En lille fed person stak underlæben frem, og den høje rynkede panden.

"Jeg er ikke meget for at sætte det op der," sagde han. – "Ikke iøjnefaldende nok. Jeg skal sige Dem noget, med sådan en tingest som et telt," og han vendte sig mod Laura på sin frejdige måde, "så skal det sættes på et sted, hvor det kan give én et knaldende dask lige i synet, er De med?"

Lauras opdragelse manede hende et øjeblik til eftertanke, om det nu egentlig var videre respektfuldt af en arbejder at tale til hende om "knaldende dask i synet", men "med" var hun i allerhøjeste grad.

"Et hjørne af tennispladsen," foreslog hun. "Men musikken skal jo rigtignok også anbringes i et hjørne."

"Nå, sådan, så der skal være musik?" sagde en anden af arbejderne. Han var bleg og stod og mønstrede tennispladsen med et skummelt udtryk. Hvad mon han tænkte på?

"Kun et ganske lille orkester," sagde Laura med svag stemme. Måske det ikke ville støde ham så meget, hvis det var et ganske lille orkester. Men den høje fyr afbrød: "Se her, frøken, her har vi pladsen. Op imod træerne derovre. Der kan det blive storartet."

"Op imod karakas-træerne!" Jamen, så ville de jo blive helt skjulte! Og de var netop så dejlige med deres brede blade og deres gule frugtklaser. Sådan var det man tænkte sig træerne på

en øde ø; stolte ensomme, rækkende deres blade og frugter op mod solen i stum pragtudfoldelse … Skal *de* skjules af et telt? Tja-a det lader altså til det! Mændene var allerede på vej derhen med deres stænger over skuldrene. Kun den høje var blevet tilbage. Han bukkede sig ned og nippede en lavendel af, holdt tommel og pegefinger op til sin næse og snusede duften ind. Da Laura så denne bevægelse, glemte hun ganske sine karakastræer i undren over, at *han* kunne bryde sig om den slags. Bryde sig om lavendelduft. Hvor mange af de unge mænd, hun kendte, ville have gjort noget lignende? Åh, hvor er arbejdere dog ualmindelig pæne, tænkte hun. Hvorfor ikke meget hellere have arbejdsfolk til venner end de fjollede drenge, hun dansede med, og som kom om søndagen og spiste til aften? Hun ville komme meget bedre ud af det med den slags mænd. Det er også den dumme klasseforskel, der er skyld i det, afgjorde hun med sig selv, – mens hun stod og så på, at den høje fyr ridsede noget ned på en konvolut, (et eller andet, der skulle enten fæstes op eller hænge ned). Nå, hun selv personlig havde overhovedet ingen fornemmelser i retning af klasseforskel – ikke spor af det!

Nu lød hammerslagene allerede. En af mændene fløjtede, en anden råbte: "Passer det ovre hos dig, kammerat?" Kammerat! Sikken venlig tiltale. Bare for at give udtryk for, hvor glad hun var, bare for at vise den høje fyr, hvor hun følte sig hjemme iblandt dem, og hvor hun foragtede alle dumme fordomme, tog Laura en stor bid af sit smørrebrød, mens hun stod og stirrede på den lille tegning. Hun følte sig ganske som en arbejderske.

"Laura, Laura, hvor er du? – Telefon, Laura!" råbte en stemme inde fra huset.

"Kommer!" Og afsted fløj Laura over plænen, hen ad gangen, op ad trappen, gennem verandaen ind i vestibulen. Der stod hendes far og Lauritz og børstede deres hatte, parate til at gå på kontoret.

"Hør, Laura, tag og kig lidt på min frakke, før gæsterne kommer," skyndte Lauritz sig at sige, "se, om den ikke skal presses op."

"Det skal jeg nok," sagde hun. Pludselig kunne hun ikke dy sig for at løbe hen til sin bror og give ham en rask lille omfavnelse: "Åh, hvor jeg elsker fester, gør du ikke også?"

"Om jeg gør!" sagde Lauritz' varme, drengeagtige stemme, mens han klemte igen; så gav han sin søster et blidt puf: "Stik så af til telefonen, du lille."

Telefonen! – "Ja, ja, er det dig, Kitty? Godmorgen du! Komme til lunch? Jo, det må du endelig ... Henrykte selvfølgelig. Det bliver et rigtig ruskomsnusk måltid, ikke andet end sandwichskorper og marengs, der er gået itu, og hvad der ellers er til overs. Ja, er det ikke en herlig dag? Din hvide? Jo, det skal du ubetinget. Et øjeblik – mor kalder." Og Laura lænede sig tilbage i stolen. "Hvad er det, mor, jeg kan ikke høre."

Fru Sheridans stemme bølgede ned over trappen: "Sig, hun skal tage den bedårende hat på, som hun havde på i søndags."

"Mor siger, du skal tage den bedårende hat på, som du havde på i søndags. Udmærket – klokken et! – Farvæ-æ-l!"

Laura lagde røret tilbage, slog armene op over hovedet, trak vejret dybt, strakte sig og lod atter armene falde. – U-uh! sukkede hun og rettede sig i det samme op i stolen med et ryk. Lige på én gang blev det så stille inden i hende. Hun lyttede. Hun havde en følelse, som om alle husets døre stod åbne, som

om selve huset var et levende væsen, med lette raske trin og rislende stemmer. Små dæmpede dumpe slag lød hver gang, den grønne filtdør ud til køkkenregionerne svingede op eller i. Og nu kom der en underlig klukkende lyd. Det var det tunge klaver, der blev flyttet på sine ruller. Men luften! – Mon luften altid var sådan, hvis man ellers gav sig tid til at lægge mærke til den?

Små svage vindpust legede tagfat ind gennem de øverste ruder, og ud igen ad dørene. Og der var to små bitte solpletter, – en på blækhuset og en på en sølvramme, der også legede med. De sødeste små pletter! – Især den på låget af blækhuset. Den var ganske varm – en lille varm sølvstjerne – hun kunne have kysset den.

Entréklokken kimede. Derpå raslen af Sadies sirtses kjole ned ad trapperne. En mands stemme mumlede; Sadie svarede ligegyldigt: "Det ved jeg såmænd ikke, vent. Jeg skal spørge fruen."

"Hvad er det, Sadie?" Laura kom ud i vestibulen.

"Det er bud fra blomsterhandleren, frøken Laura."

Og det kan nok være, det var bud fra blomsterhandleren. Dér lige inden for døren stod en stor flad bakke fuld af urtepotter med røde liljer. Alle ens. Kun liljer og atter liljer. Cannaliljer, store lyserøde blomster, helt udsprungne, strålende, og så levende, at man næsten blev bange for dem, som de sad der på deres purpurstilke.

"O-oh! Sadie," sagde Laura. Det lød som et lille klagesuk. Hun satte sig på hug foran dem, som om hun ville varme sig ved denne flammeild af liljer. Hun følte dem, som var de i hendes

fingre, på hendes læber, som voksede de inde i brystet på hende.

"Det må være en fejltagelse," sagde hun mat. "Aldrig har nogen nogensinde bestilt sådan en masse blomster på én gang. Sadie, gå op og find mor!"

Men i samme øjeblik kom fru Sheridan.

"Det er ganske rigtigt," sagde hun roligt. "Det er mig, der har bestilt dem. Er de ikke vidunderlige?" Hun klemte Lauras arm. "Jeg gik forbi butikken i dag; og så dem i vinduet. Og pludselig tænkte jeg, at nu ville jeg for en gangs skyld have liljer, så det kunne forslå noget. Havefesten var jo et glimrende påskud."

"Jamen, mor, jeg syntes, du sagde, du havde i sinde ikke at blande dig i noget," sagde Laura. Sadie var gået. Blomstermanden stod stadig udenfor ved sin vogn. Hun lagde armen om sin mors hals og ganske let, ganske blidt bed hun hende i øret.

"Mit søde barn, du ville da ikke bryde dig om at have en mor, der var logisk, vel? – Næh, nej, det må du ikke, slip mig! Se, der kommer manden."

Han bar endnu flere liljer ind, en hel bakke til.

"Sæt dem forsigtigt der lige inden for døren, på hver side af indgangen – Tak," sagde fru Sheridan. "Synes du ikke også, Laura?"

"Åh, jo, absolut!"

Inde i dagligstuen var det endelig lykkedes Meg, Jose og den lille flinke Hans at få pianoet flyttet.

"Se, hvis vi nu sætter sofaen langs væggen og flytter alting ud undtagen stolene, tror du så ikke, det bliver godt?"

"Udmærket!"

"Hans, flyt de borde ind i rygeværelset, hent en kost og fej tæppet og – et øjeblik, Hans –" Jose elskede at give ordrer til tjenestefolkene, og de elskede at adlyde hende. Hun havde en evne til at bibringe dem følelsen af at udføre en rolle i et skuespil. "Bed mor og frøken Laura om at komme herind med det samme."

"Javel, frøken Jose."

Hun vendte sig til Meg. "Jeg vil lige høre, hvordan klaveret lyder, hvis jeg skulle blive bedt om at synge i eftermiddag. Lad os gennemgå *Livet er trist*." Bum! – Da-da-da-da-di-da! brasede klaveret i med en sådan lidenskab, at Joses ansigt blev helt forvandlet. Hun foldede hænderne. Hun så sørgmodigt og drømmende hen til sin mor og Laura, da de kom ind.

"Livet er trist.
Et suk – en tåre,
en flygtende kærlighed.
Livet er trist.
Et suk – en tåre,
en flygtende kærlighed.
Og så – – forbi."

Men ved ordet "forbi", og til trods for, at klaveret klang mere fortvivlet end nogensinde, brød der et funklende, ikke ubetinget harmonisk smil frem på hendes ansigt: "Er jeg ikke glimrende ved stemme, Mamie?" strålede hun.

Livet er trist.
Et suk – en tåre,
en drøm – – –

Her afbrød Sadie dem. "Hvad er der nu på færde, Sadie?"

"Undskyld, det er kokkepigen, der siger, at skiltene med etiketter til sandwichfadene har fruen vist gemt."

"De små navnesedler, Sadie?" gentog fru Sheridan fjernt. Og børnene kunne øjeblikkelig på hendes udtryk se, at hun ikke anede, hvor de var. "Lad mig se!" Til Sadie med bestemthed: "Sig til kokkepigen, hun skal få dem om ti minutter."

Sadie gik.

"Så Laura," hendes mor fik pludselig umådelig travlt, "kom med mig ind i rygeværelset. Jeg har skrevet navnene på sandwicherne ned på bagsiden af en eller anden konvolut. Du må skrive dem af for mig. Meg, gå op med dig lige på minutten og få den våde tingest af hovedet. Jose, se dog at blive klædt på, og det i en fart. Hører I mig, børn, eller skal jeg være nødt til at sige det til jeres far, når han kommer hjem i aften? Og – og, Jose, sørg for at få kokkepigen i godt humør, hvis du kommer i køkkenet, det kan du nok, ikke? Jeg er så dødsensangst for hende i dag."

Konvolutten blev fundet bag uret i spisestuen, skønt, hvordan den var kommet der, kunne fru Sheridan ikke begribe.

"En af jer, børn, må have stjålet den ud af min taske, for jeg husker tydeligt –"

"Flødeost og skørost med citron, har du det?"

"Ja."

"Æg og –" Fru Sheridan holdt konvolutten ud fra sig. "Det ser ud som olie. – Det kan da umuligt være olie, vel?"

"Oliven, lille mor."

"Ja, oliven, naturligvis. Sikken sammensætning, det lyder rædsomt: æg og oliven."

Endelig var de færdig med etiketterne, og Laura gik ned i køkkenet med dem. Der fandt hun Jose i færd med at berolige kokkepigen, der så alt andet end skrækindjagende ud. "Aldrig har jeg set så pragtfulde sandwich," sagde Joses begejstrede stemme. "Hvor mange slags var det, du sagde, – femten?"

"Femten, frøken Jose."

"Nå, det må jeg sige. Du skulle rigtignok have fortjenstmedaljen."

Kokkepigen fejede krummerne op med den lange sandwichkniv, og satte et bredt grin op.

"Godbers karl er kommet," meldte Sadie, som tonede frem fra anretterværelset. Hun havde set manden gå forbi vinduet.

Dette var ensbetydende med, at flødebollerne var kommet. Godbers var berømte for deres flødeboller. Det faldt aldrig nogen verdens mennesker ind at lave dem hjemme.

"Bring dem ind og sæt dem på bordet, min pige," kommanderede kokkepigen. Sadie bragte dem ind og gik tilbage til døren. Selvfølgelig var Laura og Jose alt for voksne til at være slikmunde. Men alligevel, lækre så de sandelig ud, det måtte man indrømme. Kokkepigen begyndte at ordne dem og rystede det overflødige sukker af.

"Å, hvor de sætter en tilbage til alle de baller, man har været til, gør de ikke?" sagde Laura.

"Det kan godt være," sagde den praktiske Jose, som aldrig var meget for at blive "sat tilbage". "De ser ellers dejlige og luftige ud, må jeg sige."

"Skal I ikke have en hver, pigebørn?" sagde kokke med sin velvillige stemme. "Jeres mor behøver ikke at få det at vide."

Umuligt! Flødeboller lige oven på morgenmaden! Man gyser bare ved tanken. Ikke des mindre – to minutter efter stod Jose og Laura og slikkede deres fingre, begge med dette optagne indadvendte blik, som man kun ser i forbindelse med flødeskum.

"Lad os gå ud i haven ad bagdøren," foreslog Laura. "Jeg skal se, hvordan det går mændene med teltet. Det er sådan nogle forfærdelig pæne mænd."

Men bagdøren var spærret af kokkepigen, Sadie, Godbers karl og Hans. Der var sket et eller andet.

"Duk, duk, duk," klukkede kokkepigen som en ophidset høne. Sadie stod med den ene hånd op imod sin kind, som om hun havde tandpine, og Hans stod med øjne på stilke, af bare anstrengelse for at forstå. Godbers karl var den eneste, der lod til at være i sit es; det var ham, der havde historien på hånden.

"Hvad er der på færde? Hvad er der sket?"

"En skrækkelig ulykke," sagde kokkepigen. "En mand slået ihjel."

"En mand dræbt! Hvor? – Hvordan? – Hvornår?"

Men Godbers karl var ikke den, der lod en historie snappe væk lige for næsen af sig.

"Frøkenen kender nok de små huse lige her nedenfor?" Kender dem? – Naturligvis kendte hun dem. "Ja, ser De, der bor en ung mand, som hedder Scott, han er vognmand. Hans hest blev sky for en motortraktor, på hjørnet af Hawke Street, nu i morges. Han blev slynget ned lige på baghovedet. Dræbt."

"Død!" Laura stirrede på Godbers karl.

"Død som en sild, da de samlede ham op," sagde Godbers karl og svælgede rigtigt i det. "De var ved at bringe liget hjem, da jeg

var på vej herop." Og hen til kokkepigen: "Han efterlader kone og fem små."

"Jose, kom." Laura greb fat i sin søsters arm og trak afsted med hende ind gennem køkkenet, over på den anden side af den grønne filtdør. Her standsede hun og stillede sig med ryggen op mod døren. "Jose," sagde hun rædselsslagen, "hvordan i al verden skal vi bære os ad med at standse det hele?"

"Standse det hele, Laura," råbte Jose forskrækket, "hvad mener du?"

"Havefesten, selvfølgelig." Hvorfor skulle Jose nu lade, som om hun ikke forstod? Men Jose blev kun endnu mere bestyrtet. "Standse havefesten? Kæreste Laura, er du da rent skør, det er der virkelig ingen, der venter af os. Det er frygtelig overdrevet af dig."

"Jamen, vi kan da umuligt holde havefest med en død mand lige uden for havelågen."

Dette var nu virkelig overdrevet, for de små fattige huse lå helt for sig selv i en smal sidevej for enden af den stejle bakke, der førte op til deres hus. En bred vej lå imellem. At de var for nær, var der ingen tvivl om. De var en torn i øjet på enhver, og de havde aldeles ingen ret til at være i dette nabolag. De var nogle små, simple boliger, malet i en grim chokoladebrun farve.

I de små haver fandtes kun kålstokke, syge høns og tomatdåser. Om det så var røgen, der kom op af skorstenen, var det fattigmands-røg. Små røgpjalter og røgstrimler, så vidt forskellige fra de store sølvduske, der krøllede sig op fra Sheridanernes skorsten. Vaskerkoner boede i gyden, skorstensfejere og skoflikkere og en mand, der havde hele forsiden af sit hus behængt med små bitte fuglebure. Børn var

der et mylder af. Da Sheridanerne var små, var det dem strengt forbudt at sætte deres ben i gyden. Hvor let kunne de ikke høre oprørende tale eller på anden måde blive smittet!

Men efter at de var blevet voksne, gik Laura og Lauritz undertiden igennem derhenne på deres strejftog. Der var ækelt og snavset. Man kom ud derfra med en gysen. Men man måtte jo kunne færdes overalt – se noget af al slags – så igennem gik de.

"Og tænk blot, hvordan orkestermusik ville lyde i den stakkels kones øren," sagde Laura.

"Åh, Laura!" Jose begyndte for alvor at blive gal i hovedet. "Hvis du skulle stoppe et orkester, hver gang der hændte et ulykkestilfælde, ville du såmænd få nok at gøre her i livet. Jeg er ikke en tøddel mindre ked af det end du. Jeg har absolut lige så megen medfølelse som du." Hendes øjne fik et hårdt udtryk. Hun så på sin søster på samme måde, som hun plejede, når de var oppe at slås som små. "Du kan ikke bringe en fuld mand tilbage til livet ved at være sentimental," sagde hun.

"Fuld, hvem har sagt, at han var fuld?" Laura vendte sig rasende mod Jose. Og nøjagtig som hun plejede, da de var små, slyngede hun også nu ud mod Jose: "Jeg går op og siger det til mor."

"Ja, gør du bare det," hånede Jose.

"Mor, må jeg komme ind til dig?" Laura drejede på det store glashåndtag i døren. "Ja, det må du da, mit barn. – Men hvad er der i vejen med dig? Hvad er det for en farve, du har?" Og fru Sheridan vendte sig om mod hende; hun sad ved sit toiletbord i færd med at prøve en ny hat.

"Mor, der er en mand blevet slået ihjel," begyndte Laura.

"Da vel ikke i haven?" afbrød hendes mor hende.

"Nej, nej!"

"Åh, hvor du gjorde mig forskrækket!" Fru Sheridan drog et lettelsens suk, idet hun tog den store hat af og lagde den i sit skød.

"Jamen, du *må* høre efter, mor," sagde Laura åndeløst. Mens ordene var ved at sidde fast i halsen på hende, fortalte hun den rædselsfulde historie. "Vi kan jo selvfølgelig ikke holde vores selskab, kan vi vel?" bad hun for sig. "Med orkester og alle de mennesker, der kommer, – de kunne jo høre os, mor, de er da så godt som naboer."

Til Lauras store forfærdelse tog hendes mor det aldeles som Jose havde gjort. Og værre endnu var det, fordi hendes mor oven i købet lod til at more sig over hende og slet ikke tog hende alvorligt.

"Men mit sødeste barn, brug dog din sunde fornuft. Det er jo kun ved et rent tilfælde, at vi har hørt om den ulykke. Hvis en eller anden var død ganske normalt – og det er mig ufatteligt, hvordan de overhovedet kan holde sig i live dernede i de små usle huller – ville vi dog alligevel holde vores selskab, ikke sandt?"

Laura blev nødt til at svare "jo-o", skønt hun følte, det var helt forkert. Hun satte sig på sin mors sofa og gav sig til at pille ved strimlen på en sofapude. "Mor, er det egentlig ikke forfærdelig hjerteløst af os?" spurgte hun.

"Min skat," fru Sheridan kom hen til hende, og før Laura kunne forhindre det, var hatten anbragt på hendes hoved. "Barn," sagde hendes mor, "hatten er din, den er som lavet til dig. Den er alt for ungdommelig til mig. Du har aldrig set så

henrivende ud. Se dig selv," og hun holdt håndspejlet op for hende.

"Jamen, mor," begyndte Laura igen. Hun kunne ikke se på sig selv, hun vendte sig bort. Men denne gang tabte fru Sheridan tålmodigheden, ligesom Jose havde gjort. "Du er virkelig ganske hysterisk, Laura," sagde fru Sheridan køligt. "Tror du, den slags mennesker venter noget offer af os? Og desuden er det alt andet end kærligt af dig, sådan at ødelægge glæden for os alle sammen."

"Jeg forstår ikke et ord af det hele," sagde Laura og gik hurtigt ud af stuen og ind i sit eget soveværelse. Tilfældigvis var det første hun fik øje på, da hun trådte derind, en henrivende ung pige i spejlet, i sort hat med gule margueritter og langt sort fløjlsbånd. Aldrig havde hun tænkt sig, at hun kunne komme til at se sådan ud.

– Mon hendes mor alligevel havde ret? – Hvor håbede hun dog, at hendes mor havde ret! Er det ikke overdrevet af mig? Jo, det var vist egentlig overdrevet. Kun et øjeblik så hun endnu en gang, som i et glimt, den stakkels kone og de små børn og liget blive båret ind i huset, men det forekom hende alt sammen som i en tåge, og så uvirkeligt som et billede i en avis. Jeg vil tænke på dem igen, når selskabet er forbi, besluttede hun. Og på en måde er det vist det eneste rigtige.

Lunch var forbi ved halvto-tiden. Klokken halv tre var alt parat til slaget, der skulle stå. De grønfrakkede musikere var ankommet, og stod opstillet i hjørnet af tennisbanen.

"Kæreste, sødeste!" kvidrede Kitty Maitland, "hvad gi'er du mig for dem! Ser de ikke aldeles ud som frøer? Du skulle

arrangere dem omkring dammen med dirigenten i midten på et blad."

Nu kom Lauritz og råbte dem an, han var på vej op for at klæde sig om. Ved at se ham kom Laura igen til at tænke på ulykkestilfældet. Han måtte have det at vide. Hvis Lauritz så på det som de andre, så måtte det være rigtigt, og hun fulgte ham ud i vestibulen.

"Lauritz!"

"Hallo!" Han var halvvejs oppe ad trappen, men drejede omkring og i samme nu som han så Laura, pustede han begge kinder ud og rullede med øjnene ned til hende.

"Ih, du gode, det kan nok være, du ser flot ud, Laura; sikken hat, ovenud tiptop."

"Synes du?" sagde Laura spagfærdigt, og smilede op til Lauritz, og kunne alligevel ikke få sig selv til at sige noget.

Kort efter begyndte folk at strømme ind. Musikken spillede op, lejetjenere løb fra huset ned til teltet. Hvorhen man så, spadserede gæster par og par, man bøjede sig ned mod blomsterne, man hilste på hinanden, bevægede sig frem og tilbage over plænen. Det så ud, som om en flok lyse fugle havde slået sig ned i Sheridans have for denne ene eftermiddag på deres vej – – hvorhen?

Åh, hvor man føler sig glad ved at være sammen med mennesker, der alle er glade, ved at give hinanden hånden, trykke kind mod kind, smile hinanden i øjet.

… "Søde Laura, hvor ser du godt ud!"

"Hvor den hat klæder dig, barn!"

"Laura, du ligner aldeles en spanierinde. Du har aldrig set så glimrende ud." Og den strålende Laura svarede blidt med

blussende kinder: "Har De fået te? Vil De ikke have en iskage? Passionsfrugt-isen er virkelig noget for sig selv."

Nu løb hun hen til sin far og bad: "Far, må musikken ikke få noget at drikke?" – Og langsomt nåede denne dejlige eftermiddag sit højdepunkt, langsomt blegnede den, langsomt foldede dens blade sig atter sammen.

"Aldrig været til en mere henrivende fest. – – Vældig succes! ... Absolut den mest ..."

Laura hjalp sin mor med farvellerne. De stod side om side ved indgangsdøren, indtil det hele var forbi.

"Overstået, endelig overstået, gudskelov!" sagde fru Sheridan.

"Se at få de andre samlet, Laura. Lad os få noget frisklavet kaffe. Jeg er ganske ødelagt. – Jo, det er gået glimrende; men, uh, de selskaber, de selskaber! Hvorfor skal I børn altid holde på, at man skal gøre selskaber?" – Hvorpå alle som én satte sig i det forladte telt.

"En sandwich, søde far? Jeg har selv skrevet etiketten."

"Tak!" Hr. Sheridan tog en bid, og den hele sandwich var forsvundet med det samme. Han tog en til.

"I har vel hørt om den modbydelige ulykke, der er hændet i dag?" sagde han.

"Kære mand," sagde fru Sheridan og holdt afværgende hånden op. "Jo, du kan være overbevist om, vi har hørt det. Den havde nær ødelagt hele selskabet. Laura ville have, vi skulle opsætte det."

"Åh mor!" Laura kunne ikke lide at blive drillet med det.

"Det er nu alligevel en grim historie," sagde hr. Sheridan. "Fyren var tilmed gift. Boede hernede i sidevejen og efterlader

sig kone og en halv snes unger, efter hvad der siges."

En lille pinlig tavshed indtrådte. Fru Sheridan raslede febrilsk med sin kop. Det var nu virkelig taktløst af far … På én gang så hun op. Der på bordet stod alle de sandwich, kager og boller, som ikke var blevet spist. I det samme fik hun en af sine glimrende idéer. "Nu ved jeg det," sagde hun. "Lad os lave en kurv i stand. Lad os sende det stakkels skind noget af al den dejlige mad. Om ikke andet vil det da blive en fryd for børnene. Synes I ikke også? Og hun har sikkert rigeligt af naboer og al den slags, som kommer og ser til hende. Tænk hvad det vil sige, at få det hele fiks og færdigt lige ind ad døren. Laura!" hun sprang op; "tag mig den store kurv ude fra gangen."

"Jamen mor, tror du nu også, din idé er så god?" sagde Laura.

Hvor underligt, nu var det igen, som om det var hende, der var anderledes end alle de andre … tage mod smulerne fra deres selskab. Mon den fattige kone virkelig ville holde af det?

"Ja, hvorfor ikke? Hvad er der dog i vejen med dig i dag, Laura? For et par timer siden holdt du på, at vi skulle vise deltagelse, og nu …"

"Nå, ja, ja," Laura løb efter kurven. Hendes mor fyldte den, og fyldte den med top på. "Du kan selv bringe den derhen, min søde pige," Sagde hun. "Løb du blot som du er. Nej, vent, tag nogle kallaer med. Folk af den klasse bliver altid imponeret over kallaer."

"Stilkene vil ødelægge hendes kniplingskjole," mumlede den praktiske Jose.

Og det ville de. Det var et ord i rette tid. "Nå, så kurven alene da. Og Laura!" – hendes mor fulgte hende ud af teltet. "Du må på ingen måde – –"

"Hvad for noget, mor?"

"Nej, for resten," bedre ikke at sætte den slags idéer i hovedet på barnet. "Ikke noget! Stik bare af!"

Det var begyndt at mørkne, da Laura lukkede havelågen efter sig. En stor hund løb forbi hende som en skygge. Vejen skinnede hvidt, og dernede i dybet lå de små hytter i halvmørke. Hvor var her roligt ovenpå sådan en eftermiddag. Her gik hun nu, – ned ad bakken, – hen et eller andet sted, hvor der lå en mand, som var død; og hun kunne slet ikke fatte det. Hvorfor ikke? Hun standsede et øjeblik. Og hun følte det som om kys, stemmer, klirrende skeer, latter, duften af nedtrampet græs, som om hun havde det alt sammen inde i sig. Hun kunne ikke rumme noget andet. Hvor underligt! Hun så op mod den blege himmel, og den eneste tanke hun kunne tænke var: "Jo, det var det mest vellykkede selskab."

Så, nu var hun skrået over den brede vej. Gyden begyndte; osende og mørk. Kvinder i sjaler og mandskasketter ilede forbi. Mænd hang ud over rækværkerne, børn legede i dørene, en lav summen lød ud fra de usle små hytter. I enkelte af dem sås et blafrende lys og en krebselignende skygge bevægede sig hen forbi ruden. Laura bøjede hovedet og skyndte sig afsted. Hun ønskede, hun havde taget en frakke på. Uh, hvor hendes kjole lyste. Og den store hat med fløjlsvimplen – havde hun dog bare en anden hat! Mon folk så på hende? Det gjorde de vist. Det var en misforståelse, at hun var kommet herhen, hun havde hele tiden vidst, at det var forkert. Skulle hun gå tilbage med det samme?

Nej, for sent. Her var huset. Det må være det. En mørk klynge mennesker stod udenfor. Ved siden af lågen sad en

gammel, gammel kone med en krykke og så til. Hun havde sine fødder på en avis. Stemmerne holdt inde, da Laura nærmede sig. Gruppen skiltes. Det var, som om hun var ventet, som om de havde vidst, at hun kom. Laura var frygtelig nervøs. Hun slog fløjlsbåndet tilbage over skulderen og sagde til en kone, som stod nær ved: "Er dette fru Scotts hus?" Og konen, der smilte så underligt, sagde: "Ja, det er såmænd, min pige."

Åh, hvem der var væk herfra! Hun formelig bad: "Hjælp mig, kære Vorherre!" idet hun gik hen ad den lille sti og bankede på. Hvem der var borte fra disse stirrende øjne, eller blot havde noget at dække sig med, bare et af de gamle koners sjaler. Jeg vil kun aflevere kurven og så gå, besluttede hun. Jeg vil ikke engang vente til den bliver tømt.

Nu blev døren åbnet. En lille kone i sort viste sig i tusmørket.

Laura sagde: "Er De fru Scott?" Men til hendes rædsel svarede konen: "Værsågod, kom indenfor, frøken." Og hun blev lukket ind i gangen.

"Nej," sagde Laura, "jeg vil ikke ind, jeg skal kun aflevere denne kurv. Mor sendte mig." – Den lille kone i den skumle gang lod ikke til at have hørt hende. "Vil frøkenen ikke gå denne vej?" sagde hun med slesk stemme, og Laura fulgte hende. Hun fandt sig selv stående i et lille lavt køkken, oplyst af en osende lampe. Der sad en kone ved ilden.

"Emmy," sagde den lille skabning, som havde fulgt hende ind. "Emmy, der er en ung dame," og til Laura med vigtig mine: "Jeg er hendes søster, frøken, De undskylder hende nok."

"Ja, naturligvis," sagde Laura, "De må endelig ikke forstyrre hende. Jeg ... jeg vil kun aflevere ..."

Men i dette øjeblik vendte konen ved ilden sig omkring. Hendes ansigt så forfærdeligt ud, opstrammet, rødt, med hovne øjne og opsvulmede læber. Det var, som om hun ikke kunne forstå, hvorfor Laura var der. Hvad det skulle betyde. Hvorfor der stod en fremmed her i køkkenet med en kurv? – Hvad var der på færde? Og det stakkels ansigt faldt sammen igen.

"Vær du kun rolig, kære, jeg skal nok takke den unge dame."

Og så begyndte hun igen. "Frøkenen undskylder hende, det er jeg da vis på," og hendes ansigt, som også var ophovnet, gjorde forsøg på et slesk smil. Laura ønskede kun at komme ud, komme bort; hun stod atter i gangen. En dør åbnedes og hun gik tværs over gangen, lige ind i soveværelset, hvor den døde mand lå.

"De vil vel gerne se ham, ikke?" sagde Emmys søster, og smuttede forbi Laura over til sengen. "De skal ikke være bange, min pige" – lød hendes stemme øm og hemmelighedsfuld. Med varsomhed trak hun lagenet til side. "Han ser så køn ud. Der har vist ikke vist sig noget endnu. Kom kun herhen, lille frøken."

Laura kom.

Der lå en ung mand og sov fast – han sov så dybt, at han var langt, langt borte fra dem begge to. Åh, så fjern, så fredelig. Han lå og drømte, hans hoved var sunket ned i puden, hans øjne var lukkede; de var blinde under de lukkede øjenlåg. Han var dybt inde i sin drøm. Hvad betød havefester og kniplingskjoler og kurve for ham? Han var langt borte fra alle den slags ting. Han var forunderlig, han var skøn. Mens de havde lét og mens musikken havde spillet, var et sådant under

kommet til den lille gyde. "– – Lykkelig – lykkelig ... Nu er alting godt," sagde dette sovende ansigt. Og dog kunne Laura ikke lade være med at græde, og hun kunne ikke gå ud af stuen, uden hun havde sagt noget til ham. Laura brød ud i en voldsom barnehulken. "Tilgiv min hat!" sagde hun. Og denne gang ventede hun ikke på Emmys søster. Hun fandt selv vej ud af døren, hen ad stien, forbi alle de mørke skikkelser.

Ved hjørnet af gyden mødte hun Lauritz. Han trådte ud af halvmørket. "Er det dig, Laura?"

"Ja."

"Mor var ved at blive ængstelig for dig; gik det godt?"

"Ja, udmærket. Åh, Lauritz," hun tog fat i hans ærme, hun trykkede sig ind til ham.

"Men dog, du græder da ikke?" spurgte hendes bror.

Laura rystede på hovedet; jo, det gjorde hun.

Lauritz lagde armen om hendes skulder.

"Du skal ikke græde," sagde han med sin varme kærlige stemme. "Var det så skrækkeligt?"

"Nej," hulkede hun; "det var ligefrem vidunderligt. Men Lauritz –" Hun stod stille. Hun så på sin bror. "Er livet ikke ...?" – Hun stammede, "Er – livet – ikke?" – Men, hvad det var hun mente om livet, kunne hun ikke forklare. Det gjorde heller ikke noget. Han forstod hende – helt!

"Ja, er det ikke, min egen ven?" sagde Lauritz.

Dukkehuset (1922)

Da den rare gamle fru Hay kom tilbage til byen efter sit besøg hos Burnells, sendte hun børnene et dukkehus. Det var så stort, at fragtmanden og karlen Pat måtte bære det ind i gården, og der blev det stående, stillet op på to trækasser ved siden af køkkendøren. Det kunne ingen skade tage. Det var sommer. Og måske ville malerlugten have fortaget sig til den tid, det skulle tages ind. For sandt at sige, lugten af maling, der kom fra det dukkehus ("Bevares, nydeligt af gamle fru Hay; yderst pænt og flot af hende!"), – men lugten af maling var ganske tilstrækkelig til at gøre hvem som helst alvorligt syg, altså efter tante Beryls mening. Og det endda før sækkelærredet blev fjernet. Da det blev taget af – – – Vorherre bevares …

Dér stod dukkehuset, malet i en mørk glinsende spinatgrøn farve, med lysegule ornamenter. De to små massive skorstene var limet fast på taget, og malet i rødt og hvidt, og døren, der skinnede af gul fernis, lignede et stykke maltbolsje. De fire vinduer, rigtige vinduer, var inddelt i ruder ved en bred grøn stribe. Og så var der endda en lille gulmalet port med store klumper af størknet maling ned langs kanten.

Men et fuldendt, enestående lille hus var det! Hvem i alverden kunne have noget imod lugten? Den var en del af glæden, gav det nyhedens interesse.

"Luk det op i en fart, skynd jer dog, en af jer!"

Krogen på siden sad fast. Pat løsnede den med sin lommekniv, hele forsiden af huset svinger tilbage, og – har man kendt mage – i samme øjeblik er man på én gang både inde i

dagligstuen, spisestuen, køkkenet og to soveværelser. – Sådan skal et hus kunne åbnes! Hvorfor kan man ikke lukke op for alle huse på den måde? Hvor meget mere spændende er det ikke, end at kigge gennem en dørsprække ind i en ussel lille entré med et hattestativ og to paraplyer. Det er den slags – ikke osse? – man har lyst til at vide om et hus, når man lægger sin hånd på dørhammeren. Hvem ved, om det ikke er den måde, Gud åbner huse på i den dybe nat, når han tager sig en stilfærdig lille spadseretur med en engel ...

"Å – åh!" Det lød som om Burnell-børnene var bundfortvivlede. Det var *for* vidunderligt; – det var *for* meget for dem. De havde aldrig set noget lignende i hele deres liv. Alle værelserne var tapetserede. Der var malerier på væggene, malet på tapetet med guldrammer og det hele. Rødt tæppe på alle gulvene, undtagen i køkkenet; røde plysstole i dagligstuen, grønne i spisestuen; borde, senge med rigtigt sengetøj, en vugge, en kakkelovn, en tallerkenrække med små bitte tallerkener og en stor kande. Men hvad Kezia bedst kunne lide af det alt sammen, hvad hun syntes særlig godt om, det var lampen. Den stod midt på spisestuebordet, en bedårende lille ravlampe med hvid kuppel. Den var oven i købet fyldt, lige parat til at tænde, skønt – tænde den kunne man naturligvis ikke. Men der var noget indeni, der så ud som olie og skvulpede, når man rystede den.

Dukkefar og dukkemor, der sad stive og strittende, som om de var besvimet inde i dagligstuen, og deres to små børn, der sov ovenpå, var egentlig for store til dukkehuset. De så ikke ud, som de hørte til det. Men lampen, den var, som den skulle være.

Det var, som om den smilede til Kezia og sagde: "Her bor jeg." Lampen var virkelig.

Burnell-børnene kunne ikke komme hurtigt nok afsted til skole næste morgen. De brændte efter at fortælle det til alle og enhver, beskrive – skal vi sige – prale af deres dukkehus, før skoleklokken lød.

"Det er mig, der skal fortælle det," sagde Isabel, "for jeg er den ældste. Og I to kan falde ind bagefter. Men jeg skal fortælle først."

Det var der ikke noget at sige til. Isabel var en kommandérsergent, men hun havde altid ret, og Lottie og Kezia vidste kun alt for godt, at det at være den ældste gav magt. De vadede gennem de tætte smørblomster ved vejkanten og sagde ingen ting.

"Og det er mig, der skal vælge, hvem der først skal komme og se det. Mor sagde, jeg måtte."

Det var nemlig blevet ordnet sådan, at så længe dukkehuset stod ude i gården, kunne de få lov at invitere pigebørnene i skolen, to ad gangen, til at komme og kigge på det. Ikke blive til te selvfølgelig, eller føjte rundt inde i huset. Men bare stå roligt i gården, mens Isabel fremhævede seværdighederne, og Lottie og Kezia stod og så glade ud ...

Men hvor meget de end skyndte sig – inden de havde nået det tjærede stakit omkring drengenes legeplads, var klokken begyndte at kime. De havde akkurat tid til at rive hatten af og tage opstilling i rækken inden opråbet. Nå, skidt med det; Isabel forsøgte at bøde derpå ved at se meget vigtig og hemmelighedsfuld ud og ved at hviske med hånden for

munden til de pigebørn der stod i nærheden: "Jeg har noget at fortælle jer i frikvarteret."

Frikvarteret kom, Isabel blev omringet. Pigerne i hendes klasse næsten sloges om at lægge armene omkring hende, tage hende til side, stråle indsmigrende, blive hendes specielle veninde. Hun holdt formelig hof under de store fyrretræer ved den ene side af legepladsen. Puffende, fnisende trængte de små piger sig sammen om hende. Og de eneste, der stod uden for ringen, var de to, som altid var udenfor – de to små Kelvey-børn. De vidste bedre end som så og skulle nok lade være at komme i nærheden af Burnells.

For sagen var nemlig den, at den skole Burnell-børnene gik i, slet ikke var af den slags, som deres forældre ville have valgt for dem, havde der været noget valg. Men der var ikke noget valg. Det var den eneste skole i miles omkreds. Og følgen var, at alle børnene fra nabolaget, dommerens små piger, doktorens døtre, købmandens børn og mælkemandens børn var nødt til at blandes mellem hinanden. For ikke at tale om et lignende antal rå, uhøflige små drenge desforuden. Men et sted måtte grænsen trækkes. Den blev trukket ved Kelveys. Mange af børnene, deriblandt Burnells, havde ikke en gang lov til at tale til dem. De gik forbi Kelveys med næsen i sky, og da det var dem, der gav tonen an i alle spørgsmål angående opdragelse, holdt alle sig borte fra Kelveys. Selv lærerinden havde en særlig stemme på over for dem, og et særligt smil hen til de andre børn, når Lil Kelvey kom op til hendes kateder med et bundt forfærdelig tarvelige blomster.

De var døtre af en rask og hårdt arbejdende vaskerkone, som gik på dagarbejde fra hus til hus. Men hvor var hr. Kelvey? Ingen

vidste det med sikkerhed. Men alle sagde, han var i fængsel. De var altså døtre af en vaskerkone og en tugthusfange. Nydelig omgang for andre folks børn! Og man kunne såmænd se det på dem; men hvorfor madam Kelvey klædte dem så iøjnefaldende på, var ikke til at forstå. Dog – for at sige det med rene ord: børnene var klædt i stumper, som hun havde fået af de familier, hun arbejdede for. Lil, for eksempel, et pigebarn der var vel ved magt, med store fregner i et ikke videre kønt ansigt, kom på skolen i en kjole, der var syet af et grønt, uldent bordtæppe, der havde tilhørt Burnells, med store plysærmer af Logan'ernes gardiner. Hendes hat, som struttede højt over hendes høje pande, var en damehat, tidligere postmesterindens ejendom. Den var smækket op bagtil, og pynten bestod i en stor, højrød pennefjer. Hvor så hun dog ud – et rædsomt lille fugleskræmsel. Det var umuligt ikke at le. Og hendes lille søster, "vores Else", havde en lang hvid kjole på, der nærmest lignede en natkjole, og et par små drengestøvler. Men hvad vores Else end havde haft på, ville hun have set mærkelig ud. Hun var et lille bitte skravl af en unge, med kortklippet hår og nogle meget alvorlige øjne – en lille hvid ugle. Ingen havde nogen sinde set hende smile; og tale gjorde hun meget sjældent. Hun gik gennem livet lige tæt op ad Lil, med en flig af Lils nederdel klemt fast i sin hånd. Hvor Lil gik, fulgte vores Else efter. På legepladsen, på vej til og fra skole så man Lil marchere foran og vores Else bagefter, klyngende sig til hende. Kun når der var noget, hun ville have, eller når hun var blevet forpustet, rykkede eller trak vores Else i Lil, og Lil standsede og vendte sig om. Forståelsen mellem Kelvey-børnene glippede aldrig.

Nu kredsede de omkring i yderkanten af klyngen. Man kunne jo ikke forhindre dem i at lytte. Når de små piger vendte sig om og skar grimasser ad dem, satte Lil sit sædvanlige, fjollede undselige lille smil op, men vores Else så kun til.

Og Isabel – med umådelig stolt stemme – fortsatte fortællingen. Gulvtæppet vakte uhyre sensation, men det gjorde også sengen med rigtige sengeklæder og kakkelovnen med kakkelovnslåge.

Da hun var færdig, faldt Kezia ind. "Du har glemt lampen, Isabel."

"Ih, ja," sagde Isabel, "og der er en lille bitte lampe helt af gult glas, med en hvid kuppel; den står på spisestuebordet. Man kan absolut ikke se forskel på den og en rigtig lampe."

"Lampen er det bedste af det hele!" råbte Kezia. Hun fandt at Isabel ikke gjorde nær nok ud af den lille lampe. Men ingen tog notits af hende. Isabel var ved at vælge de to ud, som skulle få lov at komme med hjem den eftermiddag. Hun valgte Emmie Cole og Lena Logan. Men da de andre fik at vide, at turen også ville komme til dem, var der ingen ende på, hvor yndige de var over for Isabel. Den ene efter den anden lagde armene om livet på hende og spadserede af sted med hende. De havde noget, de absolut måtte hviske til hende, en hemmelighed. "Isabel er *min* veninde."

Kun de små Kelvey-børn gik for sig selv; – de var glemt, og der var ikke mere for dem at lytte til.

Dagene gik, og jo flere børn der så dukkehuset, des mere gik der ry af det. Det blev det stående samtaleemne, en hel modesag. Det stadige spørgsmål var: "Har du set Burnells

dukkehus? Åh, er det ikke bedårende! Har du ikke set det? Det siger du ikke."

Selv i middagstiden var de optaget af at drøfte det. De små piger sad under fyrrene og spiste deres smørrebrød: tykke skiver med fåresteg og store humpler majskage med smør på. Og altid sad Kelvey børnene så tæt op ad dem som muligt – og lyttede, mens vores Else klyngede sig op ad Lil, og begge to gumlede på deres syltetøjsmad, som de havde i avispapir, gennemvædet af store røde pletter.

"Mor," sagde Kezia, "må jeg ikke nok invitere Kelvey-børnene bare én gang?"

"Ikke tale om, Kezia."

"Jamen, hvorfor ikke?"

"Af sted med dig, Kezia; du ved jo meget godt, hvorfor du ikke må."

Endelig havde alle set det, undtagen Kelveys. Og den dag havde interessen så godt som tabt sig. Det var i middagstimen. Børnene stod sammen under fyrretræerne og pludselig – idet de fik øje på Kelvey-børnene, der sad for sig selv som altid og spiste af deres avispapir og lyttede, fik de en uimodståelig trang til at være ækle imod dem. Emmie Cole begyndte at hviske.

"Lil Kelvey skal være tjenestepige, når hun bliver stor."

"Næh, hvor skrækkeligt!" sagde Isabel Burnell og blinkede til Emmie.

Emmie gjorde en synkende bevægelse på en meget betydningsfuld måde og nikkede til Isabel, sådan som hun havde set sin mor gøre i lignende tilfælde.

"Det *er* sandt – det *er* sandt – det *er* sandt," sagde hun.

Nu kom der liv i Lena Logans små øjne. "Skal jeg spørge hende?" hviskede hun.

"Det gør du ikke, det skal jeg svare for," sagde Jessie May.

"Pyt, jeg er da ikke bange," sagde Lena. Pludselig gav hun et lille hvin fra sig og dansede rundt foran de andre pigebørn. "Se nu! Se på mig! – se nu på mig!" sagde Lena. Og glidende, snigende – trækkende på den ene fod, fnisende, med hånden for munden, gik Lena over til Kelvey-børnene.

Lil så op fra sin middagsmad. Hun pakkede hurtigt levningerne ind. Vores Else holdt op med at tygge. Hvad ville der nu ske?

"Er det sandt, du skal være tjenestepige, når du bliver stor, Lil Kelvey?" skreg Lena.

Døds-stilhed. Men i stedet for at svare, satte Lil kun sit fjollede, undselige lille smil op. – Det lod ikke til, at spørgsmålet generede hende det mindste. Hvor flovt for Lena! Pigebørnene begyndte at fnise.

Det kunne Lena ikke tage. Hun satte hænderne i siden og afleverede salven: "Uh, jeres far er i fængsel," hvæsede hun ondskabsfuldt.

At hun virkelig havde sagt det, var noget så utroligt, at de små piger styrtede derfra i samlet klynge, ovenud ophidsede, vilde af fryd. En af dem fandt et langt tov, og de begyndte at sjippe. Og aldrig havde de hoppet så højt, løbet ind og ud i en sådan fart, eller gjort så dristige ting som den morgen.

Om eftermiddagen kom Pat og hentede Burnell-børnene med giggen, og de kørte hjem. Der var fremmede. Isabel og Lottie som godt kunne lide fremmede, gik op og skiftede

forklæder. Men Kezia stjal sig derfra – om på bagsiden af huset. Ingen var at se; hun begyndte at gynge på de store hvide låger ind til gården. Lidt efter, da hun kiggede hen ad vejen, fik hun øje på to små prikker. De blev større og større, de kom hen imod hende. Nu kunne hun se, at den ene var foran – den anden tæt bagved. Nu kunne hun se, det var Kelvey-børnene. Kezia holdt op at gynge. Hun gled ned fra lågen, som om hun ville til at løbe sin vej. Så tøvede hun. Kelvey-børnene kom nærmere, og ved siden af dem spadserede deres skygger, mægtig lange, de nåede helt hen over vejen med hovederne i smørblomsterne. Kezia klatrede op på lågen igen; hun havde taget sin beslutning; hun gyngede fremad.

"Hallo," sagde hun, da børnene gik forbi.

De blev så forbavsede, at de stod stille; Lil med sit fjollede smil, vores Else med sine stirrende øjne.

"I kan godt komme ind og se vores dukkehus, hvis I vil," sagde Kezia og ridsede med den ene fod i jorden. Men i det samme blev Lil højrød og rystede ivrigt på hovedet.

"Hvorfor ikke?" spurgte Kezia.

Lil snappede efter vejret og sagde: "Din mor har sagt til min mor, at I ikke må tale med os."

"Nåh, –" sagde Kezia. Hun vidste ikke, hvad hun skulle svare. "Hvad skulle det gøre. I kan da godt se dukkehuset alligevel. Kom nu bare. Der er ingen, der ser os."

Men Lil rystede endnu voldsommere på hovedet.

"Vil I da ikke gerne?" spurgte Kezia.

Pludselig var der nogen, der trak og rykkede i Lils kjole. Hun vendte sig om. Der stod vores Else og så på hende med store bedende øjne; hun rynkede panden; hun ville gerne gå med. Et

øjeblik så Lil meget tvivlrådig på vores Else. Men så rykkede Else igen i hendes kjole. Hun begyndte at gå frem. Kezia førte an. Som to små herreløse katte fulgte de med hen over gården – derhen, hvor dukkehuset stod.

"Der er det," sagde Kezia.

Der blev en pause. Lil åndede højlydt, hun næsten snorkede; vores Else stod så rolig som en sten.

"Nu skal jeg lukke det op for dig," sagde Kezia venligt. Hun løsnede krogen, og de så ind i det.

"Der er dagligstuen og spisestuen, og her er lam..."

"Kezia!"

Åh, sikken et sæt det gav i dem!

"Kezia!"

Det var tante Beryls stemme. De vendte sig om. Tante Beryl stod i bagdøren og stirrede, som om hun ikke kunne tro sine egne øjne.

"Hvor tør du understå dig i at tage de børn herind i gården?" sagde hendes kolde rasende stemme. "Du ved lige så godt som jeg, at det ikke er tilladt at tale med dem. Ud med jer, børn, ud herfra med det samme. Og se til, at I ikke kommer igen," sagde tante Beryl. Og hun trådte ud i gården og kyste efter dem, som om de var et par kyllinger.

"Afsted med jer på øjeblikket!" kommanderede hun, koldt og stolt.

Dette behøvede de ikke at lade sig sige to gange. Brændende af skam, trykkende sig op til hinanden, slap de på en eller anden måde hen over den store gård og fik sig klemt ud gennem den hvide låge. Lil sjoskede afsted lige som sin mor, vores Else var fuldkommen tummelumsk.

"Grimme, ulydige lille tøs!" sagde tante Beryl strengt til Kezia og smækkede dukkehuset til.

Det havde været en forfærdelig eftermiddag for tante Beryl. Der var kommet brev fra Willie Berner, et skrækindjagende, truende brev, hvori han siger, at hvis hun ikke møder ham samme aften i Pulman's Bush, ville han troppe op ved hoveddøren og forhøre sig om grunden! Men nu, efter at hun selv havde jaget en skræk i livet på de små rotter til Kelvey-unger og givet Kezia en god overhaling, følte hun sig betydelig lettere om hjertet. Det modbydelige tryk havde helt fortaget sig. Nynnende gik hun tilbage til huset.

Da Kelvey børnene var vel ude af Burnells synskreds, satte de sig på et stort rødt drænrør på vejkanten for at hvile sig. Lils kinder brændte endnu; hun tog hatten med fjeren af og lod den ligge på sit knæ. Drømmende så de ud over engene med høstakkene, over bækken til akaciegruppen, hvor Logans køer stod og ventede på at blive malkede. Hvad mon de tænkte på?

Efter nogen tid rykkede vores Else tæt hen til sin søster. Men nu havde hun glemt den vrede dame, hun strakte en finger frem og klappede sin søsters hattefjer; hun smilede med sit sjældne smil.

"Jeg fik den lille lampe at se," sagde hun stille.

Og så sad de igen ganske tavse.

Gå i kloster? (1922)

Det syntes næsten utænkeligt at nogen kunne være ulykkelig på en så vidunderlig morgen. Edna fastslog at ingen andre var det undtagen hun selv. Alle husenes vinduer var slået op på vid gab. Indefra lød klaverspil, små hænder jog afsted efter hinanden, løb væk fra hinanden, øvede skalaer. I de solbeskinnede haver viftede løvet over forårets lysende blomster. Gadedrenge fløjtede, en lille hund gøede; folk gik forbi, spadserede så let og raskt, de så ud, som om de var lige ved at sætte i løb. Og hvad var det, hun så i det fjerne: en parasol, ferskenfarvet, årets første parasol.

Muligt er det, at Edna ikke så helt så ulykkelig ud, som hun følte sig. Det er ikke så let at se tragisk ud, når man er atten, når man er ualmindelig køn og når kinder, læber og strålende øjne røber den personificerede sundhed. Og frem for alt når man er klædt i en blå, fransk kjole med en ny forårshat pyntet med kornblomster. Ganske vist bar hun under armen en bog indbundet i rædsomt sort skind. Måske var bogens tone af dyster art, men så var det rent tilfældigt, det var den sædvanlige almindelige biblioteksindbinding. Edna havde nemlig taget sig en tur til biblioteket som påskud til at komme hjemmefra for at tænke, for at gøre sig klart, hvad der var sket, og så vidt muligt tage bestemmelse om, hvad der nu burde gøres.

Noget skrækkeligt noget var der sket. Ganske pludseligt i teatret i aftes, da hun og Jimmy sad ved siden af hinanden på balkonen – uden et minuts varsel – ja, hun var såmænd lige blevet færdig med en chokolade-mandel og havde rakt æsken

tilbage til Jimmy – var hun blevet skrupforelsket i en skuespiller. Altså *skrup*forelsket ...

Følelsen var noget ganske forskelligt fra, hvad hun nogensinde før havde forestillet sig. Det var ikke spor af rart. Det var knapt nok spændende. Med mindre man kan kalde en ganske rædselsfuld følelse af håbløs elendighed, fortvivlelse og vånde for – spændende. Og så visheden om, at hvis den skuespiller mødte hende på fortovet bagefter, mens Jimmy var gået for at hente deres droske, så ville hun følge ham til verdens ende på et nik, et tegn – uden nogensinde mere at skænke Jimmy en tanke, eller hendes far og mor, eller hendes lykkelige hjem og utallige venner ...

Stykket var begyndt helt fornøjeligt. Det var på chokolade-mandel-stadiet. Så var helten blevet blind. Frygteligt øjeblik! Edna havde grædt sådan, at hun også måtte låne Jimmys sammenfoldede, glatte lommetørklæde. Ikke fordi det gjorde noget, at hun græd. Hele rækker i salen sad i tårer. Selv herrerne pudsede næser med en høj, trompetagtig lyd og forsøgte at kigge i programmet i stedet for at se på scenen. Jimmy, gudskelov tørøjet – for hvad skulle hun have gjort uden hans lommetørklæde? – klemte hendes frie hånd og hviskede: "Op med humøret, min søde pige!" Og så var det, hun havde taget en sidste chokolade-mandel for at glæde ham og rakt ham æsken tilbage. Så var der kommet den uhyggelige scene, hvor helten var alene på scenen i et værelse i skumringen, og et orkester spillede udenfor og der lød hurraråb op fra gaden. Han havde prøvet på – åh, hvor var det pinefuldt, hvor ynkeligt – at famle sig frem til vinduet. Til sidst var det lykkedes. Der stod han og holdt i gardinet, mens en lysstråle, kun én enkelt stråle,

faldt lige ned på hans løftede ansigt med de blinde øjne, og musikken døde hen i det fjerne.

Det var virkelig, det var absolut, åh, det var simpelthen – ja, altså, fra det øjeblik vidste Edna at livet aldrig mere kunne blive det samme for hende. Hun trak sin hånd ud af Jimmys, lænede sig tilbage og lukkede chokoladeæsken for evigt. Dette her var endelig kærlighed!

Edna og Jimmy var forlovede. Hun havde fået håret sat op for halvandet år siden, de havde været officielt forlovede i et år. Men de havde vidst, at de en gang skulle giftes lige fra de spadserede i Botanisk Have med deres barnepiger, og sad i græsset hver med en kage og et maltbolsje til te. Det var i så høj grad en anerkendt sag, at Edna havde gået med en vidunderlig god imitation af en forlovelsesring fra en knallert al den tid, hun gik i skole. Og lige til nu havde de hængt umådeligt ved hinanden.

Men nu var det forbi. Det var så fuldstændigt forbi, at Edna havde vanskeligt ved at forstå, at Jimmy ikke også var klar over det. Hun smilede dybsindigt, sørgmodigt, idet hun drejede ind i haven ved "Det Hellige Hjertes Kloster", og gik op ad vejen, der førte gennem den til Hill Street. Hvor meget bedre var det ikke at vide det nu end efter at de var blevet gift! Nu var der dog en mulighed for at Jimmy kunne komme over det. Nej, hvad nyttede det, at hun prøvede at narre sig selv; han ville aldrig komme over det. Hans liv var ødelagt; et skibbrud; dette var uundgåeligt. Men han var ung ... Tiden, siger folk altid, tiden ville nok gøre en lille, bare en lille bitte forskel. Om fyrre år når han var en gammel mand, ville han nok kunne tænke roligt på hende – måske. Men hun, hvad havde livet i behold for hende?

Edna havde nået toppen af bakken. Der stod et nyudsprunget træ, fuldt af små buketter af hvide blomster. Hun satte sig på en grøn bænk under det og så ud over klostrets blomsterbede. I det, der var nærmest hende, voksede sarte levkøjer, med en kant af blå stedmoderblomster, der lignede muslingeskaller; og en gruppe af cremefarvede freesiaer i det ene hjørne, deres lyse, grønne lanseagtige blade krydsedes oven over blomsterne. Klosterduerne tumlede omkring højt oppe i luften, og hun kunne høre søster Agnes' stemme – hun var ved at give sangtime. *Ah-me* lød nonnens dybe toner, og *Ah-me* kom ekkoet ...

Hvis hun ikke giftede sig med Jimmy, giftede hun sig selvfølgelig ikke med nogen. Det mand, hun elskede, den berømte skuespiller – Edna var klog nok til at vide, at det aldrig kunne blive til noget. Hun ønskede det ikke engang. Hendes kærlighed var alt for intens til det. Hun måtte holde det ud i stilhed; det måtte pine hende i al evighed. Hun antog, at det simpelthen var var *den slags* kærlighed.

"Men Edna," græd Jimmy. "Kan du aldrig forandre dig? Kan jeg aldrig få mit håb igen?"

Oh, hvilken sorg at måtte sige det, men hun *måtte*: "Nej, Jimmy, jeg vil aldrig forandre mig."

Edna bøjede hovedet, og en lille blomst faldt ned i hendes skød, og søster Agnes' stemme lød pludselig højt *Ah-no*, og så ekkoet, *Ah-no* ...

I dette øjeblik blev fremtiden åbenbaret for hende. Edna så det alt sammen. Hun var forbløffet, det tog ligefrem vejret fra hende i første øjeblik. Men når alt kom til alt, hvad var så mere naturligt? Hun ville gå i kloster ... Hendes far og mor gør alt for

at få hende fra det, forgæves. Hvad Jimmy angår, var det ikke til at holde ud at tænke på hans sindstilstand. Hvorfor kan de ikke forstå hende! Hvor kan de nænne at fordoble hendes lidelser på den måde? Verden er grusom, frygtelig grusom! Efter en sidste scene, hvor hun skænker sine juveler og al den slags til sine bedste venner, – hun så rolig, de så sønderknuste – træder hun ind i klosteret. Nej, et øjeblik! Netop samme aften er det skuespillerens sidste aften i Port Willin. Han modtager en æske – et fremmed bud bringer den. Den er fuld af hvide blomster. Men ikke noget navn, ikke noget kort. Slet ikke noget? Jo, under roserne, indsvøbt i et hvidt lommetørklæde ligger Ednas sidste fotografi, hvorunder er skrevet:

Forglemmer verden,
af verden forglemt.

Edna sad musestille under træerne; hun klemte den sorte bog i sin hånd, som havde det været hendes messebog. Hun tager navnet: Søster Angela. Klip, klip! Hele hendes dejlige hår er klippet af. Mon hun kan få lov til at sende en enkelt krølle til Jimmy? På en eller anden måde lykkes det at få det ordnet. Og i en blå klædning med hvidt hovedbind skrider søster Angela fra klosteret til kapellet, fra kapellet til klosteret med noget overjordisk i sine træk, i de sørgmodige øjne, og i det milde smil, hvormed hun tager imod de små børn, der løber hende i møde. En helgen! Hun hører det hvisket, når hun skrider gennem de kolde, voksduftende korridorer. En helgen! Og besøgende i kapellet får fortalt om nonnen, hvis stemme høres over alle de andres, om hendes ungdom, hendes skønhed, om hendes tragiske, tragiske kærlighed. "Der lever en mand i denne by, hvis liv er ødelagt ..."

En stor bi, en gylden, lodden fyr, kryber ind i en freesia, og den sarte blomst hælder, svajer, skælver, og da bien fløj bort, rystede den endnu, ligesom af latter. Lykkelige, sorgløse blomst!

Søster Angela betragtede den og sagde: "Nu er det vinter." En nat da hun ligger i sin iskolde celle, hører hun et skrig. Et eller andet vildfarent dyr er derude i haven, en killing eller et lam eller – nå, hvad for et lille væsen, det nu kunne være. Den søvnløse nonne står op. Helt i hvidt, rystende, men frygtløs går hun ud og bringer det hjem. Men næste morgen, da klokkerne ringer til ottesang, finder man hende med høj feber … i vildelse … og hun kommer sig aldrig igen. På tre dage er det forbi. Messen er blevet læst i kapellet, og hun bliver begravet i det hjørne af kirkegården, hvor nonnerne ligger, hvor de simple små trækors står. Hvil i fred, søster Angela …

Nu er det aften. To gamle mennesker der støtter sig til hinanden kommer langsomt hen til graven og knæler hulkende ned: "Vor datter! Vor datter!" Nu kommer der en til. Han er helt i sort; han går langsomt. Men da han er nået derhen og tager sin sorte hat af, ser Edna til sin rædsel, at hans hår er snehvidt. Jimmy! For sent, for sent! Tårerne løber ham ned af kinderne; *nu* græder han. For sent, for sent! Vinden rusker i de bladløse træer på kirkegården. Han udstøder et forfærdeligt, ulykkeligt skrig. Ednas sorte bog falder med et bump ned på jorden. Hun farer op. Hendes hjerte banker voldsomt. Min elskede! Nej, det er ikke for sent. Det har alt sammen været en fejltagelse, en frygtelig drøm. Åh, det hvide hår! Hvor kunne hun gøre det? Hun har ikke gjort det. Åh, Gud! Åh, sikken lykke! Hun er fri, ung, og ingen kender hendes hemmelighed. Alt er endnu

muligt for hende og Jimmy. Huset, som de har drøftet, kan endnu blive bygget. Den lille alvorlige dreng, med hænderne på ryggen, som står og ser på dem, mens de planter højstammede roser, kan endnu blive født. Hans lille søster … Men da Edna kom så langt som til hans lille søster, rakte hun armene ud, som om den lille dejlighed kom flyvende ned gennem luften til hende, og mens hun så ud over haven på træernes hvide blomsterklaser, på de bedårende duer, blå imod det blå, på klosterets små smalle vinduer, blev hun klar over at *nu*, for første gang i sit liv – hun havde aldrig før kendt til en lignende følelse – *nu* vidste hun, hvad det var at elske, altså – virkelig – elske!

En kop te (1922)

Rosemary Fell var ikke det man forstår ved en skønhed. Nej, – smuk ville man ikke kalde hende. Nydelig? Ja, hvis man tog hende stykke for stykke. Men hvorfor være så grusom, at pille nogen i stykker. Hun var ung, hun var strålende; yderst moderne, yderst velklædt, forbløffende velkendt med den nye litteratur, og så var der hendes selskaber! En egen bedårende blanding af virkelig betydningsfulde mennesker og … kunstnere, mærkværdige fremtoninger, – hendes egne opdagelser, enkelte rædsomme, – under al kritik; andre ganske præsentable og fornøjelige.

Rosemary havde været gift i to år. Hun havde en lækker lille unge – en dreng. Nej, aldeles ikke Peter – Michael. Og en mand, der tilbad hende blindt. De var rige, ikke blot velhavende – et ord, der har en odiøs og udpolstret klang og minder om bedsteforældre.

Hvis Rosemary fik lyst til at gå i butikker, tog hun til Paris, ligesom du og jeg tager ind i Bond Street. Hvis hun ville købe blomster, gjorde bilen holdt udenfor den bedst assorterede butik i Regent Street. Og var Rosemary kommet indenfor døren, stillede hun sig blot op, stirrede frem for sig med sit drømmende, noget eksotiske blik og sagde: "Må jeg få dem, og dem dér, og dem dér. Giv mig fire bundter af dem derhenne. Og den krukke med roser. Ja, alle roserne. Nej, nej – ingen syrener. Jeg hader syrener. De har ingen form." Ekspeditricen bukkede og bragte vasen udenfor hendes synsvinkel, som om det i virkeligheden kun var alt for sandt: syrener *er* formløse. "Giv

mig så de stumpede små tulipaner. Ja, de røde og hvide."
Hvorpå hun blev fulgt til vogns af en ranglet butiksjomfru, vaklende under byrden af en umådelig armfuld hvidt papir, der lignede en baby i lange klæder.

En vintereftermiddag befandt hun sig i en lille antikvitetsforretning i Curzon Street, hvor hun havde gjort nogle indkøb. Det var en butik, hun holdt særlig meget af. For det første, fordi man i reglen havde den for sig selv. Og for det andet, fordi manden, der ejede den, altid viste en ganske latterlig glæde ved at betjene hende. Han strålede over hele ansigtet, når hun kom ind. Han slog hænderne sammen og var så beæret, at han knapt kunne tale. Smigreri selvfølgelig. Men alligevel, der var nu noget ...

"Ser De, frue," kunne han forklare i sin lave ærbødige tone: "Jeg elsker mine ting. Jeg ville hellere slet ikke skille mig af med dem end sælge dem til nogen, der ikke forstod at værdsætte dem, som ikke havde denne finfølelse, der er så sjælden ..."

Og med et dybt suk rullede han en ganske lille firkant af blåt fløjl op og glattede den ud på disken med sine blege fingerspidser.

I dag var det en lille æske. Han havde gemt den til hende. Han havde endnu ikke vist den til nogen. En raffineret lille emaljeæske med en glasur så fin, at den så ud, som havde den været brændt i fløde. På låget stod en lille bitte skikkelse under et blomstrende træ, og en endnu mere minutiøs skikkelse havde lagt armene om hans hals. Hendes hat – bogstavelig ikke større end blomsterbladet af en pelargonie – hang i grønne bånd ned fra en af grenene. En lyserød sky svævede som en spejdende kerub over deres hoveder. Rosemary tog sine hænder ud af de

lange handsker. Hun tog altid sine handsker af for at undersøge den slags ting. Jo, hun syntes udmærket om den. Hun var umådelig indtaget i den, den var ligefrem lækker. Hun måtte have den. Og mens hun vendte og drejede den lille flødeagtige æske og åbnede den og lukkede den, kunne hun ikke undgå at lægge mærke til, hvor udmærket hendes hænder tog sig ud mod det blå fløjl. Butiksmanden må i en eller anden dunkel afkrog af sin hjerne have vovet at tænke det samme. For han tog en blyant, lænede sig over disken og lod sine blege blodløse fingre krybe frygtsomt hen imod hendes skinnende rosenrøde, idet han ømt mumlede: "Må det være mig tilladt at gøre fruen opmærksom på blomsterne i den lille dames kjoleliv."

"Vidunderligt!" Rosemary beundrede blomsterne. Men hvad var prisen? Her indtraf det øjeblik, hvor butiksmanden lod til overhovedet ikke at kunne høre. Hvorefter en sagte mumlen lige netop nåede hendes øre. "Otteogtyve pund, frue."

"Otte og tyve pund?" Rosemary tilkendegav ingen forundring. Hun lagde den lille æske ned på disken. Hun knappede sine handsker. Otte og tyve pund! – Selv om man er rig ... Hun så usikker ud. Hun stirrede på en buttet tekedel, der stod lige over butiksmandens hoved og lignede en stor buttet høne, og hendes stemme var drømmende, da hun svarede: "Nå, ja, men så vil De nok lægge den til side til mig, ikke sandt. Jeg vil ..."

Men manden havde allerede bukket, som om det at lægge den til side til hende var mere end noget levende væsen kunne vente at opnå. Han ville være villig til at opbevare den for hende til evig tid.

Døren lukkede sig med et diskret klik. Hun var udenfor på trappen og stod og stirrede ud i vintereftermiddagen. Det var

blevet regnvejr, og med regnen syntes mørket også at vælde ned som strømme af aske. Luften havde en ligefrem kold, bitter smag, og de nytændte lygter stod og så sørgmodigt til hinanden. Også lysene i husene overfor havde et trist udseende. Så forknytte brændte de, som om de havde noget at angre. Og folk skyndte sig forbi, skjult under forhadte paraplyer. Rosemary følte sig så underlig knuget. Hun trykkede sin muffe ind til sig; ønskede bare hun også havde haft den lille æske at klynge sig til. Selvfølgelig, hun havde jo sin bil ventende i nærheden. Hun behøvede kun at skrå over fortovet. Og dog blev hun stående – tøvende. Der er øjeblikke i tilværelsen – grufulde øjeblikke – hvor man har vovet sig frem fra sit skjul og kun ser ud i noget, man gyser tilbage for. Man burde ikke lade sig beherske af sådanne øjeblikke. Man burde tage hjem og få sig en ekstra god kop te. I samme øjeblik stod en mørk, skyggeagtig ung pige – hvor var hun kommet fra? – ved Rosemarys side, og en stemme som et suk, næsten som en hulken, hviskede: "Må jeg tale med fruen et øjeblik?"

"Tale med mig?" Rosemary vendte sig om. Hun så et lille forskræmt væsen med enorme øjne, noget ganske ungt, ikke ældre end hun selv, som klyngede sig til hendes frakkeærme med nogle røde hænder og rystede, som om hun lige var kommet op af vandet.

"Frue," stammede hun, "kunne De ikke give mig penge til en kop te?"

"En kop te?" Der var noget uskyldigt og ærligt i den stemme, det var slet ikke nogen tiggers stemme. "Har De da slet ingen penge?" spurgte Rosemary.

"Nej, frue," lød svaret.

"Hvor mærkeligt." Rosemary kiggede på hende gennem mørket og pigebarnet stirrede tilbage på hende. "Hvor ovenud mærkværdigt!" Og pludselig forekom det Rosemary som et helt eventyr. Akkurat som man læser det i en roman af Dostojevskij, dette møde i tusmørket. Sæt hun tog pigen med hjem. Sæt hun nu virkelig gjorde sådan noget, som hun altid havde læst om eller havde set i teatret, hvad ville der så ske? Det ville være mægtig spændende. Og hun hørte sig selv fortælle dette eventyr til vennernes allerstørste forbavselse: "Jeg tog hende bare med mig hjem." Hun trådte et skridt frem og sagde til den ulykkelige tågeskikkelse ved siden af sig: "Kom med hjem og drik te hos mig."

Pigen trak sig forskrækket tilbage. Et øjeblik holdt hun endda op at ryste. Rosemary rakte hånden ud og berørte hendes arm. "Jeg mener det virkelig," sagde hun smilende. Og hun følte selv, hvor oprigtigt og venligt hendes smil var. "Hvorfor vil De ikke? Kom med her i min bil og drik te med mig i mit hjem."

"Det er ikke – det er da ikke Deres alvor – frue," sagde pigen med en ængstelig forpint stemme.

"Jo, det forsikrer jeg for," udbrød Rosemary. "Jeg ønsker, De skal gøre det. Gør det for min skyld. Kom nu med."

Pigebarnet førte fingrene op mod sine læber og ligefrem slugte Rosemary med øjnene. "De vil – De vil da ikke tage mig til politistationen?" stammede hun.

"Politistationen!" Rosemary lo hende ud. "Hvorfor skulle jeg være så grusom? Nej, jeg vil bare have, De skal blive varm, og så vil jeg høre – alt, hvad De bryder Dem om at fortælle mig."

Sultne mennesker er lette at lokke. Tjeneren holdt bildøren åben, og et øjeblik efter gled de ud i tusmørket.

"Så!" sagde Rosemary med en sejrsfølelse, idet hun stak hånden gennem fløjlsstroppen i bilen. Hun kunne lige så godt have sagt: "Nu har jeg dig," med blikket på den lille fange, hun havde fået i sit garn. Men selvfølgelig mente hun det venligt. Ja, mere end venligt. Hun skulle nu give dette pigebarn bevis for, – at det vidunderlige kunne hænde her i livet, – at gode feer virkelig var til – at rige folk havde hjerter, og at kvinder var søstre. Hun drejede sig pludselig om mod pigebarnet og sagde: "De behøver ikke at være bange. Hvorfor skulle De egentlig ikke tage med mig hjem? Vi er dog begge to kvinder. Og selv om jeg er den mere lykkeligt stillede, så kan De jo netop vente ..."

Men heldigvis standsede bilen i samme øjeblik – for hun anede ikke, hvordan hun skulle have endt den sætning. Tjeneren ringede på. Døren blev lukket op, og med en indtagende, beskyttende, næsten omfavnende bevægelse trak Rosemary den anden med ind i hall'en. Varme, lunhed, lys og sødmefyldt duft, alt det, der var så selvfølgeligt for Rosemary, at hun egentlig ikke tænkte over det, blev nu nyt for hende gennem den unge piges første betagelse. Det var fortryllende. Hun var som den rige lille pige i barneværelset, der skal til at lukke alle sine skabe op og åbne alle sine æsker.

"Kom med ovenpå," sagde Rosemary, der længtes efter at komme i gang med sin gavmildhed. "Kom med op i mit værelse." Det var dog kun rimeligt at skåne det lille skind for at blive overbegloet af tjenestefolkene, og hun satte sig for, mens de gik op ad trappen, at hun ikke en gang ville ringe på Jeanne, men selv tage sit overtøj af. – det gjaldt frem for alt om at være naturlig!

"Så," udbrød Rosemary for anden gang, da hun havde fået pigebarnet ind i sit store smukke soveværelse, hvor gardinerne var trukket for, hvor ildens skær spillede hen over pragtfulde lakmøbler, gyldne puder og lysegule tæpper med blå ornamenter.

Pigebarnet blev stående lige inden for døren. Hun var ganske overvældet. Men Rosemary lod som ingenting. "Kom og sæt Dem ned," sagde hun og trak sin store stol hen til ilden – "her i denne lækre stol. Kom her hen og få varme i kroppen. De ser jo skrækkelig forfrossen ud."

"Jeg tør ikke, frue," sagde pigen og trak sig tilbage.

"Åh jo" – Rosemary løb hen imod hende – "De skal ikke være bange, det er der slet ingen grund til. Sæt Dem nu ned, og så snart jeg har taget mit tøj af, går vi ind i værelset ved siden af og drikker te og har det hyggeligt sammen. Hvad er det, De er bange for?" Og blidt puffede hun den tynde lille skikkelse ned i stolens dybe lune skød.

Men der kom ikke noget svar. Pigen bare sad, hvor hun var blevet anbragt med hænderne ned langs siderne og let åben mund. Ærlig talt, hun så nærmest dum ud, men Rosemary kunne ikke få sig til at indrømme det. Hun bøjede sig ned over hende og sagde: "Vil De ikke tage Deres hat af? Deres dejlige hår er ganske vådt. Og man føler sig meget mere hjemme uden hat, ikke?"

En hvisken, der lød noget lignende som: "Javel, frue," og den uformelige hat kom af. "Og lad mig så hjælpe Dem med at få kåben af," sagde Rosemary.

Pigebarnet rejste sig. Hun stod og holdt sig fast i stolen med den ene hånd og lod Rosemary trække i frakken. Det var helt

anstrengende. Den anden hjalp så godt som slet ikke til. Det var, som stod hun og vaklede på benene som et lille barn, og den tanke kom og gik gennem Rosemarys hoved, at når folk vil hjælpes, må de da reagere om end aldrig så lidt, ellers er det er det sandelig lovligt besværligt. Men hvad skulle hun nu gøre med kåben? Hun lod den ligge på gulvet ligesom hatten. Hun skulle lige til at tage en cigaret fra kaminhylden, da pigebarnet ivrigt, men så underligt tonløst, udbrød: "Fruen må ikke være vred, men jeg tror jeg får ondt. Jeg falder om, hvis jeg ikke får et eller andet."

"Men du godeste, hvor er det dog tankeløst af mig!" Rosemary styrtede hen til klokken.

"Te, te, med det samme! Og noget cognac lige straks!"

Stuepigen var allerede borte, men den unge pige ligefrem skreg: "Nej, jeg skal ikke have cognac. Jeg drikker aldrig cognac. Det er en kop te, jeg trænger til, frue." Og hun brast i gråd.

Det var et frygteligt, men interessant øjeblik. Rosemary knælede ned ved hendes stol.

"Græd ikke, stakkels lille menneske," sagde hun. "Græd ikke." Og hun rakte hende sit kniplingslommetørklæde.

Hun var virkelig rørt over al beskrivelse. Hun lagde sin arm omkring de tynde, fugleagtige skuldre.

Nu endelig glemte den anden at være genert, glemte alt, undtagen, at de begge var kvinder, og stønnede: "Det kan ikke blive ved at gå længere på den måde. Jeg kan ikke holde det ud længere."

"Det skal De heller ikke. Jeg skal tage mig af Dem. Græd nu ikke mer. Der kan De selv se, hvor godt det var, De mødte mig. Nu skal vi have te, og så skal De fortælle mig det hele. Og jeg

skal nok få ordnet et eller andet for Dem. Det lover jeg. Hold nu endelig op med den græden. Det er så anstrengende. Hører De!"

Den anden standsede sin gråd lige tidsnok til, at Rosemary kunne få rejst sig op, idet teen kom. Hun stillede bordet imellem dem. Hun overdængede det arme barn med alt, hvad der var af sandwiches, af smør og brød, og hver gang hendes kop var tom, fyldte hun den igen med te og fløde og sukker. Man siger jo altid, at sukker er så nærende. Hun selv spiste ikke, hun røg og så hensynsfuldt bort fra bordet, for at den anden ikke skulle føle sig genert.

Og det kan nok være, at resultatet af sådan en smule måltid var forbløffende. Da tebordet var taget bort, var det en hel ny lille skabning med purret hår, røde læber – dybe skinnende øjne, der lå i den store stol, henslængt i mat velvære – stirrende ind i kaminilden. Rosemary tændte sig en ny cigaret, nu var det på tide at begynde.

"Og hvornår fik De sidst noget at spise?" spurgte hun deltagende.

Men netop i dette øjeblik blev dørhåndtaget drejet om.

"Må jeg komme ind, Rosemary?"

Det var Philip.

"Ja, selvfølgelig."

Han kom ind. "Åh, om forladelse," sagde han og standsede brat og stirrede.

"Det gør ikke det mindste," sagde Rosemary smilende. "Det er min veninde, frøken –?"

"Smith, frue," sagde den udmattede skikkelse, mærkværdig roligt og uden ængstelse.

"Frøken Smith," sagde Rosemary. "Vi sidder og får os en lille passiar."

"Nåh, ja, det forstår sig," og hans blik faldt på frakken og hatten på gulvet. Han gik over til kaminilden og stod med ryggen til den. "Sikken en modbydelig eftermiddag," sagde han prøvende, mens hans blik strejfede den afslappede skikkelse, hendes hænder og støvler for igen at vende tilbage til Rosemary.

"Ja, ikke?" sagde Rosemary lettet. "Ækel."

Philip smilede sit bedårende smil. "Egentlig," sagde han, "ville jeg bede dig komme ind til mig et øjeblik i biblioteket. Kan du? Vil frøken Smith undskylde os?"

De store øjne løftede sig imod ham, mens Rosemary svarede for hende. "Selvfølgelig." Og de gik sammen ud af stuen.

"Hør, ved du hvad," sagde Philip, da de var alene. "Forklar mig. Hvem er hun? Hvad skal alt dette her betyde?"

Rosemary stod og lænede sig op ad døren og sagde: "Jeg fandt hende i Curzon Street, altså bogstavelig talt et rigtigt hittebarn. Hun bad mig om penge til en kop te, og så tog jeg hende med hjem."

"Jamen, hvad i alverden har du i sinde at gøre med hende?" udbrød Philip.

"Være god imod hende." Sagde Rosemary ivrigt. "Være vældig rar imod hende. Tage mig af hende. Hvordan, ved jeg ikke rigtigt. Vi har ikke talt noget videre sammen endnu. Men vise hende – behandle hende – lade hende føle –"

"Min søde pige," sagde Philip, "det er jo ganske vildt. Den slags kan man simpelt hen ikke gøre."

"Det vidste jeg, du ville sige," svarede Rosemary skarpt. "Hvorfor ikke? Når jeg nu gerne vil. Er det ikke grund nok? Og

desuden, man læser jo altid om den slags. Jeg bestemte –"

"Jamen," sagde Philip langsomt, idet han skar spidsen af sin cigar, "hun er så ganske overvældende smuk."

"Smuk?" Rosemary blev så forbavset, at hun rødmede. "Synes du? Det – det har jeg slet ikke tænkt på."

"Gud fader bevares!" Philip strøg en tændstik. "Hun er komplet dejlig. Se på hende engang igen, mit barn. Jeg var lamslået, da jeg kom ind i dit værelse for lidt siden. Hvorom alting er – jeg er bange for, du har begået en frygtelig brøler. Tilgiv, min søde, hvis jeg er lidt grov og alt sådan noget. Men lad mig vide i god tid, om frøken Smith bliver og spiser til middag med os, så jeg kan nå at slå op i modemagasinets katalog –"

"Åh, dit dumme asen!" sagde Rosemary og gik ud af biblioteket, dog ikke tilbage til soveværelset, men ind i sit boudoir, hvor hun satte sig ved sin pult. Smuk! Komplet dejlig! Lamslået! Hun trak sin checkbog hen til sig. Hun åbnede en skuffe og tog fem sedler frem, hver på et pund, så på dem, lagde de to tilbage, og med de tre fast klemt sammen i sin hånd gik hun over til soveværelset. En halv time senere, da Rosemary kom ind i biblioteket, sad Philip der endnu.

"Jeg ville bare fortælle dig," sagde hun – og stod igen lænet op mod døren med sit blændende eksotiske blik rettet mod ham – "frøken Smith ville ikke blive og spise med os."

Philip lagde avisen fra sig. "Åh, hvad er der sket? Forudgående indbydelse?"

Rosemary gik over til ham og satte sig på hans knæ. "Hun ville absolut gå," sagde hun, "så jeg gav det stakkels skind en pengegave. Jeg kunne da ikke beholde hende mod hendes vilje, vel?" tilføjede hun indsmigrende.

Rosemary havde lige ordnet sit hår, mørknet sine øjenbryn og taget sine perler på. Hun løftede sine hænder op og lagde dem om Philips kinder. "Holder du af mig?" sagde hun, og hendes søde, hviskende tone gjorde det af med ham.

"Jeg holder forfærdelig meget af dig," sagde han og holdt hende fastere ind til sig.

"Kys mig."

Pause.

Rosemary drømmende: "Jeg så en fortryllende lille æske i dag. Den koster 28 pund. Må jeg få lov at få den?"

Philip gyngede hende op og ned på sit knæ. "Ja, du må, du lille ødsle person," sagde han.

Men i virkeligheden var det slet ikke det, Rosemary ville have sagt.

"Philip," hviskede hun og lagde sit hoved ind til ham: "Er *jeg* smuk?"

Om "Dukkehuset – 18 noveller"

Forfatter: Katherine Mansfield (1888-1923).

Org.udgaver mm.:

- **Elisabeth Schou: Katherine Mansfield**: Fra *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*
- **Den lille guvernante:** *The Little Governess*, første udgave i *Signature* 18. oktober 1915 under pseudonymet Matilda Berry. Bogudgave i *Bliss and Other Stories (1920)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*.
- **Mr. Reginald Peacocks dag:** *Mr. Reginald Peacock's Day,* første udgave i *New Age* 14. juni 1917, bogudgave i *Bliss and Other Stories (1920)*. Her efter *Afsløringer.*, hvor den har titlen *Tenorens Dag*
- **Lyksalighed:** *Bliss*, første udgave i *English Review* august 1918, bogudgave i *Bliss and Other Stories (1920)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*
- **Manden uden temperament:** *The Man Without a Temperament*, første udgave i *Arts and Letters*, forår 1920, bogudgave i *Bliss and Other Stories (1920)*. Her efter *Afsløringer*.
- **Afsløringer:** *Revelations*. første udgave i *Athenaeum* 11. juni 1920, bogudgave i *Bliss and Other Stories (1920)*. Her efter *Afsløringer*.

- **Sol og Måne:** *Sun and Moon*, første udgave i *Athenaeum* 1. oktober 1920, bogudgave i *Bliss and Other Stories (1920)*. Her efter *Afsløringer*.
- **Frøken Brill:** *Miss Brill*, første udgave i *Athenaeum* 26. november 1920, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Afsløringer*.
- **Kammerjomfruen:** *The Lady's Maid*, første udgave i *Athenaeum* 24. december 1920, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories. (1922)* Her efter *Afsløringer*.
- **Psykologi:** *Psychology*, første udgave i samlingen *Bliss and Other Stories (1920)*, (ingen forudgående magasinudgave). Her efter *Afsløringer*.
- **Den fremmede:** *The Stranger*, første udgave i *London Mercury* januar 1921, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Afsløringer*
- **Gamle Ma Parker:** *Life of Ma Parker*, første udgave i *The Nation and Athenaeum* 26. februar 1921, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Afsløringer*.
- **Salig oberstens døtre:** *The Daughters of the Late Colonel*, første udgave i *London Mercury* maj 1921, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*.
- **Hr. og fru Due:** *Mr and Mrs Dove*, første udgave i *The Sphere* 13. august 1921, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*.

- **Et moderne ægteskab:** *Marriage à la Mode*, første udgave i *The Sphere* 31. december 1921, bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*.
- **Havefesten:** *The Garden Party*, første udgave i tre dele i *Saturday Westminster Gazette* 4. og 11. februar 1922 med slutning i *Weekly Westminster Gazette* 18. februar 1922. Bogudgave i *The Garden Party and Other Stories (1922)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*.
- **Dukkehuset:** *The Doll's House*, første udgave i *The Nation and Athenaeum* 4. februar 1922, bogudgave i *The Doves' Nest and Other Stories (1923)*. Her efter *Afsløringer*.
- **En kop te:** *A Cup of Tea*, første udgave i *The Story-Teller* maj 1922, bogudgave i *The Doves' Nest and Other Stories (1923)*. Her efter *Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*.
- **Gå i kloster?:** *Taking The Veil"*, første udgave i *The Doves' Nest and Other Stories (1923)*. Her efter *Afsløringer*.

De danske udgaver er oversat af Elisabeth Schou (1872-1952) og udgivet i to samlinger, hhv. "*Katherine Mansfield og syv af hendes Historier*" 1935 og "*Afsløringer. Nye noveller*" 1936, begge P. Haase og Søns Forlag, København.
Alle novellerne er gennemgået efter originalteksterne af Kim N. Jensen og enkelte oversætterfejl uden videre rettet.
Forside: "An Unpublished Portrait of Katherine Mansfield" i The Adelphi juni 1923. Fotografen ukendt, billedet formodes iflg.

National Portrait Gallery at være optaget af "Adelphi Studios Ltd", som var aktive mellem 1912 og 1928.

ISBN 978-87-7979-850-2

1. ebogsudgave

© 2023 eBibliotek 1800

www.ebib1800.dk

Note 1: **Toque:** En hat uden skygge, "pilleæske". *Red.anm.*

Note 2: **Kære hr. ...:** En typisk tekst fra en annonce for en eller anden "eliksir", hvor nogle mere eller mindre fiktive kunder anpriser varen. *Red.anm.*